

ชื่อสกุลวิทยาน術ของกุ้งนาดี้สกุล *Macrobrachium* Bate, 1868
 ในลู่พันธุ์กาชาดที่นับถือเดียวจนที่อยู่ปัจจุบัน

นางสาวรัมเมศรา น้อยวงศ์

วิทยานพนพนธรรมนักเรียนของการศึกษาตามอัธยาศัยประปิญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
 สาขาวิชาสหเวชฯ ภาควิชาชีววิทยา
 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ปีการศึกษา 2544
 ตีพิมพ์โดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11 มี.ค. 2546

กระทรวงพัฒนาอธิรัฐและศึกษา โดยนายกรัฐมนตรีจัดการที่ทุกการเริ่มต้นในประเทศไทย
C/O ศูนย์พัฒนาวิถีกรรมและเทคโนโลยีเชิงภาพแห่งชาติ
อาคารสำนักงานพัฒนาวิถีกรรมและเทคโนโลยีเชิงภาพแห่งชาติ
73/1 ถนนพระรามที่ 6 เมืองราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

อนุกรรมวิธานของกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* Bate, 1868
ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

นางสาววนิชยา น้อยวงศ์ลัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสัตววิทยา ภาควิชาชีววิทยา¹
คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974-17-0743-6
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TAXONOMY OF FRESHWATER SHRIMPS IN GENUS *Macrobrachium* Bate, 1868 IN
RIVER BASIN OF THE NORTHEASTERN THAILAND

Miss Wanichaya Noiwangklang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Zoology

Department of Biology

Faculty of Science

Chulalongkorn University

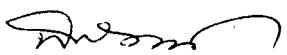
Academic Year 2001

ISBN 974-17-0743-6

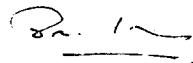
หัวข้อวิทยานิพนธ์ อนุกรรมวิธานของกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* Bate, 1868 ในสุ่มน้ำ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย
โดย นางสาวณิชยา น้อยวงศ์ลัง
สาขาวิชา สัตววิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญหา

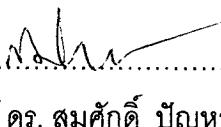

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

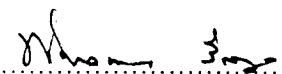
 ..... รองคณบดีฝ่ายบริหาร
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิพัฒน์ การเที่ยง) รักษาการแทนคณบดีคณะวิทยาศาสตร์

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จริยา เล็กประยูร)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญหา)

 ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กัมพล อิศรางกูร ณ อยุธยา)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์ พิมลพรรณ ลีละวัฒนาภูล)

วนิชยา น้อยวงศ์ลัง : อนุกรรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* Bate, 1868 ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย. (TAXONOMY OF FRESHWATER SHRIMPS IN GENUS *Macrobrachium* Bate, 1868 IN RIVER BASIN OF THE NORTHEASTERN THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สมศักดิ์ ปัญหา จำนวนหน้า 179 หน้า. ISBN 974-17-0743-6.

การศึกษาอนุกรรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจาก การเก็บตัวอย่างภาคสนามระหว่างเดือนพฤษจิกายน 2542 ถึง เดือนสิงหาคม 2544 รวม 22 เดือน และตัวอย่างที่เก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์ สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ภาควิชาชีววิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ Zoological Reference Collection Raffles Museum of Biodiversity Research (ZRC), National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์ สามารถจัดจำแนกกุ้งได้ 9 ชนิด ประกอบด้วย *Macrobrachium amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum*, *M. hirsutimanus*, *M. lanchesteri*, *M. mieni*, *M. niphanae*, *M. rosenbergii dacqueti*, *M. sintangense* และยังไม่สามารถตรวจพบชื่อทางวิทยาศาสตร์ได้อีก 1 ชนิด (*Macrobrachium* sp.) โดยกุ้ง 4 ชนิดพบมีรายงานในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ได้แก่ *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum* และ *M. mieni* เป็นกุ้งที่พนรายงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นครั้งแรก คือ *M. hirsutimanus*

จากการวัดความยาว carapace, palm และ finger เมื่อนำมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ผลทางสถิติ Simple Linear Regression พบว่ามีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง และเมื่อนำลักษณะทั้งหมดมาจัดกลุ่มโดย Discriminant Analysis สามารถจำแนกกุ้ง 3 ชนิดออก จากกันได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* และ *Macrobrachium* sp.

ภาควิชา ชีววิทยา ..... ลายมือชื่อนิสิต ๒๘๗
 สาขาวิชา สัตววิทยา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พัน
 ปีการศึกษา ๒๕๔๔ .....

###4172577923 : MAJOR ZOOLOGY

KEY WORD: *Macrobrachium* / shrimp / prawn / taxonomy / Thailand

WANICHAYA NOIWANGKLANG : TAXONOMY OF FRESHWATER SHRIMPS IN
GENUS *Macrobrachium* Bate, 1868 IN RIVER BASIN OF THE NORTHEASTERN
THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SOMSAK PANHA, Ph.D., 179 pp.
ISBN 974-17-0743-6

Taxonomy of freshwater shrimps in genus *Macrobrachium*, Bate, 1868 in Northeastern Thailand was studied. The studied materials were made from November 1999 to August 2001. Some specimens were from Invertebrate collection, Department of Biology, Chulalongkorn University and Zoological Reference Collection Raffles Museum of Biodiversity Research (ZRC), National University of Singapore. Nine species were recognised together with an unidentified species, there are *Macrobrachium amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum*, *M. hirsutimanus*, *M. lanchesteri*, *M. mieni*, *M. niphanae*, *M. rosenbergii dacqueti*, *M. sintangense* and *Macrobrachium* sp. Four species are new record for Thailand including *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum*, *M. micni* and *M. hirsutimanus* is a new record for northeastern Thailand.

Simple linear regression analysis from the measurement length of carapace, palm and finger show positive linear relationship. Three species, *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* and *Macrobrachium* sp. can be clearly discriminated by discriminant analysis.

Department Biology ..... Student's signature 2 ๒๒
Field of study Zoology ..... Advisor's signature ..... *Somsa*
Academic year 2001 .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญหา อ้างอิงที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ และ ช่วยแก้ไขข้อกพร่องของวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ จริยา เล็กประยูร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. กัมพล อิศรารักษ์ ณ อยุธยา และอาจารย์ พิมลพรรณ ลีละวัฒนาภูล กรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ไพบูลย์ นัยเนตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา คงเสนี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กำธร ธีรคุปต์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและความอนุเคราะห์ในการใช้ สถานที่และเครื่องมือ จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี Mr. Yixiong Cai และ Miss Daisy Wowor ที่ ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาเป็น อย่างยิ่ง

ขอบพระคุณนางสาวทรศนีย์ ไชยววงศ์ นางสาวสุชีรा อินทร์สวร นางสาวปิยมาศ นานอก นายธงชัย งามประเสริฐวงศ์ นางสาวประเพรตตน์ ศรีพลไกร นางสาวขัณวนารี มีสุข นายสุรชัย ลีพิทักษ์-รัตน์ นายปั๊ะชัน นางณेवิสา หวัง นายธนาคม บันพิทักษ์รัตน์ Mr. Joey Ramey ตลอดจนที่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ภาควิชาชีววิทยา ซึ่งมิอาจจะกล่าวนามได้หมดทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ และกำลังใจ อันเป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอบพระคุณผู้ที่มิอาจจะกล่าวนามได้ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์ ในการใช้สถานที่ อุปกรณ์และอำนวยความสะดวกในการเก็บตัวอย่างจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษาใบอนุญาตการจัดการหัวพากรชีวภาพใน ประเทศไทย (BRT) ที่เอื้อเฟื้อเงินทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เอื้อเฟื้อวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา márda นายสมปอง นางปิยะลักษณ์ นาย ประเวศ นายสมนึก นางสุจิตรา นายธนวัฒน์ และญาติ ๆ ที่ให้ความรักความ เข้าใจอันมีค่ายิ่ง และให้ การสนับสนุนในทุกด้านอย่างสมำเสมอมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๘
สารบัญกราฟ	๙
บทที่ 1 บทนำ	๑
บทที่ 2 สืบสวนเอกสาร	๕
การศึกษาในประเทศไทย	๕
การศึกษาในเชียงรายได้และอินเดีย	๖
การศึกษาในประเทศไทย	๙
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการศึกษา	๑๑
อุปกรณ์	๑๑
วิธีดำเนินการศึกษา	๑๑
บทที่ 4 ผลการศึกษา	๒๓
<i>Macrobrachium amplimanus</i> Cai and Dai, 1999	๒๖
<i>M. dienbienphuense</i> Dang and Nguyen, 1972	๓๒
<i>M. eriocheirum</i> Dai, 1984	๓๗
<i>M. hirsutimanus</i> (Tiwari, 1952)	๔๓
<i>M. lancasteri</i> (De Man, 1911)	๔๙
<i>M. mieni</i> Dang, 1975	๕๕
<i>M. niphanae</i> Shokita and Takeda, 1989	๖๐
<i>M. rosenbergii dacqueti</i> (Sunier, 1925)	๖๕
<i>M. sintangense</i> (De Man, 1898)	๗๑
<i>Macrobrachium</i> sp.	๗๗
ผลการศึกษาการวัดลักษณะทางสัณฐานวิทยา	๘๒
บทที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา	๙๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	101
รายการอ้างอิง	104
ภาคผนวก	109
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	179

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. เปรียบเทียบ <i>M. amplimanus</i> กับ <i>M. eriocheirum</i>	28
2. เปรียบเทียบ <i>M. hirsutimanus</i> กับ <i>M. pilimanus</i>	44
3. เปรียบเทียบ <i>M. mieni</i> กับ <i>M. yui</i>	56
4. เปรียบเทียบ <i>M. niphanae</i> กับ <i>M. lanchesteri</i>	61
5. เปรียบเทียบ <i>M. rosenbergii dacqueti</i> กับ <i>M. rosenbergii rosenbergii</i>	67
6. เปรียบเทียบ <i>Macrobrachium</i> sp. กับ <i>M. mieni</i>	78
7. สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ซ้าย (PL) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq 0.05$	83
8. สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ขวา (PR) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq 0.05$	83
9. สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ซ้าย (FL) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq 0.05$	84
10. สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ขวา (FR) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq 0.05$	84
11. สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ซ้าย (PL) กับความยาว Finger ซ้าย (FL) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq 0.05$	84
12. สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ขวา (PR) กับความยาว Finger ขวา (FR) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq 0.05$	85
13. เปรียบเทียบการศึกษาภูมิศาสตร์ <i>Macrobrachium</i> ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	100
14. แสดงสูตรชี้พันบนกรีและกราฟกระจายของภูมิศาสตร์	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของกุ้งสกุล <i>Macrobrachium</i> (ดัดแปลงจาก พิมพ์ชน, 2518)	18
2. ตำแหน่งการวัดลักษณะทางสัณฐานวิทยา	20
3. เขตจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21
4. แหล่งน้ำสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	22
5. <i>Macrobrachium amplimanus</i> Cai and Dai, 1999	29
6. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium amplimanus</i> Cai and Dai, 1999	30
7. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium amplimanus</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31
8. <i>Macrobrachium dienbienphuense</i> Dang and Nguyen, 1972	34
9. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium dienbienphuense</i> Dang and Nguyen, 1972	35
10. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium dienbienphuense</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36
11. <i>Macrobrachium eriocheirum</i> Dai, 1984	40
12. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium eriocheirum</i> Dai, 1984	41
13. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium eriocheirum</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42
14. <i>Macrobrachium hirsutimanus</i> (Tiwari, 1952)	46
15. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium hirsutimanus</i> (Tiwari, 1952)	47
16. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium hirsutimanus</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	48
17. <i>Macrobrachium lanchesteri</i> (De Man, 1911)	52
18. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium lanchesteri</i> (De Man, 1911)	53
19. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium lanchesteri</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	54
20. <i>Macrobrachium mieni</i> Dang, 1975	57
21. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium mieni</i> Dang, 1975	58

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
22. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium mieni</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	59
23. <i>Macrobrachium niphanae</i> Shokita and Takeda, 1989	62
24. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium niphanae</i> Shokita and Takeda, 1989	63
25. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium niphanae</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	64
26. <i>Macrobrachium rosenbergii dacqueti</i> (Sunier, 1925)	68
27. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium rosenbergii dacqueti</i> (Sunier, 1925)	69
28. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium rosenbergii dacqueti</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	70
29. <i>Macrobrachium sintangense</i> (De Man, 1898)	74
30. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium sintangense</i> (De Man, 1898)	75
31. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium sintangense</i> ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	76
32. <i>Macrobrachium</i> sp.	79
33. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ <i>Macrobrachium</i> sp.	80
34. แสดงการกระจายของ <i>Macrobrachium</i> sp. ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	81
35. แสดงการจัดกลุ่มโดย Discriminant Analysis ของกุ้งสกุล <i>Macrobrachium</i> ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	92

สารบัญกราฟ

กราฟที่	หน้า
1. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ซ้าย (PL)	86
2. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ขวา (PR)	87
3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ซ้าย (FL)	88
4. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ขวา (FR)	89
5. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ซ้าย (PL) กับความยาว Finger ซ้าย (FL)	90
6. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ขวา (PR) กับความยาว Finger ขวา (FR)	91

บทที่ 1

บทนำ

กุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* จัดอยู่ใน Phylum Arthropoda, Class Crustacea, Order Decapoda, Family Palaemonidae ประกอบด้วยกุ้งหลายชนิด ที่พบรายงานในประเทศไทยแล้วจำนวน 14 ชนิด (Naiyanetr, 1998) เนื่องจากกุ้งมีการกระจายไปตามน้ำทำให้กุ้งแต่ละชนิดมีการกระจายอย่างกว้างขวาง ดังนั้นจึงพบว่ากุ้งบางชนิด เช่น *M. dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972 มีรายงานในหลายประเทศที่มีแหล่งน้ำเขื่อมต่อกัน เช่น ประเทศไทย เวียดนาม ลาวและไทย เป็นต้น โดยมีการกระจายตามลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งมีต้นกำเนิดจากประเทศจีนและไหลผ่านมาถึงหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย กุ้งจะกินสัตว์น้ำจีดขนาดเล็กเป็นอาหาร และมีถิ่นที่อยู่อาศัยอยู่ร่วมกับพืชน้ำริมตลิ่ง หรือซากใบไม้ที่หบกอกกับบริเวณลำธาร กุ้งน้ำจีดบางชนิดอาจมีลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัยค่อนข้างจำกัดทำให้พบการกระจายค่อนข้างแคบ ตัวอย่างเช่น *M. mieni* Dang, 1975 พบริเวณแม่น้ำตกและลำธารที่มีอุณหภูมิของน้ำค่อนข้างต่ำประมาณ 20 องศาเซลเซียส แต่กุ้งบางชนิด เช่น *M. lanchesteri* (De Man, 1911) มีการปรับตัวที่ดีทำให้สามารถอยู่ในแหล่งอาศัยที่มีลักษณะหลากหลายได้ เช่น บริเวณน้ำตก ลำธาร แม่น้ำ หนองหรือบึง กุ้งน้ำจีดเป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่นิยมนำมาบริโภคอีกชนิดหนึ่ง ทั้งน้ำจืดเนื่องมาจากหาง่ายและพบได้ตลอดทั่วไปในเกือบทุกแหล่งน้ำ กุ้งน้ำจีดที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและนิยมน้ำมานานบริโภค คือ กุ้งน้ำจีดในสกุล *Macrobrachium* ได้แก่ กุ้งก้ามgramและกุ้งฟอย

ปัจจุบันการศึกษาอนุกรมวิธานกุ้งน้ำจีดของประเทศไทยยังมีน้อยมากโดยเฉพาะกุ้งในสกุล *Macrobrachium* ซึ่งเป็นกุ้งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นที่รู้จักแพร่หลายและประชาชนนิยมน้ำมานานบริโภค ตัวอย่างเช่น กุ้งก้ามgram *M. rosenbergii* (De Man, 1879) โดยมีชื่อสามัญภาษาอังกฤษว่า Giant Freshwater Prawn เนื่องจากเมื่อเป็นตัวเต็มวัยจะเป็นกุ้งชนิดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของสกุล *Macrobrachium* ปัจจุบันมีการนำมาเพาะเลี้ยงอย่างกว้างขวางจนกลายเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้เกษตรกรอย่างมาก กุ้งอีกชนิดหนึ่งที่เป็นที่รู้จักและนิยมน้ำมานานบริโภค เช่นเดียวกันแม้ว่าจะมีขนาดเล็กก็ตาม ได้แก่ กุ้งฟอย *M. lanchesteri* (De Man, 1911) ซึ่งเป็นกุ้งที่มีการกระจายอย่างกว้างขวางพบได้ตามแหล่งน้ำทั่วไป นอกจากกุ้งทั้งสองชนิดที่กล่าวมาข้างต้น คาดว่ายังมีกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* อีกหลายชนิดที่ยังไม่ถูกค้นพบเนื่องจากการศึกษาทางด้านอนุกรมวิธานของกุ้งน้ำจีดในประเทศไทยยังไม่สมบูรณ์ ข้อมูลส่วนใหญ่ที่เคยทำการศึกษามาก่อนหน้านี้นั้นส่วนใหญ่ได้มาจากคนในท้องถิ่นที่เก็บมาเป็นอาหาร ทำให้ข้อมูลที่ได้ขาดความหลากหลายของชนิดที่ครบถ้วนเนื่องจากมีการเก็บตัวอย่างมาจากเฉพาะบางถิ่นอาศัยเท่านั้น

โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีแหล่งน้ำมากมายที่เป็นแหล่งอาศัยของกุ้งและยังไม่เคยมีการเก็บตัวอย่างมาศึกษาอย่างครบถ้วนมาก่อน เหตุที่ผ่านมามีรายงานการพบกุ้งน้ำจืดในสกุล *Macrobrachium* เพียง 6 ชนิดเท่านั้น (Naiyanetr, 1998)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน มีพื้นที่ประมาณ 202,204 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย ประกอบด้วย 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู ชัยภูมิ ศรีสะเกษ และนครราชสีมา ภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะแยกตัวออกจากภาคเหนือและภาคกลางอย่างเด่นชัด ทั้งนี้เพราการยกตัวของแม่น้ำดินสองด้าน คือ ด้านตะวันตกและด้านใต้ ทำให้ภูมิประเทศตะครุบคาด เอียงไปทางทิศตะวันออก การยกตัวของแม่น้ำดินด้านตะวันตกทำให้เกิดขอบสูงขึ้นตามแนวทิวเขา เพชรบูรณ์ต่อไปยังแนวทิวเขาระพญาเย็น โดยขอบมีความสูงขึ้นประมาณ 400 เมตร จากระดับน้ำทะเล ภูมิประเทศทางด้านใต้ตามแนวทิวเขารั้นกำแพงและทิวเขាលุมคงรักแม่น้ำดินยกตัวสูงขึ้น เช่นเดียวกับทางด้านตะวันตก โดยที่หันด้านขอบขั้นไปทางประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ความชันของขอบทางด้านนี้เฉลี่ยประมาณ 400 เมตร บริเวณทางตอนกลางของภาค มีลักษณะเป็นแอ่งคูลายกะทะบริเวณลุ่มแม่น้ำซึ่งเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ทั้งนี้เพราแนวทิวเขากุพานทอดยาวค่อนไปทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของภาคในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงเหนือ ส่วนทางตอนบนเป็นแอ่งหนองหารและที่ราบลادเอียงไปทางแม่น้ำโขง ลุ่มน้ำที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย

- บริเวณภูเขาระที่สูงทางด้านตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่ตามแนวทิวเขารูปนี้ ในเขตจังหวัดเลยและขอนแก่นทอดยาวมาเชื่อมต่อกับทิวเขาระพญาเย็นในเขตจังหวัดชัยภูมิและนครราชสีมา ลักษณะภูมิประเทศบริเวณนี้ส่วนใหญ่ประกอบด้วยภูเขาระยานทรัพยากรูปแบบ-พระวิหารและชุดภูกระดึง เทือกภูเขารูปสูงเป็นแหล่งเกิดของแม่น้ำลำธารสายสำคัญ ๆ ที่ไหลไปทางตะวันออกตามแนวลาดเอียงของภูมิประเทศ ได้แก่ แม่น้ำซึ่ง แม่น้ำพอง แม่น้ำเชียง และลำธารสายลั้น ๆ อีกมากมาย

- บริเวณทิวเขารั้นกำแพง และทิวเขាលุมคงรักมียอดเขาบางแห่งสูงประมาณ 400 ถึง 700 เมตร แนวทิวเขารูปสูงดังกล่าวเป็นแหล่งของต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่น ลำตะคง ลำพระเพลิง แม่น้ำมูล ลำปลายมาศ ลำซึ่ง หัวทับทัน หัวยสำราญ หัวยขะยุง ลำโน้มใหญ่และลำโน้มน้อย โดยแม่น้ำสาขาเหล่านี้ไหลลงสู่แม่น้ำมูลและแม่น้ำโขงในที่สุด

- บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำซึ่งและแม่น้ำมูล จัดเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่มีอาณาบริเวณกว้าง ชวางที่สุดในภูมิภาคนี้ สาขาของแม่น้ำซึ่งในส่วนที่เกิดจากทิวเขากุพานประกอบด้วย ลำปาว แม่น้ำยัง ลำเขบ้ายและหัวยเชบก ให้ลงสู่แม่น้ำซึ่งและไปรวมกับแม่น้ำมูลระหว่างอำเภอเชื่องในกับอำเภอ

วารินชำราบในเขตจังหวัดอุบลราชธานี แม่น้ำมูลไหลลงสู่แม่น้ำโขงบริเวณอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

4. บริเวณที่รับตอนบริมฝั่งแม่น้ำโขง เป็นพื้นที่ถัดจากแนวทิวเขากูพานและลาดเอียงไปทางเหนือ บริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นแฉ่ง ได้แก่ หนองหาร จังหวัดสกลนครและหนองหาร อำเภอภูมภาปี จังหวัดอุดรธานี หนองน้ำนี้จัดเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 170 ตารางกิโลเมตร บริเวณที่รับบริมฝั่งแม่น้ำโขงอยู่ในบางบริเวณของจังหวัดอุดรธานี หนองคาย สกลนครและครพนมมีแม่น้ำส่งความและห้วยน้ำก้าวไหลผ่านพื้นที่รับดังกล่าวลงสู่แม่น้ำโขง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2520)

จากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแหล่งน้ำมากมายกระจายอยู่ทั่วภูมภาค ซึ่งแหล่งน้ำที่กล่าวมาข้างต้นมีทั้งที่ติดต่อถึงกันและแยกจากกันโดยเด็ดขาดตามสภาพภูมิประเทศ ดังนั้นการศึกษาอนุกรรมวิถีของกุ้งสกุล *Macrobrachium* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเน้นการเก็บตัวอย่างในแต่ละพื้นที่และแต่ละถิ่นอาศัยอย่างละเอียดจะทำให้ได้ตัวอย่างกุ้งและข้อมูลเพื่อสามารถนำมารวิเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาความหลากหลายของชนิด ลักษณะทางสัณฐานวิทยา การกระจายและทำกุญแจ (key) จำแนกชนิดของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ข้อมูลจำนวนชนิดและการกระจาย ของกุ้งน้ำจืดในสกุล *Macrobrachium* ที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มมากขึ้น
2. ได้กุญแจในการแยกชนิดของกุ้งน้ำจืดในสกุล *Macrobrachium* ที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ได้ข้อมูลทางอนุกรรมวิถีซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา กุ้งสกุล *Macrobrachium* ชนิดที่สามารถนำมาเป็นอาหาร ทำการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจและเป็นประโยชน์ในด้านการวางแผนอนุรักษ์ต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

แม่น้ำสายหลัก 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำโขง แม่น้ำ��ูล แม่น้ำชีและแม่น้ำสาขาว่องแม่น้ำสายหลักทั้ง 3 สาย น้ำตก ลำธาร หนองและบึง ใน 19 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังภาพที่ 3 ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู ชัยภูมิ สกลนคร ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และนครราชสีมา

บทที่ 2

สอบสวนเอกสาร

กุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* เป็นกุ้งที่มีการศึกษาทางด้านอนุกรรมวิถีอย่างแพร่หลาย ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแม่น้ำสายหลักที่เป็นแหล่งอาศัยของกุ้งน้ำจีดที่สำคัญคือ แม่น้ำโขง ซึ่งปัจจุบันมีรายงานกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* แล้วจำนวน 10 ชนิด (Cai & Dai, 1999) แม่น้ำโขง มีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีนและไหลผ่านหลายประเทศประกอบด้วย ประเทศไทย พม่า ลาว เวียดนาม และประเทศไทย ซึ่งกุ้งเหล่านี้มีการกระจายมาตามแม่น้ำโขง การศึกษาเกี่ยวกับกุ้งน้ำจีดในภูมิภาคนี้ มีดังต่อไปนี้

การศึกษาในประเทศจีน

Yu (1936) ศึกษา กุ้งน้ำจีดจากการเก็บตัวอย่างในปี ค.ศ. 1933 จากมูลค่าญาน ประเทศจีน พบกุ้งในสกุล *Palaemon* จำนวน 2 ชนิด

Liang และ Yan (1980) ได้รายงานการศึกษา กุ้งน้ำจีดในสกุล *Macrobrachium* จากจังหวัด Fujian ที่มีการเก็บตัวอย่างในปี ค.ศ. 1975 พบกุ้งชนิดใหม่ 2 ชนิดคือ *M. fukienense* และ *M. maculatum*

Liang และ Yan (1981) ได้รายงานการศึกษา กุ้งน้ำจีดจาก Guangxi ประเทศจีนโดยได้รายงานกุ้งสกุลใหม่ซึ่งแยกออกจาก *Caridina* ได้แก่ *Typhlocaridina* ชนิด *Typhlocaridina lancifrons* และกุ้งชนิดใหม่ในสกุล *Macrobrachium* ชนิด *Macrobrachium guangxiense* ซึ่งได้จากการเก็บตัวอย่างในปี ค.ศ. 1978 ปัจจุบันตัวอย่างได้เก็บรักษาไว้ที่ Shanghai Fisheries College

Liang และ Yan (1983) ศึกษา กุ้งน้ำจีดที่ได้จากการเก็บตัวอย่างจาก เกาะ Hainan ของประเทศจีนในปี ค.ศ. 1979 พบกุ้งน้ำจีดสกุล *Caridina* 1 ชนิด และสกุล *Macrobrachium* 1 ชนิด คือ *M. meridionaris*

Dai (1984) ได้รายงานการศึกษา กุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* จากมูลค่าญาน ประเทศจีนประกอบด้วยจังหวัด Guangxi, Fujian, Jiangsu, Henan, Hebei และปักกิ่ง ระหว่างปี ค.ศ. 1954-1964 และ ค.ศ. 1973-1981 พบกุ้งทั้งหมด 12 ชนิด โดย 4 ชนิดเป็นกุ้งชนิดใหม่ ได้แก่ *M. pinguis*, *M. obtusifrons*, *M. eriocheirum* และ *M. longidigitum*

Liang และ Yan (1985) ได้รายงานกุ้งชนิดใหม่ 2 ชนิดในสกุล *Macrobrachium* ได้แก่ *M. inflatum*, *M. jiangxiense* และกุ้งน้ำจีดในสกุล *Leandrites* โดยพบว่ามีรายงานเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

Liang และ Yan (1986) ศึกษาภูมิศาสตร์ที่ได้จากการเก็บตัวอย่างจากเมือง Sichuan ในประเทศจีนในปี ค.ศ. 1984 โดยรายงานเป็นภูมิศาสตร์ชนิดใหม่ 1 ชนิดคือ *M. edentatum*

Liu, Liang และ Yan (1990) ศึกษาภูมิศาสตร์ในครอบครัว Palaemonidae ที่เก็บรักษาไว้ใน Institute of Oceanology, Academia Sinica และ Shanghai University พบภูมิจำนวน 7 สกุล 42 ชนิด โดยภูมิจำนวน 4 ชนิดพบว่าเป็นภูมิชนิดใหม่ และอีก 4 ชนิดพบมีรายงานเป็นครั้งแรกในประเทศจีน

Xiaowei (1992) ได้ศึกษาตัวอย่างภูมิที่เก็บจาก เข้า Wu Ling ระหว่างปี ค.ศ. 1988-1990 โดย Institute of Zoology, Academia Sinica โดยพบภูมิในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 6 ชนิด ซึ่ง 2 ชนิดเป็นภูมิชนิดใหม่ ได้แก่ *M. tenuirostrum* และ *M. rostratum*

Dai และ Tan (1993) ศึกษาภูมิศาสตร์สกุล *Macrobrachium* จากทางใต้ของจังหวัด Anhui ในประเทศจีนซึ่งได้จากการเก็บตัวอย่างระหว่างปี ค.ศ. 1983-1988 และได้รายงานการพบภูมิชนิดใหม่ 1 ชนิดคือ *M. wannanense*

Tan Qi-kun และ Dong Xiu-ying (1996) ได้ศึกษาตัวอย่างภูมิศาสตร์ที่เก็บจากจังหวัด Anhui ของประเทศจีนระหว่างปี ค.ศ. 1980-1991 พบภูมิจำนวน 6 ชนิดในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 10 ชนิด โดยเป็นภูมิชนิดใหม่ 1 ชนิดคือ *M. brevicarpum* ปัจจุบันเก็บตัวอย่างไว้ที่ Anhui Normal University

Cai และ Dai (1999) ได้ศึกษาภูมิศาสตร์จากแคว้นลิบสองบันนา มนฑะลูยันนาทางตอนใต้ของประเทศจีน จากการศึกษาพบภูมิศาสตร์ในสกุล *Atya* จำนวน 3 ชนิด สกุล *Caridina* จำนวน 2 ชนิด และอีก 10 ชนิดเป็นภูมิ Palaemonid ซึ่งประกอบด้วยภูมิชนิดใหม่จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ *M. pilosum* และ *M. amplimanus*

การศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอินเดีย

Tiwari (1947) ได้ศึกษาภูมิสกุล *Macrobrachium* จากตลาดปลาใน Banaras และตัวอย่างที่เก็บรักษาไว้ใน Zoological Survey of India พบภูมิชนิดใหม่จำนวน 1 ชนิด และบางชนิดพบว่ามีรายงานเป็นครั้งแรกในประเทศอินเดีย

Holthuis (1950) ศึกษาและตรวจแก้ไขชื่อภูมิ *Siboga* และ Snellius expedition โดยได้ตั้งชื่อครอบครัวอย่างของภูมิจำนวน 1 ครอบครัวคือ *Euryhynchiae* และได้รายงานภูมิจำนวน 1 ชนิดใหม่รวมถึงภูมิเดิมในสกุล *Macrobrachium*

Tiwari (1952) ได้ศึกษาตัวอย่างภูมิเดิมจาก Indian Museum และพบภูมิชนิดใหม่ 1 ชนิด ซึ่งเป็นภูมิที่ได้ตัวอย่างมาจากโดยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ในประเทศไทย โดยให้ชื่อว่า *Palaemon hirsutimanus* นอกจากนี้ยังได้ศึกษาตัวอย่างภูมิเดิมที่ได้จากประเทศไทย ปากีสถานและพม่า

Tiwari (1968) ได้ศึกษาภูมิศาสตร์ในสกุล *Palaemon* จาก Indian Museum โดยพบเป็นภูมิภาคใหม่ 3 ชนิด และชนิดย่อย 2 ชนิด

Johnson (1963) ศึกษาตัวอย่างสัตว์จากเขตอินโดแปซิฟิกที่เก็บรักษาไว้ใน British Museum ประเทศอังกฤษ Amsterdam Museum และ Leiden Museum ประเทศเนเธอร์แลนด์ Cambridge Museum ประเทศสหรัฐอเมริกาและได้อธิบายการกระจายของภูมิภาค 2 ครอบคลุม ได้แก่ Atyidae และ Palaemonidae

Johnson (1968) ศึกษาชีววิทยา นิเวศวิทยา และการกระจายของภูมิภาค *M. lanchesteri* ในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

Dang และ Nguyen (1972) ได้รายงานการศึกษาภูมิศาสตร์ในสกุล *Macrobrachium* ในชำราจากเข้าในประเทศไทยโดยตั้งชื่อ จำนวน 5 ชนิด และพบเป็นภูมิภาคใหม่ 1 ชนิด คือ *M. vietnamense*

Dang (1980) รายงานภูมิศาสตร์ในสกุล *Macrobrachium* ชนิดใหม่ คือ *M. mieni* จากประเทศไทยโดยตั้งชื่อ จำนวน 5 ชนิด และพบเป็นภูมิภาคใหม่ 1 ชนิด คือ *M. pilimanus*

Ng (1985) ได้ศึกษาภูมิศาสตร์ในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 1 ชนิด คือ *M. pilimanus* และ Chong และ Khoo (1987a) ศึกษาพัฒนาการของตัวอ่อนภูมิศาสตร์ 2 ชนิดเปรียบเทียบกัน คือ *M. pilimanus* และ *M. malayanum*

Chong และ Khoo (1987b) รายงานภูมิศาสตร์ชนิดใหม่ คือ *M. johnsoni* จากการเก็บตัวอย่างภูมิภาคใน Gunung Pulai ทางตอนใต้ของ Johore ประเทศมาเลเซีย รวมทั้งได้ศึกษาตัวอ่อนของภูมิศาสตร์นี้ด้วย

Chong และ Khoo (1987c) รายงานการศึกษาภูมิศาสตร์ *M. malayanum* ซึ่งเป็นภูมิศาสตร์ชนิดที่มีรายงานครั้งแรกใน Gunung Matang ในรัฐชาราวักษ์ของประเทศไทยและเกาะสุมาตราของประเทศไทยโดยนี้เชย

Chong, Khoo และ Ng (1987) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างและการกระจายของภูมิศาสตร์ 2 ชนิด คือ *M. nipponense* และ *M. sintangense* นอกจากนี้ยังได้ศึกษาชีววิทยาของภูมิภาค *M. lanchesteri*

Chong และ Khoo (1988) ศึกษาลักษณะตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของภูมิศาสตร์ *M. lanchesteri* จากภาคสมุทรลักษณะตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของภูมิศาสตร์ *M. lanchesteri*

Chong (1989) ได้รายงานการพับภูมิศาสตร์ชนิดใหม่ คือ *M. gua* ซึ่งได้จากการเก็บตัวอย่างของ Philip ในปี ค.ศ. 1986 จากรัฐชาบาน์ ประเทศมาเลเซีย

Ng (1992) ได้รายงานการพบกุ้งน้ำจืดชนิดใหม่ 1 ชนิดคือ *M. oxyphilus* จากรัฐ Selangore ประเทศไทย

Ng และ Chong (1992) ศึกษาพัฒนาการของตัวอ่อนกุ้ง *M. trompii* จากประเทศไทย เส้นทางการเจริญเติบโตและอ่อนลื่นโดยได้ศึกษาเปรียบเทียบกับกุ้งชนิดอื่น ๆ ใน pilimanus group ได้แก่ *M. malayanum*, *M. pilimanus* และ *M. ahkowi* และได้ทำกุญแจเพื่อใช้จำแนกกุ้งทั้ง 4 ชนิดโดยเปรียบเทียบจากพัฒนาการของตัวอ่อน

Chace และ Bruce (1993) ได้รายงานการศึกษาถั่งน้ำจืด superfamily Palaemonoidea จากการเก็บตัวอ่อนในแถบอินโดแปซิฟิกของ Albatross Philippine Expedition 1907-1910 เป็นกุ้งสกุล *Macrobrachium* จำนวน 39 ชนิด

Ng (1994) รายงานการศึกษาสัตว์อันดับ Decapoda จากแม่น้ำ Kinabatangan ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของรัฐซาบาร์ ประเทศไทย โดยพบกุ้งในครอบครัว Palaemonidae สกุล *Macrobrachium* จำนวน 7 ชนิด

Holthuis (1995) ศึกษาถั่งที่ได้จากการเก็บตัวอ่อนของ Y. Therezien ในปี ค.ศ. 1973 จากมาดากัสการ์และประเทศไทย รวมทั้งได้รายงานถั่งน้ำจืดในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 1 ชนิด คือ *M. glabrum*

Ng (1995) ได้รายงานการศึกษาปูและกุ้งน้ำจืด จากป่าอนุรักษ์ Temengor ในประเทศไทย ได้แก่ *M. lanchesteri* และกุ้งชนิดใหม่อีก 1 ชนิด คือ *M. forcipatum*

Ou และ Yeo (1995) รายงานกุ้งน้ำจืดชนิดใหม่ 1 ชนิดคือ *M. platycheles* ซึ่งได้จากการเก็บตัวอ่อนในป่าอนุรักษ์ Nee Soon swamp forest ประเทศสิงคโปร์ และได้ศึกษาเปรียบเทียบกับตัวอ่อนกุ้งน้ำจืดจาก Kota Tinggi เกาะ Tioman และ Gunung Pulai ประเทศไทย เนื่องจากน้ำยังเปรียบเทียบตัวอ่อนกุ้งจาก สมាមตรา บอร์เนียวและประเทศไทย

Dang (1998) ศึกษาตัวอ่อนกุ้งที่ได้จากการเก็บตัวอ่อนจากเมืองโขจิมินห์ ประเทศไทย ชื่อเดิมและที่รับสูงทางภาคตะวันตกและภาคใต้ของประเทศไทยเรียกว่าบีเวนแม่น้ำโขง พบกุ้งน้ำจืดในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 9 ชนิดโดย 2 ชนิดเป็นกุ้งชนิดใหม่ได้แก่ *M. secamanense* และ *M. mekongense*

Daisy (1999) รายงานกุ้งน้ำจืดชนิดใหม่คือ *M. purpureamanus* จากเกาะ Kundur และเกาะ Riau Archipelago ประเทศไทย

Yeo, Cai และ Ng (1999) ศึกษาตัวอ่อนกุ้งและปูจากเกาะ Tioman ประเทศไทย และได้รายงานปูน้ำจืดจำนวน 12 ชนิดและกุ้งน้ำจืด 13 ชนิด โดยกุ้งน้ำจืด 7 ชนิดพบว่ามีรายงานเป็นครั้งแรกในเกาะ Tioman ส่วนกุ้งอีก 5 ชนิด พบรีรายงานเป็นครั้งแรกในบริเวณคาบสมุทรมาลายู ประเทศไทย

การศึกษาในประเทศไทย

พิมพ์วรรณ สีลະวัฒนาภูล (2518) ได้ศึกษาอนุกรมวิธานของกุ้งพalaemonidae ในประเทศไทย โดยทำการศึกษาใน 72 จังหวัด จากการศึกษาพบกุ้งพalaemonidae 1 ครอบครัว 3 สกุล 12 ชนิด โดยเป็นกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* จำนวน 9 ชนิด

ประจวน หล้าอุบล (2523) ศึกษา กุ้งน้ำจืด ในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2516-2519 พนบฯ เป็นกุ้งน้ำจืด ในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 8 ชนิด และสกุล *Palaemon* 1 ชนิด

นฤมล แสงประดับ (2525) ได้ศึกษาสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยระหว่างเดือนธันวาคม 2522 ถึง เดือนตุลาคม 2524 พนบฯ เป็นกุ้งน้ำจืด สกุล *Macrobrachium* จำนวน 6 ชนิด

สมศักดิ์ ปัญหา (2525) ได้ศึกษาสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคตะวันออกและภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยทำการศึกษาใน 11 จังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2522-2524 จากการศึกษาพบเป็นกุ้งสกุล *Macrobrachium* จำนวน 6 ชนิด

ชูศิลป์ อัตถ์ (2526) ได้ศึกษาสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคกลางของประเทศไทยโดยเก็บตัวอย่างจาก 22 จังหวัด จากเดือนพฤษจิกายน 2522-2525 จากการศึกษาพบกุ้งในครอบครัว *Palaemonidae* จำนวน 9 ชนิด สกุล *Macrobrachium* 6 ชนิด

ศุภผล เทพเฉลิม (2527) ได้ศึกษาสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่ใช้เป็นอาหารในภาคใต้ของประเทศไทย โดยทำการศึกษาใน 14 จังหวัด ระหว่างปี 2523 ถึง 2526 จากการศึกษาพบกุ้งน้ำจืด ในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 5 ชนิด

สุรพจน์ แสงมนี (2530) ได้ศึกษาเดคาพอดครัสเตเชียนและสติโนมาโตพอดครัสเตเชียน ในป่าชายเลนของจังหวัดชุมพรและจังหวัดระนอง ระหว่างเดือนตุลาคม 2528 ถึง เดือนกันยายน 2529 จากการศึกษาพบกุ้งในครอบครัว *Palaemonidae* จำนวน 6 ชนิด

กัลยาณี ยงจินดารัตน์ (2531) ได้ศึกษาการกระจายทางภูมิศาสตร์ของกุ้งและปูน้ำจืด ในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา โดยผลการศึกษา พนบฯ กุ้งน้ำจืด 2 ครอบครัว 3 สกุล 11 ชนิด เป็นกุ้งในครอบครัว *Atyidae* 5 ชนิด และ ครอบครัว *Palaemonidae* สกุล *Macrobrachium* 6 ชนิด

Shokita และ Takeda (1989) ได้รายงาน กุ้งน้ำจืด ชนิดใหม่ จำนวน 1 ชนิด จากการศึกษา กุ้งและปูน้ำจืด ในประเทศไทยปี ค.ศ. 1987 คือ *Macrobrachium niphanae* โดย holotype ได้มาจากน้ำตกนางรอง จังหวัดนครนายก

Naiyanetr (1992) ได้รวบรวมผลการศึกษาอนุกรมวิธานของ Crustacean ที่มีผู้ทำการศึกษาในประเทศไทยจำนวน 740 ชนิด ซึ่งประกอบด้วย กุ้งน้ำจืด ในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 14 ชนิด

สมร ชัยวุฒิ (2538) ศึกษาการกระจายของสัตว์ท้องถินบางชนิดที่ใช้เป็นอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย จากการเก็บตัวอย่างใน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธรและอำนาจเจริญ ระหว่างเดือนตุลาคม 2536 ถึง เดือนพฤษจิกายน 2537 ผลการศึกษาพบกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* จำนวน 4 ชนิด

Naiyanetr (1998) ได้รวบรวมรายชื่อสัตว์ในกลุ่ม Crustacean ในประเทศไทยที่เคยมีผู้ศึกษาไว้ โดยได้รายงานกุ้งน้ำจืดในสกุล *Macrobrachium* จำนวน 14 ชนิด ซึ่งเป็นกุ้งที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 6 ชนิด

Naiyanetr (2001) ได้รายงานกุ้งน้ำจืดชนิดใหม่ คือ *Macrobrachium sirindhorn* ซึ่ง holotype พับบริเวณน้ำตกโนปิงน้ำดัง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงราย

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการศึกษา

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่าง ประกอบด้วย สวิง ถุงพลาสติก ถังพลาสติกและน้ำแข็งสำหรับ盛放ตัวอย่าง
2. เอทิลแอลกอฮอล์ 70 % สำหรับดองตัวอย่าง
3. อุปกรณ์ในการจดบันทึกข้อมูล ประกอบด้วย ดินสอ 2B แผ่นป้ายกระดาษและสมุด
4. อุปกรณ์ในการบันทึกภาพตัวอย่างประกอบด้วย กล้องถ่ายรูปพร้อมแฟลช ฟิล์มสีและฟิล์มสไลด์
5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการจำแนกชนิดของกุ้งในห้องปฏิบัติการประกอบด้วย กล้องจุลทรรศน์แบบ stereomicroscope (stereomicroscope) ปากคีบขนาดเล็ก เข็มเขี้ยและถ้วยรองขนาดเล็ก
6. อุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดสัดส่วนกุ้งประกอบด้วย เกอร์เนีย (vernier) เครื่องไมโครเมตรและถ้วยตัดผ่าตัด
7. ขวดแก้วสำหรับใส่ตัวอย่างในห้องปฏิบัติการ

วิธีดำเนินการศึกษา

1. สถานที่และระยะเวลาในการเก็บตัวอย่าง

1.1 สถานที่

เก็บตัวอย่างกุ้งจากแม่น้ำสายหลัก 3 สายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ แม่น้ำโขง แม่น้ำซี แม่น้ำมูลและแม่น้ำสาขา รวมถึงแหล่งน้ำอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยน้ำตก ลำธารและแม่น้ำขนาดเล็ก หน่องบึงจาก 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู ชัยภูมิ ศรีสะเกษ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษและนครราชสีมา

1.2 ระยะเวลา

เก็บตัวอย่างกุ้งน้ำจืดในเดือน พฤษภาคม 2542 ถึงเดือนสิงหาคม 2544 รวมระยะเวลาในการเก็บตัวอย่าง 22 เดือน โดยเก็บตัวอย่างกุ้งน้ำจืดระหว่างเวลา 7.00–18.00 น. ของแต่ละครั้ง

2. การเก็บตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจาก การเก็บตัวอย่างภาคสนาม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนได้มาจากพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำมีกระดูกสันหลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจาก Zoological Reference Collection, Raffles Museum of Biodiversity Research (ZRC),

National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ได้จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยแบ่งวิธีการศึกษาออกเป็นสองส่วน ดังต่อไปนี้

2.1 วิธีดำเนินงานในภาคสนาม

2.1.1 ทำการเก็บตัวอย่างตามแหล่งน้ำต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีขอบเขตการศึกษาคือ น้ำตก ลำธาร แม่น้ำสายหลักสามสาย คือ แม่น้ำโขง แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำสาขาและหนอง บึงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1.2 บันทึกลักษณะและสีของตัวอย่าง รวมทั้งถ่ายภาพตัวอย่างสด

2.1.3 ดองตัวอย่างด้วย 70 % เอทิลแอลกอฮอล์

2.1.4 บันทึกลักษณะของถินที่อยู่อาศัย

2.2 วิธีดำเนินงานในห้องปฏิบัติการ

2.2.1 นำตัวอย่างที่ได้แยกใส่ขาดตามแหล่งที่เก็บตัวอย่างมาและเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์ สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อตรวจนาเขื้อวิทยาศาสตร์ต่อไป

2.2.2 ตรวจนาเขื้อวิทยาศาสตร์

แยกกุ้งแต่ละชนิดโดยอาศัยลักษณะทางสัณฐานวิทยาได้แก่ กิรี (rostrum), カラペス (carapace), แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 (scaphocerite), ขาเดินคู่ที่ 2 (second pereiopod), หาง (telson) และแพนหาง (uropod) ตามแนวทางการศึกษาของ Holthuis (1950, 1995), Chace และ Bruce (1993), Tiwari (1952), Dang และ Nguyen (1972), Dang (1980), Dai (1984), Chong; Khoo และ Ng (1987), Chong และ Khoo (1988), Shokita และ Takeda (1989), Cai และ Dai (1999) และพิมพ์บรรณ ลีลวัฒนาภูล (2518)

2.2.3 ศึกษาเบรียบเทียบตัวอย่างจาก Zoological Reference Collection, The Raffles Museum of Biodiversity Research (ZRC), National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์

2.2.4 วัดลักษณะทางสัณฐานวิทยาในกุ้งแต่ละชนิดตามภาพที่ 2 เพื่อเบรียบเทียบค่าทางสถิติ โดยลักษณะสำคัญที่ใช้วัด ประกอบด้วย

ความยาว carapace (carapace length : CL)

ความยาว palm ข้างซ้ายและข้างขวาของขาเดินคู่ที่ 2 (palm length : PL)

ความยาวก้ามหนีบ (finger) ข้างซ้ายและข้างขวาของขาเดินคู่ที่ 2 (finger length : FL)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม SPSS Analysis ซึ่งมีวิธีดำเนินการคือ

- นำค่าที่ได้จากการวัดในกุ้งแต่ละชนิดมาหาความสัมพันธ์โดยใช้ correlations

- นำข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญของกุ้งแต่ละชนิดมาทำกราฟเส้นตรง linear regression เพื่อดูแนวโน้มความสัมพันธ์ และหาสมการทดแทน ซึ่งเส้นอย่างง่าย โดยเปรียบเทียบลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว carapace เทียบกับความยาว palm ซ้าย

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว carapace เทียบกับความยาว palm ขวา

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว carapace เทียบกับความยาว finger ซ้าย

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว carapace เทียบกับความยาว finger ขวา

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว palm ซ้ายเทียบกับความยาว finger ซ้าย

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว palm ขวาเทียบกับความยาว finger ขวา

- นำค่าทั้งหมดที่ได้จากการวัดในกุ้งทุกชนิดมาจัดกลุ่มประชากรโดยใช้สถิติ Canonical Discrimination Analysis

2.2.5 นำผลที่ได้จากการตรวจหาเชื้อวิทยาศาสตร์โดยการสังเกตลักษณะทางสัณฐานวิทยามาทำกุญแจเพื่อใช้แยกชนิดของกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* ชนิดที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2.2.6 ทำแผนที่แสดงการกระจายของกุ้งแต่ละชนิด

2.2.7 วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

หลักที่ใช้ในการจำแนกชนิดกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium*

จัดทำโดย Holthuis ในปี ค.ศ. 1950 ซึ่งเป็นผู้ตรวจแก่ไขชื่อกุ้งในสกุลนี้ไว้ ซึ่งลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดจำแนกชนิดของกุ้งสกุล *Macrobrachium* ปัจจุบันยังเป็นที่นิยมและเป็นลักษณะที่ยังใช้ได้ดีในการจำแนกชนิดกุ้งในสกุล *Macrobrachium*

ลักษณะสำคัญที่ใช้ในการจำแนกชนิดประกอบด้วย ลักษณะกรี สรุตฟันบนกรี แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ขาเดินคู่ที่ 2 カラape ทางและแพนหาง (ดัดแปลงจากพิมพ์พวรรณ, 2518)

1. ลักษณะรูปร่างกรี เรียวยาวหรือขอบล้าน กรีที่อยู่หลังเบ้าตา มีลักษณะโค้งมนี้็นหรือดวงต่อนปลายมีลักษณะอนชี้น ดวงหรือโค้งลง

2. สรุตซี่ฟันบน ซี่ฟันล่างและซี่ฟันรวมมีจำนวนเป็นเท่าใด มีการจัดเรียงตัวอย่างไร เรียงอยู่ห่างกันหรือชิดกัน

3. ลักษณะพื้นผิว carcara เปส เรียบหรือมีหนามเล็ก ๆ กระจายอยู่ มีหนามตรงบริเวณเหนือตับและหนวดหรือไม่ ลักษณะของหนามเป็นอย่างไร เรียวแหลมหรือสั้น ปลายตรงหรือโค้ง ลักษณะของหนามทั้งสองมีการเรียงตัวอย่างไร

4. แผ่นกำบังหนวดของหนวดคุที่ 2 มีลักษณะอย่างไร ตอนปลายมีลักษณะโค้งมนหรือเป็นรูปปาน ลักษณะเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยขอบด้านนอกมีลักษณะตรงและชานานกับขอบด้านใน

5. ขาเดินคุที่ 2 ลักษณะเป็นรูปทรงกรวยบอกหรือไม่เป็น ผิวเกลี้ยงเรียบหรือมีหนามเล็ก ๆ กระจายอยู่บนขาแต่ละข้อ ปลายมีลักษณะเป็นก้ามหนีบ ถ้าเป็นก้ามหนีบเมื่อเอาก้ามหนีบมาซิดกันตอนปลายจะรุ่มเข้าหากันและไขว้กันได้พอตื้นหรือไม่ ปลายของรุ่มหรือเหยียดตรงจำนวนพื้นบนก้ามหนีบมีจำนวนเป็นเท่าไหร่และสังเกตตำแหน่งของพื้นบนก้ามหนีบว่ามีการกระจายตลอดความยาวก้ามหนีบหรือไม่ เรียงอยู่ซิดกันหรือห่างกัน เมื่อนำก้ามหนีบมาซิดกันพื้นบนก้ามหนีบแนบกันได้สนิทโดยไม่มีช่องว่างหรือไม่ การมีหรือไม่มีชันปักคลุมบริเวณก้ามหนีบ ขาเดินทั้งสองข้างมีความยาวเท่ากันหรือไม่ สังเกตขาเดินแต่ละข้อว่ากลมหรือแบน

6. หาง ลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมปลายด้านบนโค้งมนหรือตรง ลักษณะเรียวยاتตอนปลายหรือไม่ มีหนามแหลมบริเวณด้านข้างของปลายหางหรือไม่ มีจำนวนเท่าไหร่ ลักษณะรูปร่างของหนามเป็นอย่างไร ในญี่หรือเล็ก สั้นหรือยาว ตำแหน่งของหนามบนหางอยู่ห่างจากโคนหางมากหรือน้อย หางทั้งสองอยู่ห่างกันมากหรือน้อย

7. แผนหาง ปลายของแผนหางคุ้นอกมีลักษณะกลมมนหรือกลมรี ปลายของแผนหางคุ้นในมีลักษณะกลมมนหรือกลมรี

การวัดสัดส่วนทางสัญฐานวิทยา กุ้ง

เครื่องมือที่ใช้วัดคือเวอร์เนีย มีหน่วยเป็นเซนติเมตร โดยลักษณะที่ใช้วัดประกอบด้วย

1. ความยาวตัว (body length) วัดจากปลายของกรีจันถึงปลายของหางเพื่อให้การวัดมีความถูกต้องยิ่งขึ้น ใช้เชือกไม้ล่อนหابจากปลายกรีจันถึงปลายหาง จากนั้นวัดความยาวของตัวกุ้งจากความยาวของเชือกไม้ล่อนโดยนำเชือกชิ้นให้ตึงบนสถานที่ตั้ง ใช้เข็มหมุดยึดด้านหน้าและท้ายของเชือกจากนั้นทำการวัด

2. ความยาว carcara เปส (carapace length) วัดจากขอบหน้าหลังเบ้าตา จนถึงขอบท้ายของ carcara เปส

3. ความยาวของ palm วัดจากโคนจนถึงปลายของ Palm

4. ความยาวของก้ามหนีบ วัดจากโคนถึงปลายของก้ามหนีบ

สูตรชี้พื้นบนกรีดังนี้ a-b (c-d) / e-f

a-b เป็นจำนวนชี่พื้นหลังเบ้าตาของกรีด้านบน

c-d เป็นจำนวนชี่พื้นทั้งหมดของกรีด้านบน

e-f เป็นจำนวนชี่พื้นด้านล่างของกรีทั้งหมด

ลักษณะภายนอกของกุ้งน้ำจีดสกุล *Macrobrachium* ตั้งภาพที่ 1

(ตัดแปลงจาก Holthuis, 1950; พิมพ์รวม, 2518)

ส่วนหัวและทรวงอก (cephalothorax) ประกอบด้วย

1. กรี (rostrum) เป็นส่วนแหลมที่ยื่นออกมาจากบริเวณเปลือกแข็งที่หัวส่วนหัวและทรวงอกของกุ้งไว้ลักษณะคล้ายหนอก โดยจะแบนจากทางด้านข้างและเรียวสอบเข้าตอนปลายด้านข้างจะปรากฏเป็นลักษณะคล้ายฟันตามแนวยาวของกรี ด้านบนและด้านล่างของกรีมีลักษณะเป็นฟันเลือย (rostral teeth)

2. ตา (eye) เป็นตาประกอบ (compound eye) และมีก้านตา (eye stalk) สามารถพับงอได้

3. คาราเปส (carapace) เป็นเปลือกแข็งที่หุ้มบริเวณหัวและทรวงอก โดยบริเวณผิวด้านบนของคาราเปสจะปรากฏนามแผลมีน่องมาและร่องที่มีตำแหน่งตรงกับวัยภายนอกซึ่งอยู่ใต้คาราเปสดังต่อไปนี้

3.1 หนามที่อยู่ใกล้กับบริเวณหนวด (antennal spine) เป็นหนามที่อยู่ด้านข้างทั้งสองด้านของคาราเปส โดยจะอยู่ในระดับต่ำกว่าเบ้าตาเล็กน้อย

3.2 หนามบริเวณเหนือตับ (hepatic spine) เป็นหนามแหลมที่อยู่บริเวณเหนือตับ โดยจะอยู่ต่ำกว่าหนามบริเวณหนวดและอยู่เบื้องอกไปทางด้านหลัง

3.3 หนามบริเวณเหนือเหงือก (branchiostegal spine) เป็นหนามแหลมที่อยู่ต่ำกว่าหนามบริเวณหนวดและหนามบริเวณเหนือตับ โดยจะอยู่ตรงข้ามด้านข้างทางตอนหน้าของคาราเปส

3.4 บริเวณตำแหน่งหัวใจ (cardiac region) อยู่บริเวณต่อจากด้านท้ายของกระเพาะอาหารถึงท้ายของคาราเปส

3.5 บริเวณตำแหน่งกระเพาะอาหาร (stomach region) อยู่ตรงกลางด้านบนของคาราเปส

3.6 บริเวณตำแหน่งตับ (hepatic region) อยู่ตอนหน้าทางด้านข้างของคาราเปส

3.7 บริเวณตำแหน่งเหงือก (branchial region) อยู่ด้านซ้ายของカラเปสโดยเยื่องออกไปทางด้านหน้า

3.8 ร่องคอ (cervical groove) ลักษณะเป็นร่องตามยาว 2 ร่องอยู่บริเวณด้านซ้ายทั้งสองของโคนกรี โดยร่องนี้จะแบ่งสำนักกับส่วนอกออกจากกัน

3.9 ร่องเหนือหัวใจ (cardiac groove) ประกอบด้วย 2 ร่อง จากท้ายทางด้านซ้ายของカラเปสลงอ้อมบริเวณหัวใจ

3.10 ร่องเหงือก (branchiostegal groove) เป็นร่องตามยาว 2 ร่อง โดยเริ่มจากด้านซ้ายตอนหน้าของカラเปส

3.11 ร่องที่กั้นระหว่างเหงือกและหัวใจ (branchiocardiac groove) ประกอบด้วยร่อง 2 ร่อง จากด้านซ้ายทางตอนท้ายของカラเปสและยาวผ่านระหว่างตำแหน่งบริเวณเหงือกและตำแหน่งบริเวณหัวใจโดยไปจนถึงตำแหน่งบริเวณตับ

4. หนวดคู่ที่ 1 (first antenna) อยู่ดัดจากกรีลงมาทางด้านล่างซึ่งประกอบด้วย

4.1 ก้านหนวด (antennular peduncle) ประกอบด้วยข้อ 3 ข้อและบริเวณโคนด้านนอกของข้อที่ 1 จะมีนามแผลมอยู่หนึ่งอันเรียกว่า stylocerite

4.2 เส้นหนวด (flagella) มีทั้งหมด 3 เส้น ได้แก่ เส้นหนวดด้านบน (upper flagella) ซึ่งมี 2 เส้นและเส้นหนวดด้านล่าง (lower flagella) มี 1 เส้นและอยู่ต่ำกว่าเส้นหนวดด้านบนโดยเส้นหนวดทั้งหมดมีลักษณะเป็นทรงกระบอกยาวซึ่งประกอบด้วยข้อเป็นจำนวนมาก

5. หนวดคู่ที่ 2 (second antenna) อยู่ดัดจากหนวดคู่ที่ 1 ลงมา ประกอบด้วย

5.1 ก้านหนวด (antennular peduncle) ประกอบไปด้วยเส้นหนวด 1 เส้น

5.2 แผ่นกำบังหนวด (scaphocerite) อยู่ด้านบนของก้านหนวด ขอบด้านนอกตรงส่วนขอบด้านในโค้งออกและเรียวสอบเข้าตอนปลาย

6. ขาเดิน (pereiopod) ประกอบด้วย 5 คู่ โดยขาเดินแต่ละข้างประกอบขึ้นด้วยข้อ 7 ข้อ ดังต่อไปนี้

6.1 ข้อที่ 1 coxa เป็นข้อที่อยู่บริเวณโคนสุดติดกับทรวงอก ลักษณะสั้น

6.2 ข้อที่ 2 basis เป็นข้อที่ต่อจากข้อที่ 1 ออกมานมีลักษณะสั้นและคล้ายกับข้อที่ 1

6.3 ข้อที่ 3 ischium เป็นข้อที่ต่อจากข้อที่ 2 ลักษณะเป็นรูปทรงกระบอกโดยด้านหัวและท้ายมีลักษณะพองออกเล็กน้อย

6.4 ข้อที่ 4 merus เป็นข้อที่ต่อจากข้อที่ 3 มีลักษณะเป็นรูปทรงกระบอกคล้ายกับข้อที่ 3 แต่มีความยาวมากกว่า

6.5 ข้อที่ 5 carpus เป็นข้อที่ต่อจากข้อที่ 4 และมีลักษณะเป็นรูปทรงกระบอกยาว

6.6 ข้อที่ 6 propodus เป็นข้อที่ต่อจากข้อที่ 5 ลักษณะเป็นทรงกรวย กดในขาเดินคู่ที่ 1 และ 2 จะเรียกบริเวณโคนของข้อว่าฝ่ามือ (palm) และส่วนปลายของข้อที่มีลักษณะคล้ายก้ามหนีบแต่เคลื่อนไหวไม่ได้เรียกว่า immovable finger

6.7 ข้อที่ 7 dactylus เป็นข้อที่ต่อจากข้อที่ 6 โดยในขาเดินคู่ที่ 1 และ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นก้ามหนีบที่เคลื่อนไหวได้เรียกว่า movable finger

ส่วนท้อง (abdomen) แบ่งออกเป็น 6 ปล้องโดยแต่ละปล้องจะมีเปลือกแข็งหุ้มอยู่เรียกว่า sclerite ด้านบนของเปลือกเรียกว่า tergum ด้านข้างของเปลือกเรียกว่า pleuron และด้านล่างสุดของเปลือกเรียกว่า sternum บริเวณส่วนท้องประกอบด้วย

1. ระยะคั่วyantha (pleopod) มี 5 คู่โดยระยะคั่วแต่ละอันประกอบด้วย

1.1 endopod ลักษณะเป็นแผ่นแบนยาว บริเวณโคนด้านในมีแท่งเรียวขนาดเล็กยื่นออกมา 1 อันเรียกว่า appendix interna ระหว่าง endopod และ appendix interna ในระยะคั่วyanthaคู่ที่ 2 ของตัวผู้มีแท่งยื่นออกมาเรียกว่า appendix masculina

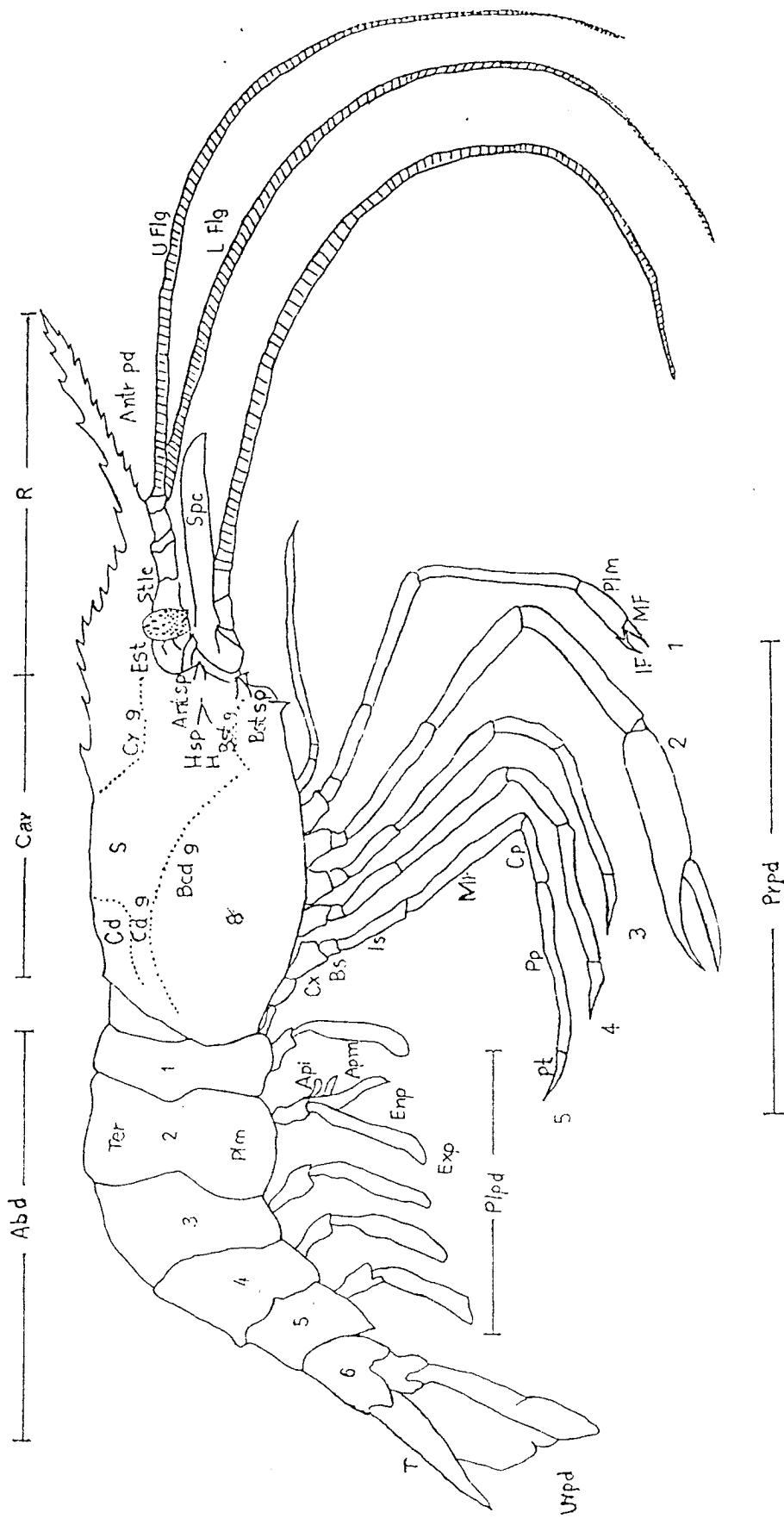
1.2 exopod ลักษณะเป็นแผ่นแบนยาวคล้าย endopod แต่จะมีขนาดใหญ่กว่า

หาง (telson) เป็นส่วนท้ายสุดของตัวกุ้งต่อจากส่วนท้องปล้องที่ 6 ประกอบด้วย

1. แพนหาง (uropod) มี 1 คู่ ประกอบด้วย

1.1 แพนหางคู่ใน (endopod) ลักษณะเป็นแผ่นแบนอ่อน ขอบโค้งและสอบเข้า ตอนปลาย ตอนปลายมีลักษณะโค้ง

1.2 แพนหางคู่นอก (exopod) ลักษณะเป็นแผ่นแบนอ่อน ขอบด้านนอกมีลักษณะเป็นเส้นตรงและตอนปลายมีหนามแหลมยื่นออกมา 1 อัน

ภาพที่ 1 ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของกุ้งใหญ่ *Macrobrachium* (ตัดแปลงจาก พิมพ์สำเร็จ, 2518)

คำอธิบายภาพที่ 1

หัวและทรวงอก

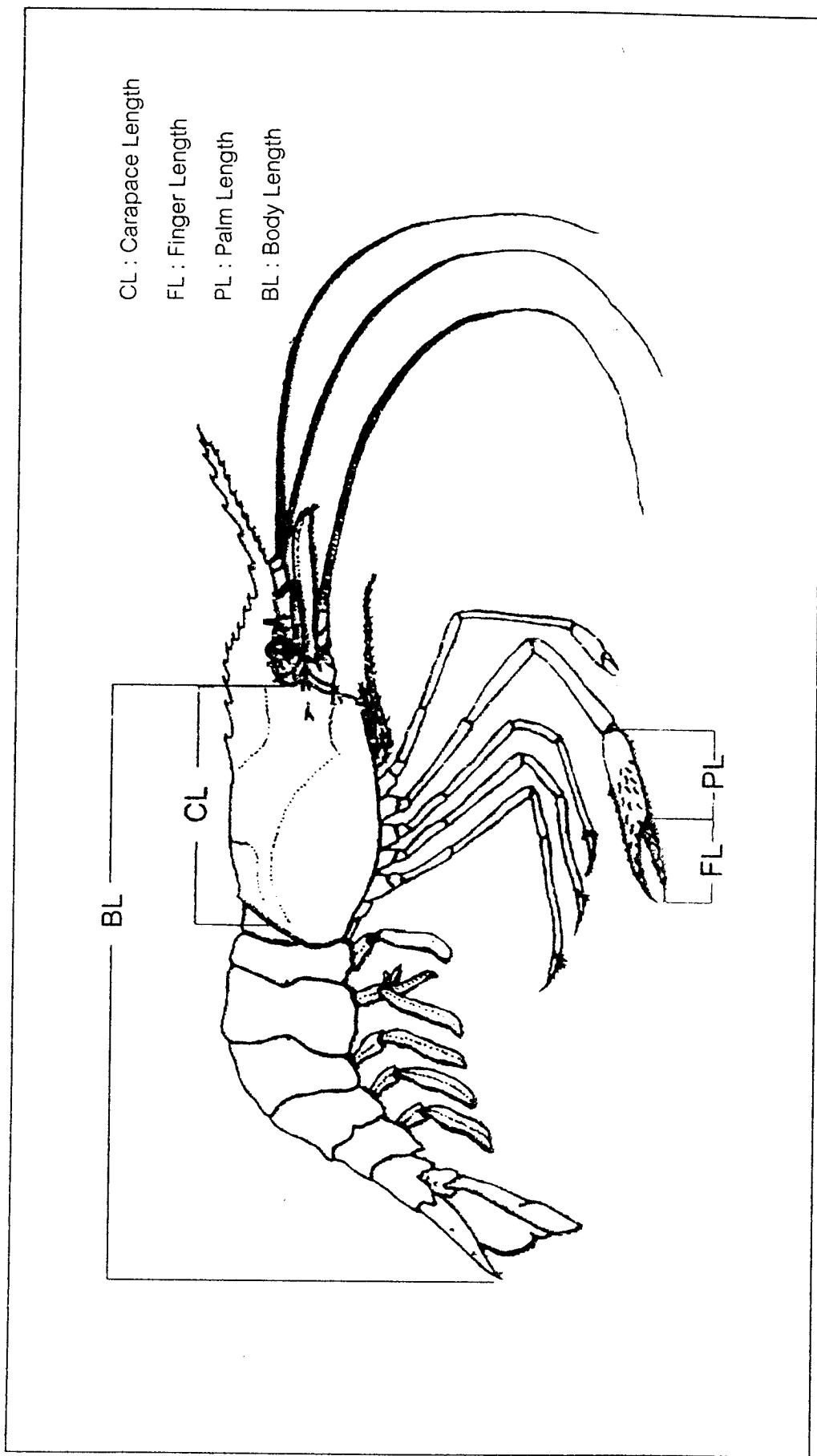
Ant sp = Antennal spine	H = Hepatic region
Antr pd = Antennular peduncle	H sp = Hepatic spine
B = Branchial region	IF = Immovable Finger
Bcd g = Branchiocardiac groove	Is = Ischium
Bst g = Branchiostegal groove	L Flg = Lower flagellum
Bst sp = Branchiostegal spine	Mr = Merus
Bs = Basis	MF = Movable Finger
Car = Carapace	Plm = Palm
Cv g = Cervical groove	Pp = Propodus
Cd = Cardiac region	Prpd = Pereiopod
Cd g = Cardiac groove	R = Rostrum
Cp = Carpus	S = Stomach region
Cx = Coxa	Stle = Stylocerite
Dt = Dactylus	Spc = Scaphocerite
Est = Eyestalk	U Flg = Upper Flagella
	L Flg = Lower Flagella

ท้อง

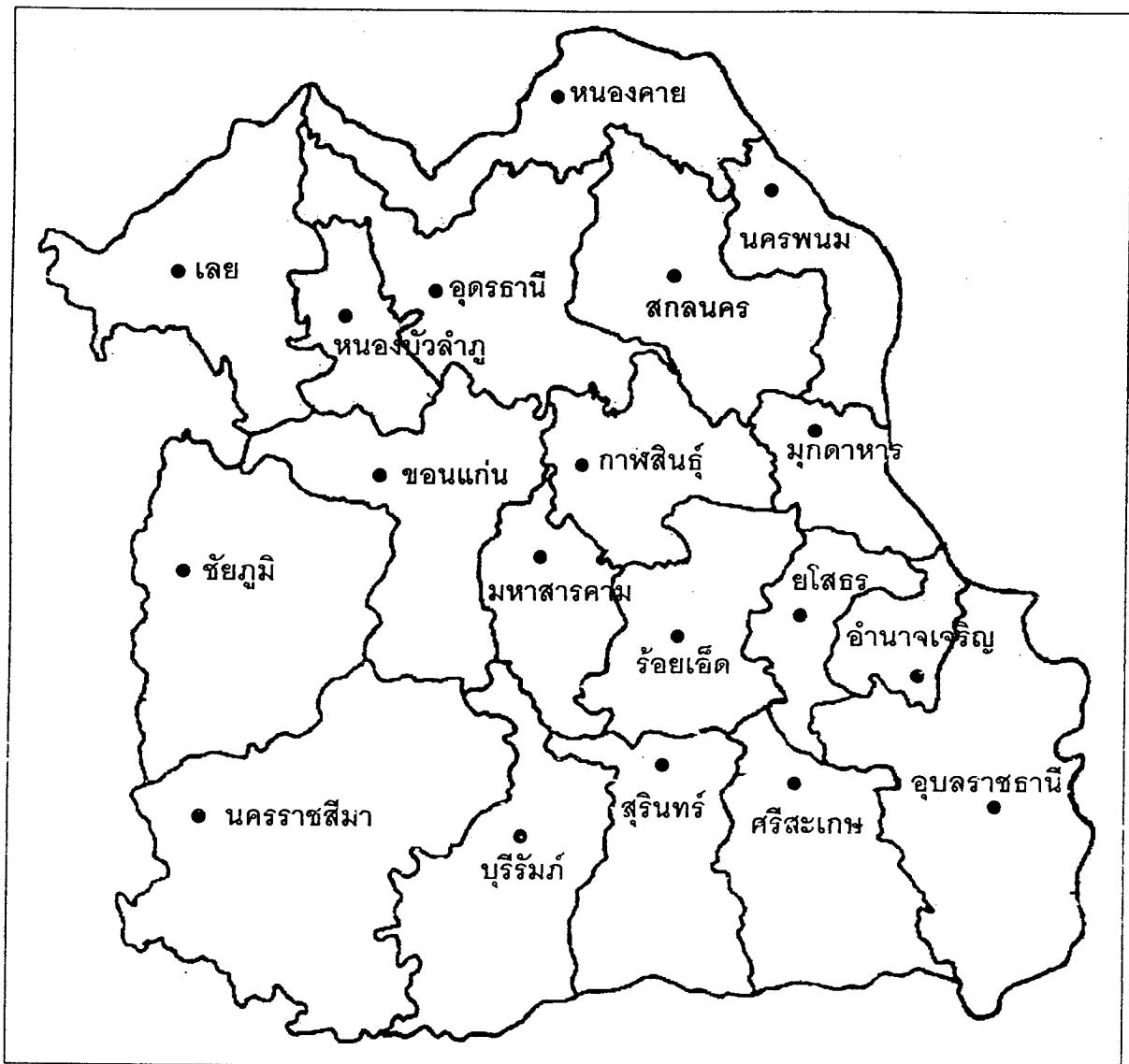
Abd = Abdomen	Exp = Exopod
Api = Appendix interna	Plpd = Pleopod
Aprn = Appendix masculina	Plrn = Pleuron
Enp = Endopod	Ter = Tergum

หาง

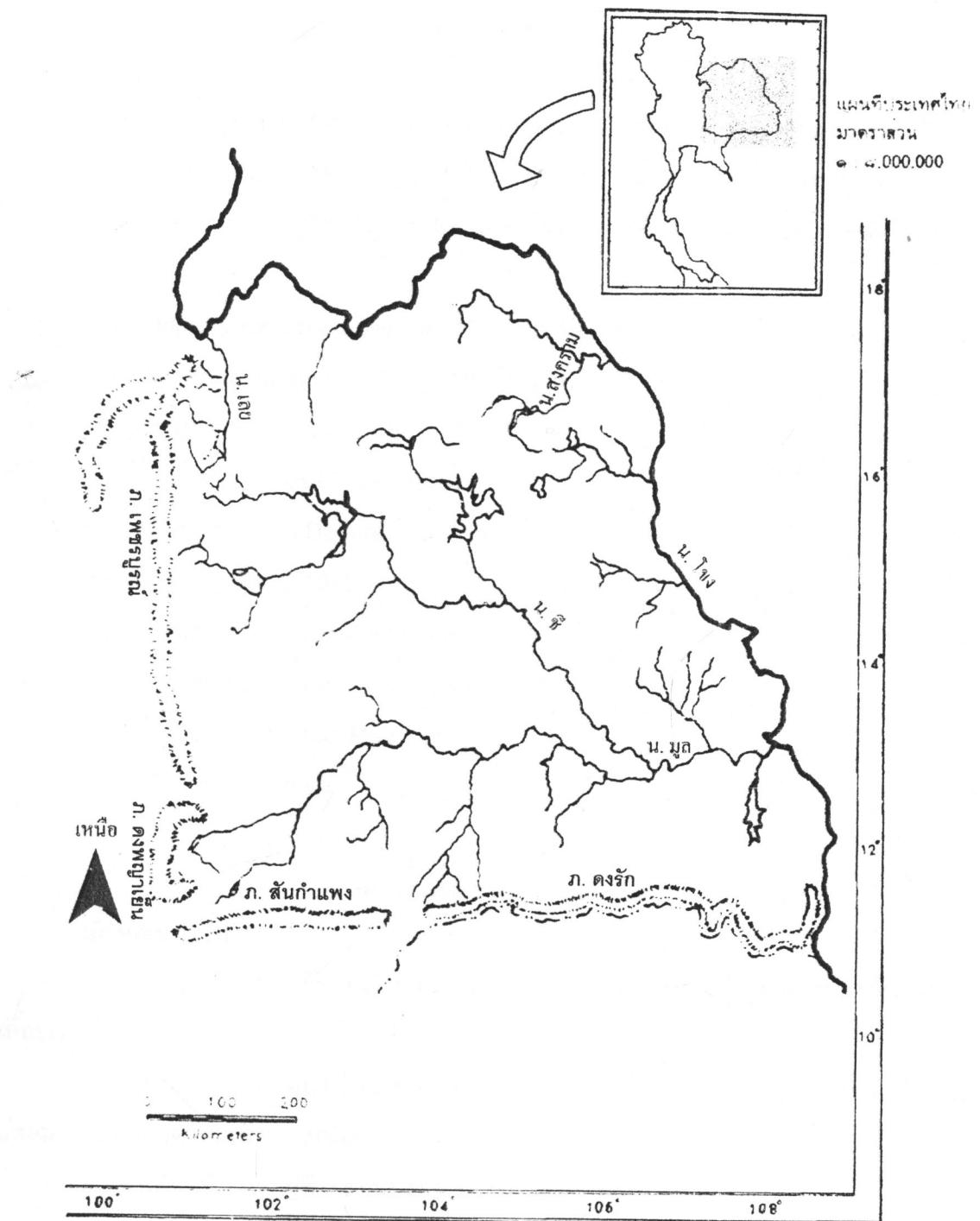
T = Telson
Urpd = Uropod

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการวัดส่วนของหางสัตว์ทางสัตวินวิทยา

ภาพที่ 3 แสดงเขตจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 4 แสดงแหล่งน้ำสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาทางอนุกรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* Bate,1868 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยการศึกษาตัวอย่างจำนวน 32,256 ตัว จาก 431 แหล่งตัวอย่าง สามารถจำแนกกุ้งออกได้เป็น 9 ชนิด และยังไม่สามารถจำแนกชนิดได้อีก 1 ชนิด ประกอบด้วย

1. *Macrobrachium amplimanus* Cai and Dai, 1999
2. *M. dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972
3. *M. eriocheirum* Dai, 1984
4. *M. hirsutimanus* (Tiwari, 1952)
5. *M. lanchesteri* (De Man, 1911)
6. *M. mieni* Dang, 1975
7. *M. niplianae* Shokita and Takeda, 1989
8. *M. rosenbergii dacqueti* (Sunier, 1925)
9. *M. sintangense* (De Man, 1898)
10. *Macrobrachium* sp.

Genus *Macrobrachium* Bate, 1868

ลักษณะทั่วไป

กุ้ง มีลักษณะตรงหรือโค้งขึ้นตอนปลาย ขอบด้านบนและด้านล่างของกรีฟ์แบนแบบพับเลือยเรียงอยู่

คราราเปส ผิวเกลี้ยงเรียบหรือมีหนามขนาดเล็กและหูกระจาดอยู่ด้านข้าง มีหนามแหลมบริเวณหนวดและบริเวณเหนื้อตับ

ขาเดินคู่ที่ 1 และคู่ที่ 2 ตอนปลายเป็นก้ามหนีบ

ขาเดินคู่ที่ 2 เป็นรูปทรงกระบอก ขาทั้งสองข้างความยาวเท่ากันหรือไม่เท่ากัน มีขนาดใหญ่และมีความยาวมากกว่าขาเดิน 4 คู่

ขาเดินคู่ที่ 3 ถึงคู่ที่ 5 ตอนปลายมีลักษณะโค้งอ้อมเป็นก้ามหนีบ

อาศัยอยู่ในน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำทะเล

Key to species ของกุ้งสกุล *Macrobrachium* ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

1. ขาเดินคู่ที่ 2 มีขันอ่อนนุ่มปักคลุมบริเวณข้อของขาเดิน.....2
ขาเดินคู่ที่ 2 ไม่มีขันปักคลุม.....6

2. ขาเดินคู่ที่ 2 บริเวณข้อ merus และ carpus มีขันขนาดเล็กและสั้นกระหายอยู่ทั่วไป.....*Macrobrachium niphanae* Shokita and Takeda, 1989

 ขาเดินคู่ที่ 2 บริเวณข้อ merus palm และตลอดความยาวของก้ามหนีบมีขันยาวอ่อนนุ่มปักคลุม.....3

3. palm ของขาเดินคู่ที่ 2 โดยทั่วไปมีความยาวน้อยกว่าก้ามหนีบ บนก้ามหนีบมีพันเรียงอยู่เป็นจำนวน 12-30 ซี. มีขันยาวอ่อนนุ่มปักคลุมอย่างหนาแน่นบริเวณ palm และก้ามหนีบ.....
.....*Macrobrachium dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972

 palm ของขาเดินคู่ที่ 2 โดยทั่วไปมีความยาวมากกว่าก้ามหนีบ บนก้ามหนีบมีพันเรียงอยู่เป็นจำนวน 11-20 ซี. มีขันยาวอ่อนนุ่มปักคลุมตั้งแต่บริเวณข้อ merus ไปจนถึงก้ามหนีบ.....4

4. ขาเดินคู่ที่ 2 ความยาว 1 ใน 3 ของข้อ merus ไปจนถึงก้ามหนีบ ปักคลุมด้วยขันยาวอ่อนนุ่มอย่างหนาแน่น บนก้ามหนีบมีพันเรียงอยู่เป็นจำนวน 11-15 ซี.....
.....*Macrobrachium amplimanus* Cai and Dai, 1999

 ขาเดินคู่ที่ 2 ครึ่งหนึ่งของความยาวข้อ merus ไปจนถึงก้ามหนีบปักคลุมด้วยขันยาวอ่อนนุ่มอย่างหนาแน่น บนก้ามหนีบมีพันเรียงอยู่เป็นจำนวน 12-20 ซี 5

5. ขาเดินคู่ที่ 3 มีความยาวถึงปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 .....
.....*Macrobrachium hirsutimanus* (Tiwari, 1952)

- ขาเดินคู่ที่ 3 มีความยาวเลียปลายแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2.....
 .....*Macrobrachium eriocheirum* Dai, 1984
6. ด้านล่างของกรีฟันจำนวนซี่พันเรียงอยู่น้อยกว่า 10 ซี่ 7
 ด้านล่างของกรีฟันเรียงอยู่เท่ากับหรือมากกว่า 10 ซี่ .....
 .....*Macrobrachium rosenbergii dacqueti* (Sunier, 1925)
7. ด้านบนของกรีฟันเรียงอยู่หลังเบ้าตาเป็นจำนวนน้อยกว่า 2 ซี่ .....
 .....*Macrobrachium lanchesteri* (De Man, 1911)
 ด้านบนของกรีฟันเรียงอยู่หลังเบ้าตาเป็นจำนวนตั้งแต่ 2 ถึง 4 ซี่ 8
8. กรี ลักษณะโครงสร้างตัวแบ่งออกเป็น 2 ช่วง แต่บริเวณกลางของกรีไปจนถึงปลายกรี ด้านบนของกรีฟันเรียงอยู่เป็นจำนวน 9-14 ซี่ .....*Macrobrachium sintangense* (De Man, 1898)
 กรี ลักษณะตรงปลายอนขึ้นเล็กน้อย ด้านบนของกรีฟันจำนวน 8-15 ซี่ 9
9. กรี ลักษณะขอบยาวถึงปลายหรือยาวเลียปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีฟันเรียงอยู่เป็นจำนวน 10-15 ซี่ ด้านล่างมีซี่พันเรียงอยู่เป็นจำนวน 2-3 ซี่ .....
 .....*Macrobrachium mieni* Dang, 1975
 กรี ลักษณะยาวเรียวและมีความยาวเท่ากับปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีฟันเรียงอยู่เป็นจำนวน 8-11 ซี่ ด้านล่างมีซี่พันจำนวน 2-4 ซี่ .....
 .....*Macrobrachium sp.*

Macrobrachium amplimanus Cai and Dai, 1999

ภาพที่ 5-6

- Macrobrachium pilimanus* พิมลพวรรณ ลีละวัฒนาภูล, 2518. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Macrobrachium pilimanus* Naiyanetr, P. 1998. Checklist of Crustacean fauna in Thailand (Decapoda and Stomatopoda). p33.
- Macrobrachium amplimanus* Cai and Dai, 1999. Hydrobiologia. 400: 211-241.

ชื่อภาษาไทย

กุ้งก้ามขน

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

Xishuangbanna, Yunnan, China

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 001-017 จำนวนตัวอย่าง 143 male, 134 female, 5 ovi.

ZRC 2000. 2691 จำนวนตัวอย่าง 2 male, 3 female

ลักษณะเด่น

กรีตรง ยาวถึงหรือยาวเลียบปล้องที่ 3 ของ antennular peduncle ซี่ฟันของกรีด้านบนมีจำนวน 9-13 ซี่ เป็นซี่ฟันที่เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 3-4 ซี่ ซี่ฟันด้านล่างมีจำนวน 2-3 ซี่ ขาเดินคู่ที่ 2 มีขนาดและความยาวไม่เท่ากันโดยขาข้างที่ยาวจะยาวเลียความยาวลำตัวและยาวเลียแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ความยาว 1 ใน 3 ของข้อ merus จนถึง palm และก้ามหนีบปากคลุมด้วยขนยาวอ่อนนุ่มอย่างหนาแน่น

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรงปลายอนขึ้นเล็กน้อย มีความยาวถึงปล้องที่สองหรือสามของ antennular peduncle ขอบด้านบนมีซี่ฟันจำนวน 9-13 ซี่ เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 3-4 ซี่ ระยะห่างระหว่างซี่ฟันที่อยู่หลังเบ้าตามีระยะห่างมากกว่าซี่ฟันที่อยู่ตอนกลางและปลายของกรี ด้านล่างมีซี่ฟันจำนวน 2-3 ซี่ โดยจะเรียงอยู่ห่างกันบริเวณโคนและอยู่ติดกันมากขึ้นบริเวณปลาย ด้านข้างของกรีมีสันยาวจากเบ้าตาไปจนถึงยื่นด้านบนอันที่ 8 หรืออาจยาวจนถึงปลายกรี

カラペス ผิวเกลี้ยงเรียบ บริเวณด้านข้างมีหนามสั้นขนาดเล็กกระจายอยู่เป็นหย่อมๆ สันของหนามบริเวณหนวดและสันของหนามบริเวณเหนือตับไม่ออยู่ในแนวเดียวกันแต่จะนานกันในแนวราบ โดยสันของหนามบริเวณเหนือตับจะอยู่ต่ำกว่าสันของหนามบริเวณหนวด ปลายของหนามมีลักษณะตรง

แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ขอบด้านนอกตรง ส่วนโคนด้านในจะมีลักษณะโค้งและเรียวสอบเข้าต่อไปอย่างซึ่งมีลักษณะโค้งมน

ขาเดินคู่ที่ 2 ขนาดและความยาวไม่เท่ากัน ปกติขาเดินข้างซ้ายจะมีความยาวมากกว่าข้างขวา ข้างซ้ายที่ยาวจะมีความยาวมากกว่าความยาวตัวและยาวโดยแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ผู้โดยรอบมีลักษณะเกลี้ยงและเรียบ palm ของเดินคู่ที่ 2 ตรงกลางซึ่งมีลักษณะพองออกและมีความยาวเป็น 1.6 เท่าของความกว้าง มีขันหนานุ่มปักคลุม 1 ใน 3 ของความยาวข้อ merus ไปจนถึง palm และเกือบตลอดทั้งความยาวของก้ามหนีบ ความยาวของก้ามหนีบสั้นกว่า palm พื้นบนก้ามหนีบมีจำนวน 11-15 ซี เมื่อเอาก้ามหนีบทั้งสองมาซิดกันพื้นจะแนบกันได้สนิทไม่มีช่องว่าง และปลายของก้ามหนีบจะใช้วันที่ปลายเล็กน้อย carpus สั้นคล้ายกรวยและยาวเป็นครึ่งหนึ่งของความยาว palm merus สั้นกว่า palm และมีลักษณะขอวบใหญ่

ขาเดินคู่ที่ 3 propodus มีความยาวเป็น 2.5 เท่าของความยาว dactylus

หาง เป็นรูปสามเหลี่ยม เรียวสอบเข้าต่อไปอย่างซึ่งมีลักษณะโค้ง ด้านบนของหางมีขันขนาดเล็กเรียงແຜออยู่ใกล้กับบริเวณโคนหาง และมีหนามแหลม 2 คู่เรียงอยู่ห่างจากโคนของหางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ขอบปลายสุดของหางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยคู่ที่อยู่ด้านในจะมีขนาดใหญ่และยาวกว่าคู่อื่น ระหว่างหางแหลมทั้งสองมีขันยาวเรียงແຜออยู่

แพenhาง แพenhางคู่นอกมีขนาดใหญ่กว่าแพenhางคู่ในและปลายมีลักษณะกลมมน ปลายของแพenhางคู่ในมีลักษณะกลมรี

ไข่ มีลักษณะกลมมน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.90-1.20 มิลลิเมตร

สีของลำตัว จะมีลักษณะเป็นสีน้ำตาล โดยจะเห็นได้ชัดเจนบริเวณด้านบนของカラเปล และบางที่จะเห็นมีลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาลกระจายอยู่บนカラเปล

ขนาดของลำตัว ความยาวของลำตัว 3.17-5.88 เซนติเมตร

ถิ่นที่อยู่อาศัย

แม่น้ำ ลำธารที่ต่อ กับ น้ำตกซึ่งมีอุณหภูมิของน้ำค่อนข้างต่ำ โดยจะพบกุ้งชนิดนี้อาศัยอยู่ตามชอกหินในลำธารหรือบริเวณที่มีเศษใบไม้ทับตาม

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัดเลย ชัยภูมิ และสกลนคร

การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

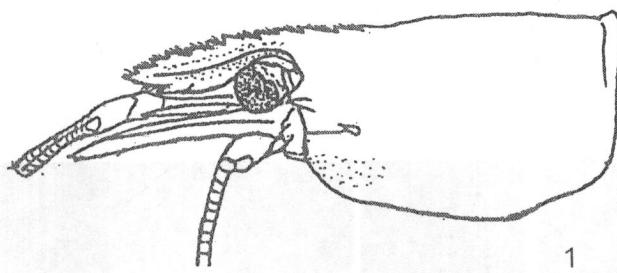
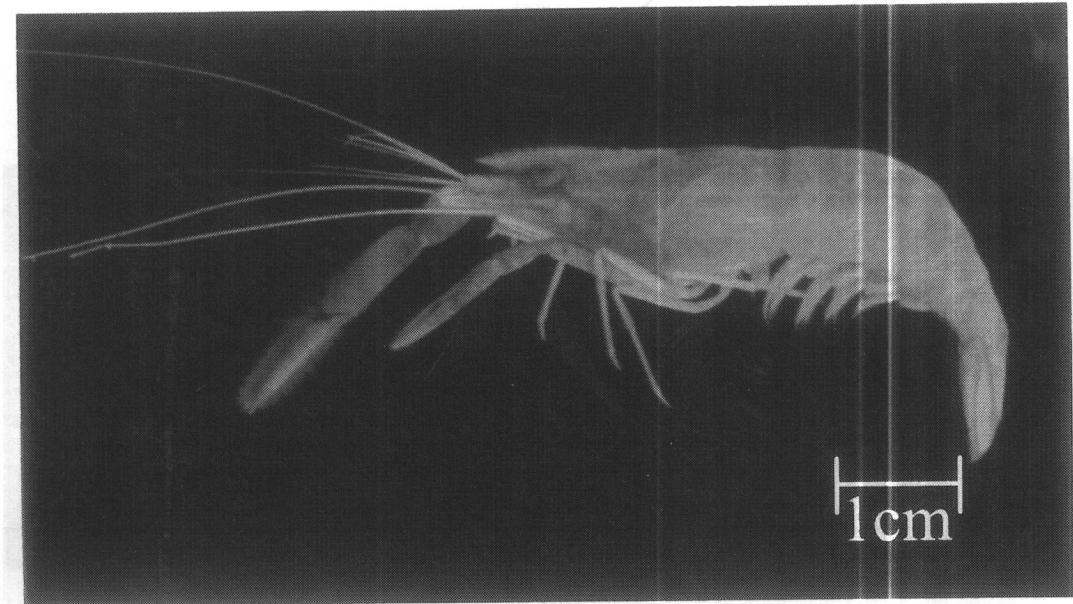
แคร์นสิบสองปันนา มนฑลยูนนาน ประเทศจีน

ข้อสังเกต

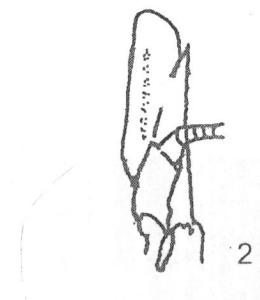
M. amplimanus มีความใกล้เคียงกับกุ้งใน pilimanus group อีกชนิดคือ *M. eriocheirum* แต่มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาบางอย่างแตกต่างกันดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบ *M. amplimanus* กับ *M. eriocheirum*

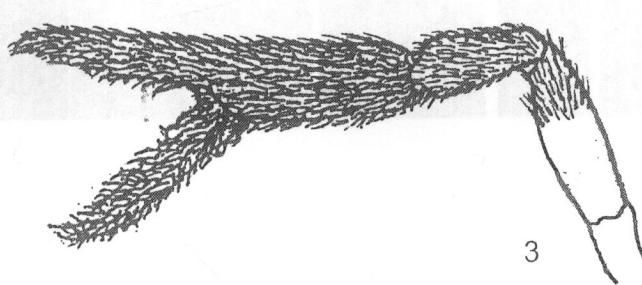
ลักษณะ	<i>M. amplimanus</i>	<i>M. eriocheirum</i>
1. กี	ตรงและสั้นยาวถึงหรืออาจยาว เดย์ปัลลองที่ 3 ของ antennular peduncle	ตรงและสั้น ยาวถึงปัลลองที่ 3 ของ antennular peduncle
2. Palm ของขาเดินคู่ที่ 2	ตรงกลางพองออกและมีความ ยาวเป็น 1.6 เท่าของความกว้าง	ตรงกลางพองออกและ มีความ ยาวเป็น 2 เท่าของความกว้าง
3. propodus ของขาเดินคู่ที่ 3	มีความยาวเป็น 2.5 เท่าของ dactylus	มีความยาวเป็น เป็น 3.3 เท่า ของ dactylus

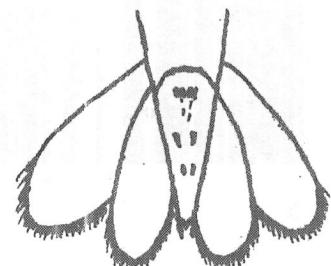
1

2

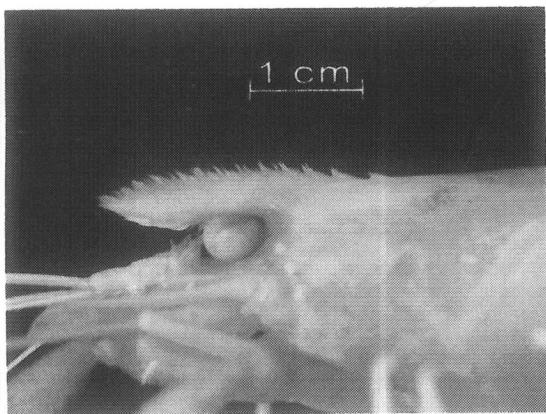
3

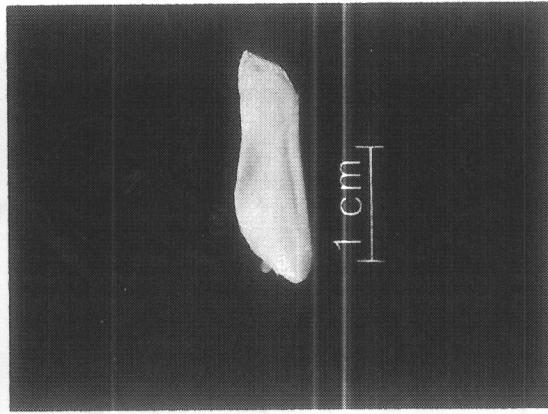
4

ภาพที่ 5 *Macrobrachium amplimanus* Cai and Dai, 1999

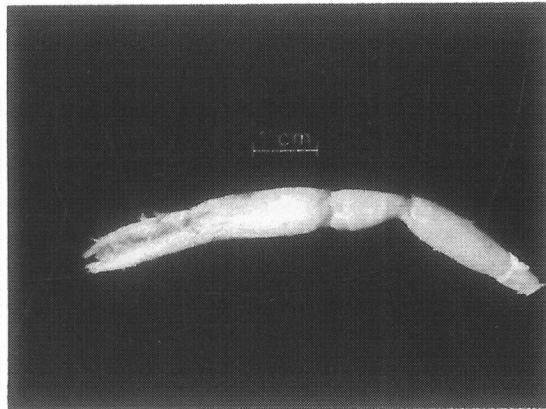
1. カラペスและกรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

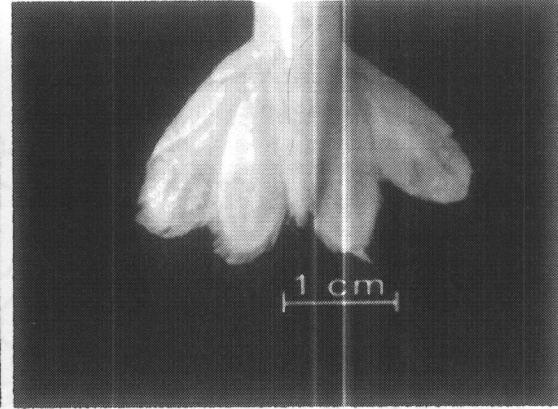
1

2

3

4

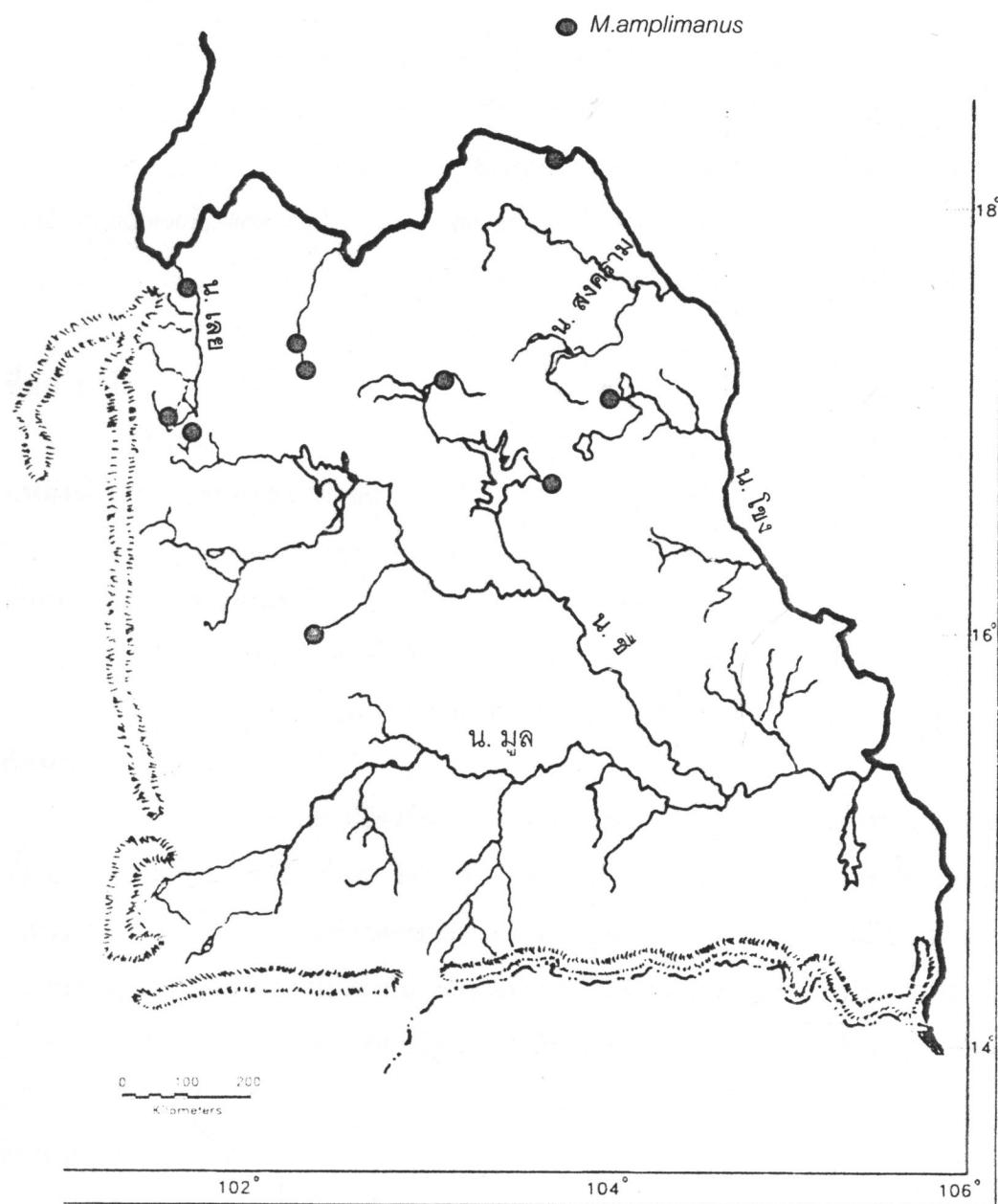
ภาพที่ 6 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium amplimanus* Cai and Dai, 1999

1. กรี

2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2

3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา

4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 7 แสดงการกระจายของ *M. amplimanus* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium dienbienphuense Dang and Nguyen, 1972

ภาพที่ 8-9

- Macrobrachium dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972. Journal of Biology-Geology. 10(1-4): 1-6.
- Macrobrachium longidigitum* Dai, 1984. Acta Zootaxonomica Sinica. 9(3): 248-252.
- Macrobrachium pilimanus* สมร ขาวุฒิทอง, 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Macrobrachium pilimanus* Naiyanetr, P. 1998. Checklist of Crustacean fauna in Thailand (Decapoda and Stomatopoda). p33.

ชื่อภาษาไทย

กุ้งก้ามขัน

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

Dien Bien Phu, northern Vietnam

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 018-072 จำนวนตัวอย่าง 379 male, 348 female, 41 ovi.

ZRC 2000. 2685, 2686, 8794, 8798 จำนวนตัวอย่าง 52 ตัว

ลักษณะเด่น

กรี ลักษณะตรงยาวโดยปล้องที่สองของ antennular peduncle หรืออาจยาวโดย antennular peduncle ปลายของขึ้นเล็กน้อย ซึ่งพื้นของกรีด้านบนมีจำนวน 11-17 ชี โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตา จำนวน 3-5 ชี และกรีด้านล่างมีซี่พื้นจำนวน 2-3 ชี ขาเดินคู่ที่ 2 ของตัวผู้มีลักษณะเรียวสูปทรงกระบอก ขาเดินทั้งสองข้างมีความยาวไม่เท่ากัน ขาข้างที่ยาวจะมีความยาวมากกว่าความยาวตัว ก้ามหนีบโดยทั่วไปยาวมากกว่า palm อย่างเห็นได้ชัดเจน มีขันเล็กยาวอ่อนนุ่มปักคลุมตั้งแต่ palm จนถึงก้ามหนีบ

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรง ยาวโดยปล้องที่สองของ antennular peduncle หรืออาจยาวโดย antennular peduncle ปลายของขึ้นเล็กน้อย กรีด้านบนมีซี่พื้นจำนวน 11-17 ชี เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 3-5 ชี ด้านล่างมีซี่พื้นจำนวน 2-3 ชี ระยะห่างระหว่างซี่พื้นหลังเบ้าตาจะมีระยะห่างมากกว่าซี่พื้นที่อยู่บริเวณกลางและตอนปลายของกรี ด้านข้างของกรีจะมีสันตามยาวจากเบ้าตาไปจนถึงซี่พื้นอันที่ 11 หรือยาวจนถึงปลายกรี

カラペス ผิวมีลักษณะเกลี้ยงเรียบหรืออาจมีหนามขนาดเล็กที่เรียงอยู่บริเวณขอบด้านข้าง สันของหนามเหล่านี้บริเวณหนึ่งติดและหนวดไม่อุบါในแนวเดียวกัน โดยสันของหนามบริเวณหนึ่ง

ตับจะต่ำลงมาอยู่เบื้องอกไปทางด้านหลังและอยู่ในแนวระนาบขนานกันกับสันของหัวม้าบริเวณหนวด หัวม้าบริเวณหนวดจะมีขนาดใหญ่และลักษณะแหลม ่วนหัวม้าบริเวณหนวดมีตับมีขนาดเล็ก และมีลักษณะแหลม

แผ่นกำนังหนวดคู่ที่ 2 ขอบด้านนอกมีลักษณะตรง ่วนขอบด้านในบริเวณโคนจะโค้งออก และเรียวสอบเข้าด้านปลายและมีลักษณะโค้งมน

ขาเดินคู่ที่ 2 ตัวผู้จะมีลักษณะเรียวยาวงรากะบอก มีขนาดและความยาวไม่เท่ากันโดยขาข้างที่ยาวจะยาวกว่าความยาวลำตัวอย่างเห็นได้ชัดเจน มีขนาดเล็กอ่อนนุ่มปกคลุมตั้งแต่ palm จนถึงก้านหนีบ ก้านหนีบโดยทั่วไปยาวมากกว่า palm อย่างเห็นได้ชัดเจน พื้นบนก้านหนีบมีจำนวน 12-30 ซี. โดยเรียงเป็นระยะห่างเท่า ๆ กัน เมื่อเอาก้านหนีบทั้งสองมาซิดกันปลายจะไขว้กัน ่วนพื้นด้านบนจะแนบกันได้สนิทไม่มีช่องว่าง

ทาง ลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมโดยจะมีลักษณะเรียวสอบเข้าทางด้านท้าย ปลายด้านบนของทางมีลักษณะโค้ง บนทางมีหัวมานแหลม 2 คู่ ซึ่งอยู่ห่างจากโคนเป็น ครึ่งหนึ่งของความยาวทางปลายด้านข้างของทางมีหัวมานแหลม 2 คู่ โดยหัวมานคู่ในจะมีขนาดใหญ่และยาวกว่าคู่อื่นออก ระหว่างหัวมานทั้งสองมีขนาดยาวเรียงແ่ออยู่

แผนทาง แผนทางคุ่อกมีขนาดใหญ่กว่าแผนทางคู่ใน โดยปลายของแผนทางทั้งสองจะมีลักษณะกลมมนเหมือนกัน

ไข่ มีลักษณะกลมรี โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.08-1.25 มิลลิเมตร

สีของลำตัว มีสีน้ำตาล หรือสีส้มอ่อน และมีจุดสีน้ำตาลกระจายบนカラเปส

ขนาดของลำตัว ความยาวของลำตัว 3.12-6.38 เซนติเมตร

ถิ่นที่อยู่อาศัย

แม่น้ำขนาดใหญ่และลำหัวยที่ต่อกับแม่น้ำ โดยพบอาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำหรือลำหัวยที่มีพืชแน่นอน

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

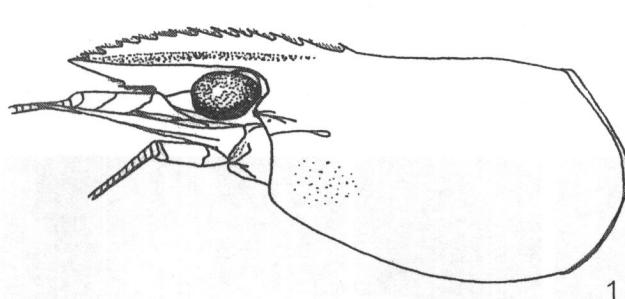
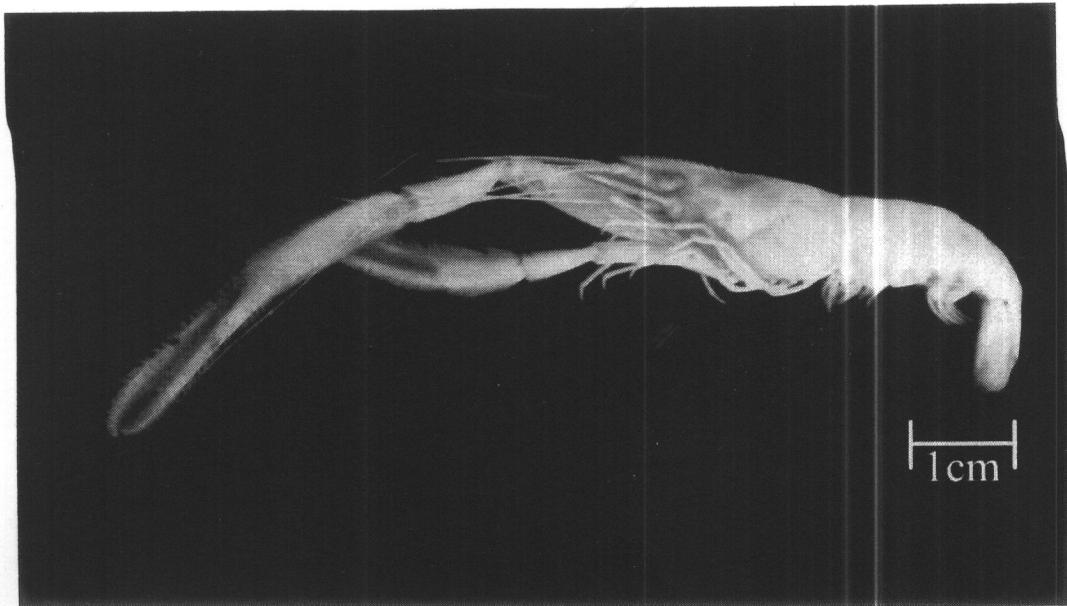
จังหวัดเลย ชัยภูมิ หนองบัวลำภู หนองคาย ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ศรีสะเกษ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร อุบลราชธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา

การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

ประเทศไทย เวียดนาม ลาวและกัมพูชา

ข้อสังเกต

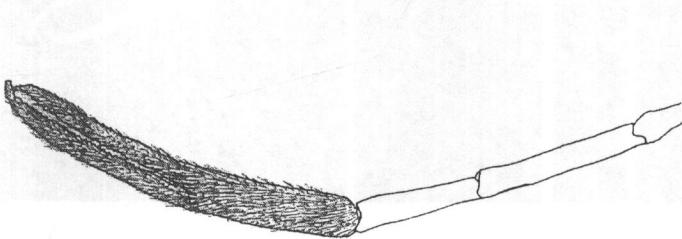
ลักษณะเด่นของกุ้งชนิดนี้คือ ขาเดินคู่ที่ 2 จะมีความยาวมากกว่าความยาวตัวอย่างชัดเจน Palm และก้านหนีบปกคลุมด้วยขนหนานนุ่ม ก้านหนีบโดยทั่วไปจะมีความยาวมากกว่า Palm ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้ *M. dienbienphuense* มีความแตกต่างจากกุ้งใน *pilimanus group* ชนิดอื่น

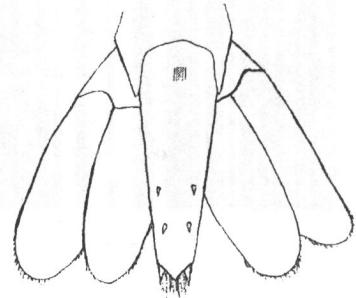
1

2

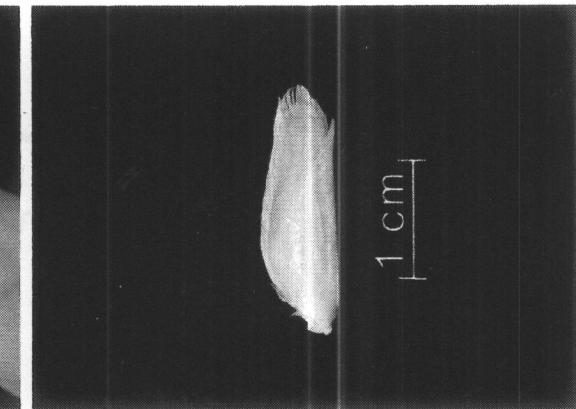
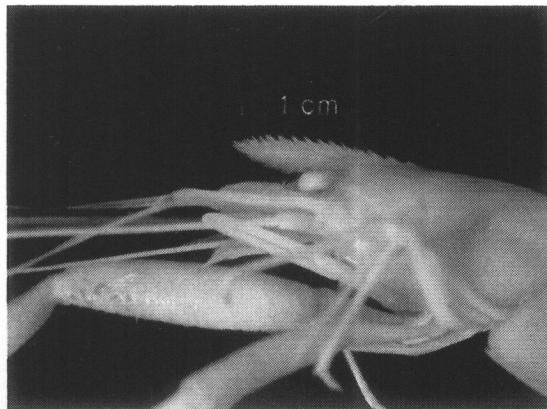
3

4

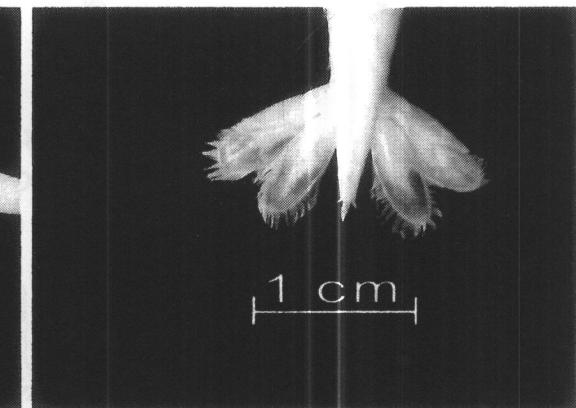
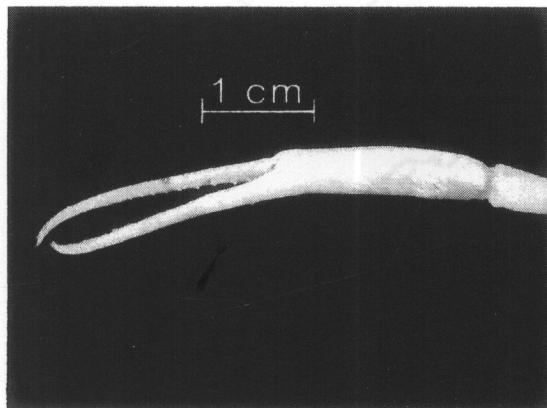
ภาพที่ 8 *Macrobrachium dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972

1. カラベスラエギ	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

1

2

3

4

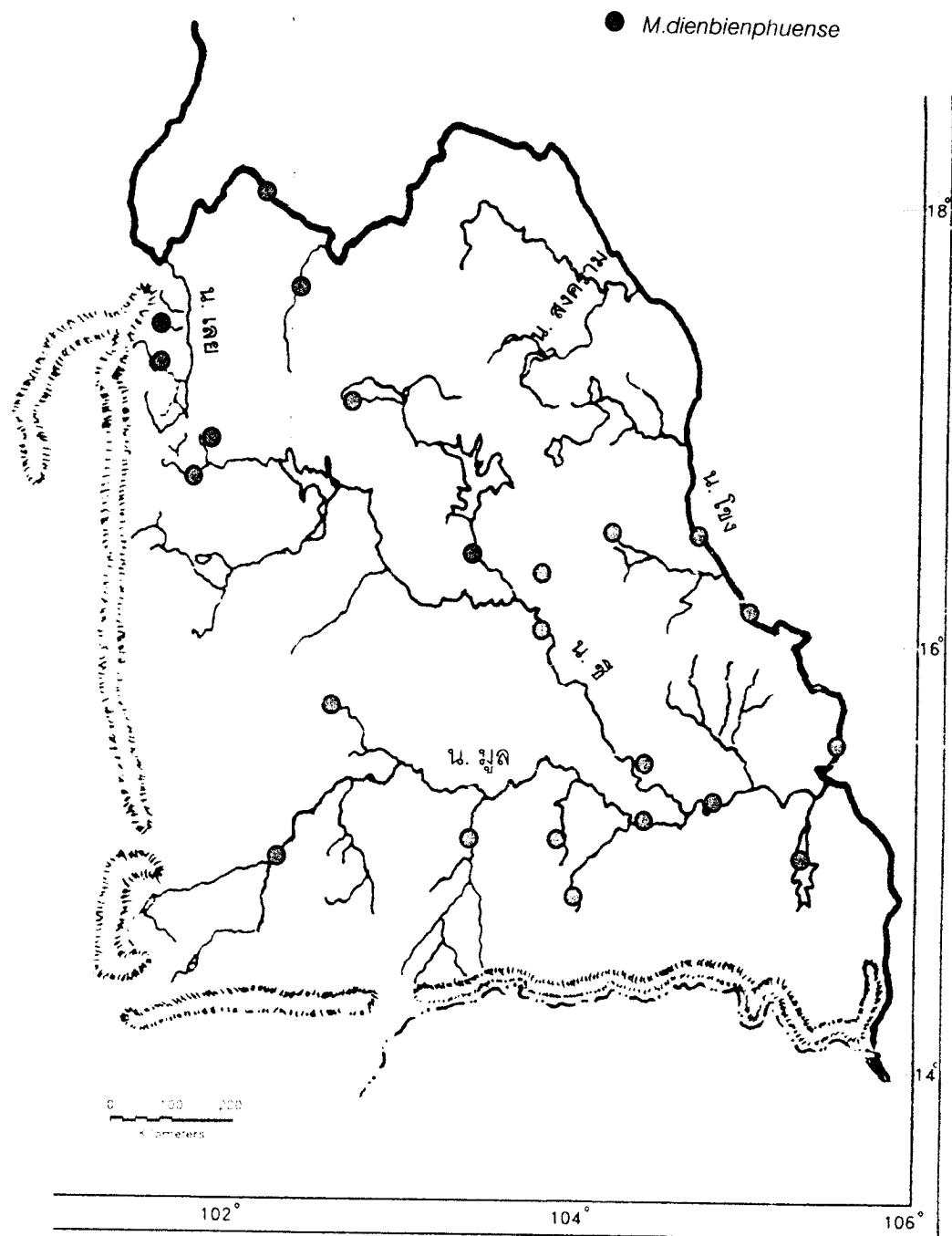
ภาพที่ 9 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972

1. กรี

2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2

3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา

4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 10 แสดงการกระจายของ *M. dienbienphuense* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium eriocheirum Dai, 1984

ภาพที่ 11-12

Macrobrachium pilimanus

พิมพ์พวรรณ ลีลวัฒนาภูล, 2518. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

Macrobrachium esculentum

นฤมล แสงประดับ, 2525. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

Macrobrachium eriocherium

Dai, 1984. Acta Zootaxonomica Sinica. 9 (3): 247.

Macrobrachium dienbienphuense

Liu et al. 1990. Transactions of the Chinese
Crustacean Society. 2: 121.

Macrobrachium pilimanus

สมรา ขาวัญทอง, 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

Macrobrachium pilimanus

Naiyanetr, P. 1998. Checklist of Crustacean fauna
in Thailand (Decapoda and Stomatopoda). p33.

ชื่อภาษาไทย

กุ้งก้ามชน

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

Jingshan, Xishuangbanna, Yunnan, China

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 073-089 จำนวนตัวอย่าง 43 male, 124 female, 14 ovi.

ZRC 2000. 2727, 2670, 2678, 2695 จำนวนตัวอย่าง 68 ตัว

ลักษณะเด่น

กรีฟีลักษณะตรงและสั้น ยื่นออกถึงบริเวณปล้องที่ 3 ของ antennular peduncle ซึ่งพื้นของ
กรีด้านบนมีจำนวน 10-13 ซี. โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 4-5 ซี. ด้านล่างของกรีมีพื้นจำนวน 2-3 ซี.
ขาเดินคู่ที่ 2 ยาวไม่เท่ากัน โดยขาข้างที่ยาวจะยาวมากกว่าขาข้างที่ 2 และยาวเล็กน้อยกว่าขาเดินคู่ที่ 2
ก้ามนีบยาวเท่ากับหรือยาวมากกว่า palm พื้นบนก้ามนีบจำนวน 12-15 ซี. ครึ่งหนึ่งของ
ความยาวข้อ merus ไปจนถึงก้ามนีบมีขันยาวอ่อนนุ่มปักคลุมอย่างหนาแน่น

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรงสันและยื่นยาวของก้านถิ่งปล้องที่ 3 ของ antennular peduncle กรีด้านบน มีรีฟันทั้งหมดเป็นจำนวน 10-13 ซี โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาเป็นจำนวน 4-5 ซี ซึ่งพันด้านล่างของกรีมีจำนวน 2-3 ซี ซึ่งพันที่อยู่หลังเบ้าตามีระยะห่างมากกว่าซึ่งพันที่อยู่หน้าเบ้าตาและด้านปลายกรีออกไปด้านข้างของกรีจะเป็นสันยาวจากเบ้าตาไปจนถึงรีฟันอันที่ 10 หรืออาจยาวถึงปลายกรี

カラペส ผิวเกลี้ยงเรียบ หนามบริเวณหนวดจะมีลักษณะแหลมคม หนามบริเวณหนีดับ จะมีขนาดเล็กอยู่ต่ำกว่าและเยื่องออกไปทางด้านหลังของหนามบริเวณหนวด

แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ขอบด้านนอกจะมีลักษณะตรง ตัวนขอบด้านในจะโค้งมนอกและ เยื่องขอบเข้าด้านปลาย ปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 มีลักษณะโค้งมน

ขาเดินคู่ที่ 2 ยาวไม่เท่ากัน โดยขาข้างที่ยาวจะมีความยาวมากกว่าความยาวลำตัวและยาว เลยแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ครึ่งหนึ่งของความยาวข้อ merus จนถึงก้ามหนีบปกคลุมด้วยไข้ยาวอ่อนนุ่ม อย่างหนาแน่น ก้ามหนีบยาวเท่ากับหรือมากกว่า palm พันบนก้ามหนีบมีจำนวน 12-15 ซี เมื่อเวลา ก้ามหนีบมาซิดกันปลายจะไขว้กันและพันที่อยู่บนก้ามหนีบจะแนบกันสนิทพอดี

ขาเดินคู่ที่ 3 propodus มีความยาวเป็น 3.2 เท่าของความยาว dactylus

หาง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมโดยจะสอบเข้าด้านปลาย ปลายด้านบนของหางมีลักษณะ โค้ง ผิวด้านบนมีหนามแหลม 2 คู่ โดยอยู่ห่างจากโคนหางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ขอบปลาย สุดของหางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยคู่ในมีขนาดใหญ่และยาวกว่าคู่อื่นและระหว่างหางทั้งสองมี ไข้ยาวเรียงแผ่นอยู่

แพนหาง แพนหางคุ้นเคยมีขนาดใหญ่กว่าแพนหางคู่ในและมีลักษณะกลมมน ส่วนปลาย ของแพนหางคู่ในมีลักษณะกลมรี

ไข้ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.98-1.25 มิลลิเมตร

สีของลำตัว มีสีน้ำตาลและมีจุดสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วไปบนカラペส

ขนาดของลำตัว มีความยาวของลำตัว 3.36-6.03 เซนติเมตร

ถิ่นที่อยู่อาศัย

น้ำตก ลำธาร และแม่น้ำ โดยจะพบกับชนิดนี้อาศัยอยู่กับพืชน้ำบริเวณชายฝั่ง

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

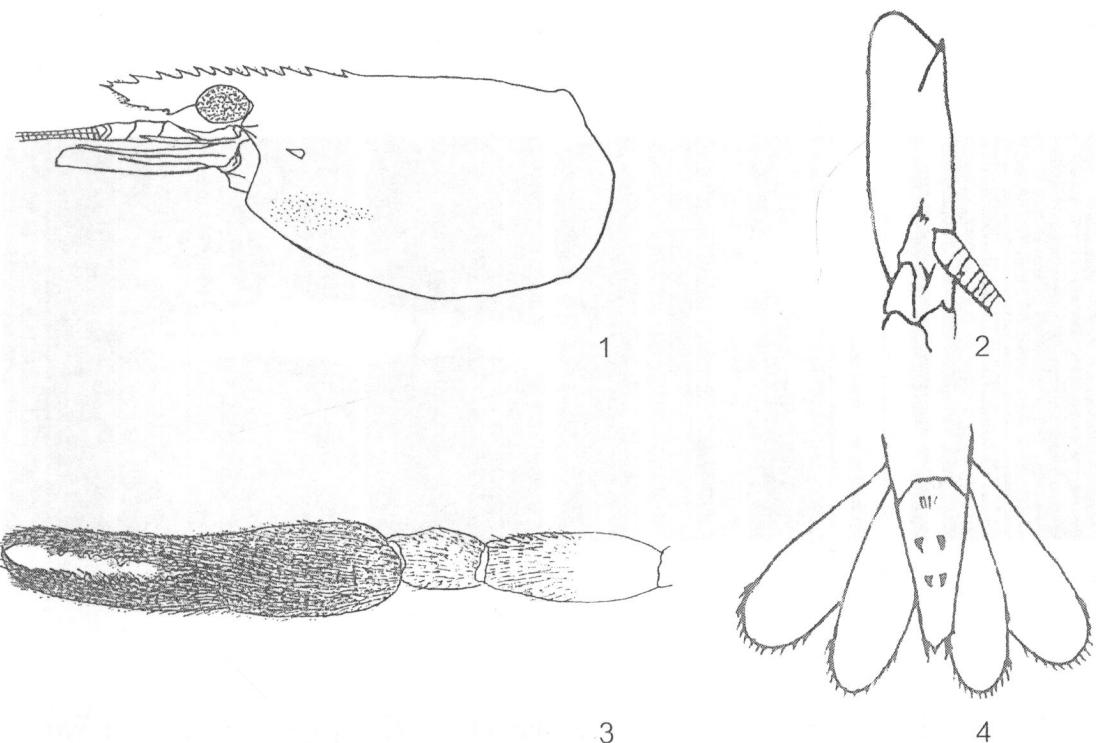
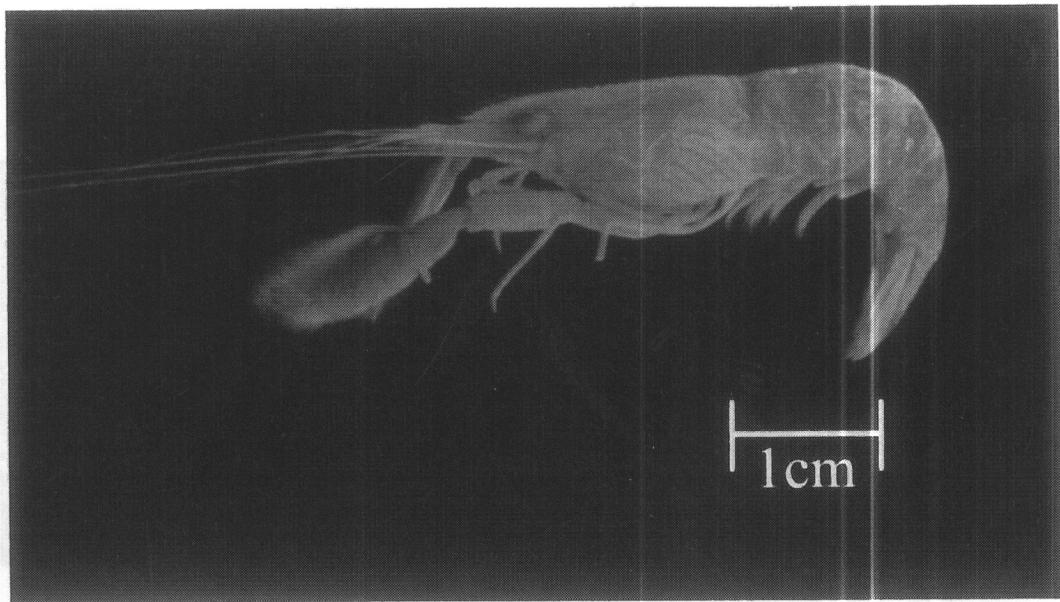
จังหวัดเลย หนองคาย นครพนม ขอนแก่น มหาสารคาม สุรินทร์ และอุบลราชธานี
การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

ประเทศไทย เวียดนามและกัมพูชา

ข้อสังเกต

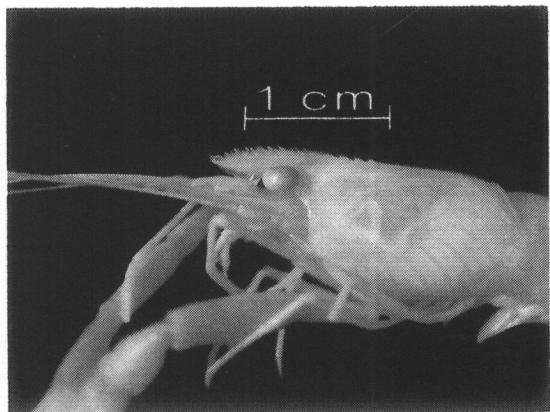
M. eriocheirum มีความคล้ายคลึงกับ *M. hirsutimanus* เป็นอย่างมากจากลักษณะของกรี และขาเดินคู่ที่ 2 แม้จะทำการศึกษาโดยการวัดลัดส่วนทางสันฐานวิทยาเข้ามาช่วยในการจำแนก

ชนิด แต่พบว่าข้อมูลยังมีความใกล้เคียงกันมาก แต่อย่างไรก็ตามยังมีลักษณะบางลักษณะที่มีความแตกต่างกันในกุ้งหั้งสองชนิดนี้เช่นเดียวกันคู่ที่ 3 ใน *M. eriocheirum* จะยาวมากกว่าใน *M. hirsutimanus* ถ้าเทียบตัวอย่างที่มีขนาดเท่ากัน โดย propodus จะยาวเป็น 2-2.5 เท่าของความยาว *dactylus*

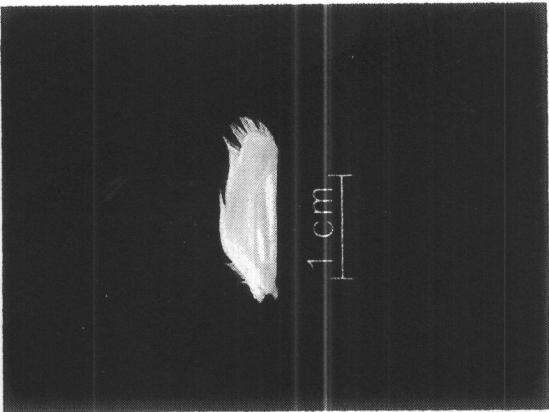

ภาพที่ 11 *Macrobrachium eriocheirum* Dai, 1984

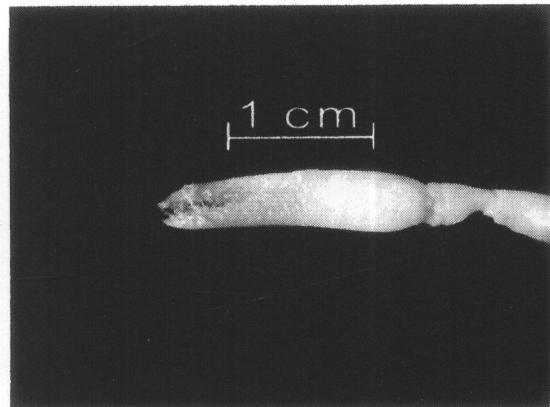
1. カラペスและกรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

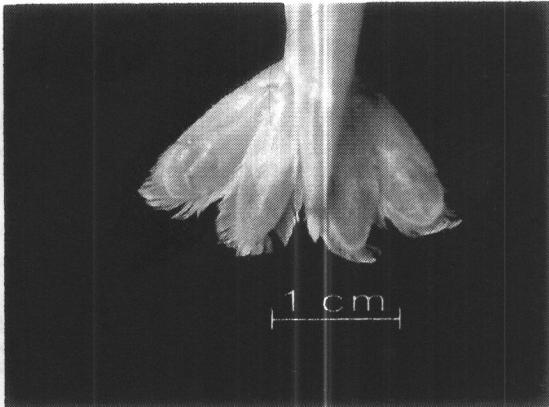
1

2

3

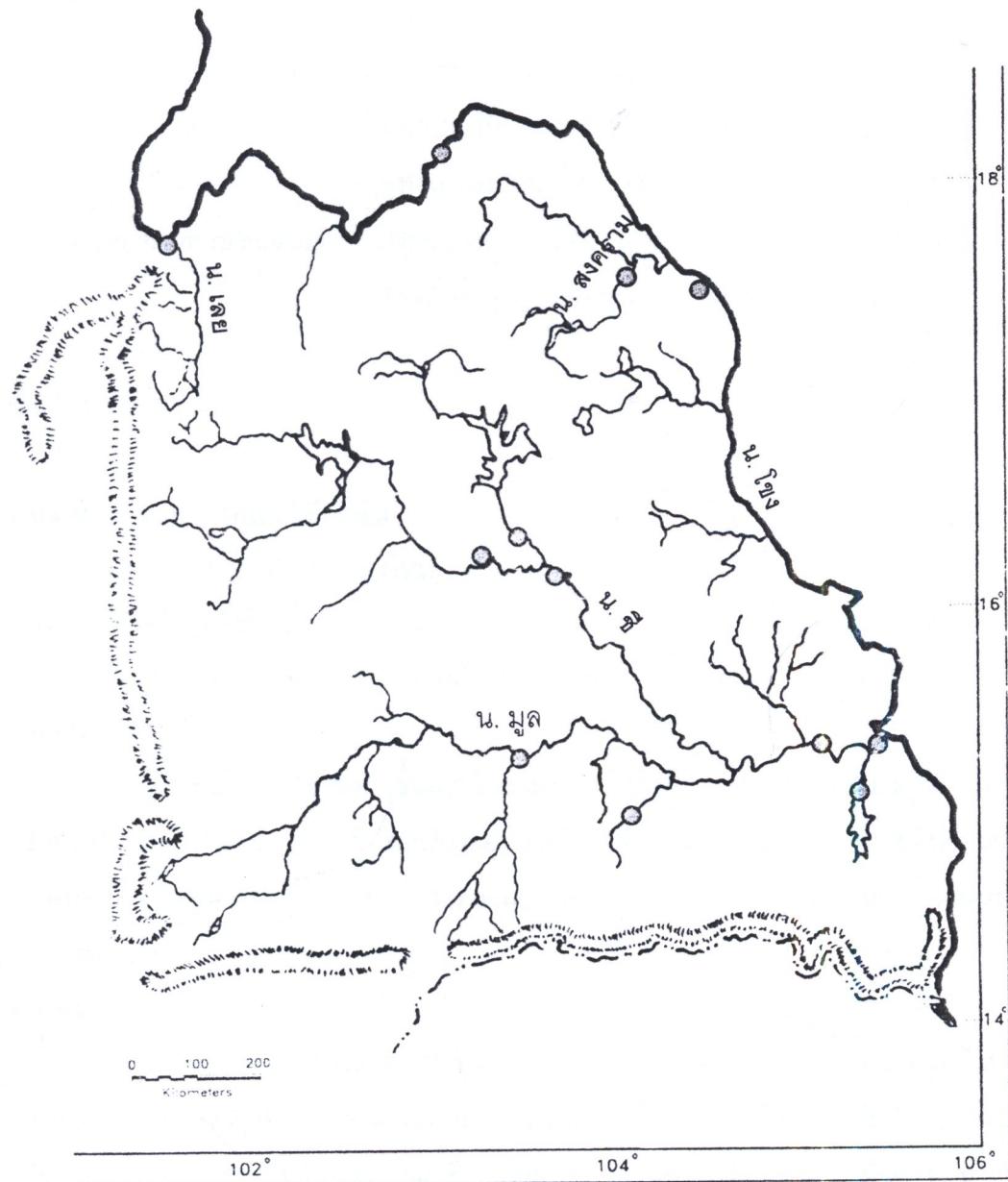

4

ภาพที่ 12 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium eriocheirum* Dai, 1984

1. กรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

● *M. eriocheirum*

ภาพที่ 13 แสดงการกระจายของ *M. eriocheirum* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium hirsutimanus (Tiwari, 1952)

ภาพที่ 14-15

<i>Palaemon hirsutimanus</i>	Tiwari, 1952. Annals and Magazine of Natural History. Series 12 (5): 31.
<i>Macrobrachium pilimanus</i>	พิมลพวรรณ ลีละวัฒนาภูล, 2518. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
<i>Macrobrachium pilimanus</i>	Naiyanetr, P. 1998. Checklist of Crustacean fauna in Thailand (Decapoda and Stomatopoda). p33.

ชื่อภาษาไทย

กุ้งก้ามชน

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ^{โดยเรียงตาม จังหวัดเรียงใหม่}
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 090-106 จำนวนตัวอย่าง 70 male, 37 female, 16 ovi.

ลักษณะเด่น

กรีวีลักษณะตรงปลายองค์นี้เล็กน้อยและยาวถึงข้อที่ 3 ของ antennular peduncle ซึ่งเป็นของกรีด้านบนมีจำนวน 12-14 ซี. โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 3-4 ซี. ด้านล่างมีชีพันจำนวน 2-4 ซี. ขาเดินคู่ที่ 2 ยาวเท่ากับหรือยาวมากกว่าความยาวตัว palm และก้ามหนีบมีขนาดยาวอ่อนนุ่มปักคลุมอย่างหนาแน่น

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรง ตอนปลายองค์นี้เล็กน้อย ยาวถึงปล้องที่ 3 หรืออาจยาวเล็กน้อยกว่า ของ antennular peduncle ซึ่งเป็นของกรีด้านบนมีจำนวน 12-14 ซี. โดยเรียงอยู่ด้านหลังเบ้าตาจำนวน 3-4 ซี. ด้านล่างมีชีพันเรียงอยู่เป็นจำนวน 2-4 ซี. โดยบริเวณฐานของกรีจะเรียงอยู่เป็นระยะห่างมากกว่าปลายกรี ด้านข้างของกรีมีลักษณะเป็นสันยาวจากเบ้าตาไปจนถึงชีพันอันที่ 10 หรืออาจยาวถึงปลายกรี

カラペス ผิวมีลักษณะเกลี้ยงเรียบหรืออาจมีหนามเล็กๆ กระจายอยู่ขับด้านข้าง สันของหนามบริเวณตืบจะอยู่ต่ำกว่าสันของหนามบริเวณหนวดโดยจะอยู่เยื่องไปทางด้านหลัง

ขาเดินคู่ที่ 2 ยาวไม่เท่ากัน โดยมีความยาวเท่ากับหรือบางที่ยาวมากกว่าความยาวตัว โดยจะเห็นชัดเจนในตัวผู้ที่เป็นตัวเต็มวัย ผิวโดยรอบเกลี้ยง palm และก้ามหนีบปักคลุมด้วยขนที่มีความ

ยาวและหนาแน่น พื้นบนก้ามหนีบมีลักษณะทู่และมีจำนวน 12-20 ชี พื้นจะเรียงอยู่ชิดกันและหนาแน่น เมื่อนำก้ามหนีบมาซิดกันปลายจะไขว้กันส่วนพื้นบนก้ามหนีบจะแบบกันได้พอตื้นเมื่อช่องว่าง

ขาเดินคู่ที่ 3 propodus มีความยาวเป็น 2.5 เท่าของความยาว dactylus

หาง เป็นรูปสามเหลี่ยม เรียวสอบเข้าด้านปลาย ปลายด้านบนมีลักษณะโค้ง ด้านบนของหางมีน้ำหนามแหลม 2 คู่ โดยเรียงอยู่ห่างจากโคนของหางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ปลายหางด้านข้างจะมีน้ำหนามแหลม 2 คู่ โดยคู่ในมีความยาวและขนาดใหญ่มากกว่าหัวน้ำหนามคู่นอก ระหว่างหัวน้ำทั้งสองมีชันยาวเรียงແื่อยู่

แพนหาง ปลายของแพนหางคุ้นอกมีลักษณะกลมมน ส่วนปลายของแพนหางคู่ในมีลักษณะกลมรี

ไข่ มีลักษณะกลมรี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.32-1.65 มิลลิเมตร

สี ลำตัวมีสีน้ำตาล น้ำตาลแกมแดง หรือน้ำตาลแกมเขียว โดยจะมีจุดสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วไปบนカラ์เปลส

ขนาดของลำตัว ความยาวของลำตัว 4.10-6.36 เซนติเมตร

ถินที่อยู่อาศัย

น้ำตก ลำธาร แม่น้ำ โดยกุ้งชนิดนี้จะอาศัยอยู่ตามซอกหินในลำธาร หรือซากใบไม้ที่ทับถมบริเวณลำธาร

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัดขอนแก่น นครพนม อุบลราชธานี และนครราชสีมา

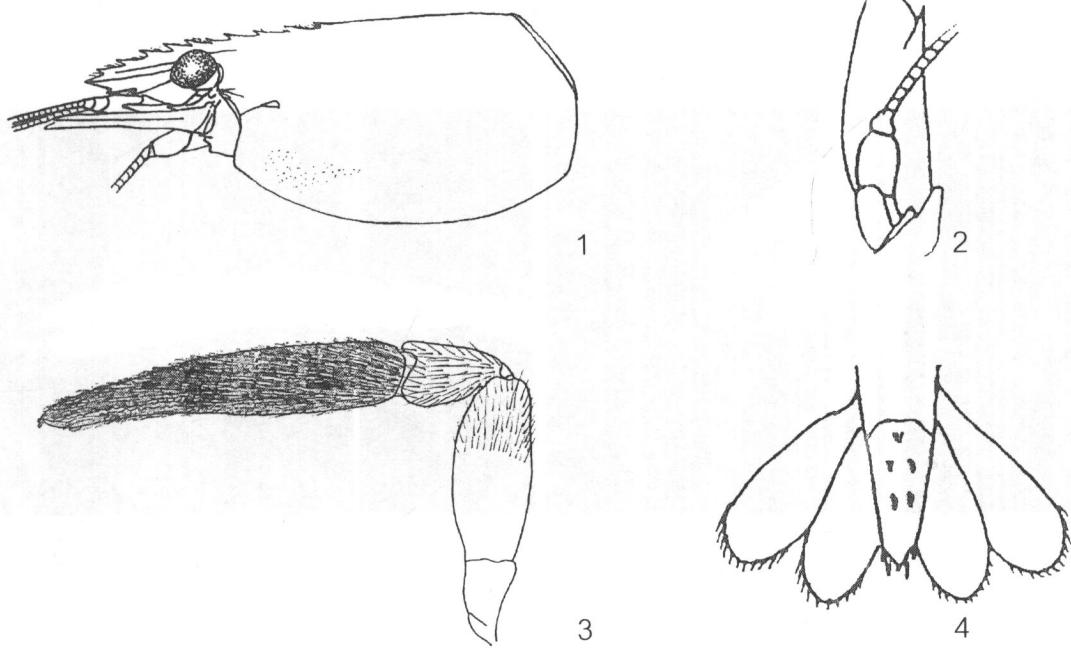
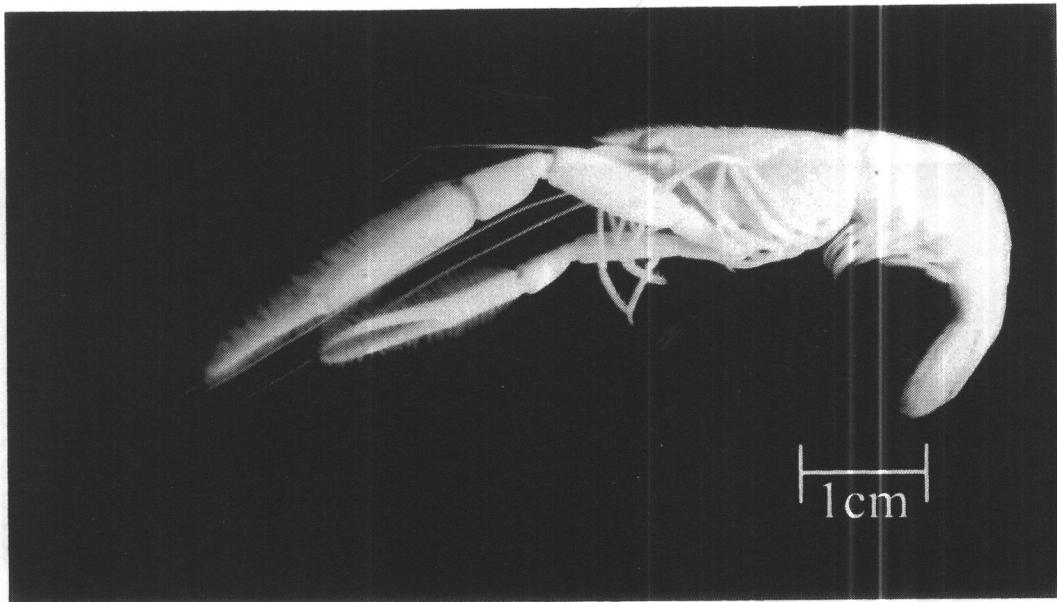
ข้อสังเกต

M. hirsutimanus มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาใกล้เคียงกับกุ้งใน *pilimanus* group คือ *M. pilimanus* แต่มีลักษณะบางอย่างที่แตกต่างจาก *M. pilimanus* ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบ *M. hirsutimanus* กับ *M. pilimanus*

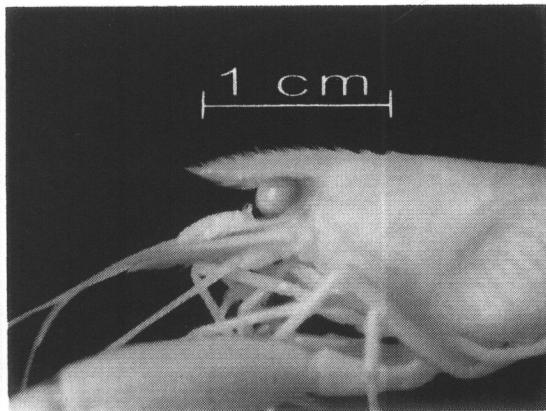
ลักษณะ	<i>M. hirsutimanus</i>	<i>M. pilimanus</i>
1. propodus ของขาเดินคู่ที่ 3	ยาวเป็น 2.5 เท่าของ Dactylus	ยาวเป็น 3.0 เท่าของ Dactylus
2. ชีพื้นบนกรี	บริเวณฐานของกรีจะอยู่ห่างกันมากกว่าบริเวณปลายกรี	อยู่ชิดกันทั้งบริเวณฐานและปลายกรี

นอกจากนี้ *M. hirsutimanus* ยังมีลักษณะของกรีและขาเดินคู่ที่ 2 ใกล้เคียงกับกุ้งใน pilimanus group อีกชนิดหนึ่งคือ *M. eriocheirum* แต่แตกต่างกันที่ความยาว propodus ของขาเดินคู่ที่ 3 จะยาวเป็น 2.5 เท่า ของ *Dactylus* แต่จะยาวเป็น 3.2 เท่า ใน *M. eriocheirum* กุ้ง *M. hirsutimanus*

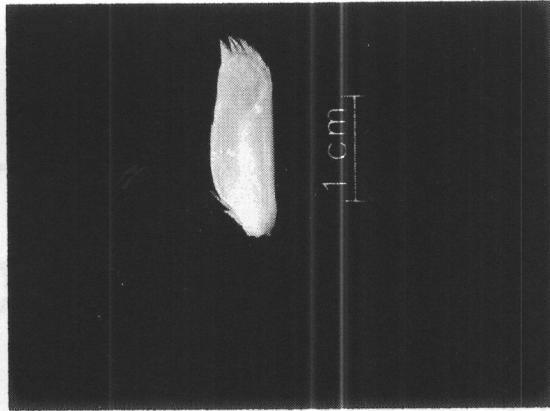

ภาพที่ 14 *Macrobrachium hirsutimanus* (Tiwari, 1952)

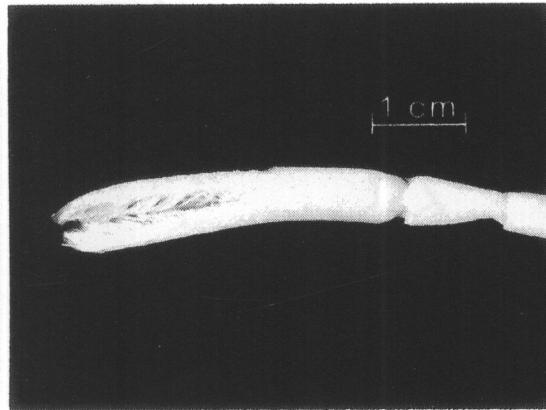
1. คราเรเปสและกรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

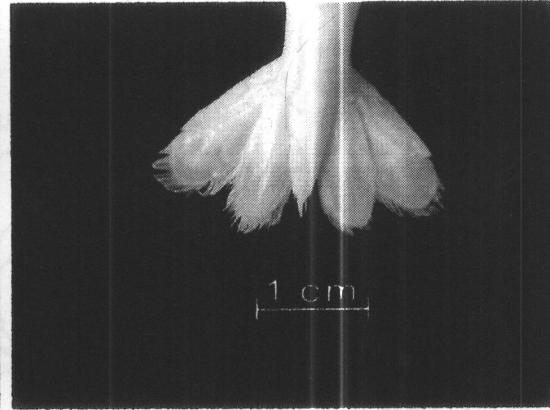
1

2

3

4

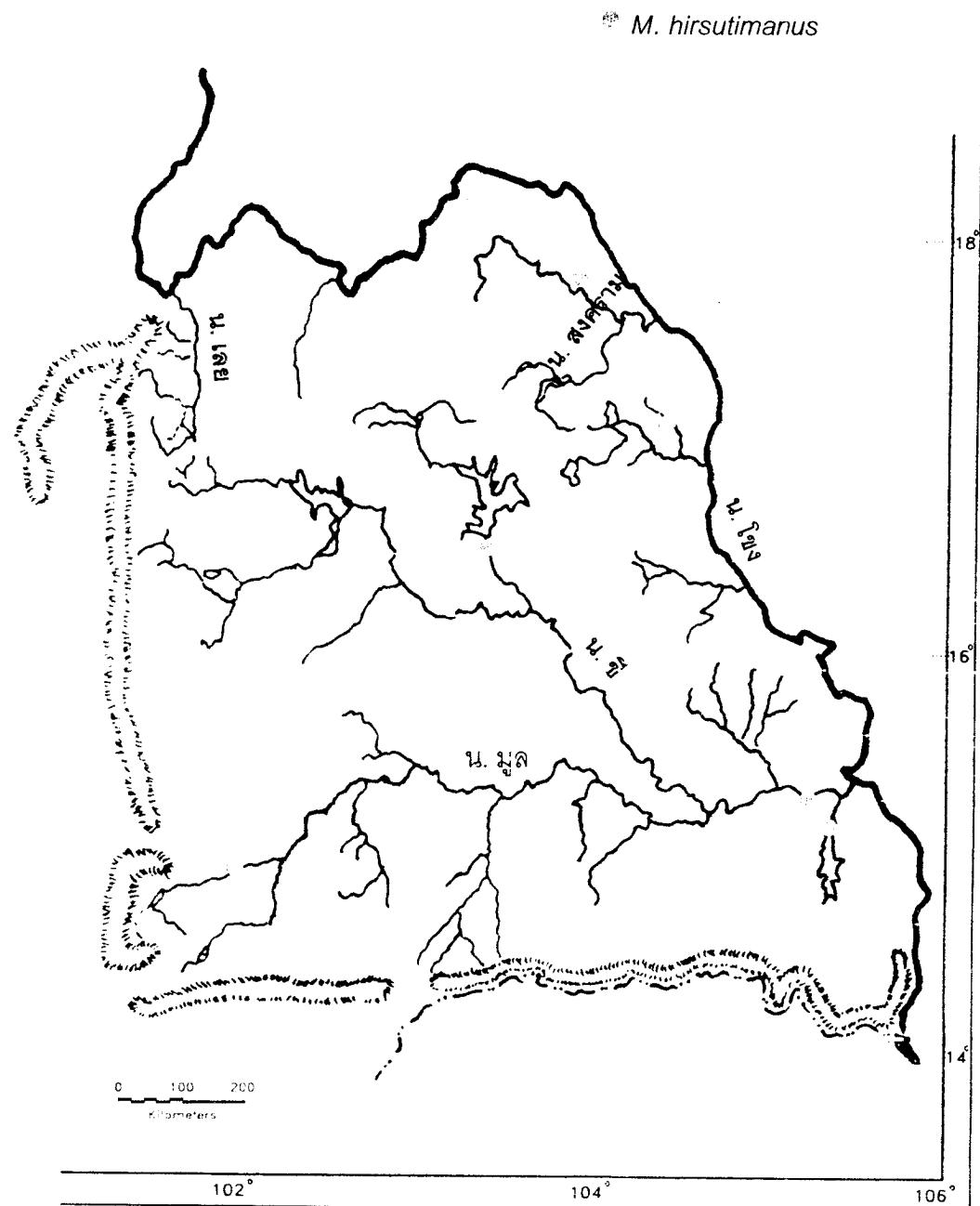
ภาพที่ 15 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium hirsutimanus* (Tiwari, 1952)

1. กรี

2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2

3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา

4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 16 แสดงการกระจายของ *M. hirsutimanus* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium lanchesteri (De Man, 1911)

ภาคที่ 17-18

<i>Palaemon paucidens</i>	Lanchester, 1901. Proceeding of the Zoological scity of London, 1901. 568.
<i>Palaemon (Eupalaemon) Lanchesteri</i>	De Man, 1911. Notes from the Leyden Museum. 33: 264.
<i>Palaemon lanchesteri</i>	Kemp, 1918a. Mem. Asiat. Soc. Bengal. 6: 257.
<i>Macrobrachium lanchesteri</i>	Suvatti, 1937. Checklist f Aquatic Fauna in Siam.
<i>Palaemon lanchesteri</i>	Tiwari, 1949. Records of the Indian Museum. 45: 340.
<i>Macrobrachium lanchesteri</i>	Holthuis, 1950. Siboga Expedition. Monograph 39a. 9:139.
<i>Cryphiops (Macrobrachium) lanchesteri</i>	Johnson, 1968. FAO Fisheries reports. 57(2): 233.
<i>Macrobrachium cf. lanchesteri</i>	Ng, 1995. Malayan Nature Journal. 48: 249-257.
<i>Macrobrachium palaemonoides</i>	สมร ขาวัญทอง, 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อภาษาไทย

กุ้งฝอย กุ้งนา

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

จังหวัดสงขลา ประเทศไทย

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 107-528 จำนวนตัวอย่าง 9477 male, 15079 female, 2794 ovi.

ZRC 2000. 2608, 2611, 2614, 2616, 2617, 2618, 2620, 2623, 2638, 2723, 2726,
2728 จำนวนตัวอย่าง 125 ตัว

ลักษณะเด่น

กรีฟีลักษณะตรงปลายอนชื่นเล็กน้อย กรียื่นยาวถึงปลายที่ 3 ของ antennular peduncle หรืออาจยาวพอดีกับปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีฟีพันจำนวน 7-10 ซี. โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 1 ซี. ด้านล่างของกรีฟีพันจำนวน 3-4 ซี. ขาเดินคู่ที่ 2 มีรูปทรงกรวยกว้างเรียว และขาเดินทั้งสองข้างโดยปกติมีความยาวเท่ากัน ลำตัวไม่มีสี

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรง ปลายอนชื่นเล็กน้อย กรียื่นยาวถึงปลายที่ 3 ของ antennular peduncle หรืออาจยาวเท่ากับปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีฟีพันจำนวน 7-10 ซี. เป็นรีพันที่อยู่หลังเบ้าตาจำนวน 1 ซี. โดยรีพันแต่ละอันจะมีระยะห่างเท่า ๆ กัน ด้านล่างมีรีพันจำนวน 3-4 ซี. ด้านข้างของกรีฟีลักษณะเป็นสันมูนยาจากเบ้าตาจนถึงรีพันอันที่ 7 หรืออาจยาวถึงปลายกรี

カラペス ผิวมีลักษณะเกลี้ยงเรียบ สันของ命名บริเวณเหนือตับจะอยู่ต่ำกว่าสันของ命名บริเวณหนวดและอยู่เยื่องไปทางด้านหลัง

แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ขอบด้านนอกมีลักษณะตรง ปลายกลมมน ส่วนขอบด้านในมีลักษณะโค้งออกและเรียวสอบเข้าด้านปลาย

ขาเดินคู่ที่ 2 มีลักษณะเป็นรูปทรงกรวยกรอบกว้างเรียว โดยขาทั้งสองข้างโดยทั่วไปมีความยาวเท่ากันและมีรูปแบบคล้ายกัน ในตัวผู้ที่เป็นตัวเต็มวัย ตอนปลายของก้ามหนีบมีรีนเลียนเล็กและสันปักคลุมอยู่

หาง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมโดยจะเรียวสอบเข้าด้านปลายของหาง ปลายด้านบนของหางมีลักษณะโค้งมน ด้านบนของหางมี命名แหลม 2 คู่ อยู่ห่างจากโคนของหางเป็นครึ่งหนึ่ง ของความยาวหาง ปลายด้านข้างของหางมี命名แหลม 2 คู่ โดยนามคู่ในมีขนาดใหญ่และยาวกว่านามคู่อื่น ระหว่าง命名แหลมทั้งสองมีชันยาวเรียวແ่ออยู่

แพนหาง ปลายของแพนหางคู่ในมีลักษณะกลมรี ส่วนปลายของแพนหางคู่นอกมีลักษณะกลมมน

ไข่ ลักษณะกลมรี มีขนาดเล็กกว่าศูนย์กลาง 0.71-1.00 มิลลิเมตร

สี ลำตัวไม่มีสี

ขนาดของลำตัว ความยาวของลำตัว 1.71-5.89 เซนติเมตร

ถิ่นที่อยู่อาศัย

น้ำตก ลำธาร แม่น้ำ คู คลอง หนองและบึง โดยเฉพาะกุ้งชนิดนี้ในเกือบทุกบริเวณของแหล่งน้ำ

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

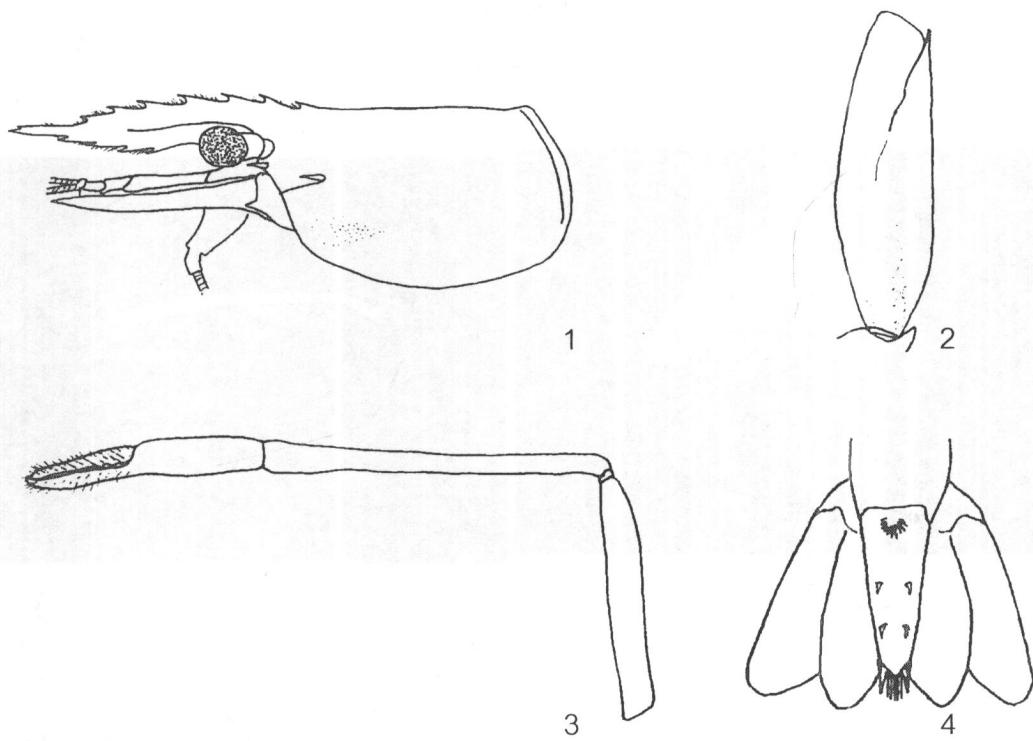
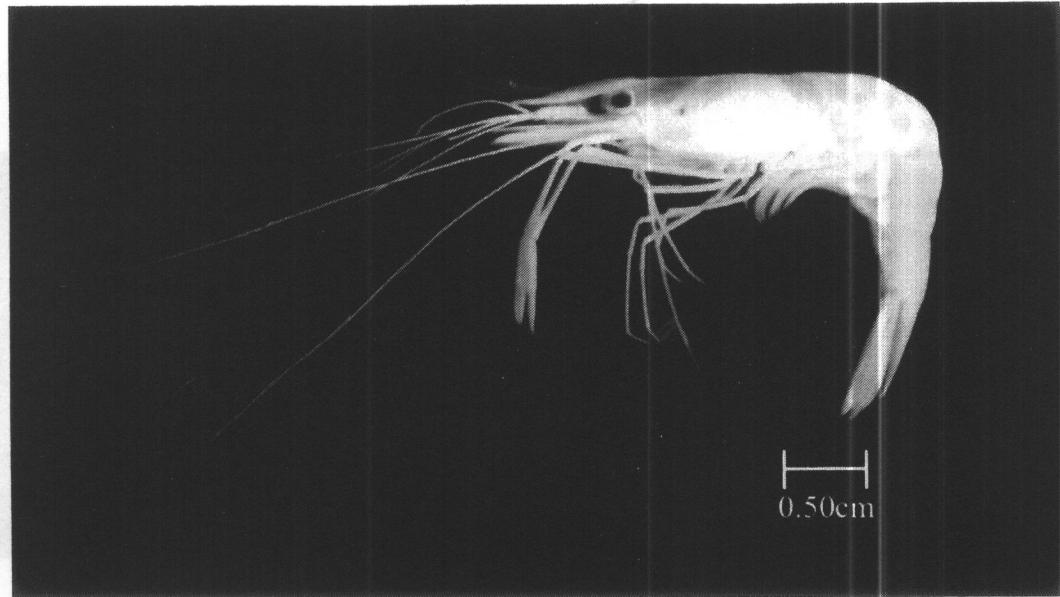
ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

ประเทศไทย สิงคโปร์และอินโดนีเซีย

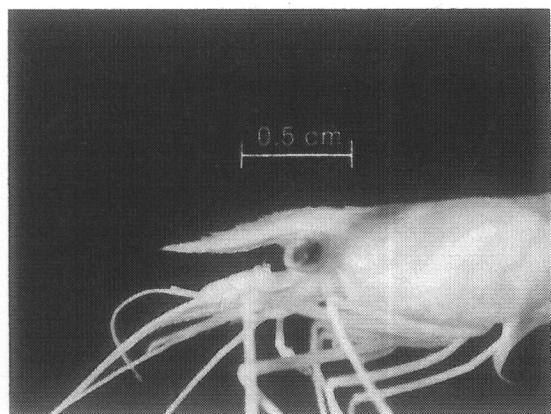
ข้อสังเกต

จากการศึกษาพบว่า *M. lanchesteri* พบรได้ในแหล่งน้ำทุกชนิดยกเว้นบนภูเขารูปทึ้งนี้จาก การเก็บตัวอย่างภาคสนามไม่พบกุ้งชนิดนี้บนภูเขามีความสูงจากระดับน้ำทะเลมาก ๆ เช่น ภูระดึง ภูหลวง จังหวัดเลยและทุ่งกะมังในจังหวัดชัยภูมิ จากการศึกษาของ Chong และ Khoo ในปี ค.ศ. 1988 ได้รายงานไว้ว่าไม่เคยมีรายงานกุ้งชนิดนี้บริเวณที่สูงอย่างเท่นบนภูเข้า แต่จะพบกุ้งชนิดนี้ได้ในลำคลอง หนองและบึง แหล่งน้ำที่มีการไหลเวียนช้า สามารถอาศัยอยู่ในแหล่งน้ำที่มีค่า pH เป็นกลาง เป็นกุ้งที่มีความอดทนต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิสูงและสามารถอยู่ในที่ที่มีปริมาณก๊าซออกซิเจน ต่ำ ๆ ได้ จะนั้นจึงพบว่ากุ้งชนิดนี้มีการกระจายอย่างกว้างขวางและพบได้ในแหล่งน้ำเกือบทุกชนิด นอก จากนี้ S.H.Tay (unpublish) ได้กล่าวว่า *M. lanchesteri* สามารถพบรได้ตามขอบหรือริมชายฝั่งของ แหล่งน้ำมากกว่าตวงกลางลำน้ำ จากการศึกษาในครั้งนี้ก็พบว่าสามารถเก็บตัวอย่าง *M. lanchesteri* ได้เฉพาะริมชายฝั่งหรือขอบของลำธารเท่านั้น *M. lanchesteri* เป็นกุ้งที่มีความคล้ายคลึงกับ *M. niphanae* เป็นอย่างมากในขนาดและรูปร่างซึ่งสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากรายละเอียด ของ *M. niphanae* โดยกุ้งชนิดนี้สามารถพบรได้ในแหล่งน้ำเกือบทุกชนิดและมักจะพบอยู่รวมกับ *M. niphanae* และ *Macrobrachium sp.*

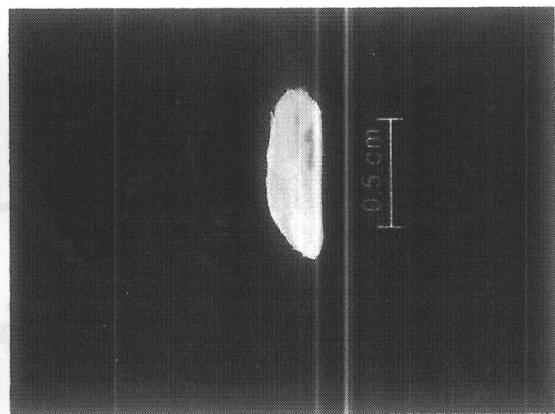

ภาพที่ 17 *Macrobrachium lanchesteri* (De Man, 1911)

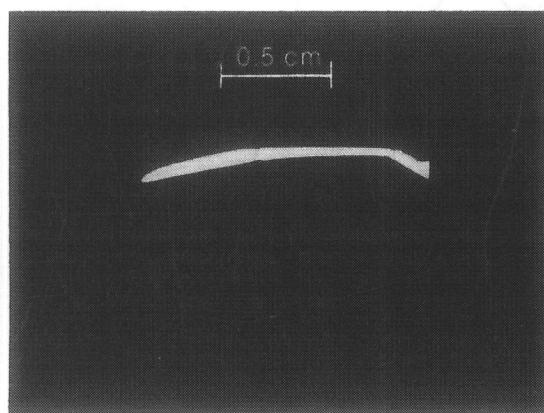
1. カラペスラエグリ	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

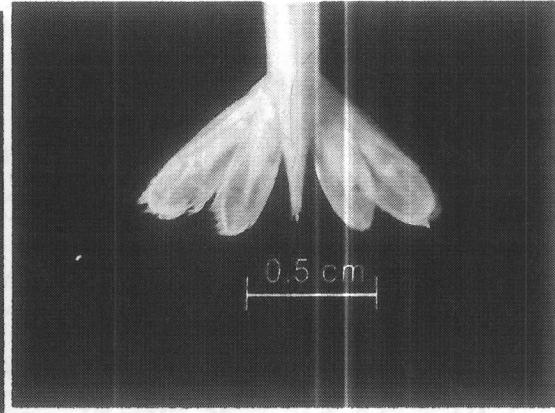
1

2

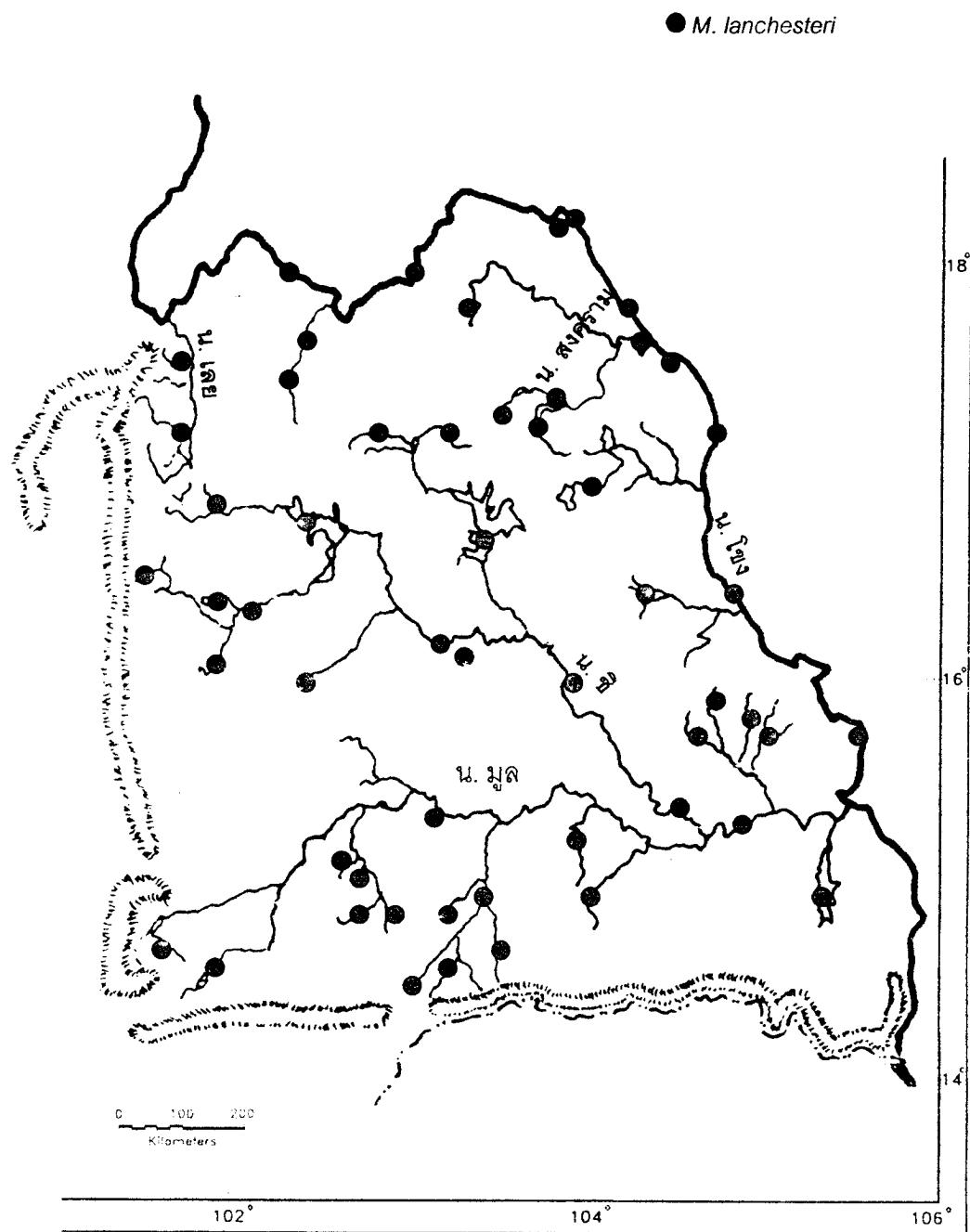
3

4

ภาพที่ 18 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium lanchesteri* (De Man, 1911)

1. กรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 19 แสดงการกระจายของ *M. lanchesteri* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium mieni Dang, 1975

ภาคที่ 20-21

Macrobrachium mieni

Dang, 1975. Journal of Biology-Geology. 13(3): 68.

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

Hoa Binh, northern Vietnam

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 529-533 จำนวนตัวอย่าง 45 male, 52 female

ลักษณะเด่น

กรีขนาดใหญ่ลักษณะตรงหรือโค้งเล็กน้อย ปลายจะของขึ้นเล็กน้อยและยาวถึงปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 บางตัวจะมีลักษณะเรียวยาวเลยแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ซี่พันของกรีด้านบนมีจำนวน 10-15 ซี่ โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี่ ด้านล่างมีซี่พันจำนวน 2-3 ซี่ ขาเดินคู่ที่ 2 โดยทั่วไปมีขนาดและความยาวเท่ากัน

ลักษณะทั่วไป

กรี ใหญ่ลักษณะตรงหรือโค้งเล็กน้อย บางตัวปลายของกรีจะของขึ้น ซี่พันของกรีด้านบนมีจำนวน 10-15 ซี่ กรีจะเรียงเป็นระยะห่างเกือบทุกตัว กว้างตัวอยู่ในรูปสี่เหลี่ยม ซี่พันของกรีด้านบนจะเรียงตัวจนเกือบถึงปลายกรี ซี่พันที่เรียงอยู่หลังเบ้าตา มีจำนวน 2-3 ซี่ ส่วนซี่พันของกรีด้านล่างมีจำนวน 2-3 ซี่ ด้านข้างของกรีจะเป็นสันยาวจากเบ้าตาไปถึงซี่พันอันที่ 9 หรืออาจยาวถึงปลายกรี

カラペス ผิวเรียบหรืออาจมีหนามเล็กๆ กระเจาอยู่บริเวณขอบด้านข้าง สันของหนามบริเวณเหนือตับจะอยู่ต่ำกว่าสันของหนามบริเวณหนวดเล็กน้อยและอยู่เยื้องไปทางด้านหลัง หนามบริเวณเหนือตับและหนวดเรียงขนานกัน

ขาเดินคู่ที่ 2 มีขนาดและความยาวเท่ากันและเป็นสมมาตรกัน carpus สั้นกว่า palm และยาวยืนออกไปมีลักษณะคล้ายกรวย ด้านข้างของ palm บีบเข้าและโป่งออกตรงกลาง กำมันนีบโค้งด้านในโดยปลายไม่ชิดกันเมื่อเอากำมันนีบชิดกัน ผิวของขาเดินปักลุมด้วยหนามเล็ก ๆ ปลายด้านข้างทั้งสองข่องกำมันนีบมีขันกระเจาอยู่เล็กน้อย

หาง เป็นรูปสามเหลี่ยมเรียวสอบเข้าด้านปลาย ปลายด้านบนมีลักษณะโค้งมน ด้านบนของหางมีหนามแหลม 2 คู่ เรียงอยู่ห่างจากโคนของหางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ขอบด้านปลายของหางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยหนามคู่ในจะมีขนาดใหญ่และความยาวมากกว่าหนามคู่อื่น ระหว่างหนามทั้งสองมีขันยาวเรียงແขออยู่

แพนหาง ปลายของแพนหางคู่นอกมีลักษณะกลมมน ส่วนแพนหางคู่ในมีลักษณะกลมรี ไข่ มีลักษณะกลมรี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.87-1.07 มิลลิเมตร

สี ลำตัวมีสีน้ำตาลและมีลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วไปบนカラบเปลส ด้านท้องจะมีปืนสีดำตามแนวขวาง

ขนาดของลำตัว ความยาวลำตัว 2.21-6.92 เซนติเมตร

ถิ่นที่อยู่อาศัย

น้ำตก และลำธาร ที่ใกล้กับเขากลางป่าที่มีอุณหภูมิของน้ำค่อนข้างเย็น พบรากชัยอยู่ตามซอกหินบริเวณลำธารที่มีน้ำไหล หรือตามพืชน้ำริมคลัง

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัดเลยและชัยภูมิ

การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

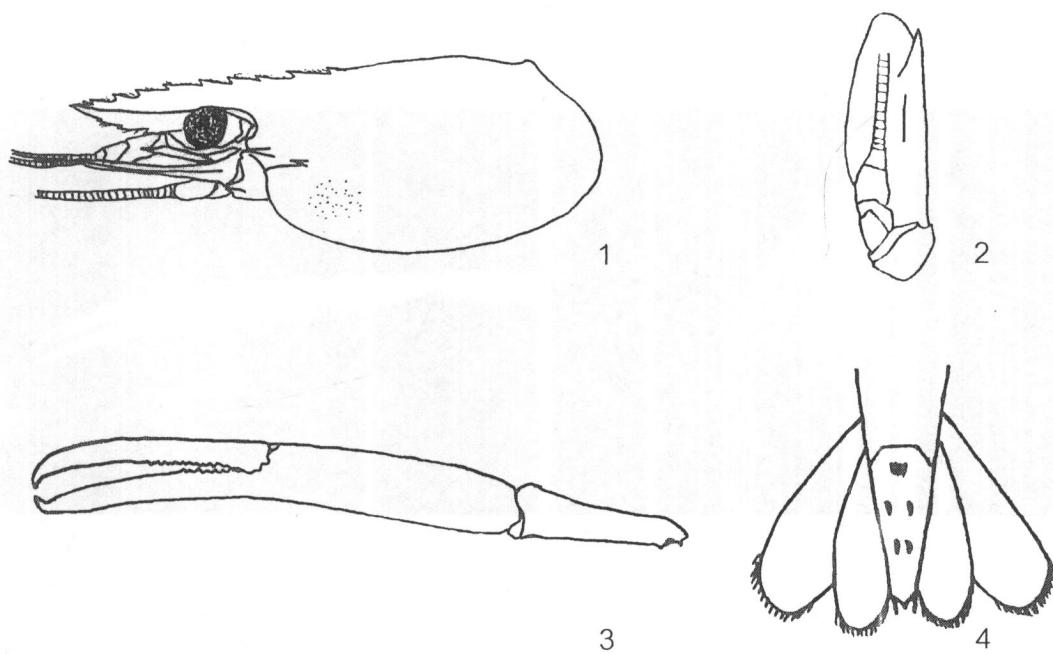
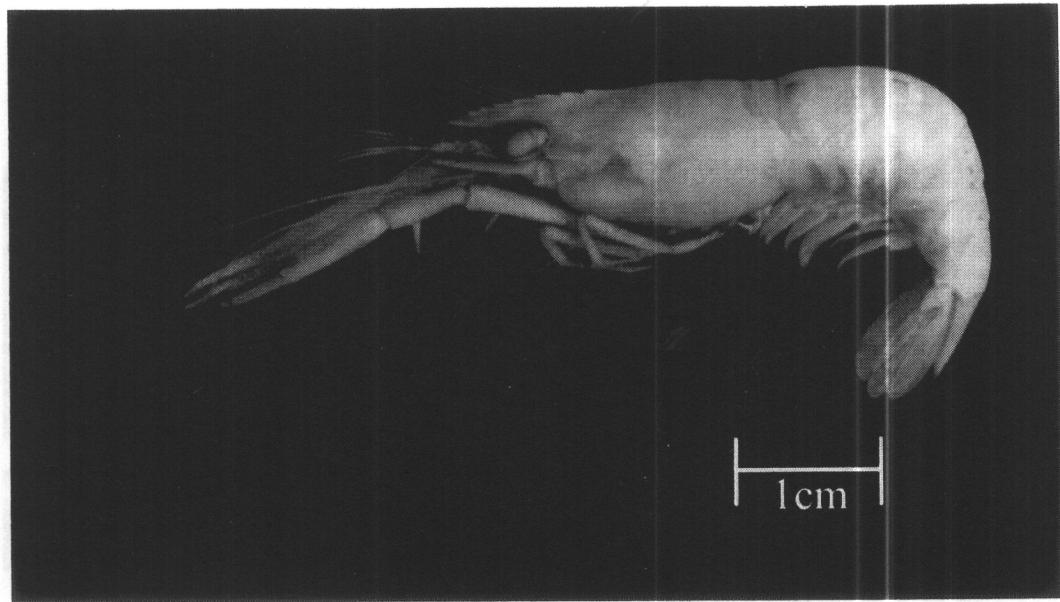
ประเทศไทย

ข้อสังเกต

M. mieni มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาใกล้เคียงกับ *M. yui* จากประเทศจีน แต่มีความแตกต่างกันของลักษณะทางสัณฐานวิทยาบางลักษณะดังตารางที่ 3

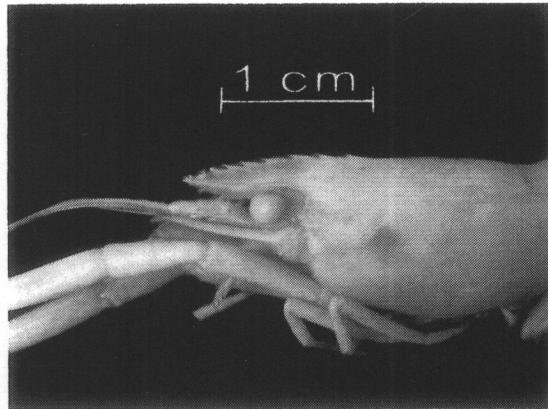
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบ *M. mieni* กับ *M. yui*

ลักษณะ	<i>M. mieni</i>	<i>M. yui</i>
1. กรี	มีรูปร่างใหญ่และระยะห่างระหว่างซี่พันบนกรีน้อย	กรีลักษณะเรียวและมีระยะห่างระหว่างซี่พันบนกรีมาก
2. ขาเดินคู่ที่ 2	ปกติมีความยาวและขนาดเท่ากันหรือแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย	มีขนาดและความยาวไม่เท่ากัน
3. Dactylus	เรียวยาว	ใหญ่และสั้น

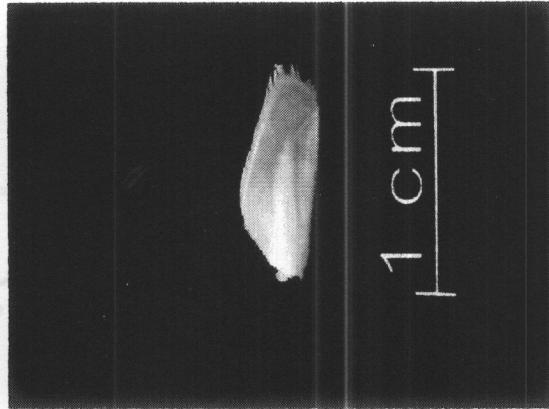

ภาพที่ 20 *Macrobrachium mieni* Dang, 1975

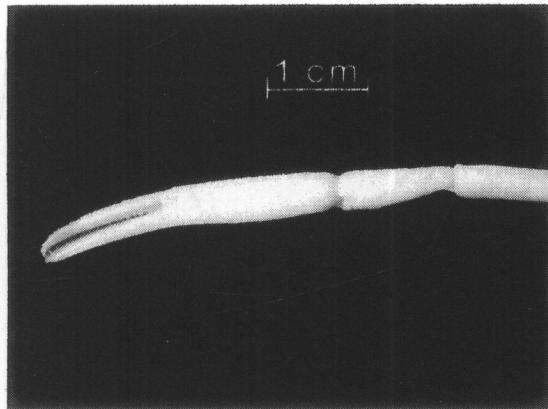
1. カラペスラグリ	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

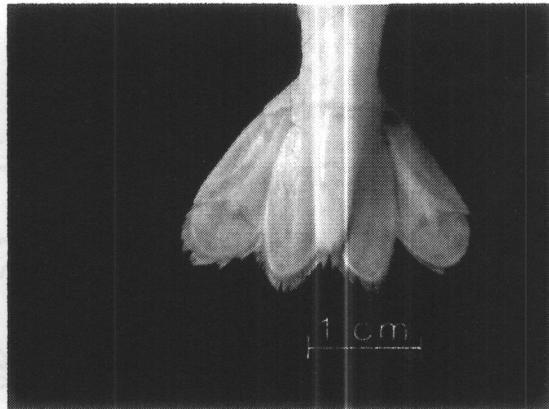
1

2

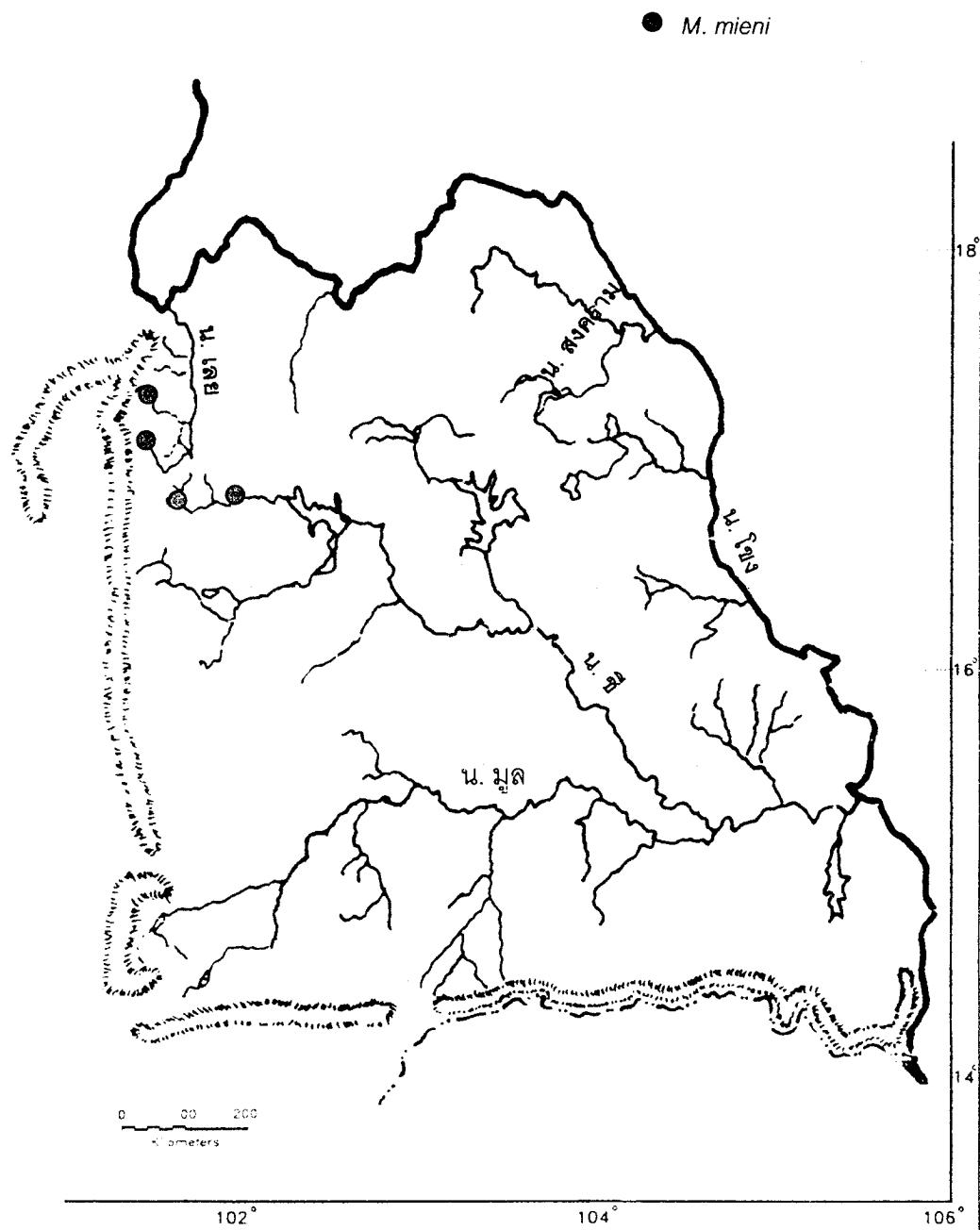
3

4

ภาพที่ 21 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium mieni* Dang, 1975

1. กรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 22 แสดงการกระจายของ *M. mieni* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium niphanae Shokita and Takeda, 1989

ภาพที่ 23-24

Macrobrachium niphanae

Shokita and Takeda, 1989. Bulletin of the National Science Museum, Tokyo. Ser A (Zoology). 15: 147-154.

Macrobrachium secamanense

Dang, 1998. Journal of Biology. 20 (3):1-4.

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

น้ำตกนางรอง จังหวัดศรีสะเกษ

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CUMZ Cr 01 534-569 จำนวนตัวอย่าง 366 male, 498 female, 50 ovi.

ลักษณะเด่น

กรี ลักษณะตรงตอนปลายโคนหางสั้นเล็กน้อยและยาวเลขปลายของ antennular peduncle เด่นที่สุดอยู่ที่ 2 ซี่พันธุ์ของกรีด้านบนมีจำนวน 7-13 ซี่ โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี่ ด้านล่างมีซี่พันธุ์จำนวน 2-3 ซี่ ชาเดินคู่ที่ 2 มีรูปทรงกระบอกยาวไม่เท่ากัน โดยขาข้างที่ยาวจะมีความยาวมากกว่าความยาวตัว merus และ carpus มีขนเล็กสั้นและอ่อนนุ่มกระจายอยู่ ก้ามหนีบสั้นกว่า palm ชาเดินทั้ง 5 คู่มีรูปทรงแตกต่างกันตามแนวนอน

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรง ตอนปลายโคนหางสั้นเล็กน้อย โดยจะมีความยาวมากกว่า antennular peduncle แต่ไม่ถึงปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีมีซี่พันธุ์จำนวน 7-13 ซี่ โดยเรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี่ ซี่พันธุ์ของกรีด้านล่างมีจำนวน 2-3 ซี่ ด้านข้างของกรีเป็นสันยาวจากเบ้าตาไปถึงปลายกรี

カラペス ผิวเกลี้ยงเรียบ สันของหัวมบริเวณหนีดับอยู่ต่ำกว่าสันของหัวมบริเวณหนวดเล็กน้อย และอยู่ต่ำกว่าสันของหัวมบริเวณหนวดเล็กน้อย

ชาเดินคู่ที่ 2 รูปทรงกระบอก ยาวไม่เท่ากันแต่จะมีลักษณะคล้ายกัน โดยขาข้างที่ยาวจะมีความยาวมากกว่าความยาวตัว merus และ carpus มีขนเล็กสั้นและอ่อนนุ่มกระจายอยู่ ก้ามหนีบสั้นกว่า palm อย่างชัดเจน มีพื้นขนาดเล็กบนก้ามหนีบจำนวน 15-22 ซี่ เมื่อนำก้ามหนีบทั้งสองมาซิดกันปลายจะไขว้กันส่วนพื้นจะแนบกันได้พอดีไม่มีซ่องว่าง

หาง เป็นรูปสามเหลี่ยมเรียวสอบเข้าด้านปลาย ปลายด้านบนโคงมน บนหางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยเรียงอยู่ห่างจากโคนหางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ขอบด้านปลายของหางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยหนามคู่ในมีขนาดและความยาวมากกว่าหนามคู่อื่น

แผนทาง แผนทางคุ่นอย่างกว่าแผนทางคุในและมีลักษณะกลมมน แผนทางคุในมีลักษณะกลมรี

ไข่ มีลักษณะกลมรี โดยมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.95-1.19 เซนติเมตร

สีลำตัว ลำตัวมีสีน้ำตาล หรือมีสีน้ำตาลแกรมแดง ขาเดินทั้ง 5 คู่ จะมีลายสีแดงคาดตามแนวขวางของขาเดิน

ขนาดของลำตัว ความยาวลำตัว 2.30-4.81 เซนติเมตร

ถิ่นที่อยู่อาศัย

น้ำตก ลำธาร คลอง เม่น้ำ โดยพบอาศัยอยู่กับพืชชั้นที่ชื้นริมชายฝั่ง

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัดร้อยภูมิ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย ศักดิ์นคร ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด นครพนม มุกดาหาร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และนครราชสีมา

การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

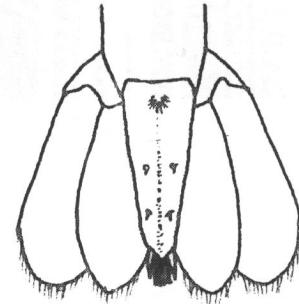
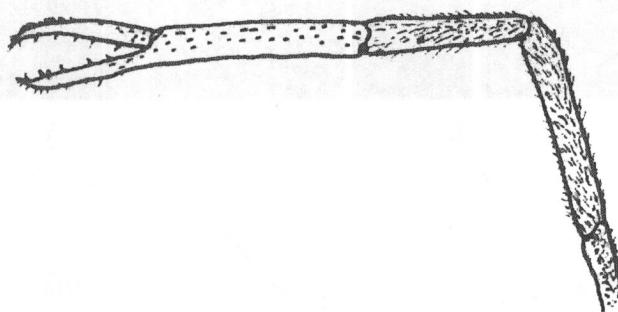
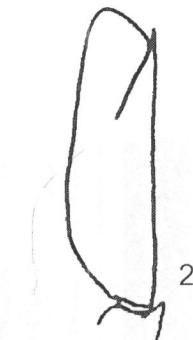
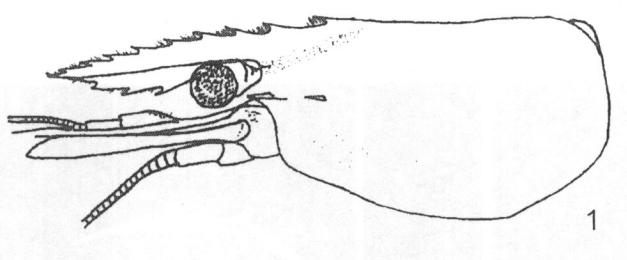
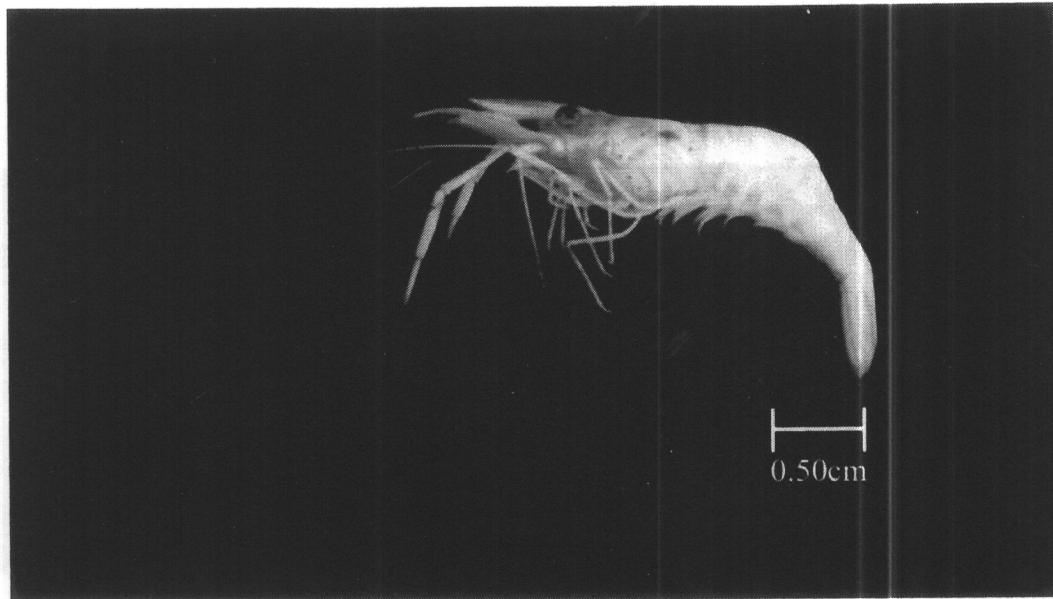
ประเทศไทย

ข้อสังเกต

ในปี ค.ศ. 1998 Dang ได้รายงานกุ้งชนิดใหม่ที่ได้จากแม่น้ำโขงประเทศไทยใต้ชื่อ *M. secamanense* ต่อมา Cai (unpublished) ได้ศึกษาดังอย่างกุ้งดังกล่าวและพบว่าเป็นชนิดเดียวกับ *M. niphanae* จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า *M. niphanae* มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาคล้ายคลึงกับ *M. lanchesteri* แต่หากนำลักษณะทางสัณฐานวิทยาเปรียบเทียบกันในกุ้งทั้ง 2 ชนิด พบร่วมกันมีลักษณะหลายอย่างที่สามารถจำแนกกุ้งทั้งสองชนิดออกจากกันได้ดังตารางที่ 4

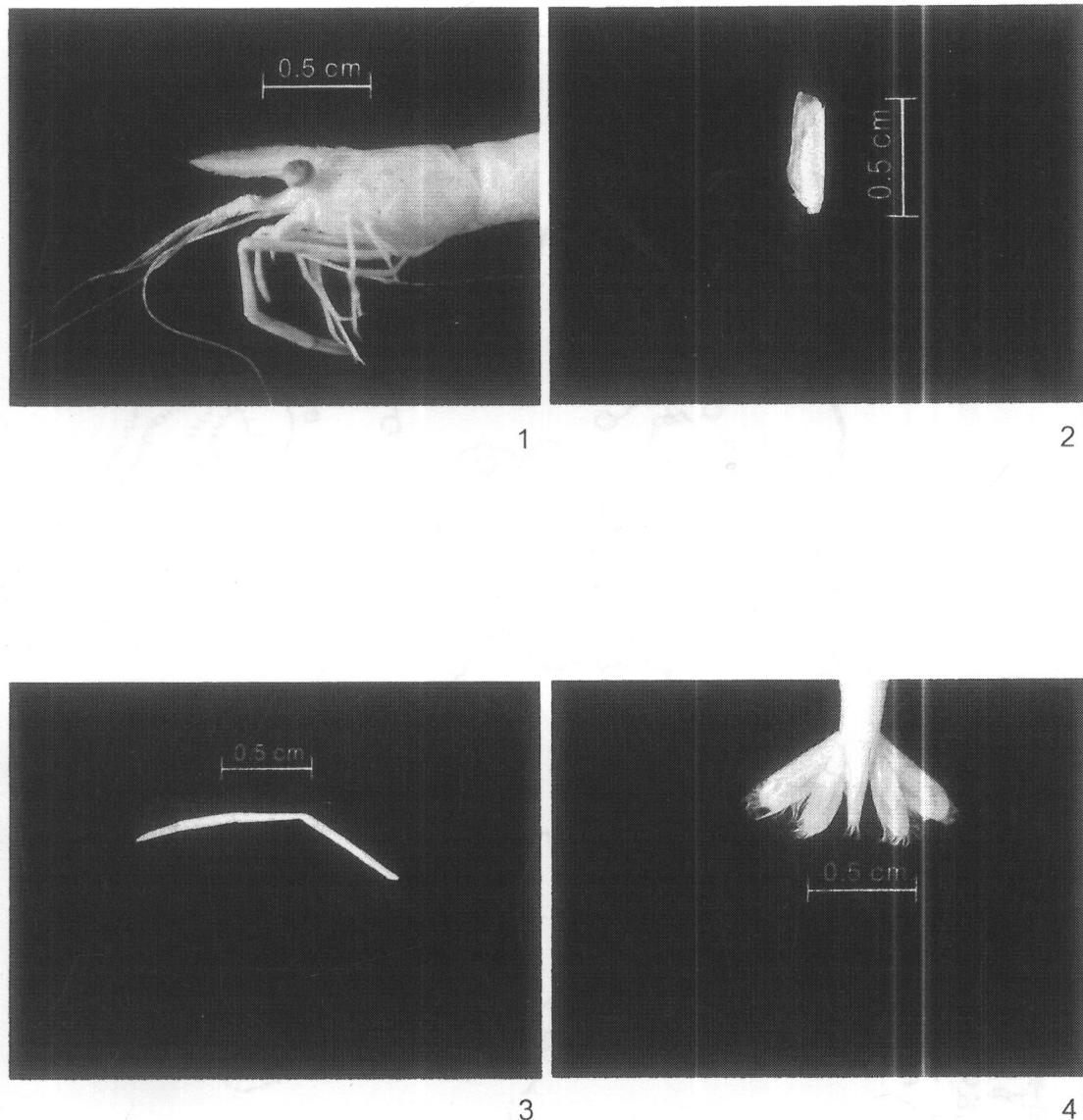
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบ *M. niphanae* กับ *M. lanchesteri*

ลักษณะ	<i>M. niphanae</i>	<i>M. lanchesteri</i>
1. สูตรฟันบนกรี	2-3 (7-13) / 2-3	1 (7-10) / 3-4
2. ขาเดินทั้ง 5 คู่	มีลายสีแดงหรือน้ำตาลอมแดง คาดตามแนวขวาง	ไม่มีลายสี
3. กรี	ยาวเลย antennular peduncle แต่สั้นกว่าแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2	เรียวยาวเท่ากับ antennular peduncle
4. ตำแหน่งของhepatic spine	อยู่ระหว่างซี่ฟันด้านบนของกรี อันที่ 1 และ 2	อยู่หลังซี่ฟันด้านบนของกรีอัน ที่ 1
5. ขาเดินคู่ที่ 2	มีขนาดเล็กและสั้นบนข้อ ของ carpus และ merus	พบมีเฉพาะในก้ามนีบหั้งสอง ข้างของตัวผู้ที่เป็นตัวเต็มวัย

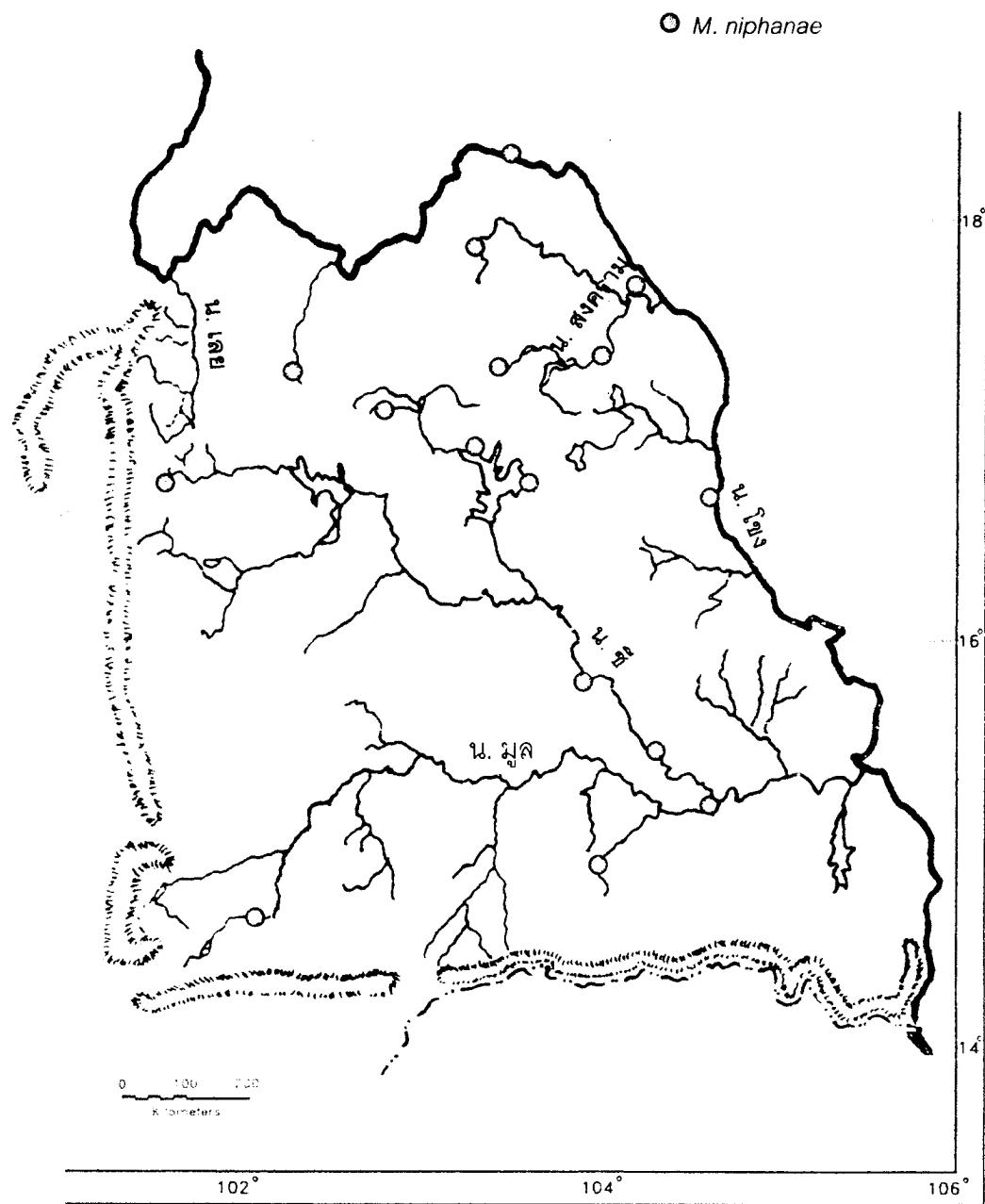
ภาพที่ 23 *Macrobrachium niphanae* Shokita and Takeda, 1989

1. カラペスและกรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 24 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium niphanae* Shokita and Takeda, 1989

1. กรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 25 แสดงการกระจายของ *M. niphanae* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium rosenbergii dacqueti (Sunier, 1925)

ภาพที่ 26-27

<i>Palaemn carcinus</i>	Fabricius, 1798. Supplementum Entomologiae Systematicae. 402.
<i>Palaemn carcinus</i>	De Man, 1879. Notes from the Royal Zoological Museum of the Netherlands at Leyden. 1: 165.
<i>Palaemn carcinus</i>	Lanchester, 1901. Proceeding of the Zoological Society of London, 1901. 565.
<i>Palaemn carcinus</i>	Kemp, 1918. Records of the Indian Museum. 6: 255.
<i>Palæmon d' Acquetti</i>	Sunier, 1925. Tijdschr. Nederl. Dierk. Ver. ser 2 (19) : cxvii.
<i>Palaemn carcinus</i>	Suvatti, 1937. Checklist of Aquatic Fauna in Siam.
<i>Macrobrachium rosenbergii</i>	Holthuis, 1950. Siboga Expedition Monograph 39a. 9:111-119.
<i>Macrobrachium rosenbergii dacqueti</i>	Holthuis, 1995. Zoológische Mededelingen. 69: 139-151.

ชื่อภาษาไทย

กุ้งก้ามกราม กุ้งนาง กุ้งหลวง
แหล่งตัวอย่างที่พนและใช้ตั้งชื่อ

Java Indonesia

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 570-575 จำนวนตัวอย่าง 5 male, 3 female, 3 ovi.

ลักษณะเด่น

กรี โคนมีลักษณะนูนขึ้น ส่วนบริเวณตั้งแต่กลางกรีจนถึงปลายจะโค้งขึ้นยาวเลยแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ซี่ฟันของกรีด้านบนมีจำนวน 12-14 ซี่ เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-4 ซี่ ด้านล่างมีซี่ฟันจำนวน 10-12 ซี่ ขาเดินคู่ที่ 2 มีความยาวมากกว่าความยาวตัวและมีหัวแมลงขนาดใหญ่กระจายอยู่ทั่วไป ตอนปลายของหัวแมลง ใบกุ้งที่เป็นตัวเต็มวัยมีฟองน้ำหนานสูมปักคลุมอยู่บนก้ามหนีบที่เคลื่อนไหวได้

ลักษณะทั่วไป

กรี บริเวณโคนของกรีหลังเบ้าตา มีลักษณะนูนขึ้น ส่วนตัวกลางและปลายของกรีมีลักษณะโค้งขึ้น กรีมีความยาวมากกว่าความยาวของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีซี่ฟันจำนวน 12-14 ซี่ เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-4 ซี่ ด้านล่างมีซี่ฟันจำนวน 10-12 ซี่ ซี่ฟันที่อยู่บริเวณโคนของกรีจะเรียง

อยู่ห่างเป็นระยะเกือบทุกครั้งแต่มีระยะห่างน้อยกว่าระยะห่างของชีพันที่อยู่บริเวณตอนปลายของกรีด้านข้างของกรีเป็นสันยาวจากเบ้าตาจนถึงชีพันเลื่อยอันที่ 11 หรืออาจยาวถึงปลายกรี

カラペス ผิวเกลี้ยงเรียบยกเว้นด้านข้างบริเวณเหนืดับจะมีหนามขนาดเล็กและทุ่มระเจริญอยู่ทั่วไป สันของหนามบริเวณเหนืดับจะมีขนาดเล็กอยู่ต่ำกว่าสันของหนามบริเวณหนวดและเรียงขานกันโดยเยื่องออกไปด้านหลัง

แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ขอบด้านนอกตรง ด้านในจะโค้งออกและสอนเข้าด้านปลาย ส่วนปลายของแผ่นกำบังหนวดมีลักษณะโค้งมน

ขาเดินคู่ที่ 2 ischium, merus และ carpus เป็นโครงระบบบอก ขาเดินทั้งสองข้างมีขนาดและความยาวไม่เท่ากันแต่มีลักษณะเหมือนกัน ขาทั้งสองข้างมีความยาวมากกว่าความยาวตัว อย่างเดียว ปลายของ merus ยาวเท่ากับปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 บริเวณก้ามหนีบทั้งสองข้างจะมีหนามแหลมขนาดใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปโดยปลายของหนามมีลักษณะตุง บนก้ามหนีบมีฟันจำนวน 14- 19 ซี่ ในส่วนที่เป็นตัวเติมวัยมีฟองน้ำลักษณะนุ่มปุกคลุมอยู่บนก้ามหนีบที่เคลื่อนไหวได้ เมื่อนำก้ามหนีบทั้งสองมาขิดกับปลายจะไขว้กันและพันด้านบนจะแนบกันได้พอดีไม่มีซ่องว่าง

ทาง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมเรียวสอนเข้าด้านปลาย ปลายด้านโคนมีลักษณะโค้งผิวด้านบนของทางมีหนามแหลม 2 คู่ เรียงอยู่ห่างจากโคนของทางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวทางปลายด้านข้างของทางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยคู่ในจะมีขนาดใหญ่และความยาวมากกว่าหนามคู่นอก ระหว่างหนามทั้งสองมีขนาดยาวเรียงแผ่นๆ

แผนทาง ปลายของแผนทางคู่ในมีลักษณะกลมรี ปลายของแผนทางคู่นอกมีลักษณะเป็นรูปป้านเกือบตรง

ไข่ ลักษณะกลมรี มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.53-0.96 มิลลิเมตร

สี ขาเดินมีสีฟ้า หรือน้ำเงิน ลำตัวมีสีฟ้าอ่อนหรือสีน้ำตาล

ขนาดของลำตัว ความยาวลำตัว 7.22-20.03 เซนติเมตร

ถินที่อยู่อาศัยอาศัย

ลำหัวย แม่น้ำ ทะเลสาบและแม่น้ำที่มีทางติดต่อ กับทะเล โดยอาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งหรือพื้นแม่น้ำ

การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัดขอนแก่น กافสินธุ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

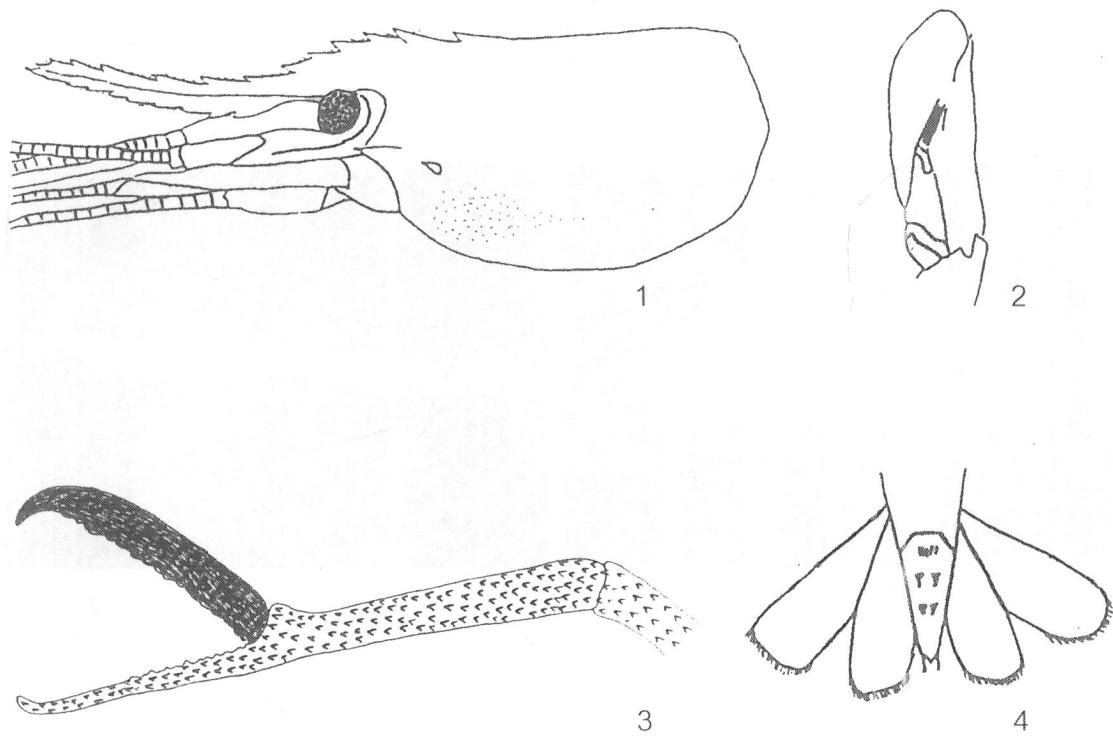
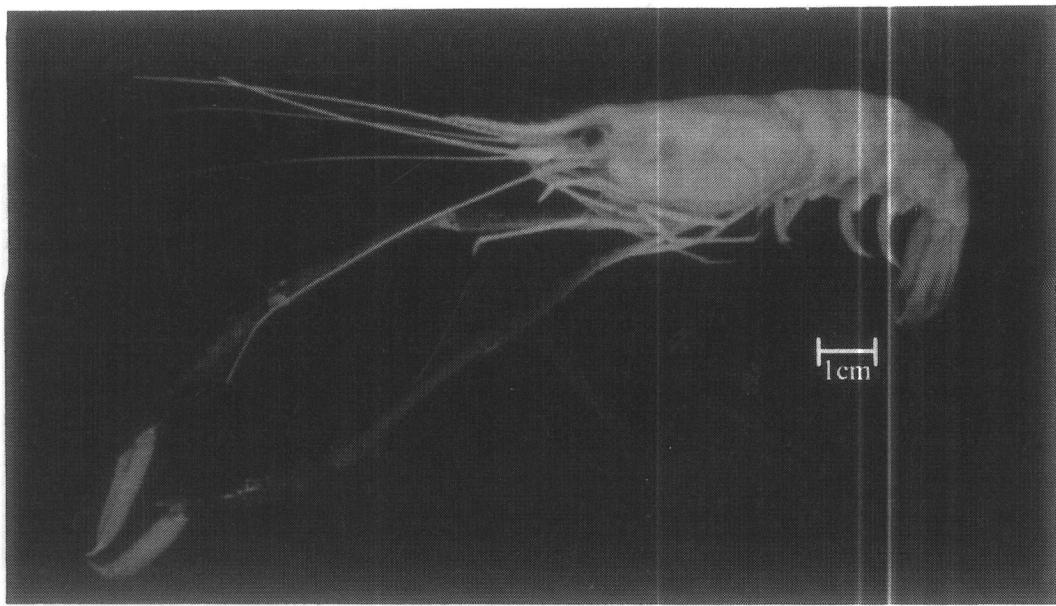
ประเทศไทยเดียว พม่า มาเลเซีย และบอร์เนีย

ข้อสังเกต

ในปี ค.ศ. 1958 (Holthius, 1995) ได้เสนอความเห็นว่า *M. rosenbergii* ประกอบด้วยกุ้ง 2 ชนิดย่อย โดยมีลักษณะทางสัณฐานวิทยาหลายอย่างที่แตกต่างกันและที่สำคัญคือการกระจายพันธุ์ที่แตกต่างกัน โดยกุ้งที่พบที่ Papuaasia ซึ่งเป็นบริเวณระหว่างปาปัวนิวกินีกับประเทศไทยเดิมๆ และบริเวณโดยรอบได้แก่ประเทศไทยเป็นกุ้งชนิดย่อย ซึ่งว่า *M. rosenbergii rosenbergii* (De Man, 1879) ส่วนทางด้านตะวันตกตั้งแต่อินเดียไปจนถึงประเทศไทย นั้นเป็นกุ้งชนิดย่อย ซึ่งว่า *M. rosenbergii dacqueti* ซึ่งเป็นชื่อที่ถูกเสนอโดย Sunier ในปี ค.ศ. 1925 โดยในขณะนั้นให้เป็นชื่อของกุ้งที่พบในบริเวณ Indo-west Pacific และให้ตัวอย่างจาก เมือง Jakarta และ เกาะ Java ประเทศไทยในเดิมนี้เรียกว่า เป็นตัวอย่างกุ้งชนิดย่อย *M. rosenbergii dacqueti* โดยกุ้งทั้งสองชนิดย่อยมีลักษณะที่แตกต่างกันดังตารางที่ 5

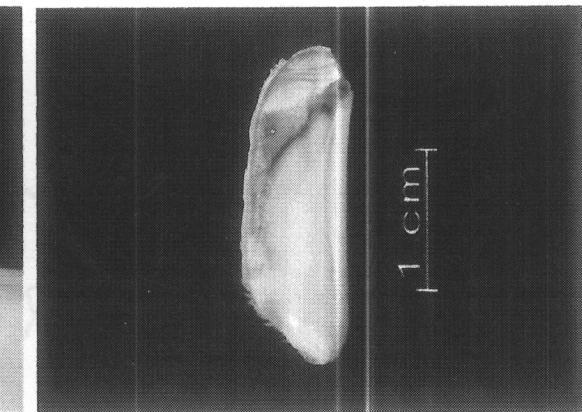
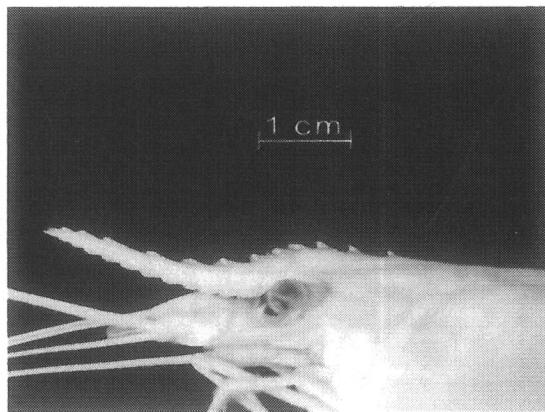
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบ *M. rosenbergii dacqueti* กับ *M. rosenbergii rosenbergii*

ลักษณะ	<i>M. rosenbergii dacqueti</i>	<i>M. rosenbergii rosenbergii</i>
1. กระดูก	หลังเบ้าตามเนื้อ มีความยาวมากกว่าแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2	หลังเบ้าตามกระดูก มีความยาวเท่ากับหรือสั้นกว่าแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
2. ขาเดินคู่ที่ 2	มี命名ขนาดใหญ่กว่ากระดูกอยู่ที่ไว้และปลายของ命名มีลักษณะตรง	命名ขนาดเล็กและปลายของ命名มีลักษณะโค้งคอด้ำยเข้าสัตว์
3. การกระจาย	ประเทศไทยเดิม พม่า ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์

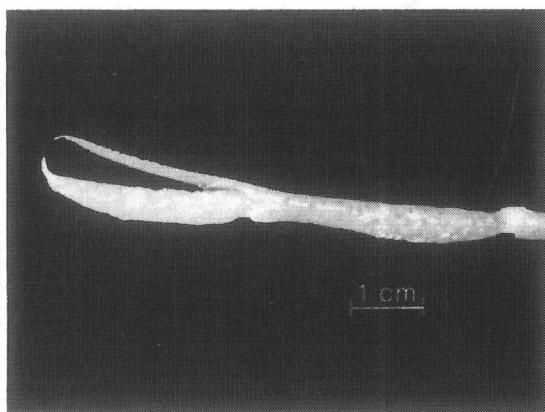
ภาพที่ 26 *Macrobrachium rosenbergii dacqueti* (Sunier, 1925)

1. カラペスและกรี	2. แฟ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา	4. หางและแพนหาง

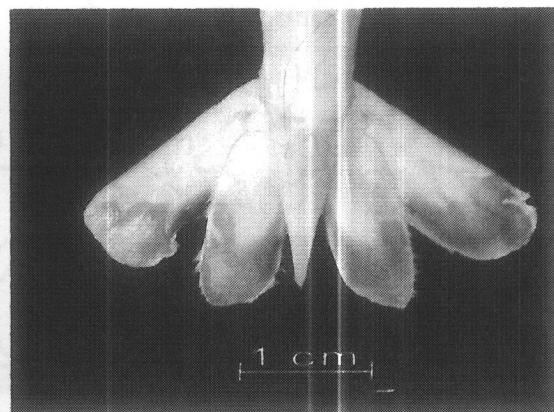

1

2

3

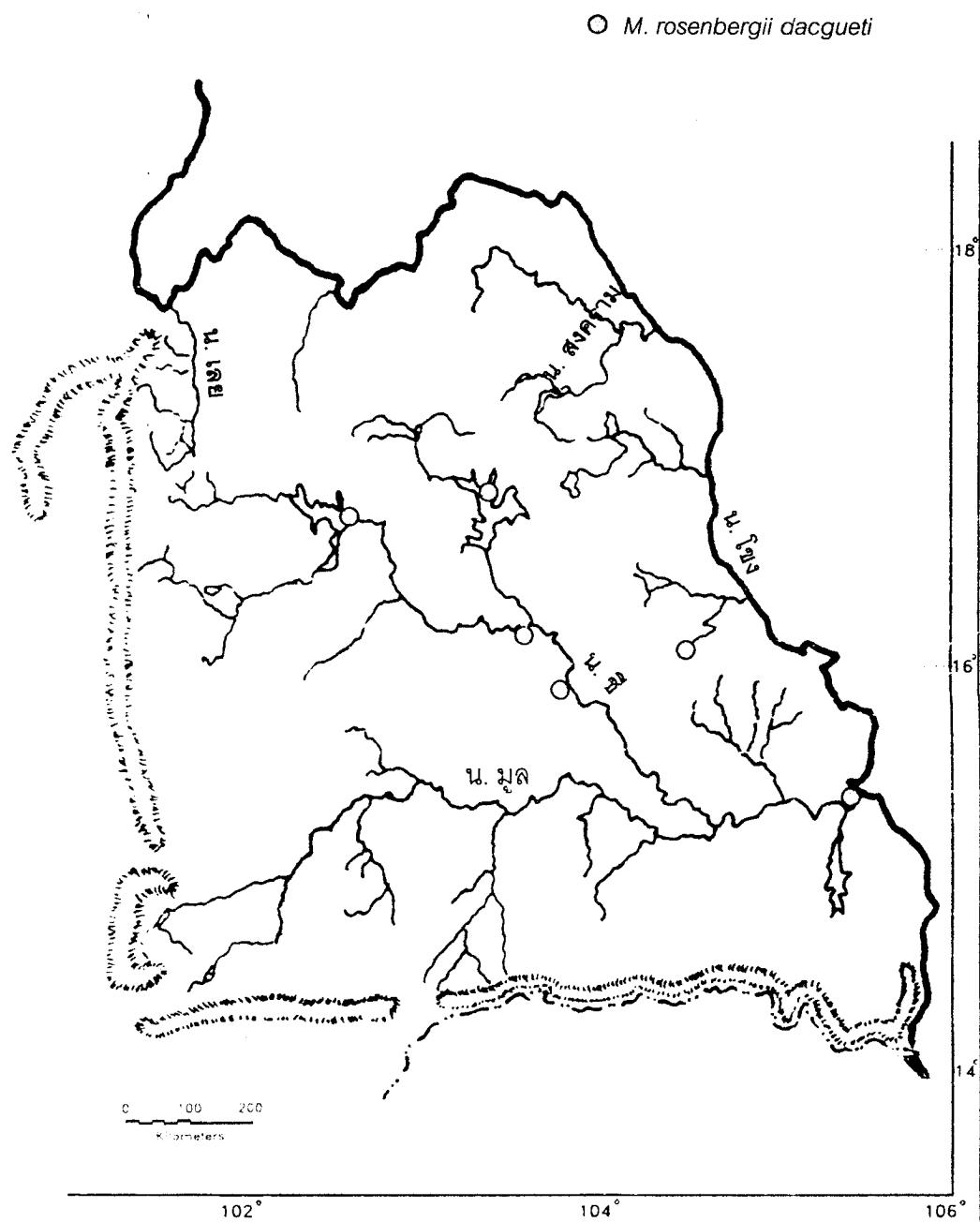
4

ภาพที่ 27 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium rosenbergii dacqueti* (Sunier, 1925)

1. กรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

๒๕๔๔

๒๖๓๗ —
๑๔ - ๕๗ ๑๑.๘. ๒๕๔๕

ภาพที่ 28 แสดงการกระจายของ *M. rosenbergii dacqueti* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium sintangense (De Man, 1898)

ภาพที่ 29-30

<i>Palaemon (Eupalaemon) elegans</i>	De Man, 1892. Weber, Zoologische Ergebnisse einer Reise in Niederländisch Ost-Indien. 2: 265-527.
<i>Palaemon (Eupalaemon) sintangensis</i>	De Man, 1898. Notes on Leyden Museum. 20: 138-144.
<i>Palaemon nipponeensis</i>	Lanchester, 1901. Proceeding of the Zoological Society of London, 1901. 534-574.
<i>Palaemon elegans</i>	Kemp, 1918. Records of the Indian Museum. 14: 81-102.
<i>Macrobrachium elegans</i>	Suvatti, 1937. Checklist of the Aquatic Fauna in Siam.
<i>Macrobrachium sintangense</i>	Holthuis, 1950. Siboga Expedition Monograph 39a. 9:1-268.

ชื่อภาษาไทย

กุ้งชูغا

แหล่งตัวอย่างที่พบและใช้ตั้งชื่อ

Sintang, Kapuas River, Borneo

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 576-602 จำนวนตัวอย่าง 140 male, 203 female, 55 ovi.

ZRC 2000. 2636, 2637, 2639, 2677, 2680 จำนวนตัวอย่าง 115 ตัว

ลักษณะเด่น

กรีมีลักษณะตรงตอนปลายเรียวอนขึ้น ยาวเล็กแต่กว้างหนวดคู่ที่ 2 ซี่พันของกรีด้านบนมีจำนวน 9-14 ซี่ เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี่ ด้านล่างมีจำนวน 4-5 ซี่ ลำตัวมีลักษณะเป็นสัน้ำตาลขาเดินคู่ที่ 2 มีความยาวไม่เท่ากันแต่มีรูปร่างคล้ายกัน ตัวผู้ที่เป็นตัวเต็มวัยมีขนขนาดเล็กอ่อนนุ่มนปกคุณอย่างหนาแน่นเป็นจำนวน 2 ใน 3 ของความยาวก้ามหนีบ

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรงตอนปลายเรียวอนขึ้นยาวเล็กแต่กว้างหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีมีซี่พันจำนวน 9-14 ซี่ เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี่ ซี่พันแต่ละอันจะมีระยะห่างไม่เท่ากัน ด้านล่างมีซี่พันจำนวน 4-5 ซี่ ด้านข้างของกรีเป็นสันจากเบ้าตาไปจนถึงซี่พันอันที่ 10 หรืออาจยาวถึงปลายของกรี

カラベス ピヤゲリエイヘビヤウカツマニハナムレキグクガラヤブリヘンコボタナヒヤン サンハナムブリヘンヘニオタバカヨリタガルサスハナムブリヘンハナドラケヨリエイシングハイタガタナホシ

แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ลักษณะเรียว ขอบด้านนอกมีลักษณะตรง ส่วนด้านในจะมีลักษณะโค้งออกและเรียบสอดไปทางด้านปลาย ตอนปลายโค้งมน

ขาเดินคู่ที่ 2 ลักษณะทรงกรวยบอก ความยาวไม่เท่ากันแต่มีรูปแบบคล้ายกัน ก้ามหนีบมีขนาดเท่ากับหรือยาวกว่า palm ในตัวที่ยังไม่เต็มวัย แต่จะสั้นกว่า palm ในตัวเต็มวัย ในตัวผู้ที่เป็นตัวเต็มวัยก้ามหนีบมีขนาดเล็กกว่า palm ในตัวเดินทั้ง 2 คู่จะมีขนาดเล็กและทุกระยะยาวอยู่ ปลายของก้ามหนีบโดยทั่วไปมีลักษณะอ่อนนุ่มเมื่อนำมาชิดกันปลายจะไขว้กันพอตื้อ พื้นบนก้ามหนีบมีจำนวน 10-15 ริ้ว และจะแนบกันได้สนิทพอดีไม่มีช่องว่างเมื่อนำก้ามหนีบมาชิดกัน

หาง ลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมเรียวส่วนเข้าตอนปลาย ปลายด้านบนโค้งมน ผิวเกลี้ยง เรียบ ด้านบนของหางมีนามแผลม 2 คู่เรียงอยู่ห่างจากโคนเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ปลายด้านข้างของหางมีนามแผลม 2 คู่ โดยคู่ในจะมีความยาวและขนาดใหญ่กว่าคู่นอก ระหว่างหางทั้งสองมีชันยาวเรียงແ่ออยู่

แผนหาง ปลายของแผนหางคุ้นอกมีลักษณะกลมมน ส่วนปลายของแผนหางคู่ในมีลักษณะกลมรี

ไข่ มีลักษณะกลมรี ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.80-0.93 เซนติเมตร

สี ลำตัวมีสีน้ำตาล น้ำตาลแกมแดง หรือ น้ำตาลแกมเขียว ด้านบนของカラเปลมีสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วไป

ขนาดของลำตัว ความยาวของลำตัว 3.02-8.79 เซนติเมตร
ถิ่นที่อยู่อาศัย

แม่น้ำที่มีการไหลเวียน คลอง โดยพบอาศัยอยู่กับพืชน้ำริมชายฝั่ง การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัดเลย หนองคาย ขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี และนครราชสีมา

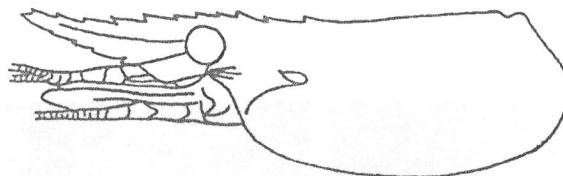
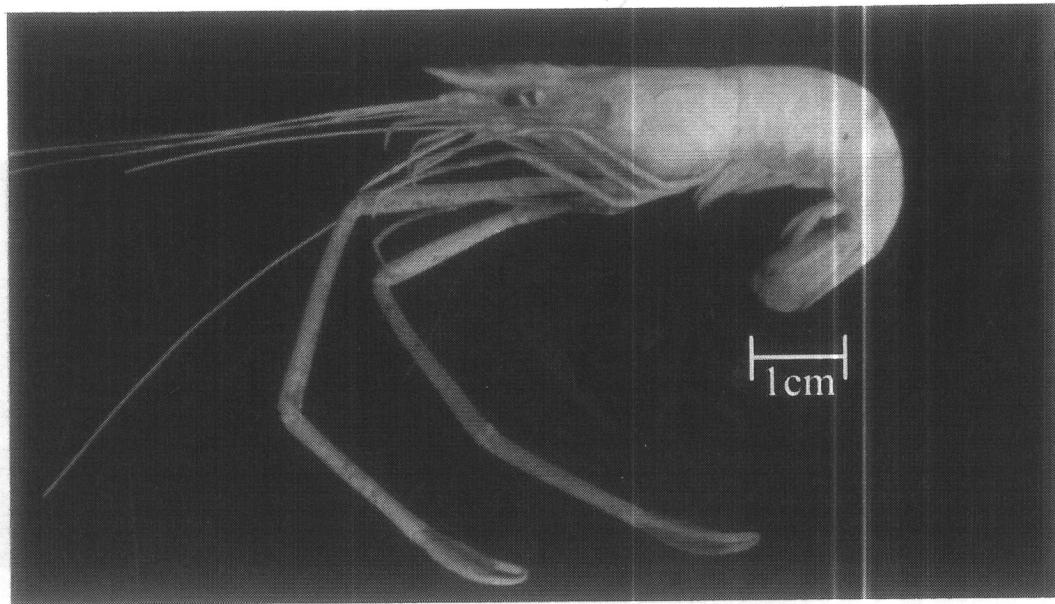
การกระจายพันธุ์ทางภูมิศาสตร์

บอร์เนีย ประเทศมาเลเซีย

ข้อสังเกต

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายงานการกระจายของ *M.sintangense* ครั้งแรกโดยนุ่นฤทธิ์ ปี พ.ศ. 2525 บริเวณแม่น้ำโขงและพدبเป็นจำนวนมาก เป็นกุ้งอีกชนิดหนึ่งที่เป็นที่รู้จักอย่างดีของประชาชนที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงและแม่น้ำมูลเนื่องจากตัวเต็มวัยมีขนาดใหญ่เป็นรองจากกุ้งในสกุลเดียวกันที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ กุ้งก้ามกราม ในบางพื้นที่ประชาชนจะเรียกว่ากุ้งก้ามกราม เมื่อทำการตรวจสอบพบว่าเป็น *M.sintangense* ที่มีขนาดตัวค่อนข้างใหญ่ ริ้วขนาดใหญ่

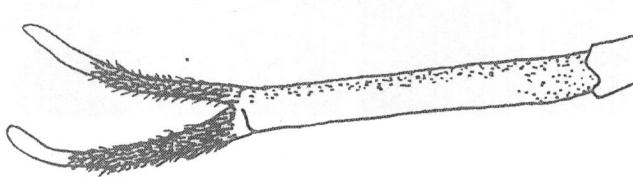
สุดที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้คือ 8.79 เซนติเมตร เพียงได้กับกุ้งก้ามกรามขนาดกลาง ซึ่งเป็นกุ้งที่ได้จากแม่น้ำโขงในจังหวัดอุบลราชธานี

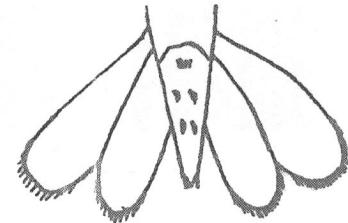
1

2

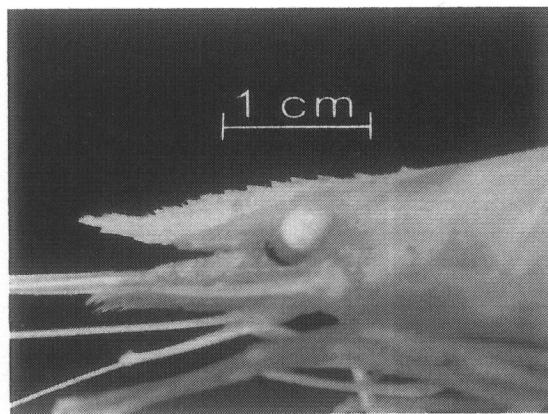
3

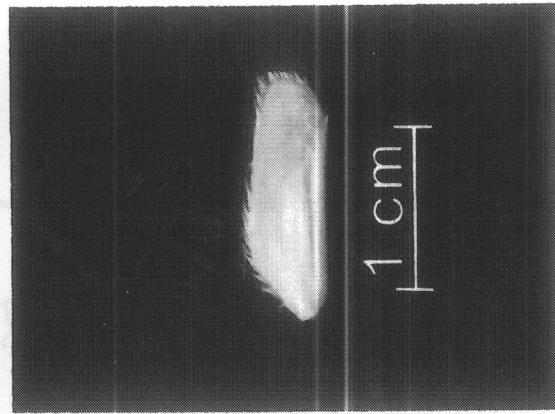
4

ภาพที่ 29 *Macrobrachium sintangense* (De Man, 1898)

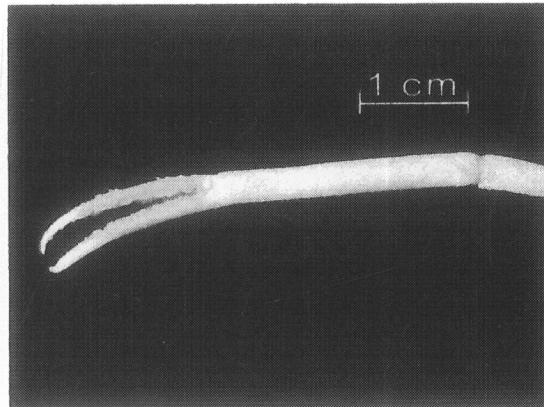
1. คาราเปสและกรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

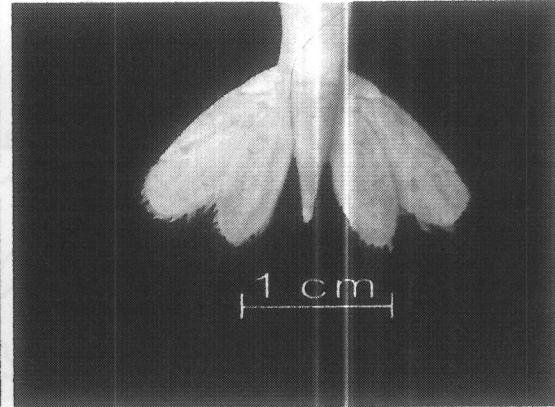
1

2

3

4

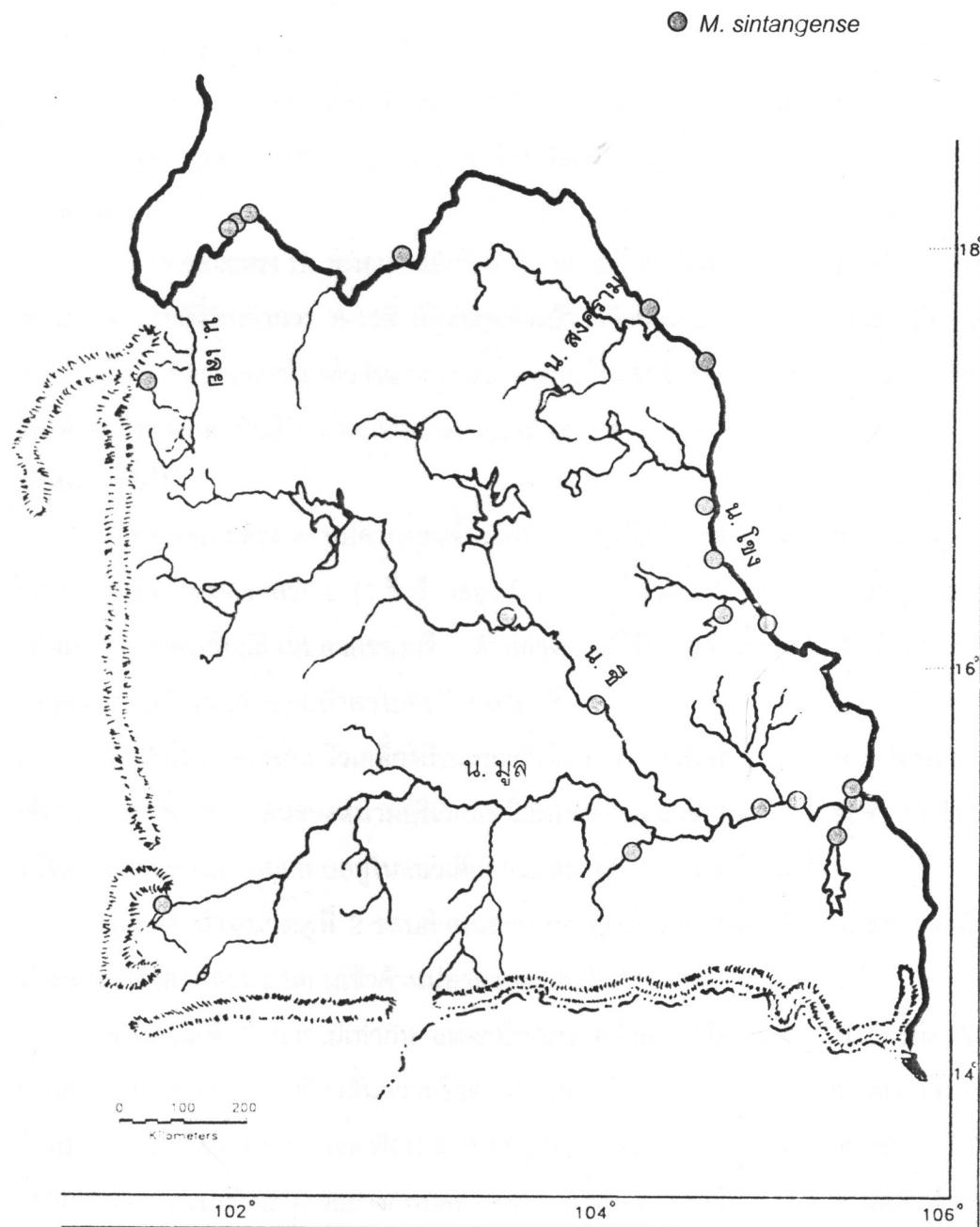
ภาพที่ 30 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium sintangense* (De Man, 1898)

1. กรี

2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2

3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างขวา

4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 31 แสดงการกระจายของ *M. sintangense* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Macrobrachium sp.

ภาพที่ 32-33

ตัวอչ่าย่างที่ใช้ในการศึกษา

CU MZ Cr 01 603-754 จำนวนตัวอչ่าย่าง 963 male, 921 female, 248 ovi.

ZRC 2000. 2648, 2679, 2724 จำนวนตัวอչ่าย่าง 79 ตัว

ลักษณะเด่น

กรีมลักษณะตรง ปลายอนชี้นิ้วเล็กน้อย โดยกรีจะมีความยาวถึงปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีซี่พันจำนวน 8-11 ซี เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี ซี่พันด้านล่างมีจำนวน 2-4 ซี ขาเดินคู่ที่ 2 มีความยาวไม่เท่ากันแต่มีรูปแบบคล้ายกัน ขาข้างที่ยาวมีความยาวมากกว่าความยาวตัว ลำตัวมีลักษณะเป็นสัน้ำตาล หรือน้ำตาลแกรมแดง

ลักษณะทั่วไป

กรี ลักษณะตรง ตอนปลายอนชี้นิ้วเล็กน้อย ยาวถึงปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ด้านบน ของกรีซี่พันทั้งหมดจำนวน 8-11 ซี เรียงอยู่หลังเบ้าตาจำนวน 2-3 ซี ซี่พันที่อยู่หลังเบ้าตาจะมีระยะห่างมากกว่าซี่พันที่อยู่ด้านปลายของกรี ด้านล่างของกรีซี่พันจำนวน 2-4 ซี ด้านข้างของกรีมีลักษณะเป็นสันนูนยาวจากเบ้าตาไปจนถึงปลายกรี

カラペス ลักษณะผิวเกลี้ยงเรียบยกเว้นผิวด้านข้างบริเวณเหนือตับจะมีลักษณะเป็นหนามเล็กและทุ่กระจาดอยู่ สันของหนามบริเวณเหนือตับมีลักษณะเล็กแหลมและอยู่ต่ำกว่าสันของหนามบริเวณหนวดเล็กน้อยจนเกือบอยู่ในแนวเดียวกันและอยู่เยื้องไปทางด้านหลัง

แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 ขอบด้านนอกมีลักษณะตรงตอนปลายโค้งมน ส่วนโคนด้านในจะมีลักษณะโค้งออกและเรียวสอบเข้าด้านปลายของแผ่นกำบังหนวด

ขาเดินคู่ที่ 2 ยาวไม่เท่ากัน แต่จะมีรูปแบบคล้ายกัน โดยขาข้างที่ยาวจะมีความยาวมากกว่าความยาวตัว carpus เรียวสันกว่าหรืออาจยาวเท่ากับ metus และสันกว่า palm อย่างเห็นได้ชัด ก้ามหนีบโดยทั่วไปสันกว่า palm พื้นบนก้ามหนีบมีจำนวน 10-20 ซี โดยจะพบประมาณ 2 ใน 3 ของความยาวก้ามหนีบหรือบางตัวอย่างก็พบตลอดความยาวของก้ามหนีบ ส่วนขาเดินอีกข้างจะมีความยาวเท่ากับความยาวตัว เมื่อนำก้ามหนีบทั้งสองข้างมาซิดกันพนท่่าปลายจะไขว้กันและพื้นด้านบนจะแนบกันได้พอดีไม่มีช่องว่าง

หาง เป็นรูปสามเหลี่ยมเรียวสอบเข้าตอนปลาย ผิวด้านบนของหางมีหนามแหลม 2 คู่ เรียงอยู่ห่างจากโคนหางเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวหาง ปลายด้านข้างของหางมีหนามแหลม 2 คู่ โดยหนามคู่ในมีขนาดและความยาวมากกว่าหนามคุ้นอก ระหว่างหนามแหลมทั้งสองมีขันยาวเรียงແ่ออยู่

แพนหาง ปลายของแพนหางคุ้นอกมีลักษณะกลมมน ปลายของแพนหางคู่ในมีลักษณะกลมรี

ไข่ มีลักษณะกลมรี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.09-1.47 มิลลิเมตร

สี ลำตัวเป็นสีน้ำตาลหรือน้ำตาลแกรมแดง

ขนาดของลำตัว ความยาวของลำตัว 2.11-5.77 เซนติเมตร

ถินที่อยู่อาศัย

ลำธาร แม่น้ำสายเล็ก ๆ ที่ต่อกับแม่น้ำใหญ่ โดยพบอาศัยอยู่กับพืชน้ำริมฝั่ง การกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

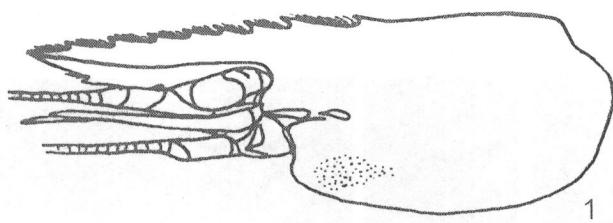
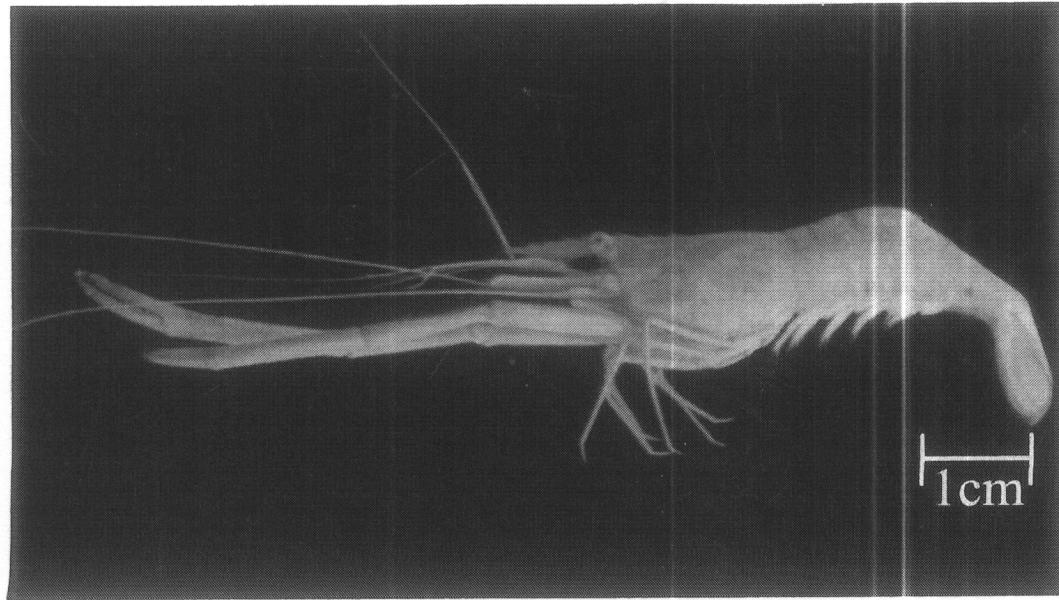
ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อสังเกต

Macrobrachium sp. มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาบางลักษณะใกล้เคียงกับ *M. mieni* ที่รายงานจากประเทศไทยเดียวกัน แต่พบมีบางลักษณะที่แตกต่างกันดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบ *Macrobrachium sp.* กับ *M. mieni*

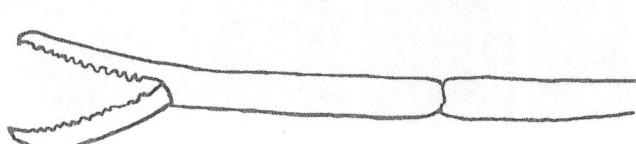
ลักษณะ	<i>Macrobrachiurn sp.</i>	<i>M. mieni</i>
1. กระดิ่ง	เรียวยาว มีความยาวถึงปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2	อวบน้ำใหญ่ ยาวถึงหรืออาจยาวเลยปลายของแผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
2. ขาเดินคู่ที่ 2	ยาวไม่เท่ากันและมีความยาวมากกว่าความยาวลำตัว	มีขนาดและความยาวเกือบทั้งเท่ากัน และยาวเท่ากับความยาวลำตัว
3. พับบนก้ามหนีบของขาเดินคู่ที่ 2	มีจำนวน 10-15 ครีบ	มีจำนวน 12-20 ครีบ
4. ตำแหน่งของหนามบริเวณหนวด	อยู่ชิดกับหนามบริเวณหนวด	อยู่ห่างออกจากทางด้านหลังของหนามบริเวณหนวด
5. แหล่งที่พำน	พับได้ตามแม่น้ำ หนองและบึง	พับตามลำธารบนภูเขารูปทรงที่มีอนุภูมิของน้ำค่อนข้างต่ำ
6. การกระจาย	ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จังหวัดเลยและชัยภูมิ

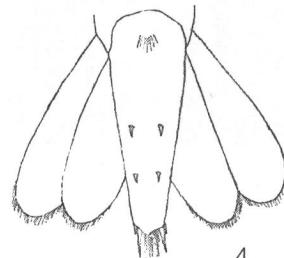
1

2

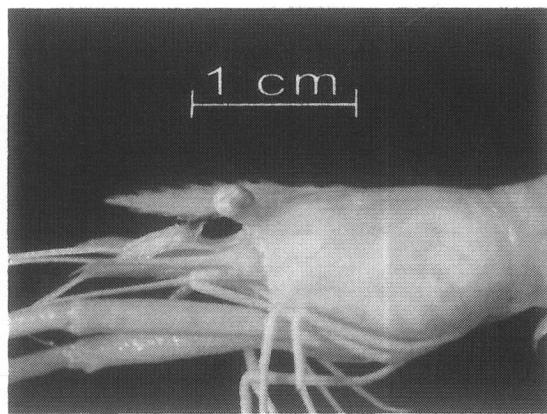
3

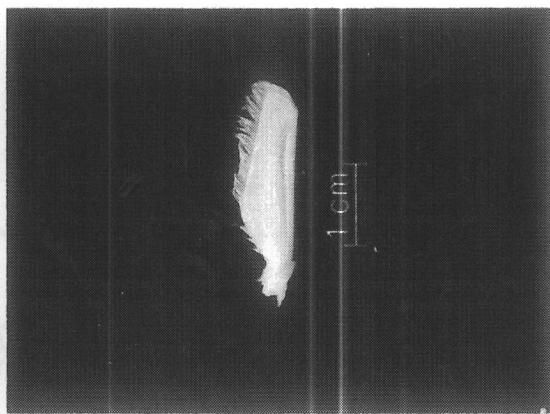
4

ภาพที่ 32 *Macrobrachium* sp.

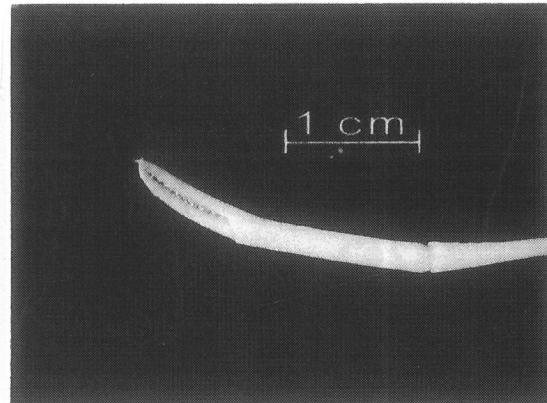
1. カラペスและกรี	2. แผ่นกำมังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

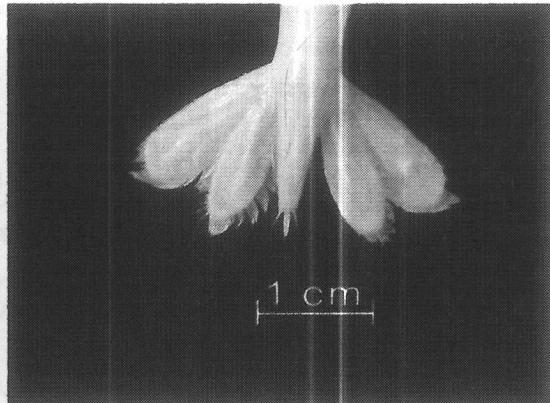
1

2

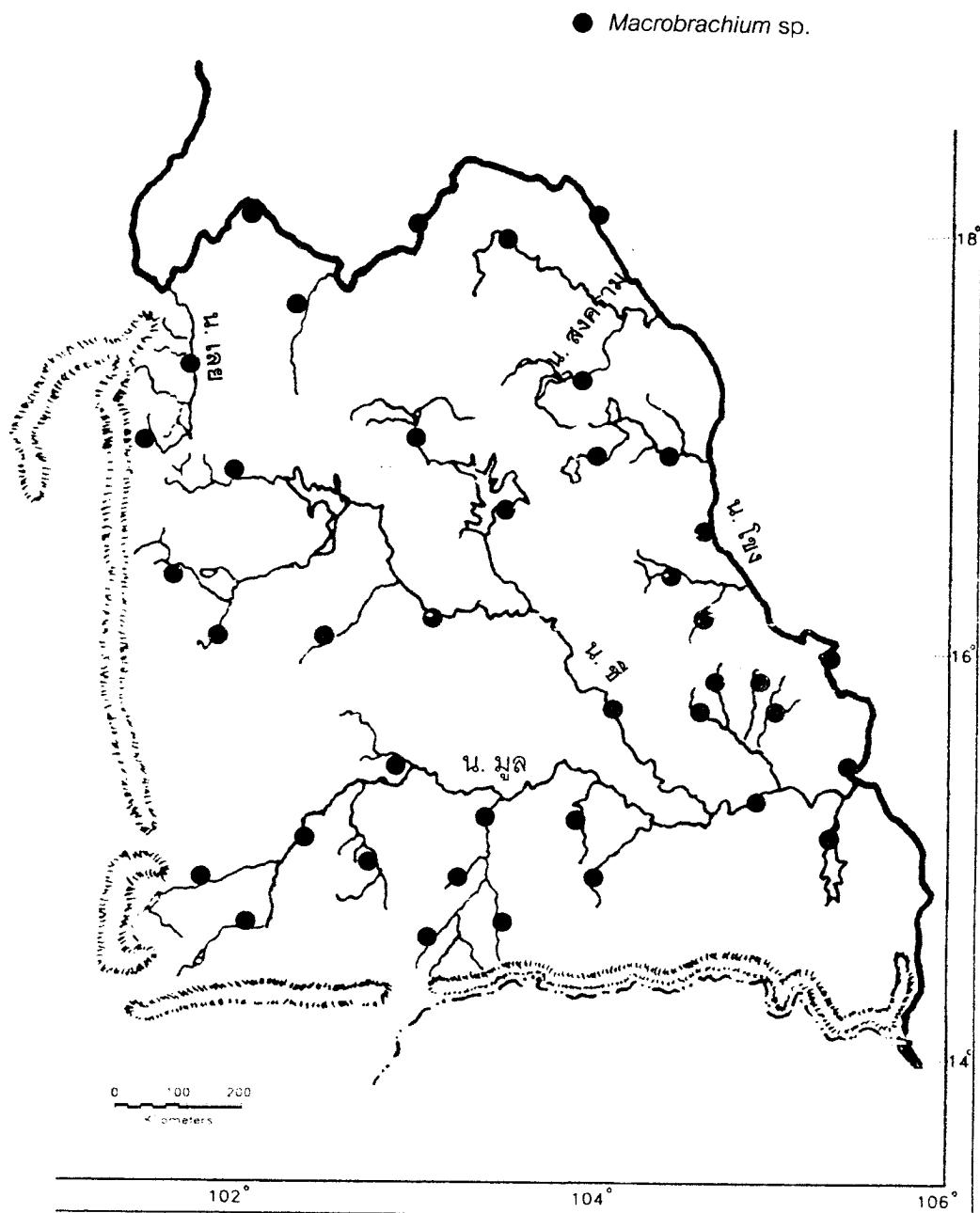
3

4

ภาพที่ 33 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา *Macrobrachium* sp.

1. กรี	2. แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2
3. ขาเดินคู่ที่ 2 ข้างซ้าย	4. หางและแพนหาง

ภาพที่ 34 แสดงการกระจายของ *Macrobrachium sp.* ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการศึกษาการวัดลักษณะทางสัณฐานวิทยา

จากการวัดความยาวของ carapace palm และ finger รวม 5 ลักษณะ โดยศึกษาเปรียบเทียบสมการด้วยเชิงเส้นอย่างง่าย (simple linear regression) ในกุ้งสกุล *Macrobrachium* 10 ชนิดที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า

1. ความยาว carapace เทียบกับความยาว palm ขี้ย มีกุ้งจำนวน 5 ชนิดที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. hirsutimanus*, *M. mieni* และ *M. sintangense* ดังแสดงผลในตารางที่ 7 และสามารถนำลักษณะดังกล่าวมาเขียนเป็นกราฟแสดงการกระจายและเส้นถดถอยดังแสดงในกราฟที่ 1
2. ความยาว carapace เทียบกับความยาว palm ขوا มีกุ้งจำนวน 7 ชนิด ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ *M. amplimanus*, *M. eriocheirum*, *M. hirsutimanus*, *M. mieni*, *M. rosenbergii dacqueti*, *M. sintangense* และ *Macrobrachium sp.* ดังแสดงผลในตารางที่ 8 และสามารถนำลักษณะดังกล่าวมาเขียน เป็นกราฟแสดงการกระจายและเส้นถดถอยดังแสดงในกราฟที่ 2
3. ความยาว carapace เทียบกับความยาว finger ขี้ยมีกุ้งจำนวน 6 ชนิด ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. hirsutimanus*, *M. mieni*, *M. rosenbergii dacqueti* และ *M. sintangense* ดังแสดงผลในตารางที่ 9 และสามารถนำลักษณะดังกล่าวมาเขียนเป็นกราฟแสดงการกระจายและเส้นถดถอยดังแสดงในกราฟที่ 3
4. ความยาว carapace เทียบกับความยาว finger ขوا มีกุ้งจำนวน 7 ชนิด ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ *M. amplimanus*, *M. eriocheirum*, *M. hirsutimanus*, *M. mieni*, *M. rosenbergii dacqueti*, *M. sintangense* และ *Macrobrachium sp.* ดังแสดงผลในตารางที่ 10 และสามารถนำลักษณะดังกล่าวมาเขียนเป็นกราฟแสดงการกระจาย และเส้นถดถอยดังแสดงในกราฟที่ 4
5. ความยาว palm ขี้ยเทียบกับความยาว finger ขี้ย จากการศึกษาพบว่า มีกุ้งจำนวน 10 ชนิด ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงผลในตารางที่ 11 และสามารถนำลักษณะดังกล่าวมาเขียนเป็นกราฟแสดงการกระจายและเส้นถดถอยดังแสดงในกราฟที่ 5
6. ความยาว palm ขوا เทียบกับความยาว finger ขوا จากการศึกษาพบว่า มีกุ้งจำนวน 10 ชนิด ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงผลในตารางที่ 12 และ

สามารถนำลักษณะดังกล่าวมาเขียนเป็นกราฟแสดงการกระจายและเส้นตัดด้วยดังแสดงในกราฟที่ 6

จากการคำนวณทั้งหมดที่ได้จากการวัดมาจัดกลุ่มโดยใช้สถิติ Discriminant Analysis สามารถจำแนกถึง 3 ชนิด ออกจากกันได้อย่างชัดเจน ได้แก่ *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* และ *Macrobrachium sp.* ส่วนถุงอีก 7 ชนิด พบว่ามีความใกล้เคียงกันของข้อมูลทำให้ไม่สามารถจำแนกถึงทั้ง 7 ชนิดออกจากกันได้ ดังภาพที่ 35

ตารางที่ 7 สมการตัดด้วยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ซ้าย (PL) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P \leq 0.05$, $N = 20$

ชนิด	สมการตัดด้วยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. amplimanus</i>	$PL = -4.163 + 0.988CL$
<i>M. dienbienphuense</i>	$PL = -10.617 + 1.594CL$
<i>M. hirsutimanus</i>	$PL = -6.117 + 1.058CL$
<i>M. miei</i>	$PL = -4.657 + 0.880CL$
<i>M. sintangense</i>	$PL = -22.811 + 2.116CL$

ตารางที่ 8 สมการตัดด้วยเชิงเส้นอย่างง่ายของความล้มพังธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ขวา (PR) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P \leq 0.05$, $N = 20$

ชนิด	สมการตัดด้วยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. amplimanus</i>	$PR = -1.813 + 0.651CL$
<i>M. eriocheirum</i>	$PR = -3.696 + 0.795CL$
<i>M. hirsutimanus</i>	$PR = -2.501 + 0.732CL$
<i>M. mieni</i>	$PR = -6.245 + 1.043CL$
<i>M. rosenbergii dacqueti</i>	$PR = 4.002 + 0.558CL$
<i>M. sintangense</i>	$PR = -28.207 + 2.474CL$
<i>Macrobrachium sp.</i>	$PR = -8.473 + 1.696CL$

ตารางที่ 9 สมการทดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ข้าย (FL) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P \leq 0.05$, $N = 20$

ชนิด	สมการทดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. amplimanus</i>	$FL = -3.873 + 0.910CL$
<i>M. dienbienphuense</i>	$FL = -15.333 + 1.949CL$
<i>M. hirsutimanus</i>	$FL = -3.054 + 0.705CL$
<i>M. mieni</i>	$FL = -3.300 + 0.689CL$
<i>M. rosenbergii dacqueti</i>	$FL = 1.170 + 0.549CL$
<i>M. sintangense</i>	$FL = -14.554 + 1.408CL$

ตารางที่ 10 สมการทดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ขวา (FR) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P \leq 0.05$, $N = 20$

ชนิด	สมการทดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. amplimanus</i> ,	$FR = -2.149 + 0.681CL$
<i>M. eriocheirum</i>	$FR = -7.812 + 1.031CL$
<i>M. hirsutimanus</i>	$FR = -3.593 + 0.771CL$
<i>M. mieni</i>	$FR = -4.745 + 0.827CL$
<i>M. rosenbergii dacqueti</i>	$FR = 0.921 + 0.503CL$
<i>M. sintangense</i>	$FR = -17.549 + 1.597CL$
<i>Macrobrachium sp.</i>	$FR = -2.538 + 0.780CL$

ตารางที่ 11 สมการทดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ข้าย (PL) กับความยาว Finger ข้าย (FL) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P \leq 0.05$, $N = 20$

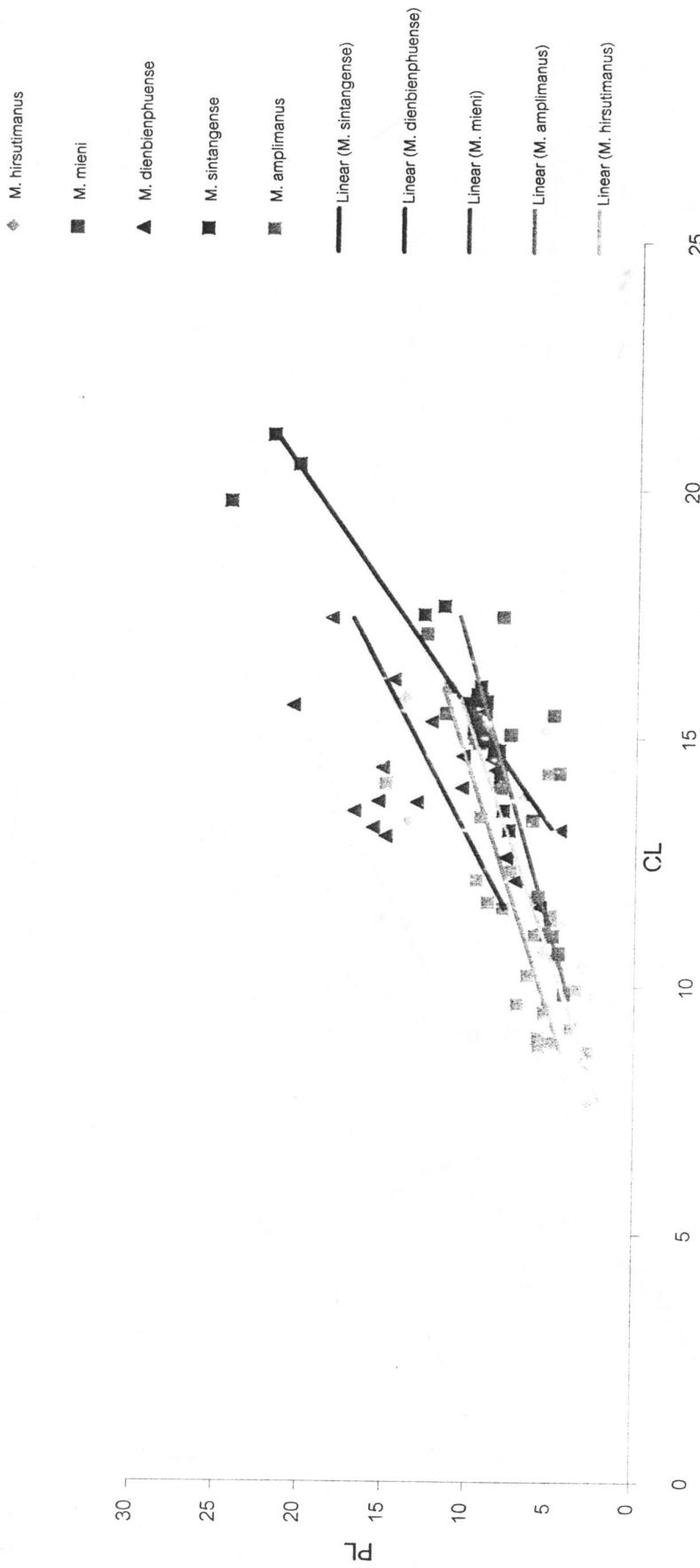
ชนิด	สมการทดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. amplimanus</i>	$FL = 0.651 + 0.821PL$
<i>M. dienbienphuense</i>	$FL = 2.184 + 0.842PL$
<i>M. eriocheirum</i>	$FL = -4.02 + 0.001PL$
<i>M. hirsutimanus</i>	$FL = 1.581 + 0.558PL$
<i>M. lanchesteri</i>	$FL = 1.018 + 0.343PL$

ตารางที่ 11 ต่อ

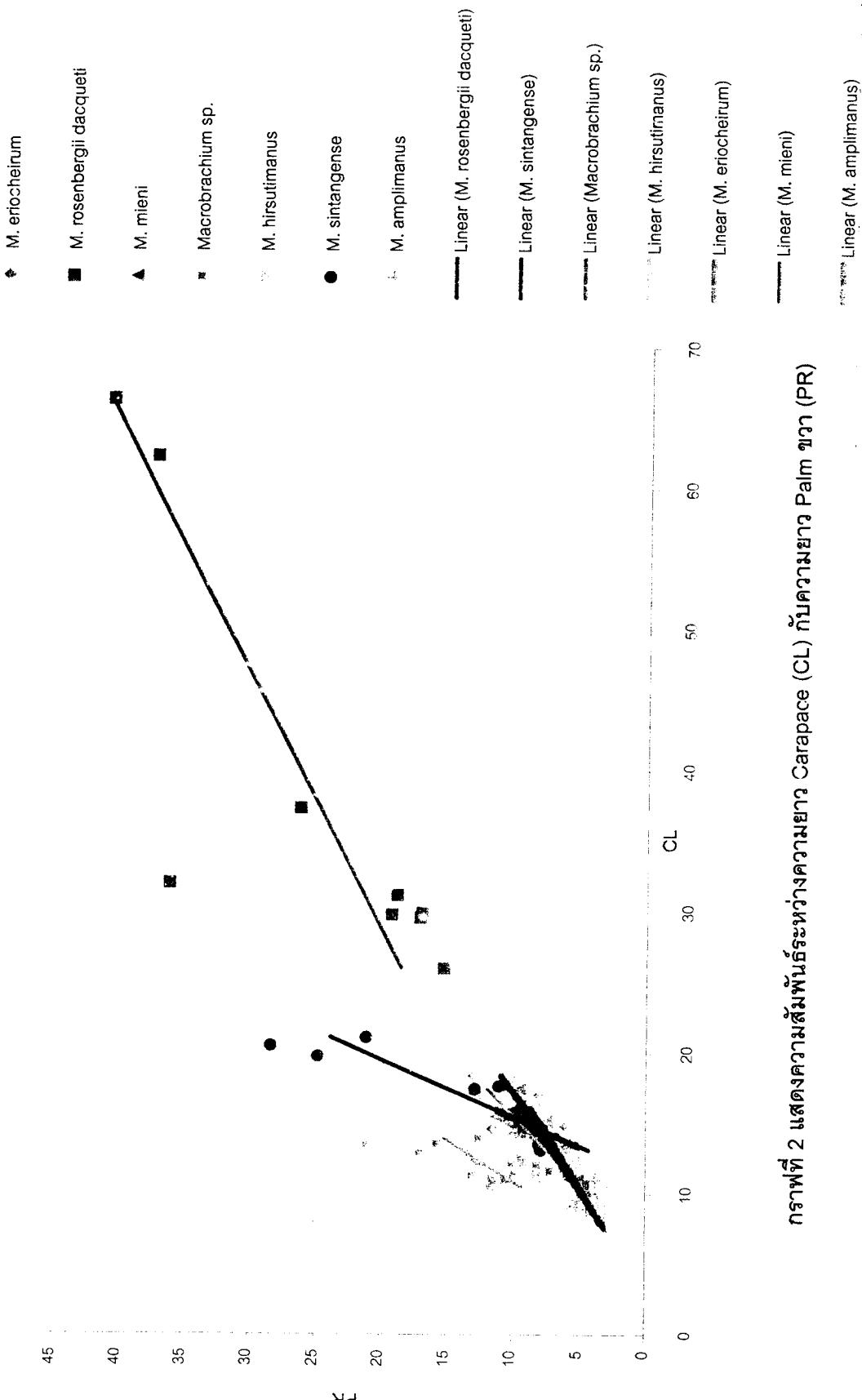
ชนิด	สมการทดอยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. mieni</i>	$FL = 0.329 + 0.784PL$
<i>M. niphanae</i>	$FL = 0.782 + 0.574PL$
<i>M. rosenbergii dacqueti</i>	$FL = 2.248 + 0.668PL$
<i>M. sintangense</i>	$FL = 0.746 + 0.654PL$
<i>Macrobrachium</i> sp.	$FL = 3.558 + 0.295PL$

ตารางที่ 12 สมการทดอยเชิงเส้นอย่างง่ายของความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ขวา (PR) กับความยาว Finger ขวา (FR) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P \leq 0.05$, $N = 20$

ลักษณะ	สมการทดอยเชิงเส้นอย่างง่าย
<i>M. amphimanus</i>	$FR = 0.256 + 0.952PR$
<i>M. dienbienphuense</i>	$FR = 3.579 + 0.720PR$
<i>M. eriocheirum</i>	$FR = -1.305 + 0.949PR$
<i>M. hirsutimanus</i>	$FR = 0.316 + 0.814PR$
<i>M. lanchesteri</i>	$FR = 0.441 + 0.643PR$
<i>M. mieni</i>	$FR = 0.125 + 0.802PR$
<i>M. niphanae</i>	$FR = 1.613 + 0.403PR$
<i>M. rosenbergii dacqueti</i>	$FR = -1.448 + 0.853PR$
<i>M. sintangense</i>	$FR = 0.764 + 0.637PR$
<i>Macrobrachium</i> sp.	$FR = 1.043 + 0.486PR$

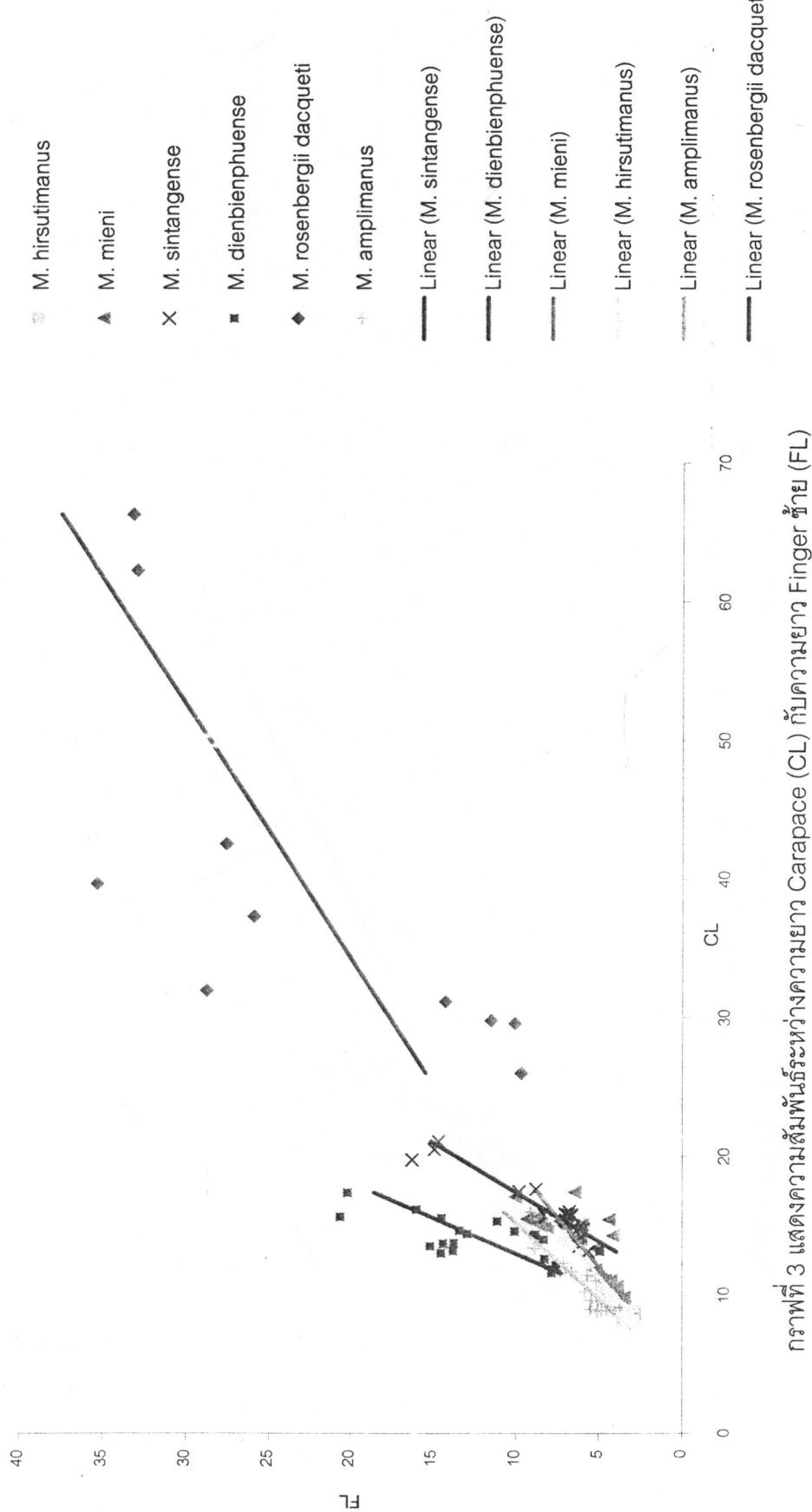
กราฟที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ชี้ข้าม (PL)

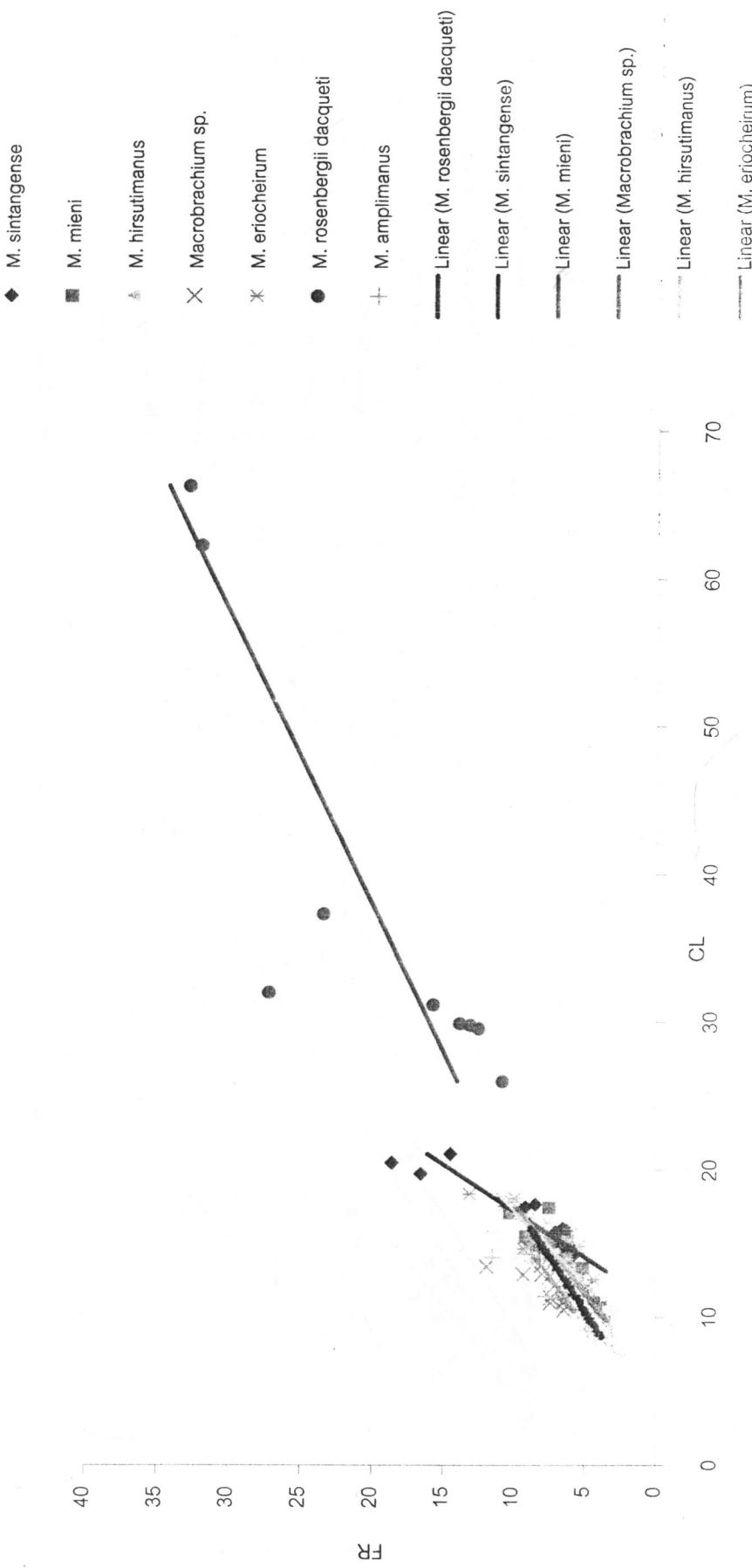
กราฟที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Palm ขวา (PR)

Linear (M. mieni)

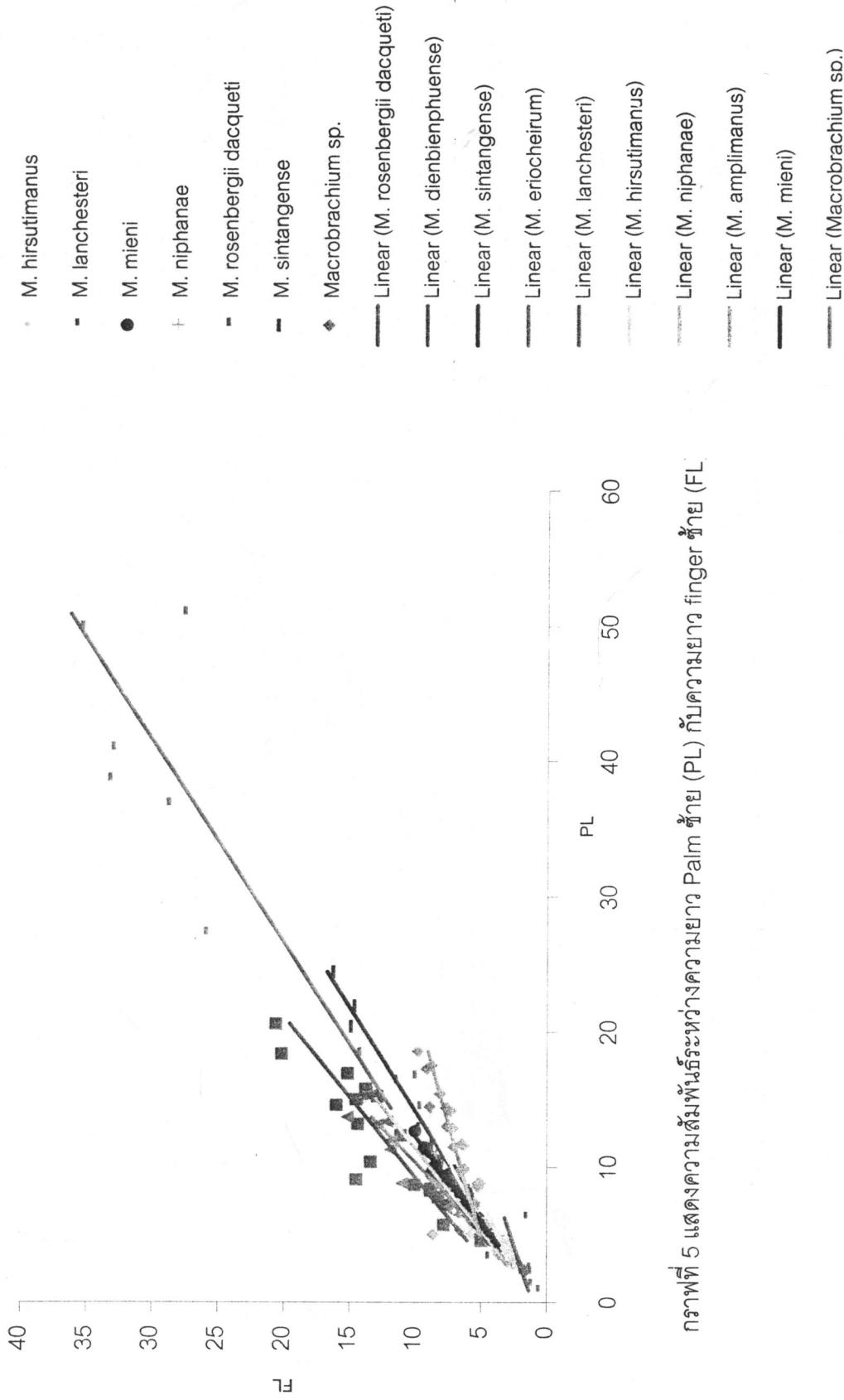
Linear (M. amplimanus)

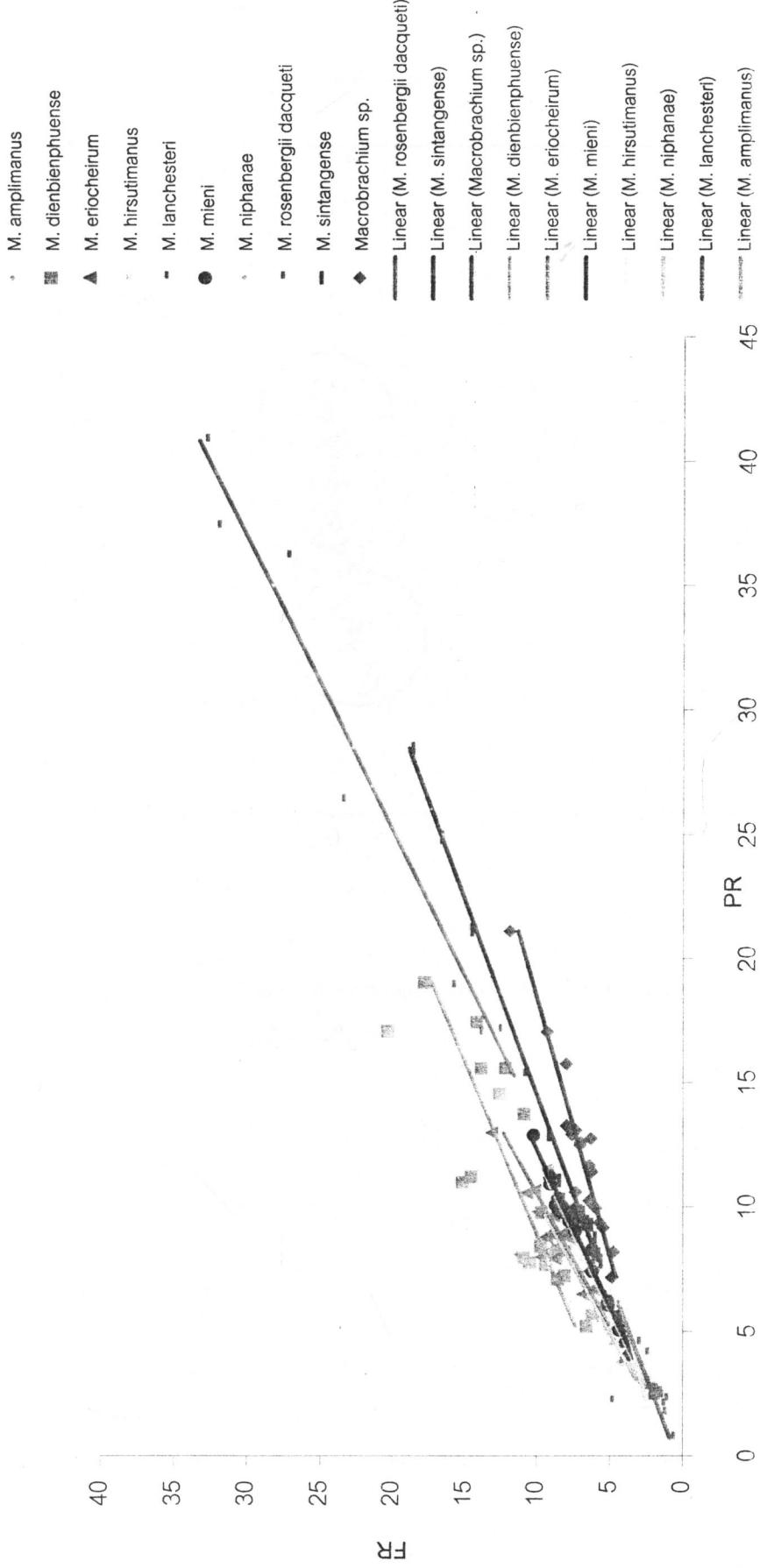
กราฟที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ข้าง (FL)

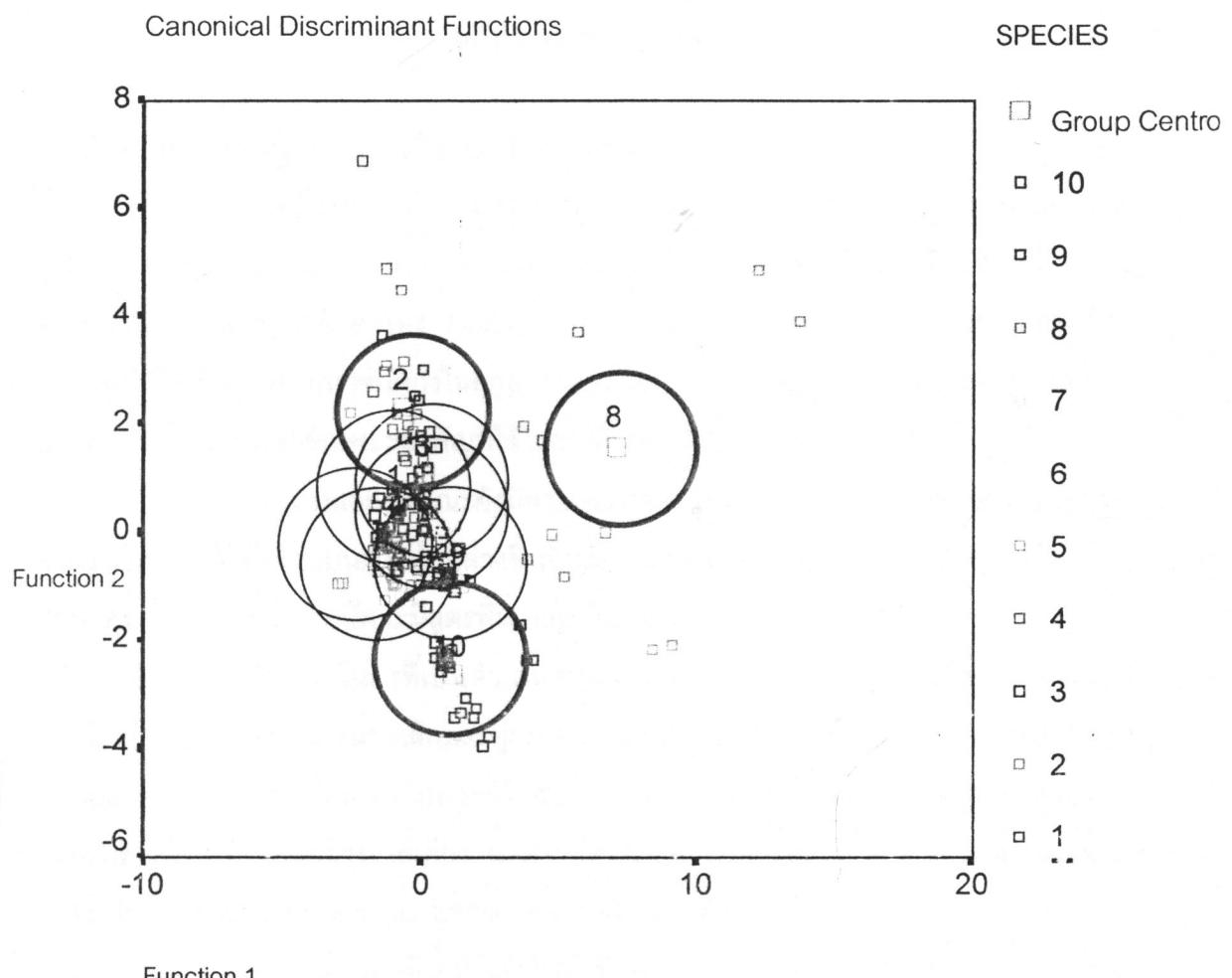
กราฟที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Carapace (CL) กับความยาว Finger ขา (FR)

กราฟที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาว Palm ราก (PL) กับความยาว finger ราก (FL)

ກຮາມທີ 6 ແສດຕະການເສັ້ນພື້ນຮູບຂວາງອານຸຍາກ Palm ພາວ (PR) ແລະ ອານຸຍາກ Finger ພາວ (FR)

ภาพที่ 35 แสดงการจัดกลุ่มโดย Discriminant Analysis ของกุ้งสกุล *Macrobrachium*
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. <i>M. amplimanus</i>	6. <i>M. mieni</i>
2. <i>M. dienbienphuense</i>	7. <i>M. niphanae</i>
3. <i>M. eriocheirum</i>	8. <i>M. rosenbergii dacqueti</i>
4. <i>M. hirsutimanus</i>	9. <i>M. sintangense</i>
5. <i>M. lanchesteri</i>	10. <i>Macrobrachium</i> sp.

บทที่ 5

อภิปรายผลการศึกษา

1. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่ใช้ในการจำแนกชนิด

การศึกษาในครั้งนี้อาศัยการสังเกตลักษณะทางสัณฐานวิทยาเป็นหลักในการจำแนกชนิด กุ้งสกุล *Macrobrachium* ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยโดยลักษณะที่ใช้ในการจำแนกชนิดตามแนวการศึกษาของ Holthuis ในปี ค.ศ. 1950 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นลักษณะที่ยังสามารถใช้ได้ในการจำแนกชนิดกุ้งในสกุล *Macrobrachium* และยังเป็นลักษณะที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ซึ่งลักษณะสำคัญที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 กรี ภูร่างและลักษณะยังมีความแตกต่างกันในกุ้งแต่ละชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนชีพันบนกรีทั้งด้านบนและด้านล่างซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญในการจำแนกชนิดของกุ้งในการศึกษาครั้งนี้ โดยกุ้งทั้ง 10 ชนิดจะมีสูตรพันบนกรีที่แตกต่างกันดังตารางที่ 14

1.2 carapace ในกุ้งที่เป็นตัวเต็มวัยจะมีลักษณะที่สามารถสังเกตได้ของ carapace คือ ผิวด้านข้างจะมีหนามขนาดเล็กและทุ่งกระจาดอยู่ทั่วไป ส่วนในกุ้งที่ยังไม่เป็นตัวเต็มวัยผิวของ carapace จะมีลักษณะเรียบ ส่วนหนามบริเวณหนวดและหนามบริเวณหนีอตับที่อยู่บน carapace จะมีรูปร่างลักษณะที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันแต่จะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนของตัวแห่งหนามทั้งสองในกุ้ง *Macrobrachium* sp. และ *M. meni* ดังตารางที่ 6

1.3 แผ่นกำบังหนวดคู่ที่ 2 เป็นลักษณะที่มีความแตกต่างกันไม่มากนักในกุ้งทั้ง 10 ชนิด เนื่องจากปลายของแผ่นกำบังหนวดที่สังเกตจะมีปลายโค้งมนเหมือนกัน

1.4 ขาเดินคู่ที่ 2 เป็นลักษณะที่มีความจำเพาะในกุ้งแต่ละชนิด ได้แก่ ภูร่างลักษณะซึ่งทำให้สามารถจำแนกกุ้งทั้ง 10 ชนิดที่พับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชนิดที่มีขนปุกคลุมบริเวณข้อของขาเดินคู่ที่ 2 และชนิดที่ไม่มีขนปุกคลุมขาเดินคู่ที่ 2 นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกกุ้งแต่ละชนิดได้โดยจำนวนพันที่พับบริเวณก้ามหนีบซึ่งจะมีจำนวนแตกต่างกันในแต่ละชนิด นอกจากนี้ตำแหน่งของพันที่เรียงกันอยู่บนก้ามหนีบยังใช้เป็นอีกลักษณะที่สามารถจำแนกกุ้ง ทั้ง 10 ชนิดที่พับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกจากกันได้

1.5 ขาเดินคู่ที่ 3 การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการวัดความยาวของ propodus และdactylus ของขาเดินคู่ที่ 3 เพิ่มเติมจากการที่เคยมีการศึกษามาก่อนหน้านี้ โดยพบว่าความยาวของ propodus และdactylus จะมีความแตกต่างกันระหว่างกุ้ง *M. hirsutimanus* กับ *M. pilimolanus* ดังตารางที่ 2 และ *M. amplimanus* กับ *M. eriocheirum* ดังตารางที่ 1

1.6 ทาง จากการสังเกตลักษณะต่าง ๆ ของทางตลอดจนการวัดตำแหน่งของนามบุน ทางพบว่าเป็นลักษณะที่มีความใกล้เคียงกันในกุ้งทั้ง 10 ชนิด กล่าวคือตำแหน่งของนามบุนทาง ซึ่งเดิมจากการสังเกตคิดว่ามีความแตกต่างกันในกุ้งแต่ละชนิด แต่จากการวัดตำแหน่งของ นามบุนทางพบว่าจะมีตำแหน่งอยู่กึ่งกลางของทางในกุ้งทั้ง 10 ชนิด

1.7 แผนทาง อยู่ด้านข้างของทางทั้งสองข้าง เป็นลักษณะที่มีความใกล้เคียงกันในกุ้งทั้ง 10 ชนิด กล่าวคือบริเวณปลายของแผนทางทั้งด้านนอกและด้านในมีลักษณะโค้งมนแต่จะมี ลักษณะเกือบตรงใน *M. rosenbergii dacqueti*

2. การกระจาย

การศึกษาในครั้งนี้พบกุ้งที่มีรายงานในประเทศไทยเป็นครั้งแรก 4 ชนิด ได้แก่

2.1 *M. amplimanus* รายงานครั้งแรกโดย Cai และ Dai ในปี ค.ศ. 1999 เดิมกุ้งชนิดนี้พบ รายงานเฉพาะในแคว้นสิบสองปันนา มหาดเล็ก ประเทศไทย แต่จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า *M. amplimanus* มีการกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนได้แก่ จังหวัดเลย ชัยภูมิและ ศรีสะเกษ โดยพบกุ้งชนิดนี้ในแม่น้ำโขงและแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขง ได้แก่ แม่น้ำเลย แม่น้ำนี อง ลักษณะในเขตวัชพันธุ์สัตว์ป่า夷 จังหวัดชัยภูมิ แม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย และล้าววายใน จังหวัดกาฬสินธุ์ สาเหตุที่กุ้งชนิดนี้มีการกระจายจากประเทศไทยลงมาจนถึงประเทศไทยอาจเนื่องมา จากเป็นการกระจายตามแม่น้ำโขงซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากประเทศไทยและไหลผ่านมาอย่างหล่อ ประเทศไทยทั้งประเทศไทย

2.2 *M. dienbienphuense* รายงานครั้งแรกในประเทศไทยโดย Dang และ Nguyen ในปี ค.ศ. 1972 มีการกระจายอย่างกว้างขวางตั้งแต่ตอนใต้ของจีนลงมาจนถึงภาคตะวันออกเฉียง ของประเทศไทยโดยมีการกระจายตามแม่น้ำโขง ดังนั้นจึงพบรายงานกุ้งชนิดนี้ในทุกประเทศที่มี แม่น้ำโขงไหลผ่านในประเทศไทยมีรายงานโดย Cai และ Dai ในปี 1999 ประเทศไทยโดย Dang and Nguyen ในปี 1972 ส่วนในประเทศไทยจากการศึกษาตัวอย่างกุ้งจาก Ecology and Sistematic lab, National University of Singapore พบว่ากุ้งส่วนใหญ่ที่เก็บตัวอย่างจากแม่น้ำ โขงและแม่น้ำสาขาในประเทศไทยเป็น *M. dienbienphuense* นอกจากจะพบมีการกระจายในแม่น้ำโขงแล้วในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังพบ *M. dienbienphuense* ในแม่น้ำชี แม่น้ำมูลและแม่น้ำ สาขาของแม่น้ำโขงอีกด้วย

2.3 *M. eriocheirum* รายงานครั้งแรกโดย Dai ในปี 1984 จากมหาดเล็ก นานาชนิด ประเทศไทย *M. eriocheirum* จะพบกระจายอยู่ทางตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคายและตอนกลางของภาคในแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล ส่วน *M. hirsutimanus* จะ พบกระจายอยู่ในแม่น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น น้ำตกในจังหวัดนครพนม เชื่อมสิรินธร จังหวัด

อุบลราชธานีและลำธารในอุทัยธานีแห่งชาติเข้าใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา *M. eriocheirum* ค่อนข้างจะพบกระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงกับกุ้งใน *pilimanus* group ชนิดอื่น ๆ และตัวอย่างค่อนข้างจะหายากทำให้ข้อมูลทางสัณฐานวิทยาที่ได้ยังตอบคำถามได้ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะพบร่วมอยู่กับ *M. dienbienphuense*

2.4 *M. mieni* รายงานครั้งแรกโดย Dang ในปี ค.ศ. 1975 จากทางตอนเหนือของประเทศไทยเดียวนาม *M. mieni* จะพบกระจายอยู่ตอนเหนือของประเทศไทยเดียวตาม สรุปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยพบกุ้งชนิดนี้ในน้ำตกและลำธารที่มีอุณหภูมิของน้ำค่อนข้างต่ำ จากการศึกษาพบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่ได้มาจากน้ำตกและลำธารบนภูเขาร่องจังหวัดเลย สรุปในจังหวัดชัยภูมิจะพบตัวอย่างเป็นจำนวนมากค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจังหวัดเลยมีอุณหภูมิของน้ำค่อนข้างต่ำตลอดทั้งปีซึ่งอาจมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการขยายพันธุ์ของกุ้งชนิดนี้ และจากการศึกษาตัวอย่างจากอุทัยธานีแห่งชาติน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์พบว่าเป็นกุ้งชนิดเดียวกัน สัณฐานว่ากุ้งชนิดนี้อาจมีการกระจายบริเวณตอนบนของประเทศไทย เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากมีแหล่งน้ำที่เชื่อมตั้งกันของจังหวัดในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ *M. mieni* เป็นกุ้งที่ค่อนข้างหายาก

นอกจากนี้ยังพบกุ้งที่มีรายงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นครั้งแรก ได้แก่ *M. hirsutimanus* ซึ่งรายงานครั้งแรกโดย Tiwari ในปี ค.ศ. 1952 แหล่งที่พบตัวอย่างและใช้ในการตั้งชื่อคือ ดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เดิมกุ้งชนิดนี้พบรายงานเฉพาะในภาคเหนือของประเทศไทยแต่จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่ามีการกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยจะพบกุ้งชนิดนี้บริเวณน้ำตกและลำธารของจังหวัดนครพนม ขอนแก่น อุบลราชธานี และอุทัยธานีแห่งชาติเข้าใหญ่จังหวัดนครราชสีมา กุ้งชนิดที่มีการกระจายอย่างกว้างขวางและพบเป็นจำนวนมากในทุกจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ *M. lanchesteri* ซึ่งเป็นกุ้งที่มีรายงานครั้งแรกจากจังหวัดสงขลาโดย Lanchester ในปี ค.ศ. 1901 ภายใต้ชื่อ *Palaemon paucidens* ต่อมาริบบลพรวนในปี พ.ศ. 2518 และ Naiyanetr ในปี ค.ศ. 1998 รายงานว่าพบกุ้งชนิดนี้ทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยจะพบกุ้งชนิดนี้ได้ในบริเวณลำคลอง หนองและบึง แหล่งน้ำที่มีการไหลเวียนช้า สามารถอาศัยอยู่ในแหล่งน้ำที่มีค่า pH เป็นกลางประมาณ 6-8 โดยทั่วไปจะพบในแหล่งน้ำที่มีค่า pH ประมาณ 6.8-7.2 เป็นกุ้งที่มีความอดทนต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิสูงและสามารถถอยู่ในที่ที่มีปริมาณก๊าซออกซิเจนต่ำ ๆ ได้ฉันนี้จึงพบว่ากุ้งชนิดนี้มีการกระจายอย่างกว้างขวางและพบได้ในแหล่งน้ำเกือบทุกชนิด นอกจากนี้ S.H.Tay (บกpubl) ได้รายงานว่า *M. lanchesteri* สามารถพับได้ตามขอบหรือวิมชายฝั่งของแหล่งน้ำมากกว่าตระกลางลำน้ำ จากการศึกษาในครั้งนี้ก็พบว่าสามารถเก็บตัวอย่าง *M. lanchesteri* ได้เฉพาะริมชายฝั่งหรือขอบของลำธารเท่านั้น *M. lanchesteri* เป็นกุ้งที่มีความคล้ายคลึงกับ *M. niphanae* เป็นอย่างมากในเรื่องขนาดและรูปร่างซึ่งสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากราย

ละເອີດຂອງ *M. niphanae* ໂດຍກຸ່ງໝັນດີ່ສາມາຄພບໄດ້ໃນແລ່ງນໍ້າເກືອບທຸກໝັນດີແລະມັກຈະພບອູ່ຮັມກັບ *M. niphanae* ແລະ *Macrobrachium sp.*

Macrobrachium sp. ຂັນນີ້ອີ່ຢູ່ໃນຮະຫວ່າງກາຣຶກາຊາເພີມເຕີມແລະຈັດຕີພິມພໂດຍ Cai, Naiyanetr ແລະ Ng ເປັນກຸ່ງທີ່ໄດ້ຈາກອຸທະນາແໜ່ງຫາຕິກຸວວ່າ ຈັງຫວັດທຳອາຍ *Macrobrachium sp.* ເປັນກຸ່ງທີ່ມີກາຣກະຈາຍອ່າງກວ່າງຂວາງ ໂດຍຈະພບກຸ່ງໝັນດີ່ໃນເກືອບທຸກແລ່ງນໍ້າທີ່ທຳກາຣຶກາຊາແລະພບໄດ້ຕົລອດທັງປົກລ້າຍກັບ *M. lanchesteri* ແຕ່ຈະເຕັກຕ່າງກັນທີ່ກຸ່ງໝັນດີ່ຈະພບເປັນຈຳນວນນ້ອຍດ້າເຖິງກັບ *M. lanchesteri* ຈາກກາຣຶກາຊາຕົວຍ່າງທີ່ໄດ້ຈາກແມ່ນໍ້າເພື່ອບຸນຸ້ມ ຈັງຫວັດເພື່ອບຸນຸ້ມ ຮຶ້ງຂັນນີ້ເກັບໄວໃນພິພົລົມທີ່ສັດວິໄມມີກະດູກສັນລັງ ກາຄວິຫາສິ້ວິຫາຍາ ຈຸ່າລັງກອນມໍາຫວິທາລັຍ ພບວ່າເປັນກຸ່ງໝັນດີເຕີຍກັນກັບ *Macrobrachium sp.* ທຳໄໝສັນນິຜູ້ສູາໄດ້ວ່າກຸ່ງໝັນດີ່ອ່າຈະມີກາຣກະຈາຍກວ່າງໃນບົຣິເວນເຊື່ອງປະເທດໄທຢູ່ປົກລ້າຍກັບ *M. lanchesteri* ແລະໄດ້ປັດຕິຈະພບກຸ່ງທັງສອງໝັນດີ່ດ້ວຍກັນເສມອ

3. ຄືນທີ່ອູ່ຄາສີ

ຈາກກາຣຶກາຊາຂອງພິມພຽມໃນປີ ພ.ສ. 2518 ນຸມລ ປີ ພ.ສ. 2525 ແລະສມ ໃນປີ ພ.ສ. 2538 ໄດ້ວາງຈານກຸ່ງໝັນດີ່ທີ່ມີຂໍ້າວ່າຫຼານນຸ່ມປົກຄຸມບົຣິເວນ Palm ແລະກໍານົມທີ່ນີ້ ຮຶ້ງພບບົຣິເວນນ້ຳຕົກແລະລໍາຮ່າງໃນລາຍຈັງຫວັດຂອງກາຄຕະວັນອອກເຈີ່ງເໜືອແລະບົຣິເວນເຊື່ອງປະເທດໄທຈົ່າເປັນກຸ່ງໝັນດີເຕີຍກັນເກືອງ *M. pilimanus* ຈາກກາຣຶກາຊາແລະສອບສວນອອກສາວພວກວ່າ *M. pilimanus* ທີ່ຄູກເສັນອື່ອໂດຍ De Man ໃນປີ ດ.ສ. 1879 ເປັນກຸ່ງທີ່ພົບເຂພະຫາງກາກໃຫ້ຂອງປະເທດໄທຢູ່ປັນດິງເກະສຸມາຕາວປະເທດອິນໂເຊີຍ ຕັ້ງນັ້ນກາຣຶກາໃນຄົວນິ້ງໄມ່ພບ *M. pilimanus* ໂດຍກຸ່ງທີ່ມີລັກຜະນະຂໍາຍາວອ່ອນນຸ່ມປົກຄຸມບົຣິເວນ Palm ແລະກໍານົມທີ່ນີ້ສາມາຄພບຈັດຈຳແນກອອກໄດ້ເປັນ *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum* ແລະ *M. hirsutimanus* ໂດຍຮູ້ຈັກກຸ່ງກຸ່ມນີ້ໃນນາມຂອງ *pilimanus* group ໃນຕອນແຮກໄດ້ສັນນິຜູ້ສູາກີ່ຍັກນິກລຸ່ມນີ້ວ່າເປັນກຸ່ງທີ່ມີຄວາມຈຳເພາະຂອງດືນທີ່ອູ່ຄາສີ ຮຶ້ງຈະສາມາຄພບໄດ້ເຂພະໃນບົຣິເວນນ້ຳຕົກແລະລໍາຮ່າງເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຈາກລັງຈາກທຳກາຣເກັບຕົວຍ່າງຈຳນວນ 32,256 ຕ້າ ຈາກ 431ແລ່ງຕົວຍ່າງ ພບວ່າ *pilimanus* group ສາມາຄພບໄດ້ໃນແລ່ງຄາສີອື່ອນ ບັນລຸ່ມກຸ່ງໝັນດີ່ທີ່ພົບມີກາຣກະຈາຍເພາະບາງຄືນຄາສີເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນກຸ່ງໝັນດີ່ທີ່ພົບມີກາຣກະຈາຍເພາະບາງຄືນຄາສີ ເຊັ່ນ ບົຣິເວນນ້ຳຕົກແລະລໍາຮ່າງເທົ່ານັ້ນໄດ້ແກ່ *M. mieni* ແລະອອກຈາກນັ້ນຢັ້ງພບກາຣກະຈາຍຂອງກຸ່ງໝັນດີ່ເຂພະໃນຈັງຫວັດທາງດອນນັ້ນຂອງກາຄຕະວັນອອກເຈີ່ງເໜືອເທົ່ານັ້ນໄດ້ແກ່ ຈັງຫວັດເລຍແລະຫັນກຸມື ທັງນີ້ຈະເນື່ອງມາຈາກລັກຜະນະທາງຫົວວິຫາຍາບາງຍ່າງທີ່ທຳໄໝກຸ່ງໝັນດີ່ພບຄາສີເພາະໃນແລ່ງນໍ້າທີ່ມີອຸນກຸມືຕໍ່ປະມາດ 23-25 ອົງສາເໜີລເຫັນສີ ຮຶ້ງຄວາມກາຣຶກາຊາເກີຍວ

กับปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของกุ้งชนิดนี้ต่อไปทั้งนี้เนื่องจากเป็นกุ้งชนิดเดียวที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สามารถใช้ลักษณะของดินที่อยู่อาศัยมาใช้ในการจำแนกชนิดได้ สรุว่ากุ้งที่มีการกระจายในทุกแหล่งน้ำที่ทำการศึกษาทั้งในน้ำตก ลำธาร ลำห้วยและแม่น้ำได้แก่ *M. lanchesteri* จากการศึกษาพบว่า *M. lanchesteri* พบรูปได้ในแหล่งน้ำทุกชนิดยกเว้นบนภูเขารูปทั้งนี้จากการเก็บตัวอย่างภาคสนามไม่พบกุ้งชนิดนี้บนภูเขามีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1250 เมตร เช่น ภูกระดึง ภูหลวงจังหวัดเลยและทุ่งกะมังในจังหวัดชัยภูมิ Chong และ Khoo ในปี ค.ศ. 1988 ได้กล่าวไว้ว่าไม่เคยมีรายงานกุ้งชนิดนี้บริเวณที่สูงอย่างเช่นบนภูเข้า แต่จะพบกุ้งชนิดนี้ได้ในลำคลอง หนองและบึง แหล่งน้ำที่มีการไหลเรียบซ้ำ *Macrobrachium sp.* เป็นกุ้งอีกชนิดหนึ่งที่มีการกระจายอย่างกว้างขวาง โดยจะพบกุ้งชนิดนี้ในแหล่งน้ำทุกชนิดที่ทำการศึกษาและพบได้ตลอดทั้งปีคล้ายกับ *M. lanchesteri* แต่จะแตกต่างกันที่ *Macrobrachium sp.* จะพบเป็นจำนวนน้อยถ้าเทียบกับ *M. lanchesteri*

4. การวัดลักษณะทางสัณฐานวิทยา

จากการวัดความยาวของ carapace palm และ finger รวม 5 ลักษณะ ในกุ้งทั้ง 10 ชนิดที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ตัวอย่างชนิดละ 20 ตัว ผลการศึกษาเปรียบเทียบสมการลด粍อยเชิงเส้นอย่างง่าย (simple linear regression) ดังกราฟที่ 1-6 จะเห็นว่าเส้นกราฟเกือบทุกเส้นจะมีการข้อนทับกันของข้อมูลทำให้ไม่สามารถจำแนกกุ้งทั้ง 10 ชนิดออกจากกันได้อย่างชัดเจน ส่วนในกุ้งบางชนิด ได้แก่ *M. rosenbergii dacqueti* อาจมองเห็นว่าเส้นกราฟแยกออกจากกุ้งอีก 9 ชนิดอย่างชัดเจน อาจเนื่องมาจากขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีขนาดใหญ่กว่ากุ้งชนิดอื่น ๆ แต่เมื่อดูแนวโน้มของกราฟจะเห็นว่าหากนำกุ้งที่มีขนาดตัวใกล้เคียงกันมาศึกษาอาจจะได้เส้นกราฟที่ข้อมูลมีความใกล้เคียงกับกุ้งชนิดอื่น ๆ นอกจากนี้กราฟที่ได้จากการศึกษายังแสดงให้เห็นถึงข้อมูลการเจริญในกุ้งแต่ละชนิด ดังกราฟที่ 1 และ 2 เปรียบเทียบความยาว carapace เทียบกับความยาว palm ข้างข้ายและขวาจะเห็นว่ามีกุ้ง 4 ชนิดที่ palm มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับกุ้งชนิดอื่น ๆ ได้แก่ *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti*, *M. sintangense* และ *Macrobrachium sp.* เมื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวเปรียบเทียบกับการสังเกตลักษณะทางสัณฐานวิทยาพบว่าความยาว palm เป็นลักษณะที่โดดเด่นในกุ้งทั้งสองชนิดนี้ กล่าวคือจะมีความยาว palm มากเมื่อเทียบกับความยาวข้ออื่น ๆ ในขาเดินคู่ที่ 2 จากกราฟที่ 3 และ 4 เปรียบเทียบความยาว carapace กับความยาว finger ข้างข้ายและข้างขวาเมื่อกุ้งจำนวน 4 ชนิดที่ finger มีการเจริญอย่างรวดเร็ว ได้แก่ *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* และ *M. sintangense* จากกราฟที่ 5 และ 6 เปรียบเทียบความยาว palm ข้ายกับความยาว finger ข้ายและความยาว palm

ขาดกับความยาว finger ขวา จากการศึกษาพบว่ากุ้งส่วนใหญ่มีการเจริญของอวัยวะทั้งสองควบคู่กันไป

จากการนำค่าทั้งหมดที่ได้จากการวัดมาจัดกลุ่มโดยใช้สถิติ Discriminant Analysis สามารถจำแนกกุ้ง 3 ชนิด ออกจากรากันได้อย่างชัดเจน ได้แก่ *M. dienbienphuense*, *M. rosenbergii dacqueti* และ *Macrobrachium sp.* ส่วนกุ้งอีก 7 ชนิด พบร่วมมีความใกล้เคียงกันของข้อมูลทำให้ไม่สามารถจำแนกกุ้งทั้ง 7 ชนิดออกจากกันได้ แต่สามารถจำแนกกุ้งทั้ง 7 ชนิดออกจากกันได้

5. ความสำคัญทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่ามีกุ้งหลายชนิดที่พบในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความสำคัญต่อคนท้องถิ่นในเรื่องของการนำมาบริโภค เช่น กุ้งฝอย *M. lanchesteri* และบางชนิดปัจจุบันได้มีการพัฒนาเพื่อการเพาะเลี้ยงจนกลายเป็นอาชีพเสริมของเกษตรกรในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ได้แก่ กุ้งก้ามgram *M. rosenbergii dacqueti* นอกจากกุ้งทั้งสองชนิดที่กล่าวมาข้างต้นแล้วจากการศึกษายังพบว่ามีกุ้งอีกบางชนิดที่น่าจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาสู่การเพาะเลี้ยง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นต่อไปในอนาคต โดยกุ้งที่กล่าวถึงดังกล่าวประกอบด้วย

5.1 *M. dienbienphuense* เป็นกุ้งที่พบมีการกระจายในแม่น้ำโขeng แม่น้ำซี แม่น้ำมูล และแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขeng อีกหลายสาย เนื่องจากเป็นกุ้งที่มีขนาดใหญ่ชนิดหนึ่งเมื่อเทียบกับกุ้งทั้ง 10 ชนิดที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขนาดใหญ่ที่สุดที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้คือ 6.14 เซนติเมตร ทำให้พบมีวงชายในต拉丁ที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขeng และแม่น้ำมูลเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตจังหวัดอุบลราชธานี แต่จากการสอบถามคนในท้องถิ่นไม่พบว่ามีการนำมาเพาะเลี้ยง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสามารถหาได้ทั่วไปในธรรมชาติและยังพบได้ตลอดทั้งปี

5.2 *M. sintangense* เป็นกุ้งที่มีรูปร่างลักษณะคล้ายกับกุ้งก้ามgram โดยเฉพาะความยาวตัวที่มีขนาดใกล้เคียงกับกุ้งก้ามgram ที่ยังไม่เป็นตัวเต็มวัย ขนาดใหญ่สุดที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้คือ 8.79 เซนติเมตร เป็นกุ้งอีกชนิดหนึ่งที่เป็นที่รู้จักอย่างดีของประชาชนที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขeng และแม่น้ำมูลเนื่องจากตัวเต็มวัยมีขนาดใหญ่เป็นรองจาก กุ้งก้ามgram ในบางพื้นที่ เช่นที่ จังหวัดมุกดาหารประชาชนจะเรียกว่ากุ้งชนิดนี้ว่ากุ้งก้ามgram กุ้งชนิดนี้พบวงชายทั่วไปในหลายจังหวัดที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขeng และแม่น้ำมูลได้แก่ จังหวัดหนองคาย มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี โดยจะขายในราคากิโลกรัมละ 30-50 บาท ซึ่งถือว่าเป็นกุ้งที่ขายได้ราคาดีเมื่อเทียบกับกุ้งชนิดอื่น ๆ ที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเงิน กุ้งก้ามgram จะน้นหากมีการศึกษาถึงวงจรชีวิตของกุ้งชนิดนี้อย่างละเอียดเพื่อพัฒนาไปสู่การเพาะเลี้ยงก่อ nadziejęเป็นอีกอาชีพเสริมที่สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้เป็นอย่างดี

5.3 *M. niphanae* ลักษณะเด่นของกุ้งชนิดนี้คือ ขาเดินทั้ง 5 คู่มีลายจุดสีแดงหรือน้ำตาลคอมแดงคาดตามแนวขวาง จัดเป็นกุ้งน้ำจืดที่มีลักษณะสวยงาม จึงน่าจะมีการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงเป็นกุ้งสวยงามต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากเป็นกุ้งที่ยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไปมากนักเนื่องจากเป็นกุ้งที่พบได้มากเฉพาะบริเวณน้ำตกและลำธารเท่านั้น ส่วนในลำห้วยและแม่น้ำพบได้เป็นจำนวนน้อย

5.4 *M. rosenbergii dacquetti* เดิมในประเทศไทยพนราษฎรงานกุ้งชนิดนี้เฉพาะในแม่น้ำที่มีทางติดต่อกับทะเลและบริเวณที่เป็นน้ำกร่อยเท่านั้น แต่ปัจจุบันพบว่ามีการกระจายในหลายจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกระจายของกุ้งชนิดนี้เนื่องจากทางกรมประมงได้นำมาปล่อยเพื่อให้มีการขยายพันธุ์ในหลายบริเวณของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น เชื่อมปากมูลและแม่น้ำมูล ปัจจุบันจะพบการกระจายของกุ้งชนิดนี้ในแม่น้ำโขง แม่น้ำมูล แม่น้ำชีและเชื่อมกับแม่น้ำขนาดใหญ่ เช่น เชื่อมอุบลราชธานี จังหวัดขอนแก่น เชื่อมลำป้า จังหวัดกาฬสินธุ์และเชื่อมปากมูล จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังพบมีการเพาะเลี้ยงเป็นรายได้เสริมของเกษตรกรในหลายจังหวัดได้แก่จังหวัดกาฬสินธุ์และร้อยเอ็ด จะนั้นจึงคิดว่าหากมีการศึกษา เผยแพร่และส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งชนิดนี้อย่างจริงจังก็จะสามารถเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรได้ต่อไปทั้งนี้เนื่องจากเป็นกุ้งที่ขายได้ราคาดีตลอดทั้งปี โดยในท้องตลาดทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะจำหน่ายกันที่ราคากิโลกรัมละ 150-200 บาท

5.5 *M. lanchesteri* เป็นกุ้งที่มีความคล้ายคลึงกับ *M. niphanae* เป็นอย่างมากในเรื่องขนาดและรูปร่าง กุ้งชนิดนี้สามารถพับได้ในแหล่งน้ำเกือบทุกชนิดและมักจะพบอยู่รวมกับ *M. niphanae* และ *Macrobrachium sp.* เนื่องจากเป็นกุ้งที่หน่ายพับเป็นจำนวนมากและพบได้ตลอดทั้งปี จึงเป็นกุ้งที่มีความสำคัญชนิดหนึ่งสำหรับคนในท้องถิ่น ประชาชนทั่วไปจึงนิยมนำมาบริโภค ถึงแม้จะมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับกุ้งในสกุล *Macrobrachium* ชนิดอื่น ๆ ดังนั้นหากมีการศึกษาด้านอื่น ๆ ของกุ้งชนิดนี้อย่างละเอียดก็จะสามารถพัฒนาไปสู่การเพาะเลี้ยงจนอาจเป็นอาชีพเสริมของเกษตรกรได้เป็นอย่างดี และในบางจังหวัด เช่น อุดรธานี ขอนแก่น พบฯ ฯ เกษตรกรได้นำมาเพาะเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมควบคู่กับการทำป่าเลี้ยงปลา

6. ผลการศึกษาตัวอย่างกุ้งที่อยู่ในพิพิธภัณฑ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง

ตัวอย่างกุ้งที่อยู่ในพิพิธภัณฑ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง จากภาควิชาชีววิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้จากการเก็บตัวอย่างและศึกษาโดยพิมพ์พรรณในปี พ.ศ. 2518 นถมล ในปี พ.ศ. 2525 และสมรในปี พ.ศ. 2538 ดังตารางที่ 13 และสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการศึกษากุ้งสกุล *Macrobrachium* ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ศึกษา	ผลการศึกษาเดิม	ผลการศึกษาปัจจุบัน
1. พิมพ์พรวณ, 2518	<i>M. pilimanus</i>	<i>M. amplimanus</i>
		<i>M. eriocheirum</i>
		<i>M. hirsutimanus</i>
2. นฤมล, 2525	<i>M. hainanense</i>	<i>Macrobrachium</i> sp.
	<i>M. yui</i>	<i>Macrobrachium</i> sp.
3. สมจ, 2538	<i>M. palaemonoides</i>	<i>M. lanchesteri</i>
	<i>M. pilimanus</i>	<i>M. eriocheirum</i>
		<i>M. dienbienphuense</i>
-	<i>M. yui</i>	<i>Macrobrachium</i> sp.

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาอนุกรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล *Macrobrachium* Bate, 1868 ในลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2542 ถึง เดือนสิงหาคม 2544 รวม 22 เดือน จำนวนตัวอย่างที่ใช้ศึกษา 32,256 ตัว สามารถจัดจำแนกกุ้งได้ 9 ชนิด และยังไม่สามารถตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์ได้อีก 1 ชนิด ประกอบด้วย

1. *Macrobrachium amplimanus* Cai and Dai, 1999
2. *M. dienbienphuense* Dang and Nguyen, 1972
3. *M. eriocheirum* Dai, 1984
4. *M. hirsutimanus* (Tiwari, 1952)
5. *M. lanchesteri* (De Man, 1911)
6. *M. mieni* Dang, 1975
7. *M. niphanae* Shokita and Takeda, 1989
8. *M. rosenbergii dacqueti* (Sunier, 1925)
9. *M. sintangense* (De Man, 1898)
10. *Macrobrachium* sp.

ชนิดที่พบรายงานในประเทศไทยเป็นครั้งแรกจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ *M. amplimanus*, *M. dienbienphuense*, *M. eriocheirum* และ *M. mieni* ชนิดที่พบรายงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นครั้งแรกได้แก่ *M. hirsutimanus*

ตารางที่ 14 แสดงสูตรชี้พันธุกรรมและการกระจายของกุ้งแต่ละชนิด

ชนิด	สูตรพันธุกรรม	การกระจาย
1. <i>M. amplimanus</i>	3-4 (9-13) / 2-3	จังหวัดเลย ชัยภูมิ และสกลนคร
2. <i>M. dienbienphuense</i>	3-5 (11-17) / 2-3	จังหวัดเลย ชัยภูมิ หนองบัวลำภู หนองคาย ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ยโสธร อุบลราชธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา

ตารางที่ 14 ต่อ

3. <i>M. eriocheirum</i>	4-5 (10-13) / 2-3	จังหวัดเลย หนองคาย นครพนม ขอนแก่น มหาสารคาม สุรินทร์ และอุบลราชธานี
4. <i>M. hirsutimanus</i>	3-4 (12-14) / 2-4	จังหวัดขอนแก่น นครพนม อุบลราชธานีและ นครราชสีมา
5. <i>M. lanchesteri</i>	1 (7-10) / 3-4	ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. <i>M. mieni</i>	2-3 (10-15) / 2-3	จังหวัดเลยและชัยภูมิ
7. <i>M. niphanae</i>	2-3 (7-13) / 2-3	จังหวัดชัยภูมิ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด นครพนม มุกดาหาร ศรีสะเกษ อุบลราชธานีและนครราชสีมา
8. <i>M. resenbergsii</i> <i>dacqueti</i>	2-4 (12-14) / 10-12	จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญและอุบลราชธานี
9. <i>M. sintangense</i>	2-3 (9-14) / 4-5	จังหวัดเลย หนองคาย ขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี และนครราชสีมา
10. <i>Macrobrachium</i> sp.	2-3 (8-11) / 2-4	ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์ผลทางสถิติจากการวัดความยาว carapace palm และ finger พบร่วมกับความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง เมื่อนำลักษณะทั้งหมดดังกล่าวมาจัดกลุ่มโดย Discriminant Analysis สามารถจำแนกถุ่ง 3 ชนิดออกจากกันอย่างชัดเจน ได้แก่ *M. dienbienphuense* *M. rosenbergsii dacqueti* และ *Macrobrachium* sp. ถุ่งถุ่งอีก 7 ชนิดพบว่าข้อมูลยังมีความใกล้เคียงกันมากทำให้ไม่สามารถจำแนกได้

ข้อเสนอแนะ

- การจัดจำแนกถุ่งใน *Macrobrachium pilimmanus* group ค่อนข้างยากเนื่องจากเป็นถุ่งที่มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาใกล้เคียงกัน หากมีการศึกษาลักษณะทางนิเวศวิทยา พฤติกรรมและพัฒนาการของตัวอ่อนในถุ่งแต่ละชนิดเพิ่มเติมกว่าจะมีส่วนช่วยในการจัดจำแนกถุ่งแต่ละชนิดได้มากขึ้น

2. การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาเพียงอย่างเดียวอาจยังไม่เพียงพอในการตอบปัญหาด้านอนุกรมวิธาน ฉะนั้นจึงควรศึกษาซึ่งวิทยาด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม อาทิเช่น นิเวศวิทยา อินทรีย์ศาสตร์และพัฒนาการของตัวอ่อนเพิ่มเติมในกุ้งแต่ละชนิด
3. ความมีการศึกษาเบริญเปรียบตัวอย่างจากบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้เห็นถึงความหลากหลายของช้อมูลภายนอกนิดเดียวกัน
4. การวัดความยาวทางสัณฐานวิทยาเพียง 5 ลักษณะจากการศึกษาในครั้งนี้อาจยังไม่เพียงพอต่อการสรุปผลการศึกษาทางด้านสถิติเนื่องจากลักษณะที่ใช้วัดยังน้อย ฉะนั้นจึงควรมีการวัดลักษณะอื่น ๆ เพิ่มเติมในการศึกษาครั้งต่อไป
5. ความมีการศึกษาซึ่งไม่เลกุลเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบในการจัดจำแนกกุ้งแต่ละชนิด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัลยาณี ยงจินดารัตน์. 2531. การกระจายทางภูมิศาสตร์ของกุ้งและปูน้ำจืดในจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศิลป์ อัตถุ. 2526. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล แสงประดับ. 2525. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประจำ หตัญญู. 2523. กุ้งน้ำจืดบางชนิดของไทย. วารสารการประมง 33(5): 498-508.
- พิมลพรรณ ลีละวัฒนาภูล. 2518. อนุกรมวิธานของกุ้งพาลีโนnid ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตสถาน. 2520. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: โอลิมปิกส์.
- ศุภผล เทพเฉลิม. 2527. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่ใช้เป็นอาหารในภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมรา ขวัญทอง. 2538. การกระจายของสัตว์ห้องถีนบางชนิดที่ใช้เป็นอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ ปัญหา. 2525. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคตะวันออกและภาคตะวันตกของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพจน์ แสงมนี. 2530. เดคาพอดครัสเตเชียนและสโตมาโตพอดครัสเตเชียนในป่าชายเลน จังหวัดชุมพรและจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ການອ້າງກຸມ

- Cai, Y., and Dai, Y. 1999. Freshwater shrimps (Crustacea : Decapoda : Caridea) from the Xishuangbanna region of Yunnan Province, southern China. *Hydrobiologia* 400: 211-241.
- Chace, F. A. Jr., and Bruce, A. J. 1993. The caridean shrimps (Crustacea : Decapoda) of the Albatross Philippine Expedition 1907-1910, part 6: Superfamily Palaemonoidea. *Smithsonian Contributions in Zoology* 543 : 1-152.
- Chong, S. S. C. 1989. A new species of freshwater prawn, *Macrobrachium gua* sp. nov. (Decapoda, Caridea, Palaemonidae) from Sabah, East Malaysia, Borneo. *Crustaceana* 56(1): 31-38.
- Chong, S. S. C., and Khoo, H. W. 1987a. Abbreviated larval development of the freshwater prawn, *Macrobrachium pilimanus* (De Man, 1879) (Decapoda, Palaemonidae), reared in the laboratory. *Journal of Natural History* 21: 763-774.
- Chong, S. S. C., and Khoo, H. W. 1987b. A new species of freshwater prawn, *Macrobrachium johnsoni* spec. nov. (Decapoda: Caridea: Palaemonidae) from Peninsular Malaysia, and a description of its first zoea. *Zoologische Mededelingen* 61(25): 359-370.
- Chong, S. S. C., and Khoo, H. W. 1987c. *Macrobrachium malayanum* (Roux, 1934) stat. Nov. (Decapoda, Palaemonidae) as a synonym of *M. geron* Holthuis, 1950, with notes on its distribution. *Journal of Natural History* 21: 903-913.
- Chong, S. S. C., and Khoo, H. W. 1988. The identity of *Macrobrachium lanchesteri* (De Man, 1911) (Decapoda, Palaemonidae) from Peninsular Malaysia and Singapore, and description of its first zoea. *Crustaceana* 54(2): 196-206.
- Chong, S. S. C, Khoo, H. W., and Ng, P. K. L. 1987. Presence of the Japanese freshwater prawn *Macrobrachium nipponense* (De Haan, 1849) (Decapoda: Caridea: Palaemonidae) in Singapore. *Zoologische Mededelingen* 61(22): 313-317.
- Dai, A. Y. 1984. A preliminary study on the freshwater prawn genus *Macrobrachium* of China (Decapoda : Caridea). *Acta Zootaxonomica Sinica* 9(3): 244-252. (in Chinese with English abstract)

- Dai, A. Y., and Tan, Q. 1993. On freshwater prawns from the south Anhui Province (Malacostraca : Decapoda). *Acta Zootaxonomica Sinica* 18(3): 301-305. (in Chinese with English abstract)
- Dang, N. T. 1980. Dinh loai dong khong xuong song nuoc noot bac Viet Nam. *Nha Xuat Ban Khoa Hoc Va Ky Thuat* 380-395. (in Vietnamese)
- Dang, N. T. 1998. Freshwater prawn genus *Macrobrachium* Bate, 1868 (Palaemonidae) from the Southern part of Vietnam. *Journal of Biology* 20(3): 1-4. (in Vietnamese with English abstract)
- Dang, N. T., and Nguyen, H. Y. 1972. Tom nuoc ngọt giòng *Macrobrachium* Bate (Palaemonidae) cac thuy vuc vung nui mien Bac Viet Nam. *Tap san sinh vat-Dia hoc.* 10 (1-4).
- Holthuis, L. B. 1950. The decapoda of the Siboga Expedition X Palaemoninae. *Siboga Expedition Monograph* 39a9 1-268.
- Holthuis, L. B. 1995. Note on Indo-West Pacific Crustacea Decapoda III to IX. *Zoologische Mededelingen* 69: 139-151.
- Johnson, D. S. 1963. Distributional and other notes on some freshwater prawn (Atyidae and Palaemonidae) mainly from the Indo-west Pacific Region. *Bulletin of the National Museum, Singapore* 32: 5-30.
- Johnson, D. S. 1968. Biology of potentially valuable fresh-water prawns with special reference to the riceland prawn *Cryphiops (Macrobrachium) lanchesteri* (de Man). *FAO Fisheries reports* 57(2): 233-241.
- Kun, T. Q., and Xiu-ying, D. 1996. A study on *Macrobrachium* from Anhui province, China (Decapoda: Palaemonidae). *Acta Zootaxonomica Sinica* 21(3): 287-290. (in Chinese with English abstract)
- Liang, X., and Yan, S. 1980. Description of two new species of *Macrobrachium* (Decapoda Caridea) from Fujian, China. *Acta Zootaxonomica Sinica* 5(2): 13-18. (in Chinese with English abstract)
- Liang, X., and Yan, S. 1981. New genus and two new species of freshwater prawns (Crustacea Decapoda) from Guangxi, China. *Acta Zootaxonomica Sinica* 6(1): 31-35. (in Chinese with English abstract)

- Liang, X., and Yan, S. 1983. New species and new records of fresh-water shrimps (Crustacea Decapoda) from Hainan Island, China. *Oceanologia ET Limnologia Sinica* 14(3): 211-216. (in Chinese with English abstract)
- Liang, X., and Yan, S. 1985. New species and new record of Palaemoninae (dae) from China (Crustacea Decapoda). *Acta Zootaxonomica Sinica* 10(3): 253-258. (in Chinese with English abstract)
- Liang, X., and Yan, S. 1986. New species of *Macrobrachium* (Decapoda Caridea) from Sichuan, China. *Journal of Fisheries of China* 10(1): 107-109. (in Chinese with English abstract)
- Liu, R., Liang, X., and Yan, S. 1990. A study of the Palaemonidae (Crustacea Decapoda) from China I. *Macrobrachium, Leander and Leandrites*. *Transactions of the Chinese Crustacean Society* 2: 102-134. (in Chinese with English abstract)
- Naiyanetr, P. 1992. *Crustacean fauna of Thailand (Decapoda and Stomatopoda)*. Department of Biology, Faculty of Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand. 71 pp.
- Naiyanetr, P. 1998. Checklist of Crustacean fauna in Thailand (Decapoda and Stomatopoda). *Office of Environmental Policy and Planning Biodiversity Series*. 5: 31-34.
- Naiyanetr, P. 2001. *Macrobrachium sirindhorn* n. sp., A new freshwater prawn from Nothern Thailand (Decapoda, Caridea, Palaemonidae). *Crustaceana* 74(7): 609-616.
- Ng, P. K. L. 1985. Freshwater decapod crustaceans from Pulau Tioman, west Malaysia. *Zoologische Mededelingen* 59(14): 149-162.
- Ng, P. K. L. 1992. On a new species of blackwater prawn, *Macrobrachium oxyphilus* (Crustacea : Decapoda : Caridea : Palaemonidae), from peat swamps in Peninsular Malaysia. *Zoologische Mededelingen* 66(33): 441-447.
- Ng, P. K. L. 1994. On a collection of freshwater Decapod Crustaceans from the Kinabatangan river, Sabah, Malaysia, with descriptions of three new species. *Sabah Museum Journal* 1(2): 73-92.

- Ng, P. K. L. 1995. Freshwater Decapod Crustaceans (Potamidae, Palaemonidae) of Temengor Forest Reserve, Hulu Perak, Malaysia. *Malayan Nature Journal* 48: 249-257.
- Ng, P. K. L., and Chong, S. S. C. 1992. A note on the Taxonomy and Larvae of the Acid water prawn, *Macrobrachium trompii* (De Man, 1898) (Crustacea: Decapoda: Caridea: Palaemonidae). *Malayan Nature Journal* 46: 119-129.
- Ou, A. C. T., and Yeo, D. C. J. 1995. A new species of freshwater prawn, *Macrobrachium platycheles* (Decapoda : Caridea : Palaemonidae) from Singapore and peninsular Malaysia. *The Raffles Bulletin of Zoology* 43(2): 299-308.
- Shokita, S., and Takeda, M. 1989. A new freshwater prawn of the genus *Macrobrachium* (Decapoda, Caridea, Palaemonidae) from Thailand. *Bulletin of the National Science Museum, Tokyo, series A (Zoology)* 15: 147-154.
- Tiwari, K. K. 1947. On a new species of Palaemon from Banaras, with a note on *Palaemon larchesteri* de Man. *Record of the Indian Museum* XLV(IV): 333-345.
- Tiwari, K. K. 1952. Diagnosis of new species and subspecies of the genus *Palaemon* Fabricius (Crustacea: Decapoda). *Annals and Magazine of Natural History Series* 12 (5): 27-32.
- Tiwari, K. K. 1968. New species and subspecies of Indian freshwater prawns. *Records of the Indian Museum* 53(1-2): 297-300.
- Wowor, D. 1999. Description of a new species of blackwater prawn, *Macrobrachium purpureamanus* (Crustacea : Decapoda : Caridea: Palaemonidae) from Kundur island, Indonesia. *The Raffles bulletin of Zoology* 47(1): 33-43.
- Xiaowei, W. 1992. On the freshwater prawn *Macrobrachium* of Wu Ling mountains area (Decapoda: Caridea). *Academia Sinica* 455-461.
- Yeo, D. C. J., Cai, Y., and Ng, P. K. L. 1999. The freshwater and terrestrial Decapod Crustacea of Pulau Tioman, Peninsular Malaysia. *The Raffles Bulletin of Zoology* 6: 197-224.
- Yu, S. C. 1936. Note on new fresh-water prawns of the genus *Palaemon* from Yunnan. *Bulletin of the Fan Memorial Institute of Biology (Zoology)* 6(6): 305-314.

ภาคผนวก

ପରମତମ

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่	สภาพพืช	รากเดี่ยว	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
						M	F	Ovi.	T _L	C _L	
CU MZ Cr 01 001	<i>M. amplifolius</i>	หนองน้ำ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี	12 ต.ค. 43	กานธยา น้ำยารักฟัง	17	2	-	4.92-5.78	0.86-1.03		
CU MZ Cr 01 002	<i>M. amplifolius</i>	ห้วยกระสา อ. หนองบัว จ. เลย	7 เม.ย. 43	พ็อกไซซ์ชาร์ด	-	-	1	4.35	0.76		
CU MZ Cr 01 003	<i>M. amplifolius</i>	แม่น้ำปิง บ้านแก่งง่วง ต. นาดี อ. ดำเนินสะดวก จ. เลย	12 ต.ค. 43	กานธยา น้ำยารักฟัง	31	41	-	4.90-6.01	0.91-1.23		
CU MZ Cr 01 004	<i>M. amplifolius</i>	วนอุทยานแม่ตากแห่งสองหนอง อ. ต่าน้ำเขียว จ. สระบุรี	13 ต.ค. 43	กานธยา น้ำยารักฟัง	6	3	4	4.60-5.88	0.85-1.39		
CU MZ Cr 01 005	<i>M. amplifolius</i>	ต. ภูเข้า จ. เลย	7 ต.ค. 43	สกุลช่า ศรีสัพน์ฯ	41	31	-	4.39-5.54	1.10-1.30		
CU MZ Cr 01 006	<i>M. amplifolius</i>	บ้านห้วยกระสา อ. นาแหง จ. เลย	21 ต.ค. 43	กานธยา น้ำยารักฟัง	3	7	-	4.09-4.68	0.97-1.11		
CU MZ Cr 01 007	<i>M. amplifolius</i>	ต้นน้ำป่าสักขาว 2 ต. ภูเข้า จ. เลย	20 พ.ย. 41	ไมเกรน แวงกรีบกุ	-	1	-	6.37	1.39		
CU MZ Cr 01 008	<i>M. amplifolius</i>	ต้นน้ำป่าสัก ต.ภูเข้า จ. เลย	20 พ.ย. 41	นกเขา แห้งกรีบกุ	2	-	-	3.17-3.81	0.69-0.83		
CU MZ Cr 01 009	<i>M. amplifolius</i>	ต. ดำเนินสะดวก จ. เลย	9-11 เม.ย. 30	-	19	11	-	5.11-6.38	1.42-1.53		
CU MZ Cr 01 010	<i>M. amplifolius</i>	ต. นาแหง จ. เลย	10 เม.ย. 30	ใหญ่ย์ น้ำยานตร	1	-	-	3.82	0.80		

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พำน	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 011	<i>M. amplimanus</i>	บ้านตาตาโนน. เนื้องด. รัชภูมิ	28 ต. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	5	3	-	3.28-3.96	0.82-0.95	
CU MZ Cr 01 012	<i>M. amplimanus</i>	บ้านตาตาโนน. รัชภูมิ	30 ต. 17	-	3	-	-	2.35-2.87	0.43-0.47	
CU MZ Cr 01 013	<i>M. amplimanus</i>	ช่องสานหนอม บ. แม่กลอง จ. หน่อค่าย	31 ต. 17	-	3	2	-	3.28-5.14	0.75-1.48	
CU MZ Cr 01 014	<i>M. amplimanus</i>	แม่น้ำโขง บ. สุขุม จ. หนองคาย	16 ต. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	10	19	-	4.12-5.16	1.05-1.23	
CU MZ Cr 01 015	<i>M. amplimanus</i>	จ. ลพบุรี	20 ต. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	1	3	-	3.59-4.22	0.97-1.33	
CU MZ Cr 01 016	<i>M. amplimanus</i>	ห้วยพิก บ. หนองทับน้ำ จ. กาฬสินธุ์	31 ม. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	1	10	-	5.15-5.56	1.39-1.53	
CU MZ Cr 01 017	<i>M. amplimanus</i>	ห้วยนาครู บ้านแยมและต. ใจแยม	31 ม. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	-	1	-	3.21	0.61	
CU MZ Cr 01 018	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยสองงา บ้านทึ่นช้าง ต. ห้วยพิสัย อ. ปราษฐ	9 ธ. 28	Maiholidi Ph.	-	1	-	4.84	1.14	
CU MZ Cr 01 019	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง บ. เชียงคาน จ. เชียงราย	16 ต. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	6	18	2	4.68-5.42	1.20-1.54	
CU MZ Cr 01 020	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง บ้านแก่ง่วง ต. นาดี อ. ตามท้าย จ. เชียงราย	12 ต. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	51	49	-	4.75-5.46	1.20-1.54	
CU MZ Cr 01 021	<i>M. dienbienphuense</i>	บ้านแม่น. ต. ตามท้าย อ. เชียงราย	12 ต. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	12	6	2	4.60-4.91	1.05-1.12	

Coll. no	ชื่อยุพยากรณ์สัตว์	สถานที่	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 022	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำเจริญ อ. ส的根本 จ. เลย	15 ต. ค. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	20	5	3	4.94-5.06 1.07-1.16
CU MZ Cr 01 023	<i>M. dienbienphuense</i>	วนอุทยานบ้านตากแห่งสองครอบ ดำเนินชัย อ. สย	13 ต. ค. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	-	26	1	4.70-5.34 1.15-1.36
CU MZ Cr 01 024	<i>M. dienbienphuense</i>	บ้านห้วยตลาด อ. นาแห้ว อ. เลย	21 ต. ค. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	1	2	-	4.22-4.30 1.08-1.17
CU MZ Cr 01 025	<i>M. dienbienphuense</i>	ภูเขียวทุ่งกะนัง อ. ชัยภูมิ	17 พ.ย. 41	นฤบุล แสงประดับ	2	-	-	5.87-6015 1.35-1.48
CU MZ Cr 01 026	<i>M. dienbienphuense</i>	สำราญรม อ. ภูซึายา อ. ชัยภูมิ	5 ธ.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	4	2	6	5.00-5.34 1.16-1.34
CU MZ Cr 01 027	<i>M. dienbienphuense</i>	น้ำตกเขาไร้ อ. หนองบัวลำภู	11 ธ.ค. 25	-	4	-	-	4.10-4.40 0.97-1.01
CU MZ Cr 01 028	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง อ. บึงกาฬ อ. หนองคาย	11 ปี. 43	วนิชญา น้อยวงศ์	2	3	-	4.46-6.14 0.98-1.53
CU MZ Cr 01 029	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำเชียง อ. ชุมแพ อ. ชุมแพ อ. ชุมแพ	4 ก. ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	10	25	-	3.82-4.41 0.65-1.10
CU MZ Cr 01 030	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำพลา ต. น้ำพลา อ. น้ำพลา อ. ชุมแพ	13 ก. พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	4	1	-	4.91-5.29 1.12-1.26
CU MZ Cr 01 031	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำรี อ. มหาสารคาม	-	-	1	-	-	4.59 1.21
CU MZ Cr 01 032	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยใหญ่ อ. ร่องคำ อ. กาฬสินธุ์	15 ม. ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์	-	3	-	4.30-4.73 1.05-1.15

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	รากเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 033	<i>M. dienbienphuense</i>	ต. หนองบ่อ อ. โคกครึ่งหาน อ. สามเงา	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังคลัง	4	5	-	4.68-4.94
CU MZ Cr 01 034	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง อ. ท่า忠 จ. นครพนม	12 มี. ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	15	-	1	4.09-6.41
CU MZ Cr 01 035	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง อ. บ้านแพง อ. นครพนม	11 มี. ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	26	-	1	4.02-5.93
CU MZ Cr 01 036	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง อ. บึงกาฬ อ. นครพนม	11 มี. ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	-	6	-	4.46-6.14
CU MZ Cr 01 037	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง อ. เมือง อ. นครพนม	12 มี. ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	3	-	-	4.46-5.79
CU MZ Cr 01 038	<i>M. dienbienphuense</i>	น้ำตกตาดโพธิ อ. บึงบุรพ์ อ. นครพนม	-	-	-	3	-	4.00-5.46
CU MZ Cr 01 039	<i>M. dienbienphuense</i>	ปากแม่น้ำบ้านนาคำ อ. บึงบุรพ์ อ. นครพนม	9 พ.ค. 44	สุจิตา ศรีจันทร์	-	2	-	4.30-4.91
CU MZ Cr 01 040	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง อ. เมือง อ. มุกดาหาร	12 มี. ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	3	3	-	4.75-5.15
CU MZ Cr 01 041	<i>M. dienbienphuense</i>	บ้านป่าตัว อ. เลิงมหาย อ. ยโสธร	12 พ.ค. 42	อุษณีย์	-	1	-	4.21
CU MZ Cr 01 042	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยধন บ้านเสียงคำ อ. สามหมาก อ. ยโสธร	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังคลัง	-	1	-	4.01
CU MZ Cr 01 043	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยฒนบุตร อ. โคกกระดาน อ. ชุมชน	14 ต. ค. 44	วนิชยา น้อยรังคลัง	-	1	-	3.42
		จ. อัมนาจังหวัด						0.71

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 044	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยรังนิดา อ. เมือง จ. ชั่มภูมิเดิร์บี้	14 ม.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	1	16	-	3.82-4.23 0.65-1.02
CU MZ Cr 01 045	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยรังนิดา บ้านแพะ ต. พระหน้า อ. หนอง	14 ม.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	1	3	-	4.39-5.15 1.09-1.36
CU MZ Cr 01 046	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยผัด ต. เป็ญ อ. ส的根本 จ. ชั่มภูมิเดิร์บี้	14 ม.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	1	1	-	3.82-4.02 0.81-1.12
CU MZ Cr 01 047	<i>M. dienbienphuense</i>	ลำซำบก บาร์บูน ต. ใจกลาง อ. หนอง	23 ก.พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	3	11	1	3.75-4.56 0.86-1.11
CU MZ Cr 01 048	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำนุส (แก่งสะพือ) อ. พูนพัฒนาหาร จ. ชุมพรธานี	13 มี.ย. 43	วนิชญา น้อยวงศ์สก	-	3	-	5.42-6.41 1.54-1.69
CU MZ Cr 01 049	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำนุส อ. เมือง จ. ชุมพรธานี	13 มี.ย. 43	วนิชญา น้อยวงศ์สก	12	20	-	5.25-5.81 1.39-1.47
CU MZ Cr 01 050	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำโขง บ้านน้ำเมือง ต. บ้านกราก อ. ชุมพรธานี	12 มี.ย. 43	วนิชญา น้อยวงศ์สก	3	9	-	4.22-6.03 1.05-1.47
CU MZ Cr 01 051	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำนุส ต. โพธิ์ต่อ อ. พูนพัฒนาหาร จ. ชุมพรธานี	13 มี.ย. 43	วนิชญา น้อยวงศ์สก	3	-	-	4.75-5.54 1.30-1.53
CU MZ Cr 01 052	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำสะพือ อ. พูนพัฒนาหาร จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	5	-	-	5.29-5.34 1.26-1.36
CU MZ Cr 01 053	<i>M. dienbienphuense</i>	ลำโนนใหญ่ ต. โพธิ์ต่อ อ. พูนพัฒนาหาร จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	3	1	-	4.66-4.94 1.27-1.30
CU MZ Cr 01 054	<i>M. dienbienphuense</i>	เขื่อนสันนิวาส ต.สันนิวาส จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	66	26	18	5.21-6.41 1.32-1.69

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 055	<i>M. dienbienphuense</i>	ลำบากบ้านนาด ต.ลรรษุ บ. เชียงใหม่ ๑. ขุบกระถานี	23 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	-	2	-	3.81-4.20 0.89-1.12
CU MZ Cr 01 056	<i>M. dienbienphuense</i>	บัวโนเบอร์รี่ฟาร์ม ต.พัฒนา บ. ศรีน่าน ๒. ขุบกระถานี	24 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	16	18	2	3.65-4.25 0.73-0.98
CU MZ Cr 01 057	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยสันบ. โนเมือง ต.เชียงใหม่ บ. ศรีเมือง ใหม่ ๓. ขุบกระถานี	23 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	3	9	-	4.27-5.01 1.02-1.35
CU MZ Cr 01 058	<i>M. dienbienphuense</i>	ลำโดมใหญ่ บ้านภารีชัย ต. โคมประดิษฐ์ ๔. น้ำเสียง ๑. ขุบกระถานี	24 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	3	5	-	4.02-4.87 0.76-1.21
CU MZ Cr 01 059	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วยคาดริบบ บ้านหนองจ่าต. หนองแสงใหม่ ๕. โนนเสียง ๑. ขุบกระถานี	24 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	32	12	-	4.68-5.43 1.20-1.52
CU MZ Cr 01 060	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำปูล แห่งลำพอง บ.บุญล้มสวางหาด ๖. ขุบกระถานี	24 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	7	3	1	4.75-6.16 1.29-1.58
CU MZ Cr 01 061	<i>M. dienbienphuense</i>	เชียงบาลกู๊ด โนนกแม่คง ๗. บุณฑริกานัน	24 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	34	10	3	4.98-6.68 1.32-1.82
CU MZ Cr 01 062	<i>M. dienbienphuense</i>	ลำน้ำเข็ม หนองแม่คง ๘. เมือง ๑. สระบุรี	25 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	1	2	-	3.21-3.40 0.65-0.71
CU MZ Cr 01 063	<i>M. dienbienphuense</i>	ลำปลาดุกบ้านบ่อ บ้านบ่อ ๙. ชำนาญ ๙. บุรีรัมย์	25 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	-	1	-	4.22 1.16
CU MZ Cr 01 064	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำเข็ม บ. หนองสูน ต. ภูรังเติง ๑. ภูรังเติง ๑. บุรีรัมย์	25 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	-	1	-	4.30 1.05
CU MZ Cr 01 065	<i>M. dienbienphuense</i>	บัวโนเบอร์รี่ฟาร์ม บ. บ้านกรุด ๑. บุรีรัมย์	25 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	-	2	-	4.23-4.42 1.00-1.07

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ชนิด(คง)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 066	<i>M. dienbienphuense</i>	บ้านสาวยี่ข้าว ต. สาวยี่ข้าว อ. เมือง จ. นวัตกรรม	25 ก. พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	2	9	-	4.32-4.91	1.10-1.20	
CU MZ Cr 01 067	<i>M. dienbienphuense</i>	ห้วย渺渺บ้านหนองดงต. ห้วย渺渺 อ. ห้วย渺渺 จ. นគរាមສັນກາ	26 ก. พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	1	-	-	-	3.82	0.87
CU MZ Cr 01 068	<i>M. dienbienphuense</i>	สำมាស ต. ท่าล้อ อ. ทุพพาว จ. เมืองราชสีมา	26 ก. พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	-	1	-	-	3.98	0.95
CU MZ Cr 01 069	<i>M. dienbienphuense</i>	แม่น้ำปู ต. ทุพพาว อ. ทุพพาว จ. เมืองราชสีมา	26 ก. พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	-	2	-	-	4.44-4.53	1.10-1.17
CU MZ Cr 01 070	<i>M. dienbienphuense</i>	พหุภาน ต. โนนเมือง อ. พิมาย จ. เมืองราชสีมา	26 ก. พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	2	-	-	-	3.77-3.82	0.85-0.89
CU MZ Cr 01 071	<i>M. dienbienphuense</i>	อ. สีค้า อ. เมืองราชสีมา	11 ส. ก. 36	-	11	18	-	3.11-3.45	0.62-0.72	
CU MZ Cr 01 072	<i>M. dienbienphuense</i>	อ. นาคราษสັນກາ	-	-	1	-	-	-	3.12	0.65
CU MZ Cr 01 073	<i>M. eriocheirum</i>	อ. นาแห้ว อ. เสย	-	-	1	-	-	-	3.36	0.72
CU MZ Cr 01 074	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำโขง อ. สังคโลก อ. หนองคาย	16 ต. ต. 43	วนิชญา น้อยวงศ์สก	3	12	-	4.94-5.70	1.27-1.45	
CU MZ Cr 01 075	<i>M. eriocheirum</i>	น้ำตกตาขาม อ. ป่ามาແພາ จ. นครพนม	-	-	-	1	-	-	4.99	1.06
CU MZ Cr 01 076	<i>M. eriocheirum</i>	บ้านบินด อ. เมือง อ. นครพนม	17 พ. ๗. 24	-	3	54	-	3.87-4.80	0.89-0.92	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 077	<i>M. eriocheirum</i>	บ้านสระตาด อ. เมือง จ. ชลบุรี	11 ส.ค. 23	-	3	-	-	4.11-4.30	0.92-1.00	
CU MZ Cr 01 078	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำสี จ. มหาสารคาม	-	-	2	-	-	4.40-5.01	1.10-1.15	
CU MZ Cr 01 079	<i>M. eriocheirum</i>	บ. เมือง จ. สระบุรี	27 พ.ย. 36	-	2	-	-	3.60-3.65	0.69-0.71	
CU MZ Cr 01 080	<i>M. eriocheirum</i>	ห้วยแสง อ. เมือง จ. สระบุรี	7 ต.ค. 37	-	-	2	-	2.97-3.00	0.49-0.50	
CU MZ Cr 01 081	<i>M. eriocheirum</i>	ห้วยสันบ้านโนนเรือง ต. เชื่อถินบุญ บ. ศรีเมืองใหม่ จ. อุบลราชธานี	23 ก.พ. 44	วนิชยา น้ำอย่างคัลส์	-	1	-	3.68	0.82	
CU MZ Cr 01 082	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำสุร (แก่งสะพือ) อ. พุกามังสาหาร จ. อุบลราชธานี	24 ก.พ. 44	วนิชยา น้ำอย่างคัลส์	3	3	2	4.65-5.70	1.09-1.45	
CU MZ Cr 01 083	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำป่าสัก อ. หนองเสียม อ. บุรีรัมย์	24 ก.พ. 44	วนิชยา น้ำอย่างคัลส์	2	16	6	5.00-6.03	1.16-1.47	
CU MZ Cr 01 084	<i>M. eriocheirum</i>	ลำห้วยน้ำดัด อ. โขงเจียม อ. บุรีรัมย์	5 พ.ย. 17	-	1	1	3	3.11-4.21	0.58-0.97	
CU MZ Cr 01 085	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำน้ำดัด อ. บุรีรัมย์	5 พ.ย. 17	-	6	3	3	3.12-6.13	0.58-1.51	
CU MZ Cr 01 086	<i>M. eriocheirum</i>	บ. หนองสะพือ อ. อุบลราชธานี	14 พ.ค. 37	-	1	4	-	3.01-3.64	0.52-0.80	
CU MZ Cr 01 087	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำสี จ. อุบลราชธานี	1 ณ. ย. 23	-	1	-	-	4.53	1.02	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บรักษา	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 088	<i>M. eriocheirum</i>	แม่น้ำสูญ ๑. อุบลราชธานี	1 เม.ย. 23	-	7	5	-	3.57-4.34 0.80-1.08
CU MZ Cr 01 089	<i>M. eriocheirum</i>	จ. ปราจีนบุรี	15 ม.ค. 39	ไพบูลย์ แซมเปตรา	12	18	-	4.68-5.29 1.13-1.24
CU MZ Cr 01 090	<i>M. hirsutimanus</i>	แม่น้ำพ่อง ๑. ขอนแก่น	31 พ.ค. 17	-	4	-	1	3.25-4.20 0.72-0.98
CU MZ Cr 01 091	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกตาชาม ๑. บึงบัวแดง ๑. นครพนม	-	-	1	-	-	4.99 1.06
CU MZ Cr 01 092	<i>M. hirsutimanus</i>	เขื่อนสิรินธร ๑. สระบุรี ๙. อุบลราชธานี	8 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยรังคลัง	2	-	-	4.87-5.01 1.02-1.27
CU MZ Cr 01 093	<i>M. hirsutimanus</i>	เขื่อนสิรินธร ๑. พิบูลเมือง ๑. อุบลราชธานี	5 พ.ย. 17	-	8	3	4	4.01-4.52 0.91-1.12
CU MZ Cr 01 094	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกนางล้อวย์ ๔. จุดบานแห้งชาติเชียงใหม่ ๑. นราธิวาส	3 เม.ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	2	-	2	5.80-6.08 1.02-1.48
CU MZ Cr 01 095	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกนางล้อวย์ ๔. จุดบานแห้งชาติเชียงใหม่ ๑. นราธิวาส	4 เม.ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	14	4	-	4.82-6.36 0.95-1.42
CU MZ Cr 01 096	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกนางล้อวย์ ๔. จุดบานแห้งชาติเชียงใหม่ ๑. นราธิวาส	5 เม.ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	-	12	-	4.10-4.40 0.92-1.03
CU MZ Cr 01 097	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกห้องแก้ว จุดบานแห้งชาติเชียงใหม่ ๑. นราธิวาส	4 เม.ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	-	1	-	4.15 0.92
CU MZ Cr 01 098	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกห้องแก้ว จุดบานแห้งชาติเชียงใหม่ ๑. นราธิวาส	5 เม.ย. 43	วนิชยา น้อยรังคลัง	1	-	-	4.69 1.13

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 099	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกหัวสูง ถูกยานแม่ลงชาติเข้าไปใน จ. นครราชสีมา	4 เม.ย. 44	ภานุญา น้อยวงศ์	9	-	2	4.25-5.41 0.87-1.32
CU MZ Cr 01 100	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกหัวสูง ถูกยานแม่ลงชาติเข้าไปใน จ. นครราชสีมา	5 เม.ย. 43	ภานุญา น้อยวงศ์	8	2	-	4.82-5.76 0.97-1.33
CU MZ Cr 01 101	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกห้วยไคร้ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จ. นครราชสีมา	5 เม.ย. 43	ภานุญา น้อยวงศ์	-	4	2	4.65-4.87 1.02-1.10
CU MZ Cr 01 102	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกห้วยประทุน อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จ. นครราชสีมา	5 เม.ย. 43	ภานุญา น้อยวงศ์	8	4	-	4.87-6.33 1.02-1.50
CU MZ Cr 01 103	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกหัวสูง ถูกยานแม่ลงชาติเข้าไปใน จ. นครราชสีมา	10 ม.ค. 17	-	6	3	5	4.03-4.26 0.87-0.95
CU MZ Cr 01 104	<i>M. hirsutimanus</i>	น้ำตกห้วยไคร้ อุทยานแห่งชาติเข้าใหญ่ จ. นครราชสีมา	10 ม.ค. 17	-	4	3	-	4.12-4.58 0.91-1.02
CU MZ Cr 01 105	<i>M. hirsutimanus</i>	ลำต้นกระดอง ถูกยานแม่ลงชาติเข้าใหญ่ จ. นครราชสีมา	10 ม.ค. 17	-	2	1	-	4.00-4.21 0.85-0.93
CU MZ Cr 01 106	<i>M. hirsutimanus</i>	รากไม้ร่องรอย อ. บึงกุ่ง จ. นครราชสีมา	4 ก.พ. 17	-	1	-	-	4.01 0.82
CU MZ Cr 01 107	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ศรียางคำ อ. เนิน จ. เพชรบุรี	19 ก.พ. 42	พิพัฒน์ชิตาครวง	108	200	-	1.99-4.84 0.49-9.86
CU MZ Cr 01 108	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำคงคา อ. เมือง จ. เพชรบุรี	19 ก.พ. 42	ภานุญา น้อยวงศ์	1	-	-	3.12 0.64
CU MZ Cr 01 109	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสุรุษ อ. เนิน	20 ก.พ. 42	วิชุณร์ น้อยวงศ์	-	14	-	3.45-5.32 0.57-1.14

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 110	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยป่าไนย์น ต. ห้วยพี้น บ. บ้านชุม จ. เชียงใหม่	11 ม.ค. 28	Mahidol University	-	2	-	4.49-4.58 0.84-0.89
CU MZ Cr 01 111	<i>M. lanchesteri</i>	ปีงบัวสกานีจังสัตห์บึงบุรา ต. วังสะพุง จ. เชียงราย	18 ก.ค. 42	พิพิธภัณฑ์ชิดเชื้อ	24	40	-	1.71-3.54 0.35-0.61
CU MZ Cr 01 112	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านน้ำหมาก ต. เที่ยงคาน จ. เชียงราย	16 ต.ค. 43	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	36	100	33	3.12-4.86 0.51-0.80
CU MZ Cr 01 113	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแมซอก ต. นาขาย ต. ตามท้าย จ. เชียงราย	12 ต.ค. 44	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	82	158	2	3.92-4.65 0.39-0.81
CU MZ Cr 01 114	<i>M. lanchesteri</i>	ฝ้ายป่าบ้านปาน ต. รังสะพุง อ. รังสะพุง จ. เชียงราย	15 ต.ค. 43	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	11	13	22	3.12-4.67 0.41-0.72
CU MZ Cr 01 115	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านบุ่งคล้า ต. รังสะพุง อ. รังสะพุง จ. เชียงราย	15 ต.ค. 44	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	28	66	34	3.86-4.89 0.38-0.69
CU MZ Cr 01 116	<i>M. lanchesteri</i>	ถ่องบันดาลร่องพิน บ้านบุ่งคล้า ต. รังสะพุง อ. เมือง จ. เชียงราย	14 ต.ค. 43	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	27	49	15	4.41-5.62 0.44-0.60
CU MZ Cr 01 117	<i>M. lanchesteri</i>	ฝ้ายป่าบ้านปานสิง ต. เที่ยงคาน จ. เชียงราย	15 ต.ค. 43	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	16	52	8	3.92-4.88 0.67-0.79
CU MZ Cr 01 118	<i>M. lanchesteri</i>	ต. เมยตัด จ. เชียงราย	15 ม.ค. 44	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	8	6	2	3.62-3.91 0.42-0.56
CU MZ Cr 01 119	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนน ต. มาก่อน จ. รังสะพุง จ. เชียงราย	15 ต.ค. 44	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	24	36	28	4.01-4.87 0.51-0.65
CU MZ Cr 01 120	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านอุบายน บ้านแมต้าแห่งหนองคอก ต. ด่านเข้าขาย อ. เชียงราย	12 ต.ค. 43	น.พิษยา น้อยวงศ์สก	13	14	5	3.85-4.11 0.50-0.62

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	วิถีทาง			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 121	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพักเลสบ. ตาน้ำเขียว อ. เลย	12 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	59	100	30	3.11-4.86	0.40-0.51	
CU MZ Cr 01 122	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำพิง บ้านปะกง ต. หนองแขม อ. กะสี จ. เชียงราย	14 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	2	25	-	3.67-4.12	0.37-0.42	
CU MZ Cr 01 123	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำเพียง บ้านแม่เมือง ต. นาดี อ. ตาน้ำเขียว จ. เชียงราย	12 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	4	8	1	3.15-4.11	0.35-0.44	
CU MZ Cr 01 124	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแม่น้ำบ้านแม่ต ตาน้ำเขียว อ. เลย	13 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	8	52	1	3.59-4.45	0.41-0.51	
CU MZ Cr 01 125	<i>M. lanchesteri</i>	บ. รังสิต จ. เชียงราย	8 พ.ย. 23	-	92	97	24	2.84-3.28	0.46-0.60	
CU MZ Cr 01 126	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านภารตะพุ่ง ต. เมือง อ. บุรีรัมย์	17 พ.ค. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	57	100	-	3.26-5.62	0.51-0.73	
CU MZ Cr 01 127	<i>M. lanchesteri</i>	หมู่บ้านสะพาย บ้านหนองบ่อ ต. ซึ่งยังบิน อ. เมือง อ. บุรีรัมย์	8 ม.ค. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	82	100	-	3.75-5.52	0.59-1.02	
CU MZ Cr 01 128	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องนอนบ้านเลขท ๑ ชุมชนบุญ อ. บุรีรัมย์ จ. บุรีรัมย์	15 ม.ค. 41	วนิชยา น้อยวงศ์	21	30	-	3.12-5.80	0.59-1.03	
CU MZ Cr 01 129	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องนอน ต. ชุมชนบุญ อ. บุรีรัมย์ จ. บุรีรัมย์	7 ม.ค. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	24	30	-	4.03-5.89	0.47-1.35	
CU MZ Cr 01 130	<i>M. lanchesteri</i>	หนองบัว ต.หนองบัว อ. เมือง อ. บุรีรัมย์	17 พ.ค. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	112	30	-	4.11-5.82	0.32-0.98	
CU MZ Cr 01 131	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องนอนบ้านพึ่ง ต. บุญรอด อ. บุรีรัมย์	9 มิ.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	61	4	-	3.29-4.91	0.35-0.82	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	รังเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 132	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านเชียงพิน ต. เมือง จ. อุดรธานี	9 พ.ย. 43	ภูมิพล น้อมรังคลัง	76	48	-	3.56-4.87 0.59-0.88
CU MZ Cr 01 133	<i>M. lanchesteri</i>	เชียงใหม่หลัง ต. หนองราก จ. อุดรธานี	9 พ.ย. 43	ภูมิพล น้อมรังคลัง	52	75	-	4.08-5.10 0.51-0.86
CU MZ Cr 01 134	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองจิก ต. หนองขุน จ. อุดรธานี	14 เม.ย. 43	ภูมิพล น้อมรังคลัง	33	28	-	4.11-5.03 0.48-0.61
CU MZ Cr 01 135	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสถาช้าง ต. หนองขุน จ. อุดรธานี	19 ก.ย. 43	ภูมิพล น้อมรังคลัง	120	9	-	3.02-5.36 0.45-1.04
CU MZ Cr 01 136	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยยาง ต. หนองขุน จ. อุดรธานี	18 ก.ย. 43	ภูมิพล น้อมรังคลัง	202	11	-	3.12-4.99 0.30-0.67
CU MZ Cr 01 137	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านนาวง ต. นาวงศ์ จ. อุดรธานี	31 ม.ค. 44	ภูมิพล น้อมรังคลัง	7	14	3	3.32-4.45 0.40-0.48
CU MZ Cr 01 138	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านดูกาน หมู่ที่สอง ต. หนองแสง จ. อุดรธานี	20 ต.ค. 43	ภูมิพล น้อมรังคลัง	3	7	-	2.91-3.52 0.39-0.45
CU MZ Cr 01 139	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านดูน ต. วังส่วนพระ จ. สระบุรี	31 ม.ค. 44	ภูมิพล น้อมรังคลัง	4	-	1	3.15-3.62 0.41-0.48
CU MZ Cr 01 140	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านดูกุง ต. นาวงศ์ จ. อุดรธานี	18 ม.ค. 44	ภูมิพล น้อมรังคลัง	3	14	-	3.16-3.55 0.40-0.58
CU MZ Cr 01 141	<i>M. lanchesteri</i>	ต. ห้วย ต. หนองแสง จ. อุดรธานี	13 พ.ค. 44	ภูมิพล น้อมรังคลัง	4	5	-	3.26-3.67 0.42-0.49
CU MZ Cr 01 142	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านชัย ต. นาข่า จ. เมือง จ. อุดรธานี	13 ก.พ. 44	ภูมิพล น้อมรังคลัง	10	30	4	3.32-4.46 0.40-0.45

Coll. no	ชื่อพิษภานุสาร	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 143	<i>M. lanchesteri</i>	ต. หนองแสง อ. หนองคาย จ. อุดรธานี	13 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	9	33	-	4.10-4.57	0.47-0.51	
CU MZ Cr 01 144	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองหิน ต. โนนสะอาด อ. โนนสะอาด จ. อุดรธานี	13 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	32	1	-	2.89-4.03	0.36-0.42	
CU MZ Cr 01 145	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เชลวนานา וג จ. อุดรธานี	13 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	13	20	1	3.72-4.42	0.38-0.47	
CU MZ Cr 01 146	<i>M. lanchesteri</i>	ถิ่นแมง บ. บ้านแม่อ จ. อุดรธานี	13 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	3	33	20	3.85-4.41	0.39-0.47	
CU MZ Cr 01 147	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแมงคำ อ. บุ่งกาภ. จ. อุดรธานี	13 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	8	26	27	3.87-4.56	0.41-0.50	
CU MZ Cr 01 148	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองเจริญ ต. หนองยู อ. ฤทธิ์บ. อ. อุดรธานี	14 เม. 43	วนิชพี น้อยวงศ์สก	33	28	-	2.86-5.09	0.39-1.06	
CU MZ Cr 01 149	<i>M. lanchesteri</i>	ต. บ้านเตียง อ. หนองหาน อ. ฤทธิ์บ. จ. อุดรธานี	12 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	4	16	-	3.51-3.92	0.42-0.49	
CU MZ Cr 01 150	<i>M. lanchesteri</i>	หนองป่าต. หนองหาน อ. หนองหาน จ. อุดรธานี	12 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	11	21	9	4.11-4.56	0.65-0.72	
CU MZ Cr 01 151	<i>M. lanchesteri</i>	บ. บ้านดุง อ. ฤทธิ์บ. จ. อุดรธานี	20 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สก	7	5	-	3.82-4.52	0.45-0.52	
CU MZ Cr 01 152	<i>M. lanchesteri</i>	บึงน้ำด่าย อ. ฤทธิ์บ. จ. อุดรธานี	8 ก. ๑. 22	-	275	342	102	2.38-4.36	0.44-0.69	
CU MZ Cr 01 153	<i>M. lanchesteri</i>	บ. หนองหาด อ. ฤทธิ์บ. จ. อุดรธานี	2 พ. ย. 17	-	-	5	-	3.27-3.58	0.51-0.56	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	T _L	C _L	
CU MZ Cr 01 154	<i>M. lanchesteri</i>	บ. บุรีราษฎร์ จ. ฉะเชิงเทรา	9 ต. ค. 17	-	1	1	1	2.87-3.52	0.46-0.49	
CU MZ Cr 01 155	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ชลบุรี	26 ต. ต. 17	-	1	2	2	2.92-3.77	0.48-0.56	
CU MZ Cr 01 156	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกสำเพ็ง อ. นาครสัมภี	10 มิ.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	9	22	-	4.10-4.72	0.50-0.65	
CU MZ Cr 01 157	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกสำเพ็ง อ. นาครสัมภี จ. หนองบัวลำภู	10 มิ.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	40	4	-	4.45-4.62	0.52-0.66	
CU MZ Cr 01 158	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกสำเพ็ง อ. นาครสัมภี จ. หนองบัวลำภู	10 มิ.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	20	1	-	3.19-3.67	0.40-0.45	
CU MZ Cr 01 159	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกสำเพ็ง อ. เมือง จ. หนองบัวลำภู	20 ต. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	15	40	11	3.11-3.82	0.31-0.35	
CU MZ Cr 01 160	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกสำเพ็ง อ. เมือง จ. หนองบัวลำภู	18 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	13	44	11	3.02-3.56	0.30-0.40	
CU MZ Cr 01 161	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยพวงฯ อ. เมือง จ. หนองบัวลำภู	19 ต. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	3	4	-	3.52-3.60	0.37-0.41	
CU MZ Cr 01 162	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกสำเพ็ง อ. เมือง จ. หนองบัวลำภู	19 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	4	1	-	3.15-3.40	0.32-0.35	
CU MZ Cr 01 163	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกตาต้อ อ. เมือง จ. หนองบัวลำภู	28 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	3	1	-	3.32-3.51	0.33-0.35	
CU MZ Cr 01 164	<i>M. lanchesteri</i>	หนองน้ำรีกบานดุงยามป้าหินงาม อ. หนองบิดำ จ. หนองบัวลำภู	29 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	1	-	-	3.12	0.60	

Coll. no	ชื่อพิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 165	<i>M. lanchesteri</i>	บ. หนองบัวแดง จ. ชัยภูมิ	31 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	29	-	3	3.50-4.01
CU MZ Cr 01 166	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนแขวง บ. หนองบัวแดง จ. ชัยภูมิ	31 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	20	-	-	3.52-4.50
CU MZ Cr 01 167	<i>M. lanchesteri</i>	เชื่อมฯพวงานน. บ. หนองสร้าง จ. ชัยภูมิ	30 ต. ๑. 43	วนิชยา น้ำยังวงศ์สกุล	8	-	3	3.47-4.25
CU MZ Cr 01 168	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านเดิงสะพูนหนองน้ำ หม่อง gang บ. หนองบัวแดง จ. ชัยภูมิ	31 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	6	-	-	3.51-3.76
CU MZ Cr 01 169	<i>M. lanchesteri</i>	เขตวิภาวดีรังสิตกรุงเทพฯ บ.หนองสร้าง ๑ ชัยภูมิ	30 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	28	-	-	3.64-4.51
CU MZ Cr 01 170	<i>M. lanchesteri</i>	หนองเตียงรง บ. หนองสร้าง ๑ ชัยภูมิ	30 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	4	-	-	3.85-3.90
CU MZ Cr 01 171	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนแขวง บ. บ้านหนองร้าว ๑ ชัยภูมิ	29 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	110	81	-	2.92-3.89
CU MZ Cr 01 172	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกตาพ่อ บ. เมือง ๑ ชัยภูมิ	28 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	6	-	-	3.73-4.22
CU MZ Cr 01 173	<i>M. lanchesteri</i>	บ. หนองสร้าง - บ. แท่งครุ ๑ ชัยภูมิ	30 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	8	-	-	3.34-3.74
CU MZ Cr 01 174	<i>M. lanchesteri</i>	หนองปลาแซ่บ บ. เมือง ๑ ชัยภูมิ	28 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	13	3	-	3.86-4.10
CU MZ Cr 01 175	<i>M. lanchesteri</i>	หนองผักปัก บ. ภูเขียว ๑ ชัยภูมิ	30 ต. ๑. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สกุล	28	35	-	2.66-3.73

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 176	<i>M. lanchesteri</i>	เชียงคำป่าห้าว อ. เมืองร้อย จ. ชัยภูมิ	31 ต.ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	8	8	-	4.00-4.64 0.69-0.87
CU MZ Cr 01 177	<i>M. lanchesteri</i>	ลำดับถัดไป บ้านเด่นกลาง อ. รือปูน	6 ก.ค. 44	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	9	4	-	3.13-4.06 0.56-0.73
CU MZ Cr 01 178	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านสามหมื่น อ. คลองหลวง จ. ชัยภูมิ	30 ต. ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	7	20	-	3.54-4.06 0.59-0.73
CU MZ Cr 01 179	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านดูกพหลา บ้านมาเป็ด อ. คลองหลวง จ. ชัยภูมิ	30 ต. ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	2	2	-	3.85-4.87 0.70-0.93
CU MZ Cr 01 180	<i>M. lanchesteri</i>	บึงกุ่งหาด อ. กระดาษ อ. เป็นส่าง จ. ชัยภูมิ	29 ต. ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	50	45	34	2.51-5.23 0.38-1.09
CU MZ Cr 01 181	<i>M. lanchesteri</i>	ลำพูนบึง จ. นครศรีธรรมราช จ. ชัยภูมิ	30 ต. ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	2	-	-	3.51-5.02 0.61-0.98
CU MZ Cr 01 182	<i>M. lanchesteri</i>	บึงตากพนหา อ. บ้านไผ่ อ. เทพศาลา จ. ชัยภูมิ	29 ต. ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	3	1	-	3.83-4.07 0.68-0.71
CU MZ Cr 01 183	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำซึ้งบ้านโนนศรุณ ต. ศูนีทอง อ. หนองบัวแดง จ. ชัยภูมิ	3 ต. ค. 43	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	4	8	-	4.00-4.32 0.70-0.75
CU MZ Cr 01 184	<i>M. lanchesteri</i>	เชียงคำป่าห้าว อ. แท่นถ้ำ อ. แท่นคร้อ จ. ชัยภูมิ	6 พ.ย. 44	วนิชยา น้อมรังสรรค์สัง	4	5	2	3.87-4.45 0.69-0.82
CU MZ Cr 01 185	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ชัยภูมิ	22 พ.ย. 36	-	25	79	-	3.28-3.61 0.55-0.71
CU MZ Cr 01 186	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ชัยภูมิ	9 พ.ย. 23	-	23	32	6	2.73-3.05 0.40-0.54

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 187	<i>M. lanchesteri</i>	บ. พินพิสัย จ. หนองคาย	11 มิ. ย. 43	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	102	29	-	3.51-4.01 0.61-0.71
CU MZ Cr 01 188	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านด่านบ้านทึ่ง บ. ทับสะแก จ. หนองคาย	10 มิ. ย. 43	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	82	60	-	3.65-4.12 0.66-0.78
CU MZ Cr 01 189	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านตาลสีสี บ. เชียง จ. หนองคาย	-	-	2	4	-	2.32-3.28 0.47-0.68
CU MZ Cr 01 190	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำปิง บ. สังคม จ. หนองคาย	16 ต. ค. 43	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	-	3	-	3.56-4.16 0.70-0.87
CU MZ Cr 01 191	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านตาลกราก บ. สังคม จ. หนองคาย	16 ต. ค. 43	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	3	2	-	3.27-3.35 0.59-0.65
CU MZ Cr 01 192	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำปิง บ. น้ำโนน บ. ทำบ่อ บ. หนองคาย	13 ก. พ. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	21	59	29	3.58-4.17 0.70-0.78
CU MZ Cr 01 193	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านธาร บ. เมือง จ. หนองคาย	2 พ. ย. 44	-	5	3	-	3.05-3.61 0.47-0.54
CU MZ Cr 01 194	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแม่บี บ. เมือง จ. หนองคาย	2 พ. ย. 44	-	5	3	3.04-3.74	0.46-0.54
CU MZ Cr 01 195	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. หนองคาย	10 ต. ค. 44	-	2	3	11	3.08-3.24 0.51-0.54
CU MZ Cr 01 196	<i>M. lanchesteri</i>	หนองหาน บ. วารินชำราบ จ. กาฬสินธุ์	10 ต. ค. 44	ชนิดาพร วรจักร	-	13	-	4.07-4.82 0.68-0.93
CU MZ Cr 01 197	<i>M. lanchesteri</i>	หนองตาลโนน บ. คำตาลสา คำตาลสา จ. กาฬสินธุ์	28 ม. ต. 44	ภูนิษยา น้อยวงศ์สก	24	52	10	3.62-4.11 0.66-0.73

Coll. no	ชื่อพิษณุโลกสกุล	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	สีสูงเป็นตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 198	<i>M. lanchesteri</i>	ต. หนองน้ำช่อง อ. โคกศรีสุพรรณ จ. สงโคนคร	30 ม. ๓. ๔๕	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	1	4	-	3.81-4.15 0.67-0.73
CU MZ Cr 01 199	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองเตียน ต. เทสต์นาต๊อ ช. โคกศรี สุพรรณ จ. สงโคนคร	30 ม. ๓. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	4	3	5	3.30-3.80 0.52-0.74
CU MZ Cr 01 200	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำยาม ต. ชาลา ช. ชาลาสำช้านาย จ. สงโคนคร	2 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	3	9	-	3.61-4.43 0.65-0.77
CU MZ Cr 01 201	<i>M. lanchesteri</i>	เขื่อนนำขุน ต. พงค์ไน จ. สงโคนคร	2 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	2	40	71	3.84-4.48 0.71-0.93
CU MZ Cr 01 202	<i>M. lanchesteri</i>	จ. สงโคนคร	2 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	2	2	-	3.69-3.81 0.65-0.69
CU MZ Cr 01 203	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยยาง อ. สร้างเมือง ต. สงโคนคร	12 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	15	16	2	3.74-4.14 0.60-0.70
CU MZ Cr 01 204	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองรือ ต. ปลาบด ช. วาระภู จ. สงโคนคร	12 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	7	17	7	3.55-3.80 0.62-0.79
CU MZ Cr 01 205	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ซ่างแแทน ต. สงโคนคร	12 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	-	1	-	2.78 0.44
CU MZ Cr 01 206	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองหอง ต. วาระภู จ. ราชบุรี	12 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	-	26	-	3.52-3.99 0.67-0.69
CU MZ Cr 01 207	<i>M. lanchesteri</i>	เขื่อนนำขุน ต. นิคมนำขุน อ. พังโกร จ. สงโคนคร	12 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	8	26	11	4.48-4.71 0.83-0.85
CU MZ Cr 01 208	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองหลาง ต. โคกสะคาด ช. สร่างแคมบីណ จ. สงโคนคร	12 พ. ๗. ๔๔	ภูนิษฐา น้อยรังคลัง	11	10	25	3.30-3.75 0.64-0.71

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่เพลิง	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	Tl	Cl	
CU MZ Cr 01 209	<i>M. lanchesteri</i>	ต. สหวงศาร บ. สหวงศาร จ. สงขลา	12 พ. พ. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	2	28	3	3.21-3.46	0.62-0.65	
CU MZ Cr 01 210	<i>M. lanchesteri</i>	หลังบ้านรักษาสุข บ. เจริญศิริกุล ต. สงขลา	12 พ. พ. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	4	20	2	4.06-4.71	0.73-0.81	
CU MZ Cr 01 211	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยเตียนกันดง ต. ปะทุมธานี บ. สหวงศาร จ. สงขลา	12 พ. พ. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	8	16	-	3.75-4.48	0.70-0.83	
CU MZ Cr 01 212	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองคินกำ บ. ชาลาศรีงาม ต. สงขลา	29 ม. ค. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	19	32	2	3.26-3.75	0.62-0.71	
CU MZ Cr 01 213	<i>M. lanchesteri</i>	บ่ำเก็บน้ำห้วยพังหนาน บ. นาหว้า จ. สงขลา	29 ม. ค. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	35	41	-	4.00-4.62	0.68-0.71	
CU MZ Cr 01 214	<i>M. lanchesteri</i>	หนองหาบ บ่ำน้ำดอมซี่ยงบาน ต. เชียงเต็ช บ. เมือง จ. สงขลา	29 ม. ค. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	24	37	18	3.87-4.43	0.68-0.82	
CU MZ Cr 01 215	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยเด่น บ. โพนสวรรค์ ต. สงขลา	29 ม. ค. 44	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	2	5	-	4.07-4.61	0.73-0.79	
CU MZ Cr 01 216	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง ต. สงขลา	7 มี. ย. 23	-	156	263	45	2.36-3.04	0.36-0.54	
CU MZ Cr 01 217	<i>M. lanchesteri</i>	บ่ำน้ำง่วง บ. พรบวนนิคม ต. สงขลา	2 ส. ม. 23	-	4	9	-	2.64-3.24	0.44-0.61	
CU MZ Cr 01 218	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง ต. สงขลา	3 พ. ย. 17	-	1	3	-	3.17-3.85	0.56-0.71	
CU MZ Cr 01 219	<i>M. lanchesteri</i>	ลำนาพอง บ. นาพอง ต. ชุมแพ	7 พ. ม. 42	กานเชสเตอร์ น้อยรัตน์	20	30	-	3.37-5.48	0.63-1.15	

Coll. #	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 220	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านสิงไสอย ต. พลัด อ. เมือง อ. ชุมแพ	7 พ. ค. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	186	100	-	4.43-5.15 0.86-0.92
CU MZ Cr 01 221	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง อ. ชุมแพ	8 พ. ค. 41	สุนทรยา ศักดิ์พรา	80	110	-	4.02-4.095 0.72-0.86
CU MZ Cr 01 222	<i>M. lanchesteri</i>	เชิงขุบกระเบน อ. ถупรัตน์ อ. ชุมแพ	10 ก. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	21	92	3	4.05-5.39 0.74-1.02
CU MZ Cr 01 223	<i>M. lanchesteri</i>	หนองกุดคำ ต. บุตเตา อ. มัญจาคีรี อ. ชุมแพ	3 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	6	7	23	4.08-4.31 0.90-1.05
CU MZ Cr 01 224	<i>M. lanchesteri</i>	หนองรือ ต. หนองรือ อ. บึงสามัคคี อ. ชุมแพ	3 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	2	2	1	4.12-4.25 0.88-0.95
CU MZ Cr 01 225	<i>M. lanchesteri</i>	กำแพงน้ำแพทบุตร ต. เก่งวิช อ. พล อ. ชุมแพ	3 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	5	22	4	3.75-4.43 0.71-0.86
CU MZ Cr 01 226	<i>M. lanchesteri</i>	หนองหินด. ท่าพระ อ. ท่าพระ อ. ชุมแพ	3 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	3	25	2	3.94-4.52 0.71-0.92
CU MZ Cr 01 227	<i>M. lanchesteri</i>	หนองกรายชา ต. ศรีสุข อ. สีมาภู อ. ชุมแพ	4 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	9	28	25	3.65-4.07 0.68-0.73
CU MZ Cr 01 228	<i>M. lanchesteri</i>	หนองคงแหง ต. ชุมพล อ. ชุมพล อ. ชุมแพ	3 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	7	5	5	3.82-4.55 0.76-0.83
CU MZ Cr 01 229	<i>M. lanchesteri</i>	หนองหาด ต. แวงน้อย อ. ชุมแพ	3 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	7	1	4.01-4.12 0.66-0.73
CU MZ Cr 01 230	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านก่ำหนองเหมืองใหญ่ (หนองรังน็อก) ต. หนองแรงใหญ่ อ. หนองแรงใหญ่ อ. ชุมแพ	2 ก. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	-	-	3.44 0.62

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 231	<i>M. lanchesteri</i>	หมู่บ้านร่องบึง ต. พะร่อง บ. พะร่อง จ. ชุมพรฯ	3 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	8	10	2	3.23-4.14	0.59-0.76	
CU MZ Cr 01 232	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองเหล็ก ต. หนองแสง บ. หนองแสง จ. ชุมพรฯ	3 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	8	15	2	4.14-4.73	0.76-0.80	
CU MZ Cr 01 233	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำริบบุญ บ. ชุมแพ จ. ชุมพรฯ	5 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	-	1	-	3.07	0.53	
CU MZ Cr 01 234	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกตาดโพน บ. กะบานนน จ. ชุมพรฯ	4 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	11	4	1	4.02-4.72	0.71-0.81	
CU MZ Cr 01 235	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยพะระดี บ. เมือง จ. ชุมพรฯ	10 ม. ก. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	16	27	20	4.17-4.50	0.75-0.81	
CU MZ Cr 01 236	<i>M. lanchesteri</i>	หนองเสลียงสีดอย ต. พะร่อง บ. เมือง จ. ชุมพรฯ	9 ก.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	43	53	49	4.35-4.86	0.72-0.87	
CU MZ Cr 01 237	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสระบุรี บ. เมือง จ. ชุมพรฯ	9 ก.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	10	34	25	3.23-4.44	0.59-0.84	
CU MZ Cr 01 238	<i>M. lanchesteri</i>	ช่องกีบแม่พริกบ่วง ต. ภูรีษะ บ. ภูรีษะ จ. ชุมพรฯ	3 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	10	17	11	3.10-4.26	0.50-0.68	
CU MZ Cr 01 239	<i>M. lanchesteri</i>	ลำน้ำริบบุญ บ. โนนคอก จ. ชุมพรฯ	4 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	-	1	-	3.26	0.57	
CU MZ Cr 01 240	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำริบบุญ บ. ชุมแพ จ. ชุมพรฯ	4 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	1	-	3.30-3.51	0.57-0.60	
CU MZ Cr 01 241	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองคนน้อย บ. บ้านสังข์ป่าอยน้อย ต. หนองป่าอูม บ. หนองป่าอูม จ. ชุมพรฯ	22 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	3	21	1	3.84-4.35	0.67-0.81	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่	ร้านเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 242	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านคลองตูกูต. ตากนูก. อ. หมอกกระหงหง	22 พ. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	15	17	2	3.57-4.46 0.59-0.82
CU MZ Cr 01 243	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านสวัสดิ์ ต. ลังน้ำตก อ. เปะยองเชย จ. ขอนแก่น	22 พ. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	20	6	8	4.05-5.39 0.71-1.04
CU MZ Cr 01 244	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยคำป่าอ้อม บ้านคำป่าอ้อม ต. พะลาม อ. ป่ามาด. จ. ขอนแก่น	22 พ. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	9	25	3	4.16-4.90 0.79-0.95
CU MZ Cr 01 245	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำพ่อง ต. น้ำพ่อง อ. แม่พ่อง จ. ขอนแก่น	13 พ. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	5	2	1	3.01-4.47 0.60-0.78
CU MZ Cr 01 246	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ขอนแก่น	11 ส. ๑. 23	-	215	324	82	2.63-3.72 0.45-0.62
CU MZ Cr 01 247	<i>M. lanchesteri</i>	เรือนสำป่า บ. กារสินรี	20 พ. ๔. 42	ใหญ่ยน์ นายนคร	116	300	-	3.71-4.16 0.62-0.73
CU MZ Cr 01 248	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองแคน ต. เหนือ บ. เมือง จ. กาฬสินธุ์	16 ม. ๓. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	33	80	3	3.57-5.15 0.65-0.86
CU MZ Cr 01 249	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยยางดง บ้านห้วยยางดง ต. โคกกระชือ อ. หนองบุรี จ. กาฬสินธุ์	31 ม. ๓. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	18	43	3	4.14-4.75 0.76-0.80
CU MZ Cr 01 250	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยไผ่ บ้านหนองบอน ต. หนองเต็จ อ. หนองเต็จ จ. กาฬสินธุ์	31 ม. ๓. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	17	15	3	3.25-4.35 0.57-0.72
CU MZ Cr 01 251	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหลักชัย อ. ร่องค้า จ. กาฬสินธุ์	15 ม. ๓. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	4	16	-	3.12-4.08 0.55-0.91
CU MZ Cr 01 252	<i>M. lanchesteri</i>	บ. กมลาไสาย บ. กារสินรี	15 ม. ๓. 44	ภูมิพล น้อยวงศ์สิง	2	5	3	3.36-4.02 0.57-0.71

Coll. no	ชื่อชนิด	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 253	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยใหญ่ อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	17	46	15	3.15-4.03	0.52-0.69	-
CU MZ Cr 01 254	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยใหญ่ บ้านหนองขะแม่น ช.ท่าต้นโพ จ.กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	7	9	1	4.00-4.31	0.68-0.75	-
CU MZ Cr 01 255	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองเขี้ยว อ. ธรรมสูตร หมู่บ้านหนองเขี้ยว จ.กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	7	28	4	3.75-4.07	0.70-0.73	-
CU MZ Cr 01 256	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยเขี้ยว บัวขาว อ. ภูมินาถย์ จ.กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	14	35	1	3.77-4.92	0.72-0.86	-
CU MZ Cr 01 257	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองจิก บ้านคันตันต. ไทรบุญ อ. ห้วยใหญ่ จ.กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	11	7	-	3.86-4.05	0.68-0.74	-
CU MZ Cr 01 258	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยใหญ่ บ้านหนองคงง่าง ต. เนินยะง อ. คำนังคง จ.กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	5	14	5	3.48-4.51	0.59-0.78	-
CU MZ Cr 01 259	<i>M. lanchesteri</i>	ต. ท่าศรีโน อ. กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	5	25	8	3.15-4.25	0.58-0.76	-
CU MZ Cr 01 260	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแสง บ้านหนองยะง ต. เปรมยะง อ. คำนังคง	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	7	28	-	3.44-4.49	0.67-0.84	-
CU MZ Cr 01 261	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยเสี้ยว ต. นิคมพัฒนาเมือง อ. ห้วยใหญ่ จ. กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	18	67	14	3.00-4.35	0.53-0.72	-
CU MZ Cr 01 262	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยโพธิ์ อ. สันติชัย จ. กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	7	13	-	3.24-4.66	0.61-0.83	-
CU MZ Cr 01 263	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองคูแก้ว บ้านแวงจนแลน ต. แวงจนแลน อ. ภูมินาถย์ จ. กาฬสินธุ์	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยเรืองศักดิ์	33	34	2	3.33-4.20	0.64-0.75	-

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ดูเก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 264	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกคลองโขน ต. โนนย่าง บ. หนองกรังศรี ๑. ก้าพสินธุ์	2 พ.ค. 44	วินิชยา น้อยวงศ์	1	7	3	2.96-3.94	0.52-0.73	
CU MZ Cr 01 265	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำยัง ต. ส้มสะอาด อ. ภูมิราษฎร์ ๑. ก้าพสินธุ์	2 พ.ค. 44	วินิชยา น้อยวงศ์	31	24	10	3.26-3.94	0.62-0.73	
CU MZ Cr 01 266	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกคลองโขน ต. ภูมิราษฎร์ ๑. ก้าพสินธุ์	2 พ.ค. 44	วินิชยา น้อยวงศ์	5	6	1	3.07-4.41	0.57-0.82	
CU MZ Cr 01 267	<i>M. lanchesteri</i>	บ่ำคำใหญ่ หนองอ้อแม่ บ. ยางตลาด ๑. ก้าพสินธุ์	15 ม.ค. 44	วินิชยา น้อยวงศ์	28	86	2	3.57-4.05	0.59-0.71	
CU MZ Cr 01 268	<i>M. lanchesteri</i>	บ่อ แม่ ๑. ก้าพสินธุ์	3 เม.ย. 23	-	121	235	61	2.56-3.02	0.45-0.47	
CU MZ Cr 01 269	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ยางตลาด ๗. ก้าพสินธุ์	24 พ.ค. 17	-	-	1	-	3.08	0.51	
CU MZ Cr 01 270	<i>M. lanchesteri</i>	บ. แม่ ๑. ก้าพสินธุ์	6 พ.ย. 17	-	1	4	-	3.02-3.72	0.54-0.61	
CU MZ Cr 01 271	<i>M. lanchesteri</i>	บ. บุราพา ๗. แม่ราษฎร์	8 พ.ย. 17	-	3	3	4	3.26-3.75	0.51-0.66	
CU MZ Cr 01 272	<i>M. lanchesteri</i>	บ่ำคำยอมห้วย บ. บ้าตุพม ๑. นครพนม	3 พ.ย. 17	-	-	-	5	3.05-3.26	0.44-0.48	
CU MZ Cr 01 273	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ชาตามงร ๗. นครพนม	3 พ.ย. 17	-	2	3	5	3.11-3.94	0.54-0.65	
CU MZ Cr 01 274	<i>M. lanchesteri</i>	หนองกระตุช บ. เมือง ๑. นครพนม	3 พ.ย. 17	-	1	10	5	3.15-3.84	0.54-0.59	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จุลทรรศน์			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 275	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านนาสัมดี บ. เมือง อ. นครพนม	3 พ.ค. 17	-	6	-	-	3.16-3.74	0.52-0.63	
CU MZ Cr 01 276	<i>M. lanchesteri</i>	บึงกระทุม บ. บึงกระทุม จ. นครพนม	12 มิ.ย. 43	ภานุญา น้อยรังสรรค์	84	143	13	2.73-4.63	0.46-0.81	
CU MZ Cr 01 277	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแพะ ต. บ้านแพะ อ. นครพนม	11 มิ.ย. 43	ภานุญา น้อยรังสรรค์	15	2	-	3.45-4.05	0.64-0.71	
CU MZ Cr 01 278	<i>M. lanchesteri</i>	เชิงหนองหาน บ้านนาเพียง ต. ซึ่ยบี อ. ท่าขุน จ. นครพนม	11 มิ.ย. 43	ภานุญา น้อยรังสรรค์	69	11	-	3.56-5.15	0.67-0.80	
CU MZ Cr 01 279	<i>M. lanchesteri</i>	ศรีสุพรรณ บ. ศรีสุพรรณ จ. นครพนม	15 เม.ย. 42	ไพบูลย์ ทศะ	33	1	-	3.01-4.53	0.58-0.80	
CU MZ Cr 01 280	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านบันคำ ต. นางาม อ. เชียง刻画 จ. นครพนม	30 ม.ค. 44	ภานุญา น้อยรังสรรค์	1	2	-	3.46-4.04	0.65-0.78	
CU MZ Cr 01 281	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยกระโดด บ้านพิมาย伽ล อ. นาแก จ. นครพนม	30 เม.ย. 44	ภานุญา น้อยรังสรรค์	17	50	-	3.00-4.66	0.55-0.89	
CU MZ Cr 01 282	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยก่วง บ้านแมลงวง ต. พินาย อ. นาแก จ. นครพนม	30 เม.ย. 44	ภานุญา น้อยรังสรรค์	4	26	-	3.12-3.71	0.50-0.70	
CU MZ Cr 01 283	<i>M. lanchesteri</i>	บ่อแมศรีษะ บ้านแม่อง ต. หนองบ่อต อ. เมือง อ. นครพนม	30 เม.ย. 44	ภานุญา น้อยรังสรรค์	32	77	-	3.13-4.98	0.55-0.88	
CU MZ Cr 01 284	<i>M. lanchesteri</i>	หนองจอก บ้านหนองบ่อ ต. ศรีสุพรรณ จ. นครพนม	29 เม.ย. 44	ภานุญา น้อยรังสรรค์	41	105	1	2.93-4.99	0.47-0.85	
CU MZ Cr 01 285	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยเตี้ยงชา บ้านนาดี ต. บ้านดี อ. ศรีสุพรรณ จ. นครพนม	29 เม.ย. 44	ภานุญา น้อยรังสรรค์	11	10	-	3.12-4.50	0.54-0.76	

Coll. no.	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบร	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จุลภาค			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 286	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสูแซ่บ บ้านถ้ำน้ำดื่ม ต. พระสาสาง บ. ชุมชุม อ. นครพนม	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	16	20	1	3.22-4.65	0.55-0.78	
CU MZ Cr 01 287	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสะขะ บ. ท่า宙หน บ. นครพนม	29 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	1	1	-	3.13-3.60	0.55-0.63	
CU MZ Cr 01 288	<i>M. lanchesteri</i>	ป่าใบไม้คำ ต. นางาม อ. หนองคาย อ. นครพนม	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	5	12	-	3.10-3.96	0.52-0.76	
CU MZ Cr 01 289	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแคน อ. รากาพนม อ. นครพนม	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	-	1	-	3.24	0.53	
CU MZ Cr 01 290	<i>M. lanchesteri</i>	หนองโนน บ้านนาเจ้าต. บ้านเตียง อ. ศรีสัชวดี อ. นครพนม	29 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	49	71	2	2.93-4.52	0.47-0.80	
CU MZ Cr 01 291	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองคำ ต. หนองคำ อ. ปลวกแดง อ. นครพนม	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	29	25	1	3.21-4.42	0.62-0.77	
CU MZ Cr 01 292	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพนตุม อ. นาแก อ. นครพนม	11 ก. ค. 44	สกุณญา ถูกษัยรา	1	16	20	3.04-4.77	0.49-0.81	
CU MZ Cr 01 293	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยภูงก绣 อ. นครพนม	29 พ.ย. 23	-	54	75	21	2.91-3.17	0.50-0.53	
CU MZ Cr 01 294	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนพรี - คล้มแม่น ต. โพธิ์ทอง อ. ตอนบนอ.กาฬฯ อ. มูลนิธิ	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	1	4	-	3.17-3.48	0.53-0.62	
CU MZ Cr 01 295	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองบ้านคงหนอง อ. หนองหลวง อ. มูลนิธิ	30 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	9	5	1	3.46-3.86	0.58-0.67	
CU MZ Cr 01 296	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองเสือ ต. ห้วยน้ำใหญ่ อ. หนองน้ำใหญ่ อ. มูลนิธิ	31 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยรังสรรค์	-	5	-	3.06-0.42	0.54-0.75	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 297	<i>M. lanchesteri</i>	คลุ่มรากหินทรายมาก บ้านน้ำพี่ยง ต. นาเพียง บ. คำชะอี จ. นราธิวาส	30 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	23	44	3	3.50-3.75	0.57-0.65	
CU MZ Cr 01 298	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยบิ๊ก บ้านเดชชาล ต. ดอนตาล จ. นราธิวาส	30 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	4	6	1	3.17-3.64	0.51-0.64	
CU MZ Cr 01 299	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยบินสด บ้านซ้ายเจริญ ต. กிணดง บ. นิดมั่นค้าสร้อย จ. นราธิวาส	30 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	-	2	-	3.18-3.22	0.50-0.61	
CU MZ Cr 01 300	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยนางเต็อก บ้านเต็อก ต. หนองหลวง ช. ดอนสูง จ. นราธิวาส	8 ส. ๑. 44	สุนญา ศรีภัณฑ์	2	3	-	3.11-3.53	0.51-0.54	
CU MZ Cr 01 301	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านไส้ ต. หนองบางง. ถนนครัวสี จ. ร้อยเอ็ด	21 มี. ย. 43	สุนญา ศรีภัณฑ์	20	5	-	2.91-3.53	0.52-0.54	
CU MZ Cr 01 302	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยยางแดง ต. รีเวิลส์ อ. ชาติตามราด จ. ร้อยเอ็ด	11 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	9	29	9	3.15-3.50	0.56-0.64	
CU MZ Cr 01 303	<i>M. lanchesteri</i>	หนองบ้านหนองบัว ต. โคกกระงาช. พนมเทรา จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	5	18	-	3.32-3.80	0.56-0.71	
CU MZ Cr 01 304	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนอง จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	3	8	2	2.98-3.11	0.53-0.58	
CU MZ Cr 01 305	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสีบุญชัย ต. ผ่านน้ำข้อม จ. หนองพอก จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	15	28	4	2.96-3.89	0.51-0.68	
CU MZ Cr 01 306	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนเขื่อน(ทุ่งหลา) ต. สามชู อ. สร้างบูรณ์ จ. ร้อยเอ็ด	12 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	39	38	13	3.03-4.79	0.48-0.74	
CU MZ Cr 01 307	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านเสือ บ้านหนองย่าง ต. สร้างบูรณ์ จ. ร้อยเอ็ด	12 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยร่วงคลัง	22	48	8	2.57-4.28	0.44-0.68	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 308	<i>M. lanchesteri</i>	หนองรือ ก. บ. หนองบึง จ. ร้อยเอ็ด	11 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	2	6	-	2.85-3.11	0.45-0.54	
CU MZ Cr 01 309	<i>M. lanchesteri</i>	ช่องแม่น้ำพนม落ち อ. โพธิ์หงส์ จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	5	17	1	3.42-4.28	0.61-0.75	
CU MZ Cr 01 310	<i>M. lanchesteri</i>	๑. โนนรือ อ. โนนรือ จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	6	29	-	2.91-3.21	0.52-0.62	
CU MZ Cr 01 311	<i>M. lanchesteri</i>	ปักเต็ล อ. ปักเต็ล จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	32	68	11	3.00-4.79	0.48-0.74	
CU MZ Cr 01 312	<i>M. lanchesteri</i>	ปักเต็ล บ้านหนองต. ชานวัน อ. พนมพี้ จ. ร้อยเอ็ด	14 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	6	54	2	2.55-3.89	0.42-0.68	
CU MZ Cr 01 313	<i>M. lanchesteri</i>	หนองรือ อ. นาดี จ. หนองพอก จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	17	40	-	3.04-4.04	0.49-0.67	
CU MZ Cr 01 314	<i>M. lanchesteri</i>	หนองสีดา บ้านแม่ดอ อ. สองภูมิ จ. ร้อยเอ็ด	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	51	77	6	3.07-3.86	0.45-0.67	
CU MZ Cr 01 315	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยไส้ก. ต. หนอง อ. ชาติชนາกร จ. ร้อยเอ็ด	11 ม. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	28	81	5	2.85-4.77	0.45-0.81	
CU MZ Cr 01 316	<i>M. lanchesteri</i>	หนองน้ำ อ. สามัคคี จ. ร้อยเอ็ด	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	22	47	17	3.02-4.42	0.52-0.77	
CU MZ Cr 01 317	<i>M. lanchesteri</i>	หนองฤทธิ์ บ. หนองน้ำ จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	44	87	16	2.85-4.12	0.45-0.71	
CU MZ Cr 01 318	<i>M. lanchesteri</i>	สามังค์น้ำห้วยฤทธิ์ บ. หนองน้ำ จ. ร้อยเอ็ด	23 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	10	4	7	3.01-3.84	0.50-0.65	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 319	<i>M. lanchesteri</i>	หมู่บ้านสิง บ้านหนองคูโค้ง ต. หนองคูโค้ง บ. ศรีสมเด็จ ๑. ร้อยเอ็ด	23 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	6	16	-	3.11-4.01 0.56-0.70
CU MZ Cr 01 320	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองบางน้ำดี ต. หนองบางดี บ. ศรีสมเด็จ ๑. ร้อยเอ็ด	23 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	9	13	1	3.08-4.58 0.59-0.76
CU MZ Cr 01 321	<i>M. lanchesteri</i>	คลองลับตะนาวหนองหน้าม้า (แม่น้ำตี๊ก) ๑. ร้อยเอ็ด	10 ส. ต. 23	-	156	284	62	2.17-3.35 0.39-0.59
CU MZ Cr 01 322	<i>M. lanchesteri</i>	บึงพลากษัย ๘. เมือง ๑. ร้อยเอ็ด	6 พ. ย. 17	-	1	2	2	2.99-3.97 0.46-0.62
CU MZ Cr 01 323	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยขะหมอย ๔. เพชรบุรี ๑. ร้อยเอ็ด	6 พ. ย. 17	-	1	3	-	3.37-4.33 0.47-0.73
CU MZ Cr 01 324	<i>M. lanchesteri</i>	แก่งสิงงาน ๔. เมือง ๑. มหาสารคาม	6 พ. ต. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	198	200	-	2.71-4.57 0.52-0.95
CU MZ Cr 01 325	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยขะหมู ๓. บุรีรัมย์ ๑. มหาสารคาม	13 เม.ย. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	38	8	-	3.52-3.68 0.76-0.81
CU MZ Cr 01 326	<i>M. lanchesteri</i>	หนองบ่อ บ้านบึง ๑. บึงบูร ๑. มหาสารคาม	6 พ. ต. 42	วนิชยา น้อยวงศ์	6	10	-	3.55-4.52 0.69-0.80
CU MZ Cr 01 327	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสี บ้านออกพญ่ ๔. โกรกมพสัย ๑. มหาสารคาม	-	-	2	-	-	2.81-3.50 0.48-0.76
CU MZ Cr 01 328	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนเมือง ๗. แพง ๗. โกรกมพสัย ๑. มหาสารคาม	9 ต. ต. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	14	140	3	2.61-5.24 0.52-1.03
CU MZ Cr 01 329	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแพง ๗. โกรกมพสัย ๗. เมือง ๑. มหาสารคาม	16 ม. ต. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	69	105	3	2.92-5.04 0.51-1.00

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พื้น	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	T _L	C _L	
CU MZ Cr 01 330	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนรักษ์ ต. ห้วยกลาง อ. โนนหูเสย ๙. มหาสารคาม	9 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	75	94	23	3.11-4.10	0.65-0.91	
CU MZ Cr 01 331	<i>M. lanchesteri</i>	บ. โนนพี้เรีย ๙. มหาสารคาม	6 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	26	64	-	2.86-4.52	0.51-0.69	
CU MZ Cr 01 332	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง ๗. มหาสารคาม	11 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	1	4	2	2.47-3.41	0.47-0.61	
CU MZ Cr 01 333	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนสระคาด ต. เทวาร์ ๗. โนนหูเสย ๙. มหาสารคาม	9 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	10	48	14	3.01-4.46	0.60-1.01	
CU MZ Cr 01 334	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนแม่น้ำแขวง ต. เชาชา อ. เมือง ๙. มหาสารคาม	9 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	27	142	54	2.40-5.00	0.47-1.02	
CU MZ Cr 01 335	<i>M. lanchesteri</i>	หนองหัวตัก ต. หนองกอก อ. ไทรโยค ๙. มหาสารคาม	11 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	30	81	20	2.73-4.87	0.54-1.12	
CU MZ Cr 01 336	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนด อ. เมือง ๑. มหาสารคาม	11 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	13	18	11	2.98-4.86	0.56-0.88	
CU MZ Cr 01 337	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนเมือง ต. เพง อ. โนนหูเสย ๙. มหาสารคาม	9 ม. ๓. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	18	80	8	3.56-3.89	0.72-0.82	
CU MZ Cr 01 338	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองบัวตี้ ต. หนองบัวสัมฤทธ ๘. ยะรังสฤษฎาช อ. มหาสารคาม	22 พ. ๔. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	26	54	-	2.70-4.63	0.50-0.95	
CU MZ Cr 01 339	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านนากระ ต. นาเต็อก อ. นาเต็อก ๙. มหาสารคาม	22 พ. ๔. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	1	18	3	3.02-4.30	0.64-0.87	
CU MZ Cr 01 340	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแปลลาก่อน ต. แปลลาก่อน อ. พังคูมินพิสัย ๙. มหาสารคาม	22 พ. ๔. 44	วนิชญา น้อยรักศรีสัง	7	5	2	2.99-4.35	0.49-0.75	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 341	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านยังสีเขียว ต. ยังสีเขียว อ. ยังสีเขียว จ. มหาสารคาม	22 พ. 44	กนิษยา นุ่งรักลัง	3	18	-	2.11-3.81	0.46-0.62	
CU MZ Cr 01 342	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแย ต. เมือง อ. พยุงภูมพيسย จ.มหาสารคาม	22 พ. 44	กนิษยา นุ่งรักลัง	1	7	-	3.01-4.66	0.66-0.98	
CU MZ Cr 01 343	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. มหาสารคาม	6 มี. 23	-	7	38	4	2.58-3.28	0.43-0.61	
CU MZ Cr 01 344	<i>M. lanchesteri</i>	บ. พยุงภูมพيسย จ. มหาสารคาม	13 พ. 17	-	-	1	6	2.84-3.91	0.45-0.61	
CU MZ Cr 01 345	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. มหาสารคาม	4 พ. ย. 17	-	4	3	3	3.37-4.43	0.45-0.61	
CU MZ Cr 01 346	<i>M. lanchesteri</i>	แกร่งสิงหานาคร. เมือง จ. มหาสารคาม	4 พ. ย. 17	-	6	5	5	2.79-3.78	0.49-0.55	
CU MZ Cr 01 347	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านป่าตึ๊ก ต. เลิงมหากา จ. ยโสธร	12 พ. ต. 42	กุณยา ชัยภูมิ	11	24	-	2.12-5.24	0.45-0.85	
CU MZ Cr 01 348	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ยโสธร	22 มี. 43	กนิษยา นุ่งรักลัง	148	75	-	2.70-3.50	0.50-0.56	
CU MZ Cr 01 349	<i>M. lanchesteri</i>	บ. มหาสารคาม จ. ยโสธร	21 มี. 43	กนิษยา นุ่งรักลัง	113	58	-	2.66-4.48	0.44-0.77	
CU MZ Cr 01 350	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านดุมพูก ต. ดุมพูก อ. คำเรียนแขวง อ. ยโสธร	22 มี. 43	เต็อน บุญธรรม	76	79	-	2.50-4.51	0.42-0.90	
CU MZ Cr 01 351	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ยโสธร	22 มี. 43	กนิษญา ศรีษฐา	34	54	-	2.92-4.22	0.51-0.77	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พอย	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 352	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่น้ำโนนกอกษาต. บุ่มทุก อ. คำเขื่อนแก้ว จ. ยโสธร	14 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	18	117	2	3.25-4.50	0.55-0.81	
CU MZ Cr 01 353	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำยศสัต. พ้ายอด อ. มหาชนะชัย จ. ยโสธร	14 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	52	178	12	2.81-4.91	0.51-0.97	
CU MZ Cr 01 354	<i>M. lanchesteri</i>	หนองลุมปงต. หนองขี้อ จ. ยโสธร	14 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	68	121	10	2.68-4.50	0.48-0.86	
CU MZ Cr 01 355	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหมาต. พ้ายอด อ. มหาชนะชัย จ. ยโสธร	14 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	61	86	9	2.35-4.71	0.40-0.92	
CU MZ Cr 01 356	<i>M. lanchesteri</i> จ. ยโสธร	บ้านราษฎร ต. หนองญู อ. หนองบัว จ. ยโสธร	15 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	10	13	6	3.31-3.55	0.60-0.66	
CU MZ Cr 01 357	<i>M. lanchesteri</i> จ. ยโสธร	ห้วยจากบ้านสิงก้า ต. สภาพ อ. เสิงนาหา	15 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	8	9	-	3.21-3.73	0.57-0.73	
CU MZ Cr 01 358	<i>M. lanchesteri</i> จ. ยโสธร	บ้านพะหมณย์ ต. สภาพ อ. เสิงนาหา	15 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	5	7	1	2.62-3.78	0.51-0.67	
CU MZ Cr 01 359	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยล้าพิง บ้านพะหมณย์ อ. พะยอม จ. ยโสธร	15 ม. ๗. 44	ภานิชา น้อยวงศ์สิง	10	54	-	3.02-4.61	0.55-0.87	
CU MZ Cr 01 360	<i>M. lanchesteri</i>	ต. เมือง อ. ยโสธร	12 ปี ๗. 37	-	2	6	-	3.14-3.55	0.58-0.61	
CU MZ Cr 01 361	<i>M. lanchesteri</i>	ต. เมือง อ. ยโสธร	20 ปี ๗. 36	-	32	48	-	2.95-4.43	0.62-0.74	
CU MZ Cr 01 362	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพะหมณย์ อ. เมือง จ. ยโสธร	12 ปี ๗. 37	-	6	41	-	3.21-3.43	0.52-0.61	

Coll. no	សេរិយាណាសត្រ	តំបនភូមិ	រៀងតឹង និង ផ្លូវកំពង់ទានយាន	ជំនាញងារ			ខ្លួនតាម(cm)		
				M	F	Ovi.			
CU MZ Cr 01 363	<i>M. lanchesteri</i>	ឃ. ដែន ១. សាត្រូវ	16 ព. ១. ៣៧	-	4	19	- 2.58-3.43	0.43-0.52	
CU MZ Cr 01 364	<i>M. lanchesteri</i>	ដែនក់ ១. សាត្រូវ	8 ឯ. ២៣	-	105	185	42	2.27-3.43	0.40-0.52
CU MZ Cr 01 365	<i>M. lanchesteri</i>	ឃ. ដែន ១. សាត្រូវ	6 ឯ. ឬ. ១៧	-	2	-	- 3.01-3.42	0.44-0.59	
CU MZ Cr 01 366	<i>M. lanchesteri</i>	ឃ. តិចណកា ១. សាត្រូវ	24 ព. ៩. ១៧	-	- 1	2	2 3.37-4.43	0.67-0.73	
CU MZ Cr 01 367	<i>M. lanchesteri</i>	បោះពីរិលី ៣. ការិន ៦. កំរើករុញ ១. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	- 49	-	2.61-3.13	0.45-0.54	
CU MZ Cr 01 368	<i>M. lanchesteri</i>	ថាយសុវត្ថិ. គិកក ៦. ឆាមុនា ១. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	1 1	- - - - - -	2.97-3.11	0.52-0.58	
CU MZ Cr 01 369	<i>M. lanchesteri</i>	ថាយសុវត្ថិ. នាប់តី ៨. ដូង ១. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	8 8	14 14	- - - - - -	3.57-4.65 0.68-0.85	
CU MZ Cr 01 370	<i>M. lanchesteri</i>	ថាយសុវត្ថិ. ធម៌ ៩. ពេរិង ១. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	5 5	7 7	- - - -	3.10-3.68 0.62-0.67	
CU MZ Cr 01 371	<i>M. lanchesteri</i>	ថាយសុវត្ថិ. នឹង ៩. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	10 10	26 26	- - - -	2.15-3.39 0.42-0.60	
CU MZ Cr 01 372	<i>M. lanchesteri</i>	ថាយសុវត្ថិ. នាំរាយ ៩. បុរិមរាយរាយ ១. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	33 33	56 56	16 16	3.30-4.00 0.54-0.68	
CU MZ Cr 01 373	<i>M. lanchesteri</i>	ថាយសុវត្ថិ. ប៉ានុណា ៩. ពរបអតា ៩. ពុណា ១. ចំណាយទិន្នន័យ	14 ម. ៩. ៤៤	១ពិសោឬ ដឹងកំស៊ែង	3 3	- - 2	2 2.66-3.65	0.45-0.67	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 374	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยไผ่ ต. เปรียญ อ. สีค้อ จ. อุบลราชธานี	14 ม. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	6	19	6	3.32-4.69	0.52-0.90	
CU MZ Cr 01 375	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยฤทธิ์สิน ต. โคกกระงา อ. สีค้อ จ. อุบลราชธานี	14 ต. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	11	43	3	2.60-4.96	0.40-0.96	
CU MZ Cr 01 376	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่ข่า ต. หักดงพาน อ. หักดงพาน จ. อุบลราชธานี	14 ต. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	16	51	-	3.44-3.81	0.67-0.69	
CU MZ Cr 01 377	<i>M. lanchesteri</i>	ลำซูบบ บ้านศรีดูด ต. ใจกลาง จ. พะเยา จ. อุบลราชธานี	23 ก. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	12	13	3	2.61-4.378	0.48-0.91	
CU MZ Cr 01 378	<i>M. lanchesteri</i>	ช่องเปรมพุทธชัยภาน อ. เมือง จ. อุบลราชธานี	12 ส. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	3	8	4	3.02-5.10	0.54-1.02	
CU MZ Cr 01 379	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านท่าช้าง ต.โพธิ์ชัย อ. พุกผึ้งสหหา จ. อุบลราชธานี	13 ย. ๘. 43	วนิชญา น้อยวงศ์สก	160	84	1	2.71-4.90	0.51-0.98	
CU MZ Cr 01 380	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกท่าเรียนใหญ่ อ. สีค้อ จ. อุบลราชธานี	8 ก. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	4	4	3	2.96-3.87	0.46-0.86	
CU MZ Cr 01 381	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสูต อ. เมือง จ. ชุมพรธานี	7 ก. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	29	41	88	3.21-4.26	0.57-0.85	
CU MZ Cr 01 382	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนอง อุบയามแห่งชาติดินเด็ม บ้านหนองเสือ ต. นาโพธิ์ถิง อ. โขงเจียม จ. อุบลราชธานี	8 ก. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	2	3	16	3.17-4.77	0.51-0.98	
CU MZ Cr 01 383	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสูง บ้านหนองเสือ ต. หนองเสียงหนี่ อ. โขงเจียม จ. อุบลราชธานี	8 ก. ๗. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สก	2	7	9	3.21-5.00	0.57-0.92	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ov.	
CU MZ Cr 01 384	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำนุสตา(หาดใหญ่) อ. เมือง จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	4	17	20	3.31-4.80 0.60-0.92
CU MZ Cr 01 385	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่เปี้ยว อุทยานแห่งชาติ ภูเขามงคลอย บ. นาจันหลา จ. ชุมพรธานี	6 ก.ค. 43	สุขุม ศุภมงคล	2	1	-	2.92-4.22 0.50-0.77
CU MZ Cr 01 386	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยต่อ บ้านห้วยต่อ ต. คำรีชัยแขวง บ. ศรีมังกร จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	-	2	2.65-4.51 0.42-0.91
CU MZ Cr 01 387	<i>M. lanchesteri</i>	ลำต้มใหม่ บ. โคกพานา ต. พุฒิสังฆาราม จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	3	3	3	2.96-3.03 0.52-0.57
CU MZ Cr 01 388	<i>M. lanchesteri</i>	เขื่อนศรีมหาโพธ บ. สิรินธร จ. ชุมพรธานี	8 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	6	23	5	3.25-4.48 0.56-0.79
CU MZ Cr 01 389	<i>M. lanchesteri</i>	ช่างเป็นบ้านห้วยตันนี้ บ้านห้วยตันนี้ ต. นาจันหลา บ. นาจันหลา จ. ชุมพรธานี	24 พ.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	8	19	17	3.29-4.31 0.53-0.76
CU MZ Cr 01 390	<i>M. lanchesteri</i>	ลำต้มน้ำ บ้านน้ำดี ต. ศรีสุข บ. เทียน ต. นาจันหลา บ. นาจันหลา จ. ชุมพรธานี	23 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	24	63	1	3.00-3.65 0.50-0.64
CU MZ Cr 01 391	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านไครคัลล์ ต. พันธ์ร. บ. สิรินธร บ. ชุมพรธานี	24 พ.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	30	19	20	3.44-3.68 0.55-0.66
CU MZ Cr 01 392	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยรักและ บ้านแหลมภูเขา ต. หนองกระทิง บ. หนองกระทิง จ. ชุมพรธานี	23 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	12	30	12	2.79-4.26 0.45-0.70
CU MZ Cr 01 393	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยหนองแสง บ. วารินชำราบ จ. ชุมพรธานี	24 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	-	12	1	3.22-3.40 0.56-0.62
CU MZ Cr 01 394	<i>M. lanchesteri</i>	เขื่อนศรีมหาโพธ บ. สิรินธร จ. ชุมพรธานี	24 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	16	24	10	3.34-3.73 0.59-0.79

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พื้น	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 395	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยตาองแตง อ. วารินชำราบ จ. อุบลราชธานี	24 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	7	7	-	3.25-3.70	0.56-0.66	
CU MZ Cr 01 396	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสัน บ้านโนนเรือ อ. เอโฉดใหญ่ อ. ศรีเมืองใหม่ จ. อุบลราชธานี	23 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	3	5	2	2.92-3.85	0.51-0.71	
CU MZ Cr 01 397	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองอย่าง อ. หนองแสงใน อ. โขงเจียม จ. อุบลราชธานี	24 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	48	42	52	3.03-4.48	0.57-0.79	
CU MZ Cr 01 398	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่น้ำป่ามหาด อ. นาสักง อ. เทศอุดม จ. อุบลราชธานี	24 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	5	18	6	3.01-4.20	0.49-0.68	
CU MZ Cr 01 399	<i>M. lanchesteri</i>	ลำโนนใหญ่ ม้านาภัย อ. โนนปะเวดซึ้ง อ. นาี้ยน อ. อุบลราชธานี	24 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	-	2	1	3.22-0.64	0.60-0.65	
CU MZ Cr 01 400	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยโนนใหญ่ บ้านมาแยก อ. โนนสည้อ อ. ตระการพิเชฐ อ. อุบลราชธานี	22 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	9	34	1	3.10-3.51	0.52-0.63	
CU MZ Cr 01 401	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยโนนบ้านโนนนุน อ. นาดี อ. ตระการพิเชฐ อ. อุบลราชธานี	23 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	7	13	4	3.29-4.20	0.55-0.81	
CU MZ Cr 01 402	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยคำงามปล้ำ อ. ท่าช้าง อ. สระบุรีร่วงวงศ์ อ. อุบลราชธานี	24 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	13	16	9	3.11-4.50	0.57-0.71	
CU MZ Cr 01 403	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยคงดิบ บ้านหนองคงดิบ อ. หนองแสงใน อ. โขงเจียม จ. อุบลราชธานี	24 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	70	105	21	3.49-4.51	0.65-0.91	
CU MZ Cr 01 404	<i>M. lanchesteri</i>	อ. เทศอุดม อ. อุบลราชธานี	26 พ. 36	-	19	170	-	4.33-4.43	0.78-0.91	
CU MZ Cr 01 405	<i>M. lanchesteri</i>	อ. วารินชำราบ จ. อุบลราชธานี	16 พ. 36	-	31	28	-	2.73-3.15	0.53-0.54	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 406	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ธรรมดม ๙. บุศราษฎร์	13 พ.ค. 37	-	18	15	2	3.44-3.65	0.53-0.61	
CU MZ Cr 01 407	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ธรรมดม ๙. บุศราษฎร์	14 พ.ค. 37	-	1	6	-	2.56-3.01	0.45-0.47	
CU MZ Cr 01 408	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำปูน ๔. เมือง ๗. บุศราษฎร์	23 พ.ย. 37	-	91	85	6	2.26-3.45	0.36-0.54	
CU MZ Cr 01 409	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ภารีน้ำราก ๗. บุศราษฎร์	8 พ.ค. 37	-	1	11	-	2.56-3.02	0.44-0.63	
CU MZ Cr 01 410	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำแม่น้ำ ๖. เมือง ๗. บุศราษฎร์	7 พ.ค. 37	-	18	27	4	3.28-3.72	0.61-0.62	
CU MZ Cr 01 411	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ธรรมดม ๙. บุศราษฎร์	16 พ.ค. 37	-	5	18	-	2.95-3.07	0.48-0.55	
CU MZ Cr 01 412	<i>M. lanchesteri</i>	คลองบ้านแม่ ๙. บุศราษฎร์	30 พ.ย. 23	-	9	41	-	2.91-3.05	0.45-0.58	
CU MZ Cr 01 413	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ศรีสุข ๙. เทศบาล ๙. บุศราษฎร์	6 พ.ย. 17	-	1	1	-	3.25-3.33	0.47-0.51	
CU MZ Cr 01 414	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง ๗. บุศราษฎร์	6 พ.ย. 17	-	-	4	1	3.27-3.88	0.52-0.66	
CU MZ Cr 01 415	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านธัญ ๘. ภารีน้ำราก ๗. บุศราษฎร์	6 พ.ย. 17	-	3	6	1	3.31-3.72	0.46-0.63	
CU MZ Cr 01 416	<i>M. lanchesteri</i>	สำหะบันดอย ๗. โภงดียม ๙. บุศราษฎร์	5 พ.ย. 17	-	-	1	-	3.41	0.53	

Coll. no	ชื่อยุวധาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Civi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 417	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพ่อเลา บ. วานิชราษฎร์ ชุมชนราษฎร์	5 พ.ย. 17	-	1	1	-	3.23-3.45	0.48-0.53	
CU MZ Cr 01 418	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพ่อแม่สหภาพ บ. บุพราหมณ์	16 พ.ค. 17	-	10	-	10	2.72-4.09	0.45-0.64	
CU MZ Cr 01 419	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพ่อแม่สหภาพ บ. เมือง ช. บุพราหมณ์	27 ม.ค. 17	-	3	1	4	3.14-3.78	0.49-0.63	
CU MZ Cr 01 420	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องครัว บ. เมือง ช. ศรีสวัสดิ์	12 ม.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	5	7	15	3.21-4.06	0.61-0.73	
CU MZ Cr 01 421	<i>M. lanchesteri</i>	หมู่บ้านชาวบ้านหนองอ้อ ต. กะรังแดง บ. พฤกษา ช. ศรีสวัสดิ์	13 พ.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	18	33	-	3.27-3.56	0.59-0.71	
CU MZ Cr 01 422	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องครัว บ. เมือง ช. ศรีสวัสดิ์	12 พ.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	15	8	11	3.25-4.78	0.54-0.79	
CU MZ Cr 01 423	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องครัวบ้านอ. ห้วยตัน ต.เมือง ช. ศรีสวัสดิ์	13 ม.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	13	53	2	3.13-4.07	0.56-0.69	
CU MZ Cr 01 424	<i>M. lanchesteri</i>	ต. ศรีสวัสดิ์ บ. ศรีสวัสดิ์ ช. ศรีสวัสดิ์	13 ม.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	13	33	-	3.22-5.12	0.51-0.97	
CU MZ Cr 01 425	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแม่สาว ต.แม่ขอม ช. บุพราหมณ์	13 ม.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	9	38	1	2.98-3.54	0.46-0.59	
CU MZ Cr 01 426	<i>M. lanchesteri</i>	ห้องครัวบ้าน อ. บุรีรัตน์ ต. บ้านกรุง ช. บ้านกรุง	12 พ.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	1	7	-	3.25-4.16	0.52-0.70	
CU MZ Cr 01 427	<i>M. lanchesteri</i>	หนองบ่อพี้รังษ์บัว บ. หนองบัว ต.บ้านกรุง	13 ม.ค. 44	วนิชญา น้อมรังสรรค์	5	9	1	3.20-5.64	0.60-1.90	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พื้น	กับเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 428	<i>M. lanchesteri</i>	ต. บ้านชุม. บ้านชุม ๗. ศรีสัชนาล	12 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	15	11	-	3.13-3.72	0.63-0.65	
CU MZ Cr 01 429	<i>M. lanchesteri</i>	บุตระรัง ต. หนองช่อง ๘. ราษฎร์ศรี ๑. ศรีสัชนาล	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	2	14	2	2.65-3.76	0.42-0.66	
CU MZ Cr 01 430	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านห้อง ต. สำโรงหลัง ๑. พะวง ๑. ศรีสัชนาล	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	13	21	2	3.07-4.00	0.55-0.72	
CU MZ Cr 01 431	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองป่าใหญ่ ต. โพธิ์ศรี ๓. ปราจุ	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	32	39	3	3.02-4.07	0.49-0.68	
CU MZ Cr 01 432	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองน้ำห้วยหมามาด ๓. ภูเขิน ๔. กันงลักษณ์ ๙. ศรีสัชนาล	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	13	51	32	3.00-5.63	0.45-1.91	
CU MZ Cr 01 433	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านกาลีย ๗. ศรีสัชนาล	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	1	-	-	3.13	0.56	
CU MZ Cr 01 434	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านยางชุมน้ำห้วย ๔. ยางชุมน้ำห้วย ๑. ศรีสัชนาล	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	34	58	8	3.22-5.12	0.52-1.09	
CU MZ Cr 01 435	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านคอกน้อย ๗. บ้านใหม่ ๓. วังทิพ	13 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	40	76	-	3.26-5.32	0.58-1.15	
CU MZ Cr 01 436	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่ป่าหมาด ๓. สามัคคี ๓. เสิงนา	15 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	33	21	-	3.36-4.07	0.56-0.76	
CU MZ Cr 01 437	<i>M. lanchesteri</i>	หนองแขวง ๗. ไผ่ ๓. ราษฎร์ศรี ๑. ศรีสัชนาล	15 ม. ๑. ๔๔	ภานุศาดา	-	1	8	3.27-3.49	0.60-0.62	
CU MZ Cr 01 438	<i>M. lanchesteri</i>	ต. วังชุม ๒. กันงลักษณ์ ๗. ศรีสัชนาล	11 ส. ๑. ๔๔	ภานุศาดา น้อยวงศ์สัน	4	-	6	3.11-3.85	0.53-0.69	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 439	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ศรีสะเกษ	15 ต. ๓. ๓๖	-	29	155	12	3.31-3.89 0.55-0.75
CU MZ Cr 01 440	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ศรีสะเกษ	19 ม. ๓. ๓๖	-	17	45	14	2.84-3.16 0.54-0.57
CU MZ Cr 01 441	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยขุน บ. ศรีสะเกษ	31 มี. ๓. ๒๕	-	7	32	5	2.91-3.66 0.53-0.71
CU MZ Cr 01 442	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ชุมทาง บ. ศรีสะเกษ	8 พ. ย. ๑๗	-	2	1	1	2.76-3.42 0.42-0.54
CU MZ Cr 01 443	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. ศรีสะเกษ	6 พ. ย. ๑๗	-	1	6	12	3.17-3.34 0.45-0.47
CU MZ Cr 01 444	<i>M. lanchesteri</i>	บ. รากไทร บ. ศรีสะเกษ	5 พ. ย. ๑๗	-	-	1	-	3.49 0.58
CU MZ Cr 01 445	<i>M. lanchesteri</i>	ต. ป่าไผ่ บ. เมือง จ. ศรีสะเกษ	5 พ. ย. ๑๗	-	-	6	6	3.14-3.68 0.42-0.57
CU MZ Cr 01 446	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยโคแปลง บ. เมือง จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ๓. ๔๔	น.นิศา น้อยรังสรรค์	7	29	3	3.13-4.00 0.56-0.70
CU MZ Cr 01 447	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยโคเรีย ต. โนนคอก บ. ท่าชุม จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ๓. ๔๔	น.นิศา น้อยรังสรรค์	2	8	-	3.20-4.06 0.52-0.77
CU MZ Cr 01 448	<i>M. lanchesteri</i>	ต. โนนคอก บ. ท่าชุม จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ๓. ๔๔	น.นิศา น้อยรังสรรค์	10	29	2	3.22-3.36 0.48-0.56
CU MZ Cr 01 449	<i>M. lanchesteri</i>	ต. ห้วยแก่น บ. สังขะ จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ๓. ๔๔	น.นิศา น้อยรังสรรค์	22	50	-	2.87-3.90 0.48-0.71

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	รุ่นเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 450	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนลักษ์ ย่าน บ.ศรีราษฎร์ จ. ศรีสะเกษ	13 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	8	47	-	2.65-3.48 0.45-0.67
CU MZ Cr 01 451	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่เมาตระ ต. สำโรง อ. สาม川 จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	10	38	1	3.68-4.91 0.51-0.96
CU MZ Cr 01 452	<i>M. lanchesteri</i>	บ. จอมพระ อ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	10	33	4	3.01-4.05 0.50-0.68
CU MZ Cr 01 453	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนจำปา ต. ชุมแสง อ. สเต็ก จ. บุรีรัมย์	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	9	24	8	3.00-4.21 0.50-0.70
CU MZ Cr 01 454	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยสัก ต. เมืองสิงห์ อ. sodomphu จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	16	33	-	2.90-4.20 0.51-0.82
CU MZ Cr 01 455	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ศรีสะเกษ	11 ก.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	-	2	-	3.00-4.24 0.50-0.82
CU MZ Cr 01 456	<i>M. lanchesteri</i>	บ. สาม川 อ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	10	32	2	2.87-3.68 0.47-0.64
CU MZ Cr 01 457	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่เมาตระ ต. เกาะแกะ อ. สามเงา จ. ศรีสะเกษ	13 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	43	127	42	3.29-5.02 0.56-0.96
CU MZ Cr 01 458	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสู ต. ท่าชุม อ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	9	9	-	2.21-3.05 0.40-0.67
CU MZ Cr 01 459	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสู อ. sodomphu จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	13	31	-	2.35-3.06 0.47-0.60
CU MZ Cr 01 460	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านคำบะขะ ต. เสือเหล็ก อ. บ้านสา	25 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	7	29	-	3.29-3.66 0.56-0.63

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	หุบ เก็ตตัน ภ.	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ov.	T _L	C _L	
CU MZ Cr 01 461	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านด่าน ต. บ้านด่าน ภ. กาบเชิง ๑. สรีน้ำร	25 ก. พ. 44	โนนไทย น้ำตกวังคลัง	28	26	8	3.01-4.31	0.51-0.72	
CU MZ Cr 01 462	<i>M. lanchesteri</i>	ลำน้ำศรี ต. โนนเนียง ๗. เมือง ๑. สรีน้ำร	25 ก. พ. 44	โนนไทย น้ำตกวังคลัง	10	13	-	2.31-2.98	0.42-0.53	
CU MZ Cr 01 463	<i>M. lanchesteri</i>	เขื่อนห้วยขี้น (ห้วยกระเบง) ต. บ้านด่าน ๙. กาบเชิง ๑. สรีน้ำร	25 ก. พ. 44	โนนไทย น้ำตกวังคลัง	-	10	5	3.12-3.44	0.52-0.67	
CU MZ Cr 01 464	<i>M. lanchesteri</i>	๙. เมือง ๑. สรีน้ำร	27 พ. ย. 36	-	4	38	-	2.65-2.91	0.43-0.53	
CU MZ Cr 01 465	<i>M. lanchesteri</i>	๙. สำราญ ๑. สรีน้ำร	14 ต. ค. 36	-	97	85	32	3.15-4.16	0.54-0.83	
CU MZ Cr 01 466	<i>M. lanchesteri</i>	๙. เมือง ๑. สรีน้ำร	27 พ. ย. 37	-	18	29	3	2.81-3.15	0.52-0.54	
CU MZ Cr 01 467	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยแม่เมา ๘. เมือง ๑. สรีน้ำร	14 ธ. ค. 37	-	187	245	38	2.50-4.56	3.80-3.89	
CU MZ Cr 01 468	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านน้ำร้า ๘. เมือง ๑. สรีน้ำร	9 พ. ค. 23	-	25	42	15	2.88-3.37	0.45-0.58	
CU MZ Cr 01 469	<i>M. lanchesteri</i>	๙. เมือง ๑. สรีน้ำร	8 พ. ค. 17	-	1	2	5	3.37-3.89	0.52-0.62	
CU MZ Cr 01 470	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนนจำปา ๓. ชุมแสง ๗. ศรีสุชาต. บุรีรัมย์	12 ม. ค. 44	โนนไทย น้ำตกวังคลัง	9	24	8	3.30-4.01	0.57-0.79	
CU MZ Cr 01 471	<i>M. lanchesteri</i>	๗. นางรอง ๑. บุรีรัมย์	10 พ.ย. 41	สบพญา ศรีสุชาต	-	46	-	3.34-4.24	0.58-0.82	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 472	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านกำโนด ต. แม่ดู่ อ. นาโพธิ์ จ. บุรีรัมย์	22 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	3	3	3.29-3.89 0.56-0.72
CU MZ Cr 01 473	<i>M. lanchesteri</i>	บ. หม้อแปลง จ. บุรีรัมย์	22 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	18	25	8	3.02-3.74 0.54-0.69
CU MZ Cr 01 474	<i>M. lanchesteri</i>	ซ. ก. ๗ หมู่ ๘ หมู่ ๙ หมู่ ๑๐ ต. บ้านหนองหิน จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	36	117	64	3.10-4.64 0.58-0.87
CU MZ Cr 01 475	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำซึ้งบ้านหนองหิน ต. หนองหิน จ. ยะลา จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	3	15	-	2.89-3.39 0.47-0.62
CU MZ Cr 01 476	<i>M. lanchesteri</i>	ลำปางลายมา ต. ลำปางลายมา จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	23	14	-	2.72-3.02 0.46-0.53
CU MZ Cr 01 477	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโคกยาง ต. บ้านกราด อ. บ้านกราด จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	7	18	4	3.30-4.64 0.64-0.87
CU MZ Cr 01 478	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองโคก ต. สวางค์สูง อ. เมือง จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	10	21	6	3.03-3.36 0.52-0.65
CU MZ Cr 01 479	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยโคกบ้านหนองโคก ต. ประโคนชัย อ. ประโคนชัย จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	4	3	-	2.83-3.55 0.42-0.67
CU MZ Cr 01 480	<i>M. lanchesteri</i>	ก. ก. ๑๒ หมู่ ๔ บ้านหนองใหญ่ ต. หนองใหญ่ อ. ปราสาท จ. บุรีรัมย์	25 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	4	12	-	3.17-4.26 0.51-0.85
CU MZ Cr 01 481	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองรื้น ต. เมือง จ. บุรีรัมย์	30 เม. ๑. ๒๓	-	25	31	-	2.97-3.17 0.48-0.59
CU MZ Cr 01 482	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เมือง จ. บุรีรัมย์	4 พ. ๙. ๑๗	-	2	3	2	3.10-3.58 0.51-0.75

Coll. no.	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 483	<i>M. lanchesteri</i>	บ. พานาธ บ. บีรัมย์	8 พ. ย. 17	-	2	3	5	3.07-3.47 0.49-0.61
CU MZ Cr 01 484	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านไฟ บ. ประโคนชัย บ. บีรัมย์	4 พ. ย. 17	-	6	8	2	3.05-4.14 0.48-0.54
CU MZ Cr 01 485	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านปะบัด. หมู่ปาย บ. เมือง จ. นครราชสีมา	24 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	5	15	2	3.20-3.71 0.55-0.73
CU MZ Cr 01 486	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านสังขารี ต. สังขารี อ. พนมย จ. นครราชสีมา	23 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	11	34	1	3.02-3.85 0.53-0.75
CU MZ Cr 01 487	<i>M. lanchesteri</i>	ถนนบางล้าน บ. โนนสูง จ. นครราชสีมา	23 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	35	75	9	3.13-3.85 0.62-0.75
CU MZ Cr 01 488	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพ่อช้าง ต. ท่าช้าง อ. เชลิมพงษ์เบญจกิติ จ. นครราชสีมา	22 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	20	41	12	2.70-4.65 0.50-0.86
CU MZ Cr 01 489	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำปูล บ้านท่าช้าง อ. จักราช จ. นครราชสีมา	22 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	26	66	17	3.57-4.73 0.68-0.91
CU MZ Cr 01 490	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านพ่อช้าง อ. เมือง จ. นครราชสีมา	22 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	7	110	7	2.98-6.08 0.63-1.87
CU MZ Cr 01 491	<i>M. lanchesteri</i>	ถนนบรมบ. เมือง อ. นครราชสีมา	23 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	29	83	13	2.65-3.70 0.48-0.64
CU MZ Cr 01 492	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านภูด. เขต อ. เมือง จ. นครราชสีมา	22 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	15	65	8	2.67-4.30 0.45-0.87
CU MZ Cr 01 493	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านหนองแวง อ. ชุมแพ จ. หนองบัวลำภู จ. นครราชสีมา	23 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	3	11	-	3.03-3.30- 0.57-0.64

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	T _L	CL	
CU MZ Cr 01 494	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านแหลมต. นามเข้า อ. โนนสูง จ. นครราชสีมา	23 ม. ๗. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	2	8	-	2.53-2.99	0.45-0.65	
CU MZ Cr 01 495	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยก่องแก่ง ต. ต่านเจ้า อ. โนนไทย จ. นครราชสีมา	23 ม. ๗. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	8	16	4	3.12-3.77	0.64-0.78	
CU MZ Cr 01 496	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านน้ำยั่ยสะพานต. ชุมแพ อ. โนนสูง จ. นครราชสีมา	23 ม. ๗. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	10	20	1	2.88-3.86	0.49-0.74	
CU MZ Cr 01 497	<i>M. lanchesteri</i>	ลำเตี้ยงไกร บ้านก่องแก่ง ต. ต่านเจ้า อ. โนนไทย จ. นครราชสีมา	23 ม. ๗. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	3	3	1	2.98-3.88	0.56-0.85	
CU MZ Cr 01 498	<i>M. lanchesteri</i>	ลำเตี้ยงไกร บ้านสัน อ. พิมาย จ. นครราชสีมา	23 ม. ๗. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	11	29	4	2.97-3.85	0.53-0.75	
CU MZ Cr 01 499	<i>M. lanchesteri</i>	ห้วยตะเคียน บ้านหนองแต่ต. ห้วยแตลง อ. ห้วยแตลง จ. นครราชสีมา	26 พ. ๔. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	6	6	3	3.00-3.39	0.52-0.62	
CU MZ Cr 01 500	<i>M. lanchesteri</i>	คลองเมือง บ้านใหม่ไ Gio ริบบุ ต. ใหญ่เริบบุ อ. หนองบุญมาก อ. นครราชสีมา	27 พ. ๔. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	7	4	6	3.02-3.38	0.59-0.54	
CU MZ Cr 01 501	<i>M. lanchesteri</i>	เขื่อนหลักสะบายน. ต. โคกกระซ้าย อ. ครบุรี จ. นครราชสีมา	27 พ. ๔. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	21	51	51	3.01-5.12	0.56-0.94	
CU MZ Cr 01 502	<i>M. lanchesteri</i>	คลองบ้านกลาง อ. โชคชัย อ. นครราชสีมา	27 พ. ๔. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	-	7	-	2.95-3.40	0.48-0.61	
CU MZ Cr 01 503	<i>M. lanchesteri</i>	ลำน้ำตาล ต. ท่าศาลา อ. ชุมพล อ. นครราชสีมา	26 พ. ๔. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	2	-	2.88-3.30	0.47-0.58	
CU MZ Cr 01 504	<i>M. lanchesteri</i>	คลองทุ่งนาบ อ. โชคชัย อ. นครราชสีมา	27 พ. ๔. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	10	-	2.66-4.10	0.44-0.78	

Coll. no	ชื่อยุทยาพาส忒ร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)	
					M	F	Ovi.		
CU MZ Cr 01 505	<i>M. lanchesteri</i>	ต. ท่าลาง บ. ชุมพวง จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	21	45	21	3.11-3.73	0.65-0.73
CU MZ Cr 01 506	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านโนมส์ร. ต. โพธทอง บ. ลีดา จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	4	20	18	2.70-3.86	0.50-0.74
CU MZ Cr 01 507	<i>M. lanchesteri</i>	สำราญเขต บ้านดอนแม่น ต. หนองแม่น จ. ประจวบคีรีขันธ์ จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	5	8	5	3.21-0.49	0.57-0.97
CU MZ Cr 01 508	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสูง บ. ชุมพวง จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	5	14	8	3.02-5.20	0.56-1.03
CU MZ Cr 01 509	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านตะคร้อ ต. ดำเนินรัง บ. ป่าให้บู่ จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	3	8	8	3.00-4.25	0.53-0.84
CU MZ Cr 01 510	<i>M. lanchesteri</i>	บ้านสำมูลบัน บ. คลอง จ. นครราชสีมา	27 มิ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	10	50	6	2.60-3.85	0.42-0.73
CU MZ Cr 01 511	<i>M. lanchesteri</i>	บ. แวงสะนามน้ำ จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	3	20	-	3.05-3.81	0.58-0.65
CU MZ Cr 01 512	<i>M. lanchesteri</i>	ถ่ายเก็บน้ำห้วยตะเค็ช บ้านหมื่น ต. หนองมน้ำ บ. คลอง จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	9	19	15	2.96-4.65	0.49-0.88
CU MZ Cr 01 513	<i>M. lanchesteri</i>	ถ่ายเก็บน้ำปะระ บ. ปักสูญ จ. นครราชสีมา	27 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	31	20	6	3.10-4.00	0.59-0.68
CU MZ Cr 01 514	<i>M. lanchesteri</i>	ทุ่งรากม. บ. โนมส์ บ. พินัย จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชญา น้อยวงศ์สัจ	17	58	-	2.88-3.65	0.47-0.62
CU MZ Cr 01 515	<i>M. lanchesteri</i>	ต. โคคำธ尼 บ. คลอง จ. นครราชสีมา	28 พ. 44	สัญญา ฤ娟น้ำ	150	109	60	2.91-4.90	0.48-0.97

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน	ขนาด(cm)			
					M	F	Ovi.	TL	CL
CU MZ Cr 01 516	<i>M. lanchesteri</i>	น้ำตกไฟหงหอง อ. ปูนเก็งช้าง ต. ตะบะบ อ. เปาซังซัย อ. นครราชสีมา	16 ก.ย. 44	วนิชญา นับเบอร์เก็งสัง	6	21	1	2.85-3.31	0.43-0.60
CU MZ Cr 01 517	<i>M. lanchesteri</i>	คลองสำโรงคง อ. สีคิ้ว อ. นครราชสีมา	11 ก.ค. 36	-	2	12	-	2.74-3.11	0.41-0.53
CU MZ Cr 01 518	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เนื่อง อ. นครราชสีมา	12 ก.ค. 37	-	5	27	6	2.49-3.26	0.43-0.51
CU MZ Cr 01 519	<i>M. lanchesteri</i>	บ. บ้านพนัฒนา อ. เมือง อ. นครราชสีมา	13 ต.ค. 36	-	210	274	65	3.32-3.93	0.64-0.81
CU MZ Cr 01 520	<i>M. lanchesteri</i>	บ. จักราช อ. นครราชสีมา	28 พ.ย. 36	-	102	95	31	2.61-3.63	0.45-0.59
CU MZ Cr 01 521	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เนื่อง อ. นครราชสีมา	30 ก.ค. 23	-	3	75	-	2.86-3.12	0.42-0.55
CU MZ Cr 01 522	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ปากช่อง อ. นครราชสีมา	10 พ.ย. 23	-	93	87	21	2.69-3.26	0.47-0.53
CU MZ Cr 01 523	<i>M. lanchesteri</i>	บ. ปากช่อง อ. นครราชสีมา	10 ก.ค. 36	-	108	105	12	2.91-3.66	0.53-0.61
CU MZ Cr 01 524	<i>M. lanchesteri</i>	แม่น้ำสุก พนมย อ. นครราชสีมา	29 พ.ค. 17	-	2	-	1	2.95-3.01	0.44-0.51
CU MZ Cr 01 525	<i>M. lanchesteri</i>	บ. เปาซังซัย อ. นครราชสีมา	5 ก.ค. 17	-	4	-	-	3.09-3.62	0.51-0.53
CU MZ Cr 01 526	<i>M. lanchesteri</i>	ร่องน้ำเขียว อ. ปักธงชัย อ. นครราชสีมา	4 ก.ค. 17	-	1	-	-	4.11	0.89

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	ด้านหน้า			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 527	<i>M. lancasteri</i>	บ. พามย จ. นครราชสีมา	5 ก.ค. 17	-	3	-	2	3.21-3.86	0.51-0.71	
CU MZ Cr 01 528	<i>M. lancasteri</i>	สำพยาลัง บ. สีคิ้ว จ. นครราชสีมา	20 ก.ค. 17	-	2	2	4	3.15-3.69	0.49-0.84	
CU MZ Cr 01 529	<i>M. mieni</i>	สถานวิจัยสัตว์ป่าบุญเรือง อ. รังสบุรุษ จ. เชียงใหม่	18 ก.ค. 42	พัทกรซีดีกรี	6	10	-	3.72-6.92	0.83-1.72	
CU MZ Cr 01 530	<i>M. mieni</i>	พัฒนาสถาน สถานวิจัยสัตว์ป่าบุญเรือง อ. รังสบุรุษ จ. เชียงใหม่	19 ก.ค. 42	พัทกรซีดีกรี	19	20	-	3.56-6.85	0.52-1.85	
CU MZ Cr 01 531	<i>M. mieni</i>	ห้วยน้ำ方案 อ. รังสบุรุษ จ. เชียงใหม่	7 เม.ย. 43	พัทกรซีดีกรี	7	10	-	2.64-4.19	0.60-0.91	
CU MZ Cr 01 532	<i>M. mieni</i>	น้ำตกตาดหู อ. รังสบุรุษ จ. เชียงใหม่	29 ก.ค. 19	-	12	10	-	5.27-5.88	1.12-1.47	
CU MZ Cr 01 533	<i>M. mieni</i> ๑. ชัยภูมิ	ห้วยปิงไช่ เกาะรากษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงใหม่	5 เม.ย. 38	นฤมล แวนป์บี๊บ	1	2	-	2.73-4.16	0.58-0.87	
CU MZ Cr 01 534	<i>M. niphanae</i> ๑. ชัยภูมิ	น้ำตกมาลัยพันธุ์ โนอาเรียง ผานต. อ. เมือง	28 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	14	18	17	3.98-3.11	0.67-0.75	
CU MZ Cr 01 535	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกตาดใบอน อ. เมือง จ. ชัยภูมิ	28 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	16	18	3	2.56-3.15	0.59-0.78	
CU MZ Cr 01 536	<i>M. niphanae</i> ๑. ชัยภูมิ	น้ำตกพหลา บ้านแม่น้ำปีด อ. หนองสาคร	30 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	3	4	-	2.29-3.00	0.47-0.72	
CU MZ Cr 01 537	<i>M. niphanae</i>	แม่กลองพะเน็อ บ้านแก่งสะพานเหนือ อ. หนองบัวแดง จ. ชัยภูมิ	31 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	34	48	1	2.32-4.19	0.50-1.00	

Coll. no.	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Cvi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 538	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกไฟหางนก บ. หนองบัวระเหา จ. ชัยภูมิ	29 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	10	21	4	2.71-4.08	0.92-1.01	
CU MZ Cr 01 539	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกแห่งตื้อ บ. เมือง จ. หนองบัวลำภู	19 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	1	5	-	2.26-2.53	0.36-0.42	
CU MZ Cr 01 540	<i>M. niphanae</i>	ห้วยเต่าซึ่ง ต. ขะนียง บ. บุรีรัมย์	19 ก.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	81	45	-	2.21-4.60	0.32-1.05	
CU MZ Cr 01 541	<i>M. niphanae</i>	รับปลาดิน วนอุทยานแม่น้ำตากกระเจา บ. หนองแสง จ. อุดรธานี	20 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	11	36	3	2.51-4.62	0.42-1.08	
CU MZ Cr 01 542	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกส้มเหลว บ. โนโกร จ. อุดรธานี	18 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	4	6	-	2.65-4.52	0.46-1.07	
CU MZ Cr 01 543	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกนองร่อง บ้านพันบุญ บ. หนองแสง จ. อุดรธานี	20 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	28	38	-	2.72-4.21	0.48-1.01	
CU MZ Cr 01 544	<i>M. niphanae</i>	ต. ท่ายุ่ง บ. หนองแสง จ. อุดรธานี	13 พ.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	26	20	-	2.24-3.14	0.35-0.81	
CU MZ Cr 01 545	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกพหลา บ. ครอบครัว จ. ชัยภูมิ	17 พ.ค. 41	นฤมล แสงประดับ	1	-		4.73	0.93	
CU MZ Cr 01 546	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกน้ำร้าวใหญ่ บ. บ้านเมือง บ. สังคม จ. หนองคาย	16 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	31	46	2	2.76-3.09	0.50-0.58	
CU MZ Cr 01 547	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกน้ำหอก บ. สำเภา จ. หนองคาย	16 พ.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์	2	-	1	2.65-2.88	0.43-0.57	
CU MZ Cr 01 548	<i>M. niphanae</i>	แม่กล้า ต. คงเรือ บ. วารีภูมิ จ. หนองบัวฯ	2 ก.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	11	12	12	2.53-2.73	0.40-0.49	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	ผู้เก็บตัวอย่าง	ผู้ติดต่อ	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 549	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกตาดโพธิ์ อ. ปัตตานีแขวง ๑. นครพนม	-	-	-	2	-	2.92-3.02	0.53-0.56	
CU MZ Cr 01 550	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกตาดสาม อ. บ้านแพง ๑. นครพนม	-	-	3	3	-	3.09-4.81	0.58-0.94	
CU MZ Cr 01 551	<i>M. niphanae</i>	ห้วยน้ำตกและ บ้านโนนแม่น้ำ อ. นาใต้ ๑. นครพนม	30 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	9	13	-	2.97-3.08	0.56-0.60	
CU MZ Cr 01 552	<i>M. niphanae</i>	บ้านโนนโพธิ์-ตลาดน้ำอุ. โพธิ์ทราย อ. ดอนเจ้าลา ๑. มุกดาหาร	30 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	2	7	-	2.86-2.99	0.50-0.56	
CU MZ Cr 01 553	<i>M. niphanae</i>	ห้วยประทุมห้วยน้ำ บ้านแม่เที่ยง อ. น้ำดี ๐. ต. ซึ่งชัย ๑. มุกดาหาร	30 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	4	4	-	2.83-3.18	0.48-0.63	
CU MZ Cr 01 554	<i>M. niphanae</i>	ห้วยตันสาด บ้านทับเชิงรุป อ. กกต. แดง ๐. บ้านคำสูง อ. บุรีรัมย์ ๑. บุรีรัมย์	30 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	8	7	1	2.77-3.40	0.49-0.60	
CU MZ Cr 01 555	<i>M. niphanae</i>	ห้วยน้ำลิศ บ้านตึก อ. หนองหลวง อ. หนองหลวง ๑. มุกดาหาร	8 ส. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	9	8	1	2.64-3.07	0.55-0.57	
CU MZ Cr 01 556	<i>M. niphanae</i>	ห้วยสีสัง บ้านหนองขะยะ อ. เมือง อ. คำเมือง ๑. กาฬสินธุ์	31 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	-	1	-	2.71	0.56	
CU MZ Cr 01 557	<i>M. niphanae</i>	ห้วยน้ำริสา อ. สงขลาบารี อ. กาฬสินธุ์	31 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	2	14	-	2.72-2.98	0.58-0.61	
CU MZ Cr 01 558	<i>M. niphanae</i>	ห้วยน้ำริสา บ้านแฉมแสง อ. แม่ແນน ๔. บุรีรัมย์ ๑. กาฬสินธุ์	31 ม. ๓. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	1	-	-	2.51	0.53	
CU MZ Cr 01 559	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกตาดโคน อ. โนนไทย อ. หนองบัวลำภู ๑. กาฬสินธุ์	2 พ. ๗. 44	ภูนิษฐา น้อมรังสรรค์	7	4	1	2.32-2.83	0.46-0.68	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 560	<i>M. niphanae</i>	แม่น้ำยัง ต. สุมตะขอด อ. บุรีสราญ จ. กานต์สินธุ์	2 ก. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	2.78 0.58
CU MZ Cr 01 561	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกตาลโถง อ. บุรีสราญ จ. กานต์สินธุ์	2 ก. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	5	26	2	2.30-2.98 0.46-0.60
CU MZ Cr 01 562	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกพพญาเสือ อ. บุรีสราญ จ. ชุมแพ	9 ก. ค. 43	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	23	49	-	2.70-3.02 0.55-0.59
CU MZ Cr 01 563	<i>M. niphanae</i>	หนองดู่ บ้านหนองห้อง ต. โคกกระดู พนมพง ร. ร้อยเอ็ด	15 ม. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	-	5	1	2.65-3.40 0.57-0.60
CU MZ Cr 01 564	<i>M. niphanae</i>	ห้วยแห้งเรือ จุดยอดเขาตีนกร่องนางขอ อ. นาจนะสัย อ. บุรีสราญ	6 ม. ค. 43	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	9	5	-	2.89-3.42 0.53-0.64
CU MZ Cr 01 565	<i>M. niphanae</i>	ห้วยสำราญ อ. โนน จ. ชุมพร จ. ศรีสะเกษ	12 ม. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	-	5	-	2.50-3.72 0.59-0.80
CU MZ Cr 01 566	<i>M. niphanae</i>	บ้านห้วยสะพาน ต. ชามแหง อ. โนนสูง จ. นราธิวาส	23 ม. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	8	24	-	2.72-3.32 0.61-0.65
CU MZ Cr 01 567	<i>M. niphanae</i>	ลำธารห้วย บ้านกรະสัง ต. ตานเจ้า อ. โนนไทย อ. นราธิวาส	23 ม. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	1	1	-	2.98-3.10 0.57-0.60
CU MZ Cr 01 568	<i>M. niphanae</i>	ห้วยตระเคียง บ้านหม่อนเต็ช ต. ห้วยแตง อ. ห้วยแตง อ. นราธิวาส	26 ม. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	-	1	1	2.98-3.11 0.57-0.60
CU MZ Cr 01 569	<i>M. niphanae</i>	น้ำตกวะบุญเก้า ต. มะเกลือใหม่ อ. สงขลา จ. นราธิวาส	16 ก. ค. 44	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	1	12	1	2.48-2.64 0.42-0.63
CU MZ Cr 01 570	<i>M. rosenbergii daequellii</i>	เชื่อมบูลรัตน์ อ. บุรีรัตน์ จ. ชุมแพ	10 ก. ค. 43	ภานิษฐา น้อยวงศ์สิง	2	-	-	9.52-9.67 1.83-1.90

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 571	<i>M. rosenbergii</i> <i>dacquetii</i>	เชียงคำป่าบ้านบึงแขวง บัวบาน อ. ยะลาตลาด อ. ก้าวสีบูร์	15 ม. ค. 44	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	2	-	1	13.55-14.52	3.12-3.16	
CU MZ Cr 01 572	<i>M. rosenbergii</i> <i>dacquetii</i>	หนองหัวรักษา อ. หนองใหญ่ อ. บะกา	11 ม. ค. 44	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	-	1	-	7.53	1.45	
CU MZ Cr 01 573	<i>M. rosenbergii</i> <i>dacquetii</i>	บ้านหนองหัว อ. ชาติชนก อ. รือยาสีด อ. มหาศาลาตาม	11 ม. ค. 44	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	1	-	1	13.69-15.27	2.98-3.76	
CU MZ Cr 01 574	<i>M. rosenbergii</i> <i>dacquetii</i>	ป่าไม้บ้านหนองหัว บ. เมือง อ. อำเภอจุฬาราม	12 ส.ค. 44	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	-	1	-	7.22	1.40	
CU MZ Cr 01 575	<i>M. rosenbergii</i> <i>dacquetii</i>	แม่น้ำบุษราคัม โขงสีลม อ. บุษราคัม	12 มิ.ย. 43	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	-	1	-	20.01-20.03	3.98-4.11	
CU MZ Cr 01 576	<i>M. simtiangense</i>	แม่น้ำปิง อ. เมือง อ. เลย	19 ต.ค. 42	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	8	9	-	2.41-4.59	0.63-0.89	
CU MZ Cr 01 577	<i>M. simtiangense</i>	แม่น้ำปิง อ. เมือง อ. เลย	12 มิ.ย. 42	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	-	1	-	7.32	1.80	
CU MZ Cr 01 578	<i>M. simtiangense</i>	แม่น้ำปิง อ. เชียงคาน อ. เลย	16 ต.ค. 43	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	16	11	-	4.82-8.00	1.04-1.81	
CU MZ Cr 01 579	<i>M. simtiangense</i>	แม่น้ำปิง อ. บึงกาฬ อ. หนองคาย	11 มิ.ย. 43	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	-	1	-	8.74	2.00	
CU MZ Cr 01 580	<i>M. simtiangense</i>	แม่น้ำปิง อ. บึงกาฬ อ. หนองคาย	11 มิ.ย. 43	ภานิชยา น้อยวงศ์สัจ	1	-	-	7.32	1.39	
CU MZ Cr 01 581	<i>M. simtiangense</i>	แม่น้ำสังข อ. ขะหมาะกัน	11 ส.ค. 23	-	2	3	-	4.72-6.10	1.00-1.13	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน		ขนาด(cm)		
					M	F			
CU MZ Cr 01 582	<i>M.sintangense</i>	บึงครุพนม อ. รตา平原 จ. นครพนม	12 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	6.16	1.14
CU MZ Cr 01 583	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง อ. บ้านแหลม จ. นครพนม	29 ส.ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	2	-	5.02-6.58	1.13-1.32
CU MZ Cr 01 584		แม่น้ำโขง อ. บ้านแหลม จ. นครพนม	11 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	4.50-5.62	0.98-1.23
CU MZ Cr 01 585	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง อ. เมือง จ. นครพนม	12 มี.ย. 43	ภัณฑรา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	4.89	1.05
CU MZ Cr 01 586	<i>M.sintangense</i>	ปากแม่น้ำน้ำน้ำ的伟大 น้ำ伟大 อ. ชาตพนม จ. นครพนม	9 ส.ค. 44	สุกัญญา ศรีภัทรานา	-	1	-	8.02	1.31
CU MZ Cr 01 587	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง อ. เมือง จ. นครพนม	12 ก.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	5.69	1.22
CU MZ Cr 01 588		แม่น้ำชี อ. โขสก	8 มี.ย. 23		3	5	-	4.81-4.98	1.01-1.02
CU MZ Cr 01 589	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง อ. ชาตพนม อ. บ้านเจริญ	12 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	-	1	-	8.79	1.98
CU MZ Cr 01 590	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง (บางกะพือ) อ. พินุสพารา จ. อุบลราชธานี	13 มี.ย. 43	ภัณฑรา น้อยวงศ์สิง	2	-	-	4.88-7.85	104-1.71
CU MZ Cr 01 591	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง อ. เมือง อ. จุฬาราษฎร์	13 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	16	8	-	4.32-4.50	0.87-0.92
CU MZ Cr 01 592	<i>M.sintangense</i>	แม่น้ำโขง(หลังบ้าน) อ. เมือง อ. บุศราษฎร์	13 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	4.02	0.63

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	ร้านเดิมปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน		ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL
CUMZ Cr 01 593	<i>M. sintangense</i>	แม่น้ำปิงและแม่น้ำปู. ใหม่เจดีย์ ๑. บุสราษฎร์	12 ม. ส. 43	ภานุษยา น้อยบังคลัง	5	4	-	4.82-5.13	1.00-1.19
CUMZ Cr 01 594	<i>M. sintangense</i>	แม่น้ำบุต. พือคีรี บ. พุกน้ำสากหาด ๑. บุสราษฎร์	13 ม. ส. 43	ภานุษยา น้อยบังคลัง	20	9	-	4.01-4.63	0.87-1.02
CUMZ Cr 01 595	<i>M. sintangense</i>	แม่น้ำบุต ๗. อุบลราชธานี	10 เม. ส. 23	นฤมล แสงประดับ	6	2	-	4.21-5.00	0.93-1.13
CUMZ Cr 01 596	<i>M. sintangense</i>	ลำโนนใหญ่ ๒. เพชรเทา ๙. พุกน้ำสากหาด ๑. บุสราษฎร์	8 ก. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	-	1	2	3.21-4.89	0.62-1.02
CUMZ Cr 01 597	<i>M. sintangense</i>	เชียงคำสันนิวา ๑. สิงหนคร ๗. อุบลราชธานี	8 ก. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	-	-	2	4.71-4.89	0.98-1.06
CUMZ Cr 01 598	<i>M. sintangense</i>	ป่าไม้ครึ่งลักษณะ ๓. พัฒนา ๔. สระน้ำ ๑. บุสราษฎร์	24 พ. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	19	76	51	3.45-4.50	0.72-0.90
CUMZ Cr 01 599	<i>M. sintangense</i>	แม่น้ำบุต ๗. อุบลราชธานี	1 เม. ส. 23	-	5	3	-	4.50-5.12	1.02-1.17
CUMZ Cr 01 600	<i>M. sintangense</i>	เชียงคำบานุ ๑. ใหม่เจดีย์ ๗. อุบลราชธานี	24 พ. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	4	8	-	4.10-5.00	0.97-1.11
CUMZ Cr 01 601	<i>M. sintangense</i>	๗. ท่าศาลา ๘. ชุมพร ๙. นครศรีธรรมราช	26 พ. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	13	21	-	4.01-4.53	0.88-0.91
CUMZ Cr 01 602	<i>M. sintangense</i>	แม่น้ำบุต ๗. อุบลราชธานี	26 พ. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	14	35	-	3.02-4.62	0.64-0.88
CUMZ Cr 01 603	<i>Macrobrachium sp.</i>	๗. เมืองต ๑. เจดีย์	15 ม. พ. 44	ภานุษยา น้อยบังคลัง	4	12	2	3.00-3.65	0.54-0.58

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน		ขนาด(cm)	
					M	F		
CU MZ Cr 01 604	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยทะเล อ. แม่สอด จ. เชียงใหม่	8 ก. ค. 41	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	2	-	-	3.41-4.62 0.75-0.98
CU MZ Cr 01 605	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านสามหมู่ อ. ครบุรี จ. ชัยภูมิ	30 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	3	3	1	3.01-3.52 0.50-0.58
CU MZ Cr 01 606	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกพะระหาน อ. เพชรบุรี จ. ชัยภูมิ	29 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	18	21	2	3.00-4.47 0.51-0.91
CU MZ Cr 01 607	<i>Macrobrachium</i> sp.	ปะคำชลธ. บะซาก อ. เมืองฯ ชัยภูมิ	29 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	19	2	3	2.60-3.87 0.52-0.80
CU MZ Cr 01 608	<i>Macrobrachium</i> sp.	สำราญพิทักษ์ อ. เกาะสมบูรณ์ จ. ชัยภูมิ	30 ต. ค. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	2	-	-	3.02-3.32 0.61-0.76
CU MZ Cr 01 609	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยหาย อ. เมืองฯ หนองบัวลำภู	19 ม. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	1	-	-	2.60 0.51
CU MZ Cr 01 610	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนองเจริญ อ. หนองบัว บ. บ่อขึ้น จ. ชัยภูมิ	14 เม.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	-	1	-	5.73 1.20
CU MZ Cr 01 611	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยยาง อ. หนองบัว อ. บ่อขึ้น จ. ชัยภูมิ	18 พ.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	8	1	-	3.06-3.39 0.58-0.62
CU MZ Cr 01 612	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านดินดี บ. วังสามหมู่ อ. วังสามหมู่ จ. ชัยภูมิ	31 น. ต. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	4	10	-	2.87-3.01 0.52-0.57
CU MZ Cr 01 613	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกสูงทอง อ. นาดูง จ. ฉะเชิงเทรา	18 พ.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	2	1	-	2.85-2.99 0.51-0.55
CU MZ Cr 01 614	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนอง อ. นาเข้า จ. เมืองฯ จ. ฉะเชิงเทรา	13 พ. ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สั่ง	2	4	1	2.76-3.11 0.42-0.61

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)	
					M	F	Ovi.		
CU MZ Cr 01 615	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ. เมือง จ. ฉะเชิงเทรา	8 ก.ค. 22:	-	8	6	-	3.02-3.42	0.57-0.61
CU MZ Cr 01 616	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกกระพี้๊ด บ. แม่กลอง จ. ลังกา จ. หนองคาย	16 ต.ค. 43	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	-	1	-	2.70	0.41
CU MZ Cr 01 617	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกกระสือสี(สะบาง) บ้านดอนเสือต บ. แม่น้ำ บ. เชียง จ. หนองคาย	1 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	20	10	-	2.56-3.25	0.50-0.67
CU MZ Cr 01 618	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกกระแม่น บ้านภูเริน ต. แม่น้ำ บ. เชียง จ. หนองคาย	1 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	8	4	5	2.71-3.05	0.56-0.58
CU MZ Cr 01 619	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำโนน ต. โนนนึง ช. ท่าบ่อ จ. หนองคาย	13 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	27	10	3	2.76-2.98	0.53-0.58
CU MZ Cr 01 620	<i>Macrobrachium</i> sp.	หนองหาน บ. วังน้ำเข้าบ. ลากลัง	10 ต. พ. 41	ชนิดพาก วรก็อก	3	4	-	4.87-5.13	1.02-1.16
CU MZ Cr 01 621	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ. แม่น้ำช่องบ่อ ต. หนองบ่อ บ. โคกศรีพูน	30 ม. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	3	2	2	2.87-2.98	0.61-0.95
CU MZ Cr 01 622	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำยม ต. ชาลาด ช. ชาลาคำร้านยา จ. สกลนคร	2 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	4	4	2	2.75-3.42	0.51-0.63
CU MZ Cr 01 623	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำแม่โขม บ. พังครุ จ. สกลนคร	2 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	-	3	-	2.56-3.78	0.42-0.75
CU MZ Cr 01 624	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยหนองดินดำ บ. ชาลาคำร้านยา จ. สกลนคร	29 ม. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	-	1	-	3.05	0.58
CU MZ Cr 01 625	<i>Macrobrachium</i> sp.	ช่องน้ำแม่น้ำพักหมา บ. นาพารา จ. สกลนคร	29 ม. พ. 44	วนิชยา น้อมร่วงคลัง	3	1	3	2.78-3.40	0.58-0.60

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	รุ่นเดียว	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 626	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำแม่แวง อ. โพนส่องคร จ. สกลนคร	29 ม. ค. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	7	16	-	2.32-4.18 0.41-0.90
CU MZ Cr 01 627	<i>Macrobrachium</i> sp.	จ. สกลนคร	2 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	7	17	2	2.21-4.31 0.40-0.84
CU MZ Cr 01 628	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนองดง ต. ปลากัด อ. วารินชำราฐ จ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	6	4	1	2.51-3.23 0.50-0.57
CU MZ Cr 01 629	<i>Macrobrachium</i> sp.	อ. สร่วงหนองลิดิน อ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	12	15	1	2.31-3.06 0.40-0.57
CU MZ Cr 01 630	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านพูนทดอง ต. วารินชำราฐ อ. วารินชำราฐ จ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	1	-	-	0.43
CU MZ Cr 01 631	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านน้ำมนต์ ต. บ้านน้ำมนต์ อ. พังโคน จ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	13	7	-	2.31
CU MZ Cr 01 632	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนองหลอง ต. โคกสะอาด อ. สองแคน din จ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	25	7	16	2.40-3.00 0.46-0.57
CU MZ Cr 01 633	<i>Macrobrachium</i> sp.	ต. สองตากา อ. ส่องครา อ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	3	3	2	2.56-2.11 0.51-0.62
CU MZ Cr 01 634	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยเรียบป่าสัก ต. ปูนหิน อ. ส่องครา จ. สกลนคร	12 ก. พ. 44	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	1	1	-	2.66-3.41 0.61-0.65
CU MZ Cr 01 635	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกตาดซุม ต. บ้านแพะ อ. บ้านแพะ จ. นราธิวาส	11 มิ.ย. 43	ภานิชยา น้อมรังสรรค์สัง	4	1	-	2.52-2.98 0.51-0.56
CU MZ Cr 01 636	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกตาดพือก อ. บ้านแพะ จ. นราธิวาส	-	-	2	2	-	2.65-4.09 0.55-0.91

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 637	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	ห้วยกระดอน บ้านโนนแมก อ. นาแก	30 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	2	-	-	2.38-2.55	0.46-0.51	
CU MZ Cr 01 638	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	ห้วยกว้า บ้านแสงสว่าง ต. พินาย อ. นาแก	30 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	1	3	-	2.40-2.65	0.43-0.50	
CU MZ Cr 01 639	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	บ่อสีรอย บ้านแหลมส่าต. หนองยโส บ. เมือง	30 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	53	7	10	2.12-3.00	0.40-0.56	
CU MZ Cr 01 640	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	หนองจอก บ้านหนองตาลหาก อ. ศรีสุกคราນ	29 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	90	26	44	2.32-4.11	0.45-0.86	
CU MZ Cr 01 641	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. ศรีสุกคราນ ๑. นครพนม	หนองจัน บ้านมาจารา ต. บ้านเสียง	29 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	2	1	-	2.45-3.02	0.46-0.55	
CU MZ Cr 01 642	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	บ้านหนองคง อ. หนองยี่ อ. ปลากาด ๑. นครพนม	30 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	3	-	-	2.56-2.67	0.51-0.58	
CU MZ Cr 01 643	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. ศรีสุกครา ๑. นครพนม	ห้วยเชียงชา บ้านนาต๊ะ ต. บ้านอ้อ	29 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	4	6	-	2.46-3.54	0.48-0.53	
CU MZ Cr 01 644	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. ราชบุรี ๙. นครพนม	ห้วยสูญแยม บ้านกรานต์ อ. หงาว	30 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	1	-	-	2.56	0.53	
CU MZ Cr 01 645	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	ห้วยกระดับ อ. ท่าขุ高等 ๑. นครพนม	29 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	13	18	-	2.58-3.28	0.50-0.55	
CU MZ Cr 01 646	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	ห้วยสองคม ต. ปลวกบาก อ. ปลวกบาก	30 ม. ๓. 44	วันชัย น้อยวงศ์สั่ง	12	15	7	2.88-4.37	0.58-0.86	
CU MZ Cr 01 647	<i>Macrobrachium</i> sp. ๑. นครพนม	บ้านโนนเข้ม อ. นาแก ๑. นครพนม	11 ส. ๓. 44	สัญญา ศรีภัณฑ์	-	1	-	2.27	0.36	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วันเดือนปี	สูตรเป้าตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 648	<i>Macrobrachium</i> sp. พ้ายแคน บ้านหนองหลวง อ. หนองหลวง จ. นราธิวาส	บ้านหนองลือ อ. ห้วยใหญ่ จ. นราธิวาส	30 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	1	3	-	2.21-2.62 0.32-0.53
CU MZ Cr 01 649	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านหนองลือ อ. ห้วยใหญ่ จ. นราธิวาส	บ้านหนองลือ อ. ห้วยใหญ่ จ. นราธิวาส	30 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	-	1	-	2.35 0.39
CU MZ Cr 01 650	<i>Macrobrachium</i> sp. ชลประทานหนองบุญมาก บ้านหนองพะยง อ. นาทีบง จ. คำขะปี จ. นราธิวาส	ชลประทานหนองบุญมาก บ้านหนองพะยง อ. นาทีบง จ. คำขะปี จ. นราธิวาส	30 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	5	1	-	2.14-2.98 0.31-0.57
CU MZ Cr 01 651	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านโนเช่-คลองแม่นต. โพธิ์ทราย อ. ศรีบูรณ์	บ้านโนเช่-คลองแม่นต. โพธิ์ทราย อ. ศรีบูรณ์	30 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	1	-	-	2.11 0.35
CU MZ Cr 01 652	<i>Macrobrachium</i> sp. น้ำยodic บ้านหนองเขียว อ. หนองเต่า	น้ำยodic บ้านหนองเขียว อ. หนองเต่า	30 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	8	7	-	2.29-3.57 0.40-0.62
CU MZ Cr 01 653	<i>Macrobrachium</i> sp. อ. กมลาไสย อ. กะทู้	อ. กมลาไsexy อ. กะทู้	15 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	-	1	-	2.10 0.35
CU MZ Cr 01 654	<i>Macrobrachium</i> sp. ห้วยใหญ่ อ. ร่องคำ อ. กะทู้	ห้วยใหญ่ อ. ร่องคำ อ. กะทู้	15 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	1	2	-	2.21-2.42 0.33-0.48
CU MZ Cr 01 655	<i>Macrobrachium</i> sp. ห้วยน้ำดย อ. บ้านยาง อ. กันนิกราย	ห้วยน้ำดย อ. บ้านยาง อ. กันนิกราย	31 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	1	1	-	2.26-2.92 0.38-0.60
CU MZ Cr 01 656	<i>Macrobrachium</i> sp. ห้วยข้อมวิเศษ อ. บ้านดงด. ที่ผู้นัดหัวผดง	ห้วยข้อมวิเศษ อ. บ้านดงด. ที่ผู้นัดหัวผดง	31 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	-	1	-	2.64 0.43
CU MZ Cr 01 657	<i>Macrobrachium</i> sp. ห้วยผดง อ. บ้านหัวผดง อ. หัวผดง อ. กะทู้	ห้วยผดง อ. บ้านหัวผดง อ. หัวผดง อ. กะทู้	31 ม. ค. 44	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	8	2	-	2.65-2.77 0.54-0.62
CU MZ Cr 01 658	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านโนเช่-คลอง อ. หนองแก่น	บ้านโนเช่-คลอง อ. หนองแก่น	7 พ.ค. 42	กานิชญา น้อยกว่าครึ่ง	-	1	-	2.82 0.48

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 659	<i>Macrobrachium</i> sp.	หมู่บ้าน ต. หนองบัว อ. ขอนแก่น	3 ก.ค. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	2	2	2	2.24-3.31 0.39-0.55
CU MZ Cr 01 660	<i>Macrobrachium</i> sp.	หมู่บ้านชุมชน ต. ชุมพล อ. ขอนแก่น ๑. ขอนแก่น	3 ก.ค. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	1	1	-	2.60-2.98 0.53-0.57
CU MZ Cr 01 661	<i>Macrobrachium</i> sp.	ถ้ำกระดูกหินใหญ่ (หงส์จันทร์) ต. หนองแขมใหญ่ อ. หนองแขม จ. ขอนแก่น	2 ก.ค. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	-	7	1	2.28-3.01 0.39-0.52
CU MZ Cr 01 662	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกคลื่น ต. กะนวน อ. ขอนแก่น	4 ก.ค. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	2	4	-	2.37-2.71 0.35-0.82
CU MZ Cr 01 663	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยพระศรี อ. เมือง อ. ขอนแก่น	10 ม.ค. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	8	2	6	4.90-5.85 1.02-1.40
CU MZ Cr 01 664	<i>Macrobrachium</i> sp.	หนองลิงปลีสือด พะรังบี บ. เนื้อง ๑. ขอนแก่น	9 ก.ค. 43	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	14	18	5	2.22-4.85 0.38-1.02
CU MZ Cr 01 665	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านสะคาด อ. เมือง อ. ขอนแก่น	9 ก.ค. 43	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	21	39	16	2.59-3.64 0.45-0.56
CU MZ Cr 01 666	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกพญาเสือ ถูกยานแม่ทรายร่อง ๑. ภูดีง อ. ขอนแก่น	12 ต.ค. 43	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	4	1	1	2.25-2.85 0.41-0.58
CU MZ Cr 01 667	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยแคมเมอร์ บ้านสันป่าตุ้มหยา ต. บ้านป่าตุ้ม ๑. เมืองน้อย อ. ขอนแก่น	22 ก.พ. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	1	2	-	2.14-3.16 0.35-0.50
CU MZ Cr 01 668	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านสรวงคำ ต. กระสา บ. เป็ดเผาอย ๑. ขอนแก่น	22 ก.พ. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	2	-	2	2.24-2.78 0.39-0.56
CU MZ Cr 01 669	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยคำป้อม บ้านคำป้อม ต. พระแสง อ. บ้านป่า ๑. ขอนแก่น	22 ก.พ. 44	กานิษยา น้อยวงศ์สิง	9	28	-	2.41-3.45 0.42-0.51

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 670	<i>Macrobrachium</i> sp. แม่น้ำพอง ต. น้ำพอง อ. นาพ雍 จ. เชียงใหม่	13 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมรัตน์	19	21	3	2.15-3.06	0.39-0.52
CU MZ Cr 01 671	<i>Macrobrachium</i> sp. น้ำต้ม ต. ชุมแสงกัน	8 ไป. ย. 23	-	1	-	-	2.51	0.49
CU MZ Cr 01 672	<i>Macrobrachium</i> sp. น้ำแสงสังข์ ต. ชุมแสงกัน	11 ส. ค. 23	-	3	15	-	2.85-3.28	0.59-0.66
CU MZ Cr 01 673	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านแพะ ต. แม่อ จ. ชุมแสงกัน	11 ส. ค. 23	-	1	-	-	2.45	0.43
CU MZ Cr 01 674	<i>Macrobrachium</i> sp. หนองบ่อ ต. บ่อปือ อ. บ่อปือ จ. มหาสารคาม	6 พ. ค. 42	วนิชยา น้อมรัตน์	46	10	-	2.28-5.77	0.40-1.32
CU MZ Cr 01 675	<i>Macrobrachium</i> sp. บ. เมือง จ. มหาสารคาม	11 ม. ค. 44	วนิชยา น้อมรัตน์	3	1	1	2.69-3.07	0.58-0.60
CU MZ Cr 01 676	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านโนนสูง ต. เทวาร์ อ. ไครเมพิทักษ์ จ. มหาสารคาม	9 ม. ค. 44	วนิชยา น้อมรัตน์	6	6	9	2.66-4.08	0.54-0.90
CU MZ Cr 01 677	<i>Macrobrachium</i> sp. ถ้ำแกมน้ำบ้านข้าต ช. เวลา อ. เมือง จ. มหาสารคาม	9 ม. ค. 44	วนิชยา น้อมรัตน์	-	1	-	2.56	0.50
CU MZ Cr 01 678	<i>Macrobrachium</i> sp. หนองน้ำร่อง ต. หนองร่อง อ. บ่อปือ จ. มหาสารคาม	11 ม. ค. 44	วนิชยา น้อมรัตน์	24	12	8	2.35-4.30	0.41-0.82
CU MZ Cr 01 679	<i>Macrobrachium</i> sp. แม่สิงห์ ต. เมือง อ. มหาสารคาม	6 พ. ค. 42	วนิชยา น้อมรัตน์	-	1	-	2.54	0.41
CU MZ Cr 01 680	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านยังตีตรา บ. ยังตีตรา จ. มหาสารคาม	22 ก. พ. 44	วนิชยา น้อมรัตน์	-	1	-	2.30	0.38

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด			ขบวน(cm)
					M	F	Ovi.	TL	CL		
CU MZ Cr 01 681	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านแหลม ต. เมือง บ. พยัคฆภิรัศย อ. มหาสารคาม		22 พ. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	-	1	-	2.21	0.36		
CU MZ Cr 01 682	<i>Macrobrachium</i> sp. บึงกาฬ ต. บึงกาฬ อ. เสลงาม จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ๗. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	15	9	3	2.51-4.32	0.42-0.87			
CU MZ Cr 01 683	น้ำยักล้อ ต. แม่สี่ห้อง อ. หนองจาก จ. ร้อยเอ็ด	15 ม. ๗. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	-	2	-	2.36-3.41	0.38-0.73			
CU MZ Cr 01 684	บึงเตา บ้านเมือง ต. หนองบัว บ. พนัสนิเวศ จ. ร้อยเอ็ด	14 ม. ๙. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	12	26	1	2.21-5.00	0.31-1.06			
CU MZ Cr 01 685	ห้วยไถ่ ต. น้อม อ. ชาติตระการ จ. ร้อยเอ็ด	11 ม. ๑. 43	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	14	15	8	2.58-4.28	0.51-0.82			
CU MZ Cr 01 686	บ้านเมือง ต. สองแคว จ. ร้อยเอ็ด	12 ม. ๑. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	6	3	-	2.45-3.86	0.43-0.79			
CU MZ Cr 01 687	หนองบุญ บ้านหนองบุญ ต. หนองบุญ บ. อ. ศรีสุมเดช จ. ร้อยเอ็ด	23 ก. พ. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	1	1	-	2.37-2.56	0.40-0.48			
CU MZ Cr 01 688	<i>Macrobrachium</i> sp. บ้านพรหมนิยม ต. สาวา อ. เสิงหน้า จ. ยโสธร	15 ม. ๑. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	3	9	-	2.73-40.4	0.45-0.89			
CU MZ Cr 01 689	<i>Macrobrachium</i> sp. ห้วยสาลีพ บ้านสาลี บ. ทรายริม บ. บ้านริม	15 ม. ๑. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	-	3	-	2.11-2.56	0.38-0.51			
CU MZ Cr 01 690	น้ำยัมบตต. โคกง อ. ชานุมาน จ. บ้านจวรรบุรี	14 ม. ๑. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	4	4	-	3.00-3.85	0.52-0.72			
CU MZ Cr 01 691	ห้วยมาตรา ต. แม่สัก อ. เมือง จ. เชียงใหม่	14 ม. ๑. 44	โนนไทย น้อหัวงอกสั้น	-	2	-	3.15-3.31	0.57-0.60			

Coll. no	ชื่อพิทยาศาสตร์	สถานที่ทั่วไป	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 692	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	-	10	6	2.38-3.07 0.45-0.58
CU MZ Cr 01 693	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	21	51	-	2.41-3.15 0.44-0.51
CU MZ Cr 01 694	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	31	41	5	2.58-4.11 0.47-0.87
CU MZ Cr 01 695	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	4	-	2.67-2.88 0.51-0.53
CU MZ Cr 01 696	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	18	36	15	2.89-3.23 0.51-0.56
CU MZ Cr 01 697	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	3	5	-	2.25-3.07 0.36-0.56
CU MZ Cr 01 698	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	14 ม.ค. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	6	7	1	2.17-2.66 0.38-0.51
CU MZ Cr 01 699	<i>Macrobrachium</i> sp. หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	หัวแม่ตั้งตื้นๆ. หนวดสั้น อ. เชียงใหม่ จ.เชียงราย	23 ก.พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	-	-	2.25 0.40
CU MZ Cr 01 700	<i>Macrobrachium</i> sp. แม่น้ำแม่กลอง อ.เมือง จ. ลพบุรี	แม่น้ำแม่กลอง อ.เมือง จ. ลพบุรี	13 มี.ย. 45	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	6	2	-	3.02-3.98 0.55-0.81
CU MZ Cr 01 701	<i>Macrobrachium</i> sp. แม่น้ำมูล(หลังวัดใต้) อ.เมือง จ. ชุมพรธานี	แม่น้ำมูล(หลังวัดใต้) อ.เมือง จ. ชุมพรธานี	13 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	18	2	-	3.15-4.33 0.56-0.85
CU MZ Cr 01 702	<i>Macrobrachium</i> sp. แม่น้ำแม่กลอง อ. ลุมพุนทราราม	แม่น้ำแม่กลอง อ. ลุมพุนทราราม	13 มี.ย. 43	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	20	4	-	2.51-3.40 0.53-0.58

Coll. no	សំណើរយាយភាពពីរ	ការណើនឹងពីរ	វង់ពិចិន វិ	ផ្លូវបែត្រមួយចាប់	ជាមួយ	ផ្លូវបែត្រមួយចាប់	ជាមួយ	ផ្លូវបែត្រមួយចាប់	ជាមួយ	ខ្សោយ	ខ្សោយ	ខ្សោយ	ខ្សោយ	ខ្សោយ	ខ្សោយ
CU MZ Cr 01 703	<i>Macrobrachium</i> sp. ៩. ឧបសរាយនាន់	ប្រាកេងភាពទាំងឡាតាំង ពិភ័យខាងក្រោម ឬ ពិភ័យខាងលាភ	13 មិ. ឃ. 43	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	4	4	-	-	-	2.66-3.07	0.51-0.57				
CU MZ Cr 01 704	<i>Macrobrachium</i> sp.	៩. រាបិយាយការបាយ ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	21 មិ. ឃ. 36	-	1	3	-	-	-	2.50-2.68	0.51-0.56				
CU MZ Cr 01 705	<i>Macrobrachium</i> sp.	ឃ្លាអ្វីអូ (ហាកដុឡើត) ឬ ឃើង ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	8 ក. គ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	2	-	-	-	-	2.98-3.13	0.56-0.65				
CU MZ Cr 01 706	<i>Macrobrachium</i> sp.	ឃុបត្រារាយបានឈុបត្រារាយបាន ឬ ឃើងលើកទៅ ឬ ឃើង ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	29 មិ. គ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	19	2	1	1	1	2.95-3.45	0.53-0.62				
CU MZ Cr 01 707	<i>Macrobrachium</i> sp.	ដែរកែវ ប៉ាន់ដែរកែវ ឬ កំដើមធម្មកែវ ឬ តិសិនកែវ ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	8 ក. គ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	-	-	-	1	1	2.12	0.38				
CU MZ Cr 01 708	<i>Macrobrachium</i> sp.	តំបូរិងឲ្យ ឬ ពិវិថែរ ឬ ឈុបត្រារាយតាមរារ ឬ ឧបសរាយនាន់	8 ក. គ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	1	1	-	-	-	2.32-2.50	0.42-0.48				
CU MZ Cr 01 709	<i>Macrobrachium</i> sp.	តិសិនកែវ ឬ តិសិនកែវ ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	8 ក. គ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	7	-	3	3	3	2.96-4.99	0.53-1.05				
CU MZ Cr 01 710	<i>Macrobrachium</i> sp.	តាមបាយប៉ានោនាត ឬ តិវិត្សិក ឬ ពិចិន ឬ ឬ ឧបសរាយនាន់	23 ក. ឃ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	3	4	3	3	3	2.21-3.14	0.47-0.62				
CU MZ Cr 01 711	<i>Macrobrachium</i> sp.	ដែរកែវកេលុន ប្រាកេងខេត្តលាភ ឬ ឃុបត្រារាយ ឬ មានសាមានតិប ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	23 ក. ឃ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	2	1	1	1	1	2.30-2.95	0.46-0.51				
CU MZ Cr 01 712	<i>Macrobrachium</i> sp.	ដែរកែវកេលុន ឬ រាបិយាយតាមរាយ ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	24 ក. ឃ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	3	3	-	-	-	2.31-2.55	0.42-0.46				
CU MZ Cr 01 713	<i>Macrobrachium</i> sp.	ឃ្លាអ្វីអូ ឬ ឈុបត្រារាយនាន់	24 ក. ឃ. 44	រាបិយាយា ដែលរាយកំតែង	4	5	2	2	2	2.70-4.81	0.61-0.94				

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พืช	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)		
					M	F	Ovi.	TL	CL	
CU MZ Cr 01 714	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยสันบ้านโนนเจริญ ต. เชือดใหญ่ บ. ศรีเมืองใหม่ จ. ชุมพรธานี	23 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	4	12	-	2.68-4.18	0.57-0.89	
CU MZ Cr 01 715	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนองห้อง ต. หนองแสงใหญ่ อ. โภงดียม จ. อุบลราชธานี	24 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	9	8	-	2.51-4.31	0.48-0.84	
CU MZ Cr 01 716	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยแคนบ้านแม่หาดய ต. มาสอง อ. เทราดุม จ. อุบลราชธานี	24 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	5	8	2	2.87-3.39	0.65-0.68	
CU MZ Cr 01 717	<i>Macrobrachium</i> sp.	ลำดินเหลี่ยมบ้านหนองชุม ต. โนนปลัดตี้ชัย บ. นาเย็น จ. อุบลราชธานี	24 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	3	2	-	2.52-3.41	0.49-0.63	
CU MZ Cr 01 718	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยหนองบ้านนาแยก ต. นาสะบ้ำ บ. ตระการพิพัฒ จ. ชุมพรธานี	22 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	16	33	-	2.50-4.04	0.45-0.89	
CU MZ Cr 01 719	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยโนนบ้านหนอง ต. นาใต้ อ. ตระการพิพัฒ จ. ชุมพรธานี	23 ก. พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	8	6	-	2.86-3.91	0.63-0.82	
CU MZ Cr 01 720	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำมูล จ. ชุมพรธานี	8 ฉ. ๗. 23	-	6	6	-	2.63-3.75	0.52-0.78	
CU MZ Cr 01 721	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำมูล อ. เมือง จ. ชุมพรธานี	6 พ. ย. 17	-	3	-	2	2.31-3.56	0.49-0.62	
CU MZ Cr 01 722	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนองต. สำโรงหมู่ 1. ไฟปิง อ. ศรีสระภัช	13 ม. ๙. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	2	3	-	2.88-4.17	0.60-0.88	
CU MZ Cr 01 723	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านหนองบัวใหญ่ ต. โพธิ์กระ อ. ศรีสระภัช	13 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	1	1	-	2.46-3.42	0.50-0.61	
CU MZ Cr 01 724	<i>Macrobrachium</i> sp.	ถ่างก้านห้วยบ้านยา ต. ภูเงิน อ. กันทรลักษณ์ จ. ศรีสะเกษ	13 ม. ๑. 44	วนิชยา น้อยวงศ์สิง	7	11	11	2.87-5.01	0.58-1.05	

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	ถิ่นที่พบ	รูปเดินป่า	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)
					M	F	Ovi.	
CU MZ Cr 01 725	<i>Macrobrachium</i> sp.	๓. ๙. กันทองสังข์ ๗. ศรีสะเกษ	11 ส. พ. 44	ภูเขานา	1	4	-	2.77-3.07 0.56-0.59
CU MZ Cr 01 726	<i>Macrobrachium</i> sp.	๙. น้ำตกสังข์ ๗. ศรีสะเกษ	13 ม. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	1	-	-	2.82 0.54
CU MZ Cr 01 727	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยบึงบัวหนองหาด ๓. สามโคก ๔. เสิงนาทา ๗. ศรีสะเกษ	15 ม. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	3	3	-	2.56-2.61 0.48-0.51
CU MZ Cr 01 728	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านพานตาน ๕. ทางแยก ๘. สำโรงหาน ๑. ศรีษะบาร์	13 ม. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	1	3	-	2.46-2.88 0.43-0.60
CU MZ Cr 01 729	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำตี ๖. sodom ๗. ศรีษะบาร์	12 ม. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	3	3	-	2.57-2.61 0.46-0.51
CU MZ Cr 01 730	<i>Macrobrachium</i> sp.	ลำน้ำตี ๗. หนองเมือง ๑. เนียง ๗. ศรีษะบาร์	25 ก. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	2	5	-	2.21-2.59 0.40-0.44
CU MZ Cr 01 731	<i>Macrobrachium</i> sp.	เขื่อนห้วยต้ม (ห้วยกาบเชิง) ๓. บ้านค่าน ๔. กะปงเชิง ๑. ศรีษะบาร์	25 ก. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	-	1	-	2.58 0.45
CU MZ Cr 01 732	<i>Macrobrachium</i> sp.	ลำปลาดယุต ๔. ลำปลาดယุต ๗. บุรีรัมย์	25 ก. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	3	2	3	2.21-2.51 0.42-0.50
CU MZ Cr 01 733	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านโนนกร่าง ๗. บ้านกรัด ๔. บ้านกรัด ๑. บุรีรัมย์	25 ก. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	-	9	-	2.76-3.02 0.53-0.57
CU MZ Cr 01 734	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านสวนเจ้า ๓. สองเรือ ๔. บุรีรัมย์	25 ก. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	6	6	1	2.53-2.70 0.48-0.56
CU MZ Cr 01 735	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยตาก บ้านประโคนซี้ ๓. ประโคนชัย ๔. ประโคนชัย	25 ก. พ. 44	น้ำตกนาเจียงคำสัง	-	1	-	2.81 0.60

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วัน เดือน ปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน	ขนาด(cm)			
						M	F	Ovi.	TL
CU MZ Cr 01 736	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ. เมือง จ. บุรีรัมย์	11 ส. ต. 23	-	4	5	-	2.56-3.22	0.47-0.71
CU MZ Cr 01 737	<i>Macrobrachium</i> sp.	ห้วยข่องแม่ ต. ค่ายเจ้า ช. โนนไทย จ. นครราชสีมา	23 ม. ต. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	2	7	-	2.53-3.23	0.46-0.60
CU MZ Cr 01 738	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านน้ำดอนสะพานต. ชุมแพ ช. โนนไทย จ. นครราชสีมา	23 ม. ต. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	2	-	-	3.08-3.49	0.57-0.61
CU MZ Cr 01 739	<i>Macrobrachium</i> sp.	ลำธารแม่ทราย บ้านสันต. พิมาย จ. นครราชสีมา	23 ม. ต. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	2	-	-	2.66-3.42	0.53-0.60
CU MZ Cr 01 740	<i>Macrobrachium</i> sp.	คลองเมืองบ้านใหม่ไทรเจริญ ต. ไทรเจริญ บ. หนองบูรณ์ จ. นครราชสีมา	27 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์,	5	4	-	3.01-3.90	0.53-0.80
CU MZ Cr 01 741	<i>Macrobrachium</i> sp.	เชิงล่างสะพะเตชะ ต. โคกกระษัย บ. โคบู่ จ. นครราชสีมา	27 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	5	22	7	2.87-3.10	0.58-0.62
CU MZ Cr 01 742	<i>Macrobrachium</i> sp.	คลองนาตาอัง บ. โคชชัย จ. นครราชสีมา	27 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	-	3	-	2.50-2.88	0.45-0.59
CU MZ Cr 01 743	<i>Macrobrachium</i> sp.	คลองทุ่งงาม บ. โคกชัย จ. นครราชสีมา	27 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	1	4	-	2.48-2.55	0.42-0.48
CU MZ Cr 01 744	<i>Macrobrachium</i> sp.	ต. ท่าสาด บ. ชุมทาง จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	-	3	-	2.38-2.71	0.40-0.62
CU MZ Cr 01 745	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านโนนสันต์ ต. โนนหอย ก. ตีดา จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	8	8	2	2.63-2.98	0.52-0.60
CU MZ Cr 01 746	<i>Macrobrachium</i> sp.	ลำสะเหด บ้านเดือนบัน ต. ตลาดน้ำ บ. บึงกาฬ จ. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชยา น้อยวงศ์	8	21	4	2.34-2.67	0.44-0.45

Coll. no	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานที่พบ	วันเดือนปี	ผู้เก็บตัวอย่าง	จำนวน			ขนาด(cm)	
					M	F	Ovi.		
CU MZ Cr 01 747	<i>Macrobrachium</i> sp.	แม่น้ำบุรี จ. ชุมพร ๑. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชยา น้อมรักสัน	-	1	-	2.74	0.48
CU MZ Cr 01 748	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านดงตะโภ ต. ต่าน้ำ บ. บัวใหญ่ ๑. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชยา น้อมรักสัน	1	4	-	2.29-3.29	0.43-0.59
CU MZ Cr 01 749	<i>Macrobrachium</i> sp.	เขื่อนลำน้ำลูบาน อ. ศรีบูรี จ. นครราชสีมา	27 มิ. 44	วนิชยา น้อมรักสัน	12	3	1	2.05-3.27	0.34-0.67
CU MZ Cr 01 750	<i>Macrobrachium</i> sp.	ท่าจัมต. โนนเมือง อ. พิมาย ๑. นครราชสีมา	26 พ. 44	วนิชยา น้อมรักสัน	1	1	-	2.43-2.79	0.43-0.52
CU MZ Cr 01 751	<i>Macrobrachium</i> sp.	น้ำตกไฟหอย อ. ปูงพี้ด้า จ. ตาก	16 พ. 44	วนิชยา น้อมรักสัน	3	2	2	1.92-2.84	0.33-0.54
CU MZ Cr 01 752	<i>Macrobrachium</i> sp.	บ้านร่องน้ำเรือย อ. ปีกบังษย ๑. นครราชสีมา	4 พ. ๊ก. 17	-	3	2	2	2.01-2.57	0.36-0.51
CU MZ Cr 01 753	<i>Macrobrachium</i> sp.	ลำพูนากลาง อ. สีคิ้ว ๑. นครราชสีมา	20 พ. ก. 17	-	1	-	1.92	0.35	
CU MZ Cr 01 754	<i>Macrobrachium</i> sp.	ท่าจัม บ. พิมาย ๑. นครราชสีมา	4 พ. ก. 17	-	1	-	1.87	0.34	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณิชยา น้อยวงศ์ เกิด 29 มีนาคม 2518 ที่จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2541 ได้รับประกาศนียบัตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขา เอกชีววิทยา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2541

